Jegyzőkönyv

Készült Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. szeptember 20-án 16^{00} órakor kezdődő, az Önkormányzat tanácskozótermében megtartott nyilvános üléséről.

Jelen vannak:

Teszlákné Navracsics Nikoletta	polgármester
Csordás József	alpolgármester
Gergelics Sándor	alpolgármester
Kovács Lajos	képviselő
Pápa Mónika	képviselő

Meghívottként jelen van:

Ledniczky Mónika	jegyző
Bakonyiné Tóth Ildikó	jegyzőkönyvvezető

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Köszönti a megjelenteket. Megállapítja, hogy az ülés határozatképes, mivel a képviselő-testület 5 tagjából 5 fő jelen van. Jegyzőkönyvvezetőnek felkéri Bakonyiné Tóth Ildikót, jegyzőkönyv-hitelesítőnek pedig Gergelics Sándor alpolgármestert javasolja. Kéri, aki egyetért ezzel, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 4 „igen", 1 „tartózkodás" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

113/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete jegyzőkönyv-hitelesítőnek Gergelics Sándor alpolgármestert elfogadja.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Javasolja a meghívóban szereplő napirendi pontok megtárgyalásának és sorrendjének elfogadását azzal a kiegészítéssel, hogy a 8. napirendi pont az „Általános iskola felvételi körzetének véleményezése a 2024/2025-ös tanévre vonatkozóan", a 9. napirendi pont pedig a „Tulajdonosi hozzájárulás iránti kérelem villamosenergia-ellátáshoz szükséges csatlakozóvezeték létesítéséhez (0192 hrsz.)". Van-e valakinek módosító javaslata?

Csordás József alpolgármester:
Megint kimaradt az egyebek napirendi pont. Mivel van néhány kérdése, szeretné, ha ezt is felvennék a napirendek közé.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Ugyanezt akarta javasolni.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Van konkrét kérdés a mai egyebek napirendi ponthoz?

Csordás József alpolgármester:
Igen.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Akkor a javaslat alapján a 10. napirendi pont az „Egyebek". Kéri képviselőtársait, kézfeltartással jelezzék a napirendek elfogadását az elhangzott kiegészítésekkel.

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

114/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nyilvános ülésén az alábbi napirendi pontokat tárgyalja:

A nyilvános ülés napirendi pontjai:

1./ Előterjesztés a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból kihozott vagyon működtetésével kapcsolatos teendőkről
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

2./ Szerződéskötés helyreállítási munkák elvégzésére
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

3./ Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet I. számú módosításáról
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

4./ Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2024. évi pályázati fordulójához csatlakozás
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

5./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda szakmai dokumentumainak jóváhagyása
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

6./ Kérelem az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok megvásárlására vagy bérlésére
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

7./ Rendezési terv módosítási iránti kérelem
(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

8./Általános iskola felvételi körzetének véleményezése a 2024/2025-ös tanévre vonatkozóan
(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

9./ Tulajdonosi hozzájárulás iránti kérelem villamosenergia-ellátáshoz szükséges csatlakozóvezeték létesítéséhez (0192 hrsz.)
(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

10./ Egyebek

NAPIRENDEK TÁRGYALÁSA:

1./ Előterjesztés a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból kihozott vagyon működtetésével kapcsolatos teendőkről

(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Mindenki elolvasta az előterjesztést, elég konkrét adatokat tartalmaz, így nagy mozgásterünk nincs.

Kéri, kézfelemeléssel jelezze, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

115/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból részére kiadott vagyont érintően meghatalmazza Dr. Sütő Lászlót, Marcali Város Önkormányzatának Polgármesterét, hogy a Társulásból kihozott vagyon működtetése érdekében létrehozandó társulás megalakulásáig Gyékényes település tulajdoni hányadára vonatkozóan, tulajdonostársi képviselőként a település tulajdoni részaránya tekintetében nyilatkozatot tegyen, amelynek során a vagyont nem terhelheti meg, nem idegenítheti el.
2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete meghatalmazza a Marcali Város Önkormányzatának vagyonát nyilvántartó szervet, hogy a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulástól a tulajdonát képező vagyonrészt a Társulás megalakulásáig nyilvántartásba vegye.
3. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete meghatalmazza Krajczár Ibolya szám alatti lakost, a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft ügyvezetőjét, hogy a település résztulajdonában és a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft használatában levő WAA-378, MUW-951, MUW-952, WAA-356, MUW-957, MTC-806, MUW-955, WAA-323, MUW-956, MTC-802 forgalmi rendszámú gépjárműveket az okmányirodában a tulajdonos önkormányzat képviseletében résztulajdonába átírassa és az üzembentartó személyét az általa képviselt cégre vonatkozóan megjelölje.
4. Gyékénves Község Önkormányzatának Képviselő-testülete meghatalmazza Zámbó Zsolt szám alatti lakost a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. dolgozóját, hogy a település résztulajdonában és a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. használatában levő WAA-366, MTC-771 forgalmi rendszámú gépjárműveket az okmányirodában a tulajdonos önkormányzat képviseletében résztulajdonába átírassa és az üzembentartó személyét a Viridis-Pannonia Nonprofit Kft.-re vonatkozóan megjelölje.
5. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mecsek-Dráva Társulásból kiadott, résztulajdonában levő vagyon üzemeltetésére vonatkozó megállapodás aláírását a kilépő 56 tulajdonostárs képviseletében Csurgó, Marcali és Nagyatád városok képviselői részéről a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft-vel (8700 Marcali, Dózsa Gy. u. 1.) valamint a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit (8800 Nagykanizsa, Vár u. 5.) Kft-vel, mint koncesszori alvállalkozóval tudomásul veszi.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: azonnal

2./ Szerződéskötés helyreállítási munkák elvégzésére

(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Egy beszerzési eljárást folytattunk le jegyző hölgy javaslatára, mivel ugyanolyan jellegű kivitelezési munkák elvégzéséről van szó, csak három helyszínen. Mindegyik helyszínre külön költségvetést kértünk be az ajánlattevőktől, így látszanak az egyes helyszínre vonatkozó költségek is. Iskolánál a beázás olyan mértékű, hogy ott van szükség a legnagyobb felújításra.

Csordás József alpolgármester:
Tető is benne van?

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Igen. Bázison az első nagy faház plafonján csak kicsit lehet javítani, mivel olyan műszaki állapotban van.

Kéri, hogy kézfelemeléssel szavazzon, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

116/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testülete döntött arról, hogy a beszerzési eljárás során legkedvezőbb árajánlatot tevő **Konzol Plan Bt.**-vel (8854 Őrtilos, Ady u. 11.) 4.367.543 Ft + ÁFA = bruttó 5.546.780 Ft, azaz ötmilliió-ötszáznegyvenhatezer-hétszáznyolcvan forint összegű szerződést köt a 8851 Gyékényes 577 helyrajzi szám alatti „faház" épület (Búvárbázis), 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti volt általános iskola épület és tornaterem kár utáni helyreállítási (kivitelezési) munkáinak elvégzésére.

2. Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert az 1. pont szerinti helyreállítási munkák elvégzésére irányuló vállalkozási szerződés aláírására.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. szeptember 30.

3./ Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet I. számú módosításáról

(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Védőnővel kapcsolatos költségek kikerültek a költségvetésből. A közüzemi díjakra sajnos nem volt elég a tervezett összeg, így oda át kellett csoportosítani. Egyébként a közszolgáltatók kapcsán változásban is gondolkodtunk, hogy a legkedvezőbb áron tudjunk

hozzájutni a szolgáltatásokhoz.

Csordás József alpolgármester:
Az előterjesztésben az szerepel, hogy az első három negyedév változásait tartalmazza a módosítás. Nem lesz ebből gond?

Ledniczky Mónika jegyző:
Így észszerűbb volt a megfogalmazás, nem jelent gondot.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Kéri, kézfelemeléssel jelezze, aki elfogadja az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet I. számú módosításáról szóló önkormányzati rendeletet az előterjesztés szerint!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal a következőket rendeli el:

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének
20/2023. (IX.21.) önkormányzati rendelete

az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet I. számú módosításáról

(A rendelet a jegyzőkönyvhöz mellékelve.)

4./ Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2024. évi pályázati fordulójához csatlakozás

(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Minden évben újra kell csatlakozni a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez, ehhez egy csatlakozási nyilatkozat kitöltése szükséges. A képviselő-testületnek először csak arról kell dönteni, hogy csatlakozik-e a 2024. évi fordulóhoz, ezt követően kerül majd kiírásra a pályázat.

Kéri, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

117/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Képviselő-testülete csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2024. évi fordulójához, és felhatalmazza a polgármestert a Csatlakozási nyilatkozat aláírására.
Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. szeptember 29.

5./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda szakmai dokumentumainak jóváhagyása

(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Az óvodavezető megküldte az aktualizált szakmai dokumentumokat. Van kérdés ezzel kapcsolatban?

Csordás József alpolgármester:
Az idősek otthonában nem lehetne speciális étrendet biztosítani?

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
De igen, biztosítja az intézmény, de ez itt nem releváns.

Kéri, aki egyetért az előterjesztés szerinti határozati javaslattal, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

118/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatát és Pedagógiai Programját az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.

Felkéri a polgármestert, hogy a döntésről az óvodavezetőt értesítse.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. szeptember 30.

6./ Kérelem az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok megvásárlására vagy bérlésére

(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Bodrogi Vazul és családja megvásárolta a Dankó utca végén lévő telket. E telek körül nagyon sok helyrajzi számot megjelölt, ami önkormányzati tulajdonban van, és ezeket szeretné megvásárolni vagy bérelni. Majdnem mindegyik elgazosodott terület, függetlenül a művelési ágától. Valószínűleg ki kell méretni ezeket a területeket, mielőtt hasznosítjuk.

Csordás József alpolgármester:
Régen volt a Tsz-szel ezekre a területekre szerződés.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Beazonosították az összes bérbe adott területet, ezek nincsenek közte. Amúgy a Tsz-szel kötött szerződés 2023. december 31-én lejár. A Porrog Malomipari Kft.-vel van még szerződésünk erdőre, rétre. Először arról kellene dönteni, hogy szeretnénk-e valahogy hasznosítani a kérelemben szereplő területeket. Mi legyen az irány? A kérelmező szeretne itt letelepedni, gazdálkodni hosszútávon.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Konkrétan mivel szeretne foglalkozni?

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Attól függ, mire lesz jó a föld. A megjelölt területek között van belterületi ingatlan is, de azt

nem lehet haszonbérbe adni. A földterületeket ki kellene méretni, de fontos szempont, hogy ki fizetné ennek a díját. A bérlést támogatja, de az eladást nem.

Pápa Mónika képviselő:
Mit nyer vele az önkormányzat, ha bérbe adja?

Csordás József alpolgármester:
Gondozva lenne a terület. 10 évre bérbe lehetne adni, és ha esetleg a bérlő vállalná a területek kimérésének költségeit, annak mértékéig bérleti díj mentességet kaphatna.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
A belterületi ingatlanokat nem lehet haszonbérbe adni. A többit támogatná a testület bérleményként?

Gergelics Sándor alpolgármester:
Eladást nem támogatja, a haszonbérlésről lehet szó.

Csordás József alpolgármester:
Igen.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Kéri, aki egyetért azzal a határozati javaslattal, mely szerint Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete támogatja az önkormányzat tulajdonában lévő – előterjesztés szerinti – ingatlanok, kivéve a két belterületi ingatlant, haszonbérbe/bérbe adását, és egyeztetést kezdeményez a kérelmezővel, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

119/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:

1./ Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta Bodrogi Vazul, 8840 Csurgó, Kert u. 29. szám alatti lakosnak az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok vételi vagy bérleti ajánlatáról szóló kérelmét, és döntött arról, hogy a Gyékényes külterület *0188/2* hrsz. alatti 2643 m^2 területű erdő művelési ágú, *0188/3* hrsz. alatti 2482 m^2 területű erdő művelési ágú, *0188/4* hrsz. alatti 1848 m^2 területű rét művelési ágú, *0188/7* hrsz. alatti 3841 m^2 területű rét művelési ágú, *0188/25* hrsz. alatti 1795 m^2 területű szántó községi mintatér művelési ágú, *0191/1* hrsz. alatti 639 m^2 területű rét művelési ágú, *0191/4* hrsz. alatti 1877 m^2 területű rét művelési ágú, *0191/16* hrsz. alatti 1450 m^2 területű rét művelési ágú ingatlanok értékesítését nem, azonban haszonbérbe/bérbe adását támogatja.

2./ Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Gyékényes belterület 479 hrsz. alatti 5281 m^2 területű kivett beépítetlen terület művelési ágú, 481 hrsz. alatti 2785 m^2 területű kivett beépítetlen terület művelési ágú ingatlanok értékesítését vagy bérbe adását nem támogatja.

3./ Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy e döntésről tájékoztassa kérelmezőt, és kezdeményezzen egyeztetést az 1./ pont szerinti ingatlanok haszonbérbe/bérbe adásával kapcsolatban.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester, Ledniczky Mónika jegyző
Határidő: 2023. november 30.

7./ Rendezési terv módosítási iránti kérelem

(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Bár szóbeli előterjesztés, a kérelmet mindenki megkapta előzetesen. Kovács Péter a tulajdonát képező 0188/45 hrsz-ú kivett mezőgazdasági telephely megnevezésű ingatlana jelenleg Má2 – mezőgazdasági terület – általános (rét, gyep, legelő) övezetbe van sorolva. Kérelmezi, hogy a terület besorolása kerüljön át „különleges beépítésre nem szánt övezetbe". A célja, hogy gyümölcsöst ültessen a területen, és a munkafolyamatokhoz szükséges eszközök tárolása céljából egy mobil tárolót szeretne elhelyezni, a későbbiekben pedig még egyet a megtermelt gyümölcs tárolására. Az új övezeti besorolás lehetőséget adna egy minimális beépíthetőségre. Csatlakozna a Tópart utcában lévő ingatlantulajdonosok kezdeményezéséhez, így több tulajdonos együttes tervmódosítása esetén többen osztoznának a felmerülő költségen, a rá eső rendezési terv módosításával kapcsolatos költségeket magára vállalná.

Ledniczky Mónika jegyző:
Annyit pontosítanék, hogy a Tópart utcai ingatlantulajdonosok rendezési terv módosítási kérelmét a testület nem hagyta jóvá, csupán az árajánlat kérésről döntött, mely megküldésre került a kérelmezők részére márciusban, akik végül nem nyilatkoztak a költségek viseléséről. Tájékoztatom továbbá a képviselő-testületet, hogy az OTÉK a következőket mondja ki a „különleges beépítésre nem szánt övezettel" kapcsolatban: olyan területek tartoznak ide, amelyeken az elhelyezhető építmények rendeltetésük miatt jelentős hatást gyakorolnak a környezetükre, a környezetük megengedett külső hatásaitól védelmet igényelnek, vagy településrendezési adottságuk a fejlesztési célok vagy a helyi sajátosságok figyelembevételével egyedi, azzal, hogy a beépítésre nem szánt különleges terület célját és fajtáját a településtervben, a beépítési előírásokat a helyi építési szabályzatban minden esetben meg kell határozni. Különleges beépítésre nem szánt területként határozható meg: az egészségügyi épület elhelyezésére szolgáló terület, a nagy kiterjedésű sportolási célú terület, a kutatás-fejlesztés, a megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület, a vadaspark, arborétum területe, a temető területe, a nyersanyag-kitermelés (bánya), nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló terület, a honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági terület, a burkolt vagy fásított köztér, sétány, vagy olyan egyéb terület, vagy a máshova nem sorolható, helyi sajátosságot hordozó terület. Így ez mindenképp további egyeztetést igényelne egy önkormányzati főépítésszel, településtervezővel, hogy egyáltalán kaphatna-e ez a terület ilyen övezeti besorolást.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Mobiltárolót elhelyezhet rajta. Ha az ő kérelmének helyt adunk, akkor másoknak is kell, és az nagyon sok pénz lenne. Gyűjtjük az ilyen kérelmeket, várjuk központi pályázat kiírását, de valamikor meg kell csinálnunk.

Kéri, aki egyetért azzal a határozati javaslattal, mely szerint Kovács Péter, a Gyékényes 0188/45 hrsz. alatti ingatlan tulajdonosa, településrendezési eszközök módosítására irányuló kérelmét nem támogatja a testület, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

120/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy Kovács Péter, a Gyékényes 0188/45 hrsz. alatti ingatlan tulajdonosa, településrendezési eszközök módosítására irányuló

kérelmét nem támogatja.

Felkéri a polgármestert, hogy tájékoztassa a kérelmezőt arról, hogy a településrendezési eszközök átfogó felülvizsgálatakor a kérelme, javaslata figyelembevételre kerül.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: azonnal

8./ Általános iskola felvételi körzetének véleményezése a 2024/2025-ös tanévre vonatkozóan

(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Hétfőn érkezett a Kaposvári Tankerületi Központtól a levél, melyben az előző évekhez hasonlóan kikérik az önkormányzat véleményét az általános iskolák felvételi körzetével kapcsolatban. A Kaposvári Tankerületi Központ az iskolai felvételi körzetek megállapításáról szóló döntésében, a 2023/2024-es tanévben Gyékényes település tekintetében a Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskolát jelölte ki.
Az általános iskolák felvételi körzetének meghatározása érdekében a települési önkormányzat véleménye kell, hogy tartalmazza még a településen élő hátrányos helyzetű általános iskolába járó gyermekek létszámát is intézményi bontásban a jegyző nyilvántartása alapján. E nyilvántartás alapján a Csurgói Eötvös József Sportiskolai Általános iskolában 1 fő, a Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskola 3 fő a hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók száma.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Azt nem tudjuk, hogy melyik általános iskolába hány gyerek jár?

Ledniczky Mónika jegyző:
Nincs erre vonatkozó hiteles nyilvántartásunk, csak a hátrányos helyzetű gyerekekről rendelkezünk információval.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Kéri, aki egyetért azzal a határozati javaslattal, mely szerint Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Gyékényes településen élő tanulók számára a Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskola (8852 Zákány, Petőfi u. 6.) kijelölését javasolja a 2024/2025-ös tanévtől, és a 2023/2024-es tanévre megállapított körzethatárral egyetért, továbbá a hátrányos helyzetű általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi bontásban úgy határozza meg, hogy a Csurgói Eötvös József Sportiskolai Általános Iskolában 1 fő, a Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskolában 3 fő a hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók száma, kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

121/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:

Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50.§ (8) bekezdése és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 24.§ (1) bekezdése alapján az alábbi határozatot hozza:

1.) A Képviselő-testület a Gyékényes településen élő tanulók számára a Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskola (8852 Zákány, Petőfi u. 6.) kijelölését javasolja a 2024/2025-ös tanévtől.

2.) A Képviselő-testület dönt továbbá arról is, hogy a 2023/2024-es tanévre megállapított körzethatárral egyetért.

3.) A Képviselő-testület a hátrányos helyzetű (HH) általános iskolába járó gyermekek létszámát a jegyző nyilvántartása alapján intézményi bontásban az alábbiak szerint határozza meg:

A település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű (HH), általános iskolába járó gyermekek létszáma intézményi és tagintézményi bontásban						
Ssz.	**Intézmény**			**Feladatellátási hely**		Hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók száma
	OM azonosító	Intézmény neve	Intézmény címe	Tagintézmény neve	Tagintézmény címe	
1	201108	Csurgói Eötvös József Sportiskolai Általános Iskola	Csurgó, Kossuth u. 3.	---	---	1
2	034124	Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskola	Zákány, Petőfi u. 6.	---	---	3

A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a testület határozatáról tájékoztassa a Kaposvári Tankerületi Központot.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. október 15.

9./ Tulajdonosi hozzájárulás iránti kérelem villamosenergia-ellátáshoz szükséges csatlakozóvezeték létesítéséhez (0192 hrsz.)

(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Lemásolta mindenkinek a tulajdonosi hozzájárulást és mellé a térképet, hogy melyik területről van szó. Ez a terület az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló saját használatú út. Légkábel létesítésről van szó egyébként, a hozzájáruló nyilatkozatot az E.on kéri a tervezéshez, mivel addig annak sem állnak neki. Írásos kérelmet nem nyújtott be, és egyelőre tervdokumentáció sincs.

Csordás József alpolgármester:
Elvi tulajdonosi hozzájárulást adhatnának ki azzal, hogy a tervek elkészülésekor a tervek alapján dönt majd véglegesen a testület.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Kéri, aki egyetért azzal a határozati javaslattal, mely szerint Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Gyékényes Község Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező Gyékényes 0192 hrsz-ú ingatlanra vonatkozóan az elvi tulajdonosi hozzájárulást Kovács Péter igénybejelentő részére a Gyékényes 0188/45 hrsz-ú ingatlan ellátáshoz szükséges csatlakozóvezeték/-kábel létesítéséhez megadja azzal a feltétellel, hogy

az elkészült tervdokumentációt benyújtja kézfelemeléssel jelezze!

Gyékényes Község Képviselő-testülete 5 egyhangú „igen" szavazattal az alábbi határozatot hozza:

122/2023.(IX.20.) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntött arról, hogy az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V.3.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a Gyékényes 0188/45 hrsz-ú ingatlan villamosenergia-ellátásához szükséges csatlakozóvezeték/-kábel létesítéséhez a – Gyékényes Község Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező – ***Gyékényes 0192 hrsz-ú ingatlanra vonatkozó elvi tulajdonosi hozzájárulását megadja*** Kovács Péter igénybejelentő részére, ***azzal a feltétellel***, hogy kérelmező az elkészült tervdokumentációt benyújtja Gyékényes Község Önkormányzata részére.

2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert az 1. pont szerinti „Tulajdonosi hozzájárulás - idegen ingatlan keresztezésekor" elnevezésű nyomtatvány aláírására.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. október 06.

10./ Egyebek

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Várja a kérdéseket.

Csordás József alpolgármester:
A C szektorban lévő útnak egyre rosszabb a minősége, ezzel kapcsolatban történt-e valami.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Független műszaki szakértőt, ellenőrt kell hívni, aki készítsen szakvéleményt arról, hogy a kivitelezés megfelelt-e a terveknek. A szakvéleménnyel meg lehetne őket újra keresni, és nyomatékosabban felszólítani őket. Vállalt kötelezettségét nem teljesítette. Ha nem úgy teljesítette, akkor a műszaki ellenőr is hibázott és felelős. Ne ugyanaz csinálja a szakvéleményt, aki átvette.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Mart aszfaltos útról van szó, sajnos ez fért csak bele a pályázati keretbe. A kivitelezés 2021 májusában történt, 2 év jótállást vállaltak az útra, ezért májusban jeleztük nekik hivatalos levélben, hogy javítsák az utat. Akkor megígérték, hogy jönnek, de ez nem történt meg. Az utat az önkormányzat által megbízott műszaki ellenőr vette át, ő vizsgálta, hogy a tervekben foglaltaknak megfelel-e a kivitelezés. Senki nem vette tudomásul, hogy útépítés folyik, és mindenki ráment. Mindenhol vannak már hibák. Kevés pénzt kaptunk rá. A vízmű ráadásul kétszer betonoztatta az aknákat, ami nem szerepelt a tervekben.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Pont ezért kellene független szakértőt hívni.

Csordás József alpolgármester:
Ha pedig nem volt megfelelő a kivitelezés, vállalja érte a felelősséget. Ha mást bízunk meg a javítási munkával, akkor utána pereskedhetünk. Kötbér? Melyik nagyobb költség?

Ledniczky Mónika jegyző:
Kötbér csak akkor van, ha határidőre nem teljesít.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Bepereljük a műszaki ellenőrt?

Ledniczky Mónika jegyző:
A vállalkozóval kötött szerződés úgy szólt egyébként, hogy a vállalkozó köteles a hiba bejelentését követően haladéktalanul a javítást megkezdeni, a megtett intézkedésekről a megrendelőt tájékoztatni. Amennyiben a vállalkozó fenti kötelezettségének nem tesz eleget, a megrendelő jogosult a hiba kijavítását a vállalkozó költségére elvégeztetni. Tehát saját költségen lehetne kijavítani a hibákat. A hibák jelzése részünkről írásban megtörtént, a levelet átvették. Ha nem történik semmi, a szerződésből fakadó kötelezettségek megszegése miatt bírósághoz fordulhatna az önkormányzat. Az aszfaltos út jobb lett volna, de az háromszoros költséget jel, és a pályázati keretbe nem fért bele. Vár javaslatokat a műszaki szakértő személyére vonatkozóan.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Időközben írt nekik egy e-mailt, ha válaszolnak, továbbítani fogja a testület részére.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Posta környékén nagy kátyúk vannak az út mellett. Tudja, hogy minőségi rendbetételre nincs lehetőség, de voltak felajánlások, például zsindelyt lehetne beletördelni, illetve töltéksóder felajánlás is volt, valamint a hivatal előtt megmaradt zúzott követ is fel lehetne használni.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
A maradék zúzott kő fog oda kerülni, már ki is lett adva a feladat nekik. Szerinte ez a murva azért jobb lenne.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Egy hirdetőtábla került kihelyezésre a bicikliút végéhez, szerinte az még önkormányzati terület.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Igen, már tavasszal volt rá kérelem, ki is fizették a díját.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Búvárbázison mi a helyzet a kőház engedélyével?

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Katasztrófavédelemnek vissza kell jönni utóellenőrzésre. A tűzivíz kivételi hely kivitelezése megvalósult a telekeladásból származó bevételből, még betonozni kell az alapját. A katasztrófavédelem előszemlére is ki fog jönni, de nyáron a szabadságolások miatt nem volt rá kapacitás. Jól állunk a feladatokkal, amiket elkezdtünk. Az engedélyezés kb. 2 hónapig eltart. Lehet, hogy nem használatbavételi, hanem fennmaradási engedély kell. Sok mindent fel kell majd tölteni egy elektronikus rendszerbe.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Rendezvényt tervezünk még az idén tartani? Az augusztus 20-ai ünnepség mekkora költséget

jelentett?

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Az augusztus 20-ai ünnepség nem jelentett költséget az önkormányzatnak. Idősek napja és advent, ez volt a tervben, ezt tartjuk mindenképp. Az idősek napján az étel jelent költséget, illetve valami kis ajándék észszerű keretek között. Gyékényesi Nótakört és a Margaréta Nyugdíjas Klubot kérte fel a fellépésre. Mikuláscsomag is tervben van a gyerekeknek, ennek a költsége kb. 150-200 ezer Ft szokott lenni. Adventkor a 4. héten jelentett költséget a vendéglátás.

Gergelics Sándor alpolgármester:
Lakossági fórumon a biztonsági szolgálat mekkora költség volt?

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
Bruttó 32.000 Ft.

Csordás József alpolgármester:
Miért volt erre szükség? Nyugodt légkör volt.

Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester:
A horgászattal kapcsolatos 2020. júliusi lakossági fórumból indult ki, ott voltak problémák utána.

Van valakinek egyéb kérdése, javaslata? Amennyiben nincs, a nyilvános képviselő-testületi ülést bezárja.

Kmf.

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Ledniczky Mónika
jegyző

Gergelics Sándor
jegyzőkönyv-hitelesítő

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2023. (IX. 21.) önkormányzati rendelete

az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet I. számú módosításáról

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában, továbbá az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 23. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló rendeletének I. számú módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdés a)–g) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A képviselő-testület az önkormányzat 2023. évi költségvetését:)
„*a)* 308 699 744 Ft költségvetési bevétellel
b) 428 163 726 Ft költségvetési kiadással
c) -119 463 982 Ft költségvetési egyenleggel
d) 125 275 696 Ft finanszírozási bevétellel
e) 5 811 714 Ft finanszírozási kiadással
f) 119 463 982 Ft finanszírozási egyenleggel
g) a bevételek és kiadások főösszegét **433 975 440 Ft**-ban állapítja meg."

2. §

(1) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

(2) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

(3) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 6. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

(4) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 7. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

(5) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 9. melléklete helyébe az 5. melléklet lép.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Ledniczky Mónika
jegyző

A rendelet kihirdetve: 2023. szeptember 21.

Ledniczky Mónika
jegyző

1. melléklet a 20 / 2023. (IX.21.) önkormányzati rendelethez

„1. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET ÖSSZEVONT BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

BEVÉTELEK

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célú kvt támogatások és kiegészítő támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 + ... + 9)*	150 577 980	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatasok, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**	**37 289 200**								**37 289 200**
24	Építményadó	9 000 000								9 000 000
25	Idegenforgalmi adó	500 000								500 000
26	Iparűzési adó	15 000 000								15 000 000
27	Talajterhelési díj	61 200								61 200
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA	46 000								46 000
29	Telekadó	6 682 000								6 682 000
30	Kommunális adó	6 000 000								6 000 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	**34 842 500**	**353 524**						**353 524**	**35 196 024**
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke	21 050 000								21 050 000
34	Közvetített szolgáltatások értéke		353 524						353 524	353 524
35	Tulajdonosi bevételek	8 176 500								8 176 500
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó	5 616 000								5 616 000
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**								**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000								35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek									
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	**295 706 286**	**12 993 458**						**12 993 458**	**308 699 744**
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**	**129 536 451**	**-4 260 755**						**-4 260 755**	**125 275 696**
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	129 536 451	-4 260 755						-4 260 755	125 275 696
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	**129 536 451**	**-4 260 755**						**-4 260 755**	**125 275 696**
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	**425 242 737**	**8 732 703**						**8 732 703**	**433 975 440**

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**313 611 303**	**8 732 743**						**8 732 743**	**322 344 046**
2	Személyi juttatások	95 359 004	-1 904 784						-1 904 784	93 454 220
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	11 271 182	-271 914						-271 914	10 999 268
4	Dologi kiadások	102 207 504	6 693 680						6 693 680	108 901 184
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	92 794 355	4 215 761						4 215 761	97 010 116
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre	500 000								500 000
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	7 043 580								7 043 580
19	- Tartalékok		1 623 802						1 623 802	1 623 802
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**105 819 680**								**105 819 680**
23	Beruházások	17 556 980	13 000						13 000	17 569 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	88 262 700	-13 000						-13 000	88 249 700
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**419 430 983**	**8 732 743**						**8 732 743**	**428 163 726**

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**										
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**										
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása										
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása										
44	Kincstárjegyek beváltása										
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
46	Belföldi kötvények beváltása										
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	5 811 754	-40						-40	5 811 714	
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása										
50	Államháztartason belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714	
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése										
52	Pénzügyi lízing kiadásai										
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**										
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása										
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása										
56	Külföldi értékpapírok beváltása										
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek										
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek										
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**										
60	**Váltókiadások**										
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	5 811 754	-40						-40	5 811 714	
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	425 242 737	8 732 703						8 732 703	433 975 440	

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**	-123 724 697	4 260 715						4 260 715	-119 463 982
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**	123 724 697	-4 260 715						-4 260 715	119 463 982

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET KÖTELEZŐ FELADATOK BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

BEVÉTELEK

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célu kvi támogatasok és kiegészitö támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... .9)*	150 577 980	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célu garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevetele									
14	Egyéb működési célu támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevetele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**	**37 289 200**								**37 289 200**
24	Építményadó	9 000 000								9 000 000
25	Idegenforgalmi adó	500 000								500 000
26	Iparűzési adó	15 000 000								15 000 000
27	Talajterhelési díj	61 200								61 200
28	Termőföld bérbeadása utani SZJA	46 000								46 000
29	Telekadó	6 682 000								6 682 000
30	Kommunális adó	6 000 000								6 000 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	**34 842 500**	**353 524**						**353 524**	**35 196 024**
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke	21 050 000								21 050 000
34	Közvetített szolgáltatások értéke		353 524						353 524	353 524
35	Tulajdonosi bevételek	8 176 500								8 176 500
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó	5 616 000								5 616 000
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**								**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000								35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolodó bevételek									
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működesi célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszater. ÁH-n kívülről									
52	Egyeb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célu garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszater. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	**295 706 286**	**12 993 458**						**12 993 458**	**308 699 744**
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**	**129 536 451**	**-4 260 755**						**-4 260 755**	**125 275 696**
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	129 536 451	-4 260 755						-4 260 755	125 275 696
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államhaztartason belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	**129 536 451**	**-4 260 755**							
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	**425 242 737**	**8 732 703**						**-4 260 755**	**125 275 696**
									8 732 703	**433 975 440**

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**311 381 453**	**8 732 743**						**8 732 743**	**320 114 196**
2	Személyi juttatások	95 359 004	-1 904 784						-1 904 784	93 454 220
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	11 271 182	-271 914						-271 914	10 999 268
4	Dologi kiadások	102 207 504	6 693 680						6 693 680	108 901 184
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	90 564 505	4 215 761						4 215 761	94 780 266
	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	5 313 730								5 313 730
19	- Tartalékok		1 623 802						1 623 802	1 623 802
20	- a 19-ből - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**105 819 680**								**105 819 680**
23	Beruházások	17 556 980	13 000						13 000	17 569 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	88 262 700	-13 000						-13 000	88 249 700
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**417 201 133**	**8 732 743**						**8 732 743**	**425 933 876**

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**										
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**										
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása										
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása										
44	Kincstárjegyek beváltása										
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
46	Belföldi kötvények beváltása										
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	**5 811 754**	**-40**						**-40**	**5 811 714**	
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása										
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714	
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése										
52	Pénzügyi lízing kiadásai										
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**										
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása										
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása										
56	Külföldi értékpapírok beváltása										
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek										
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek										
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**										
60	**Váltókiadások**										
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	**5 811 754**	**-40**						**-40**	**5 811 714**	
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	**423 012 887**	**8 732 703**						**8 732 703**	**431 745 590**	

2 229 850

2 229 850

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**	**-121 494 847**	**4 260 715**						**4 260 715**	**-117 234 132**	
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**	**123 724 697**	**-4 260 715**						**-4 260 715**	**119 463 982**	

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

B E V É T E L E K

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatasa									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működési célu kvi támogatasok és kiegészitő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... .9)*									
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatasok, kolcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célu támogatasok bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatasok, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparüzési ado									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevetelek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb penzügyi müveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb mukodesi bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+…+48)**										
44	Immateriális javak értékesítése										
45	Ingatlanok értékesítése										
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése										
47	Részesedések értékesítése										
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek										
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ … + 52)**										
50	Működési célu garancia- és kezességvállalásból megterulesek ÁH-n kivülről										
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszater ÁH-n kivülről										
52	Egyéb működesi célú átvett pénzeszköz										
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+…+57)**										
55	Felhalm. célu garancia- es kezességvállalásból megtérülesek ÁH-n kivülről										
56	Felhalm. célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér ÁH-n kivülről										
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz										
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**										
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+…+63)**										
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele										
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +…+ 68)**										
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**										
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele										
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele										
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + … + 75)**										
73	Államháztartason belüli megelőlegezések										
74	Államháztartason belüli megelőlegezesek törlesztése										
75	Lekötött betétek megszüntetése										
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+…+80)**										
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása										
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele										
81	**Váltóbevételek**										
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**										
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**										
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**										

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**2229850**								**2 229 850**
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások	2 229 850								2 229 850
7	- a 6-ból - Előző évi elszámolásból származó befizetések									
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása AH-n kívülre	500 000								500 000
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	1 729 850								1 729 850
19	- Tartalékok									
20	- a 19-ből - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés AH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása AH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**2 229 850**								**2 229 850**

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**										
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**										
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása										
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása										
44	Kincstárjegyek beváltása										
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
46	Belföldi kötvények beváltása										
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**										
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása										
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése										
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése										
52	Pénzügyi lízing kiadásai										
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**										
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása										
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása										
56	Külföldi értékpapírok beváltása										
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek										
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek										
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**										
60	**Váltókiadások**										
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**										
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	**2 229 850**									**2 229 850**

-2 229 850

-2 229 850

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**	**-2 229 850**									**-2 229 850**
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**										

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET ÁLLAMIGAZGATÁSI FELADATOK BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

BEVÉTELEK

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működesi celu kvi támogatások és kiegészítő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... .9)*									
11	Működesi célú garancia- es kezességvállalásból megtérulések									
12	Működési célu visszatéritendő tamogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működesi celú visszatéritendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyeb működesi celú támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozasi celu visszatéritendő tamogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozasi celu visszatéritendő tamogatasok, kölcsönok igénybevetele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparüzesi adó									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőföld bérbeadasa utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyeb penzugyi müveletek bevetelei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyeb működesi bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**										
44	Immateriális javak értékesítése										
45	Ingatlanok értékesítése										
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése										
47	Részesedések értékesítése										
48	Részesedések megszüneséhez kapcsolódó bevételek										
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**										
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről										
51	Működesi celú visszatéritendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről										
52	Egyeb működesi celú átvett penzeszköz										
53	52-ből EU-s támogatas (közvetlen)										
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**										
55	Felhalm. celu garancia- es kezessegvállalásból megtérülések AH-n kivülről										
56	Felhalm. célu visszatéritendő támogatások, kolcsonok visszatér. ÁH-n kívülről										
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz										
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**										
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**										
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele										
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**										
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**										
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele										
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele										
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**										
73	Államhaztartáson belüli megelőlegezések										
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése										
75	Lekötött betétek megszüntetése										
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**										
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása										
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele										
81	**Váltóbevételek**										
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**										
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**										
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**										

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések									
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok									
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**									

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**										
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**										
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása										
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása										
44	Kincstárjegyek beváltása										
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
46	Belföldi kötvények beváltása										
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**										
49	Államhaztartáson belüli megelőlegezések folyósítása										
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése										
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése										
52	Pénzügyi lízing kiadásai										
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**										
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása										
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása										
56	Külföldi értékpapírok beváltása										
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek										
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek										
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**										
60	**Váltókiadások**										
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**										
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**										

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**									
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**									

I. Működési célú bevételek és kiadások mérlegének módosítása
(Önkormányzati szinten)

Forintban!

Sor-szám	Bevételek				Kiadások			
	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után
A	B	C	D	E=C±D	F	G	H	I=G±H
1	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	188 574 586	12 639 934	201 214 520	Személyi juttatások	95 359 004	-1 904 784	93 454 220
2	1.-ból EU-s támogatás				Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	11 271 182	-271 914	10 999 268
3	Közhatalmi bevételek	37 289 200		37 289 200	Dologi kiadások	102 207 504	6 693 680	108 901 184
4	Működési bevételek	34 842 500	353 524	35 196 024	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258		11 979 258
5	Működési célú átvett pénzeszközök				Egyéb működési célú kiadások	92 794 355	4 215 761	97 010 116
6	5.-ból EU-s támogatás (közvetlen)							
7	Egyéb működési bevételek							
8								
9								
10					Az 5-ből -Tartalékok			
11								
12								
13	**Költségvetési bevételek összesen (1+3+4+5+7+...+12.)**	**260 706 286**	**12 993 458**	**273 699 744**	**Költségvetési kiadások összesen (1+...+8+10+...12)**	**313 611 303**	**8 732 743**	**322 344 046**
14	Hiány belső finanszírozásának bevételei (15.+...+18.)	*29 956 771*	*-4 260 755*	25 696 016	Értékpapír vásárlása, visszavásárlása			
15	Költségvetési maradvány igénybevétele	29 956 771	-4 260 755	25 696 016	Likviditási célú hitelek törlesztése			
16	Vállalkozási maradvány igénybevétele				Rövid lejáratú hitelek törlesztése			
17	Betét visszavonásából származó bevétel				Hosszú lejáratú hitelek törlesztése			
18	Értékpapír értékesítése				Kölcsön törlesztése			
19	Hiány külső finanszírozásának bevételei (20+...+21)				Forgatási célú belföldi, külföldi értékpapírok vásárlása			
20	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele				Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése			
21	Államháztartáson belüli megelőlegezések				Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése	5 811 754	-40	5 811 714
22	Váltóbevételek				Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek			
23	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei				Váltókiadások			
24	**Működési célú finanszírozási bevételek összesen (14+19+22+23)**	**29 956 771**	**-4 260 755**	**25 696 016**	**Működési célú finanszírozási kiadások összesen (14+...+23)**	**5 811 754**	**-40**	**5 811 714**
25	**BEVÉTEL ÖSSZESEN (13+24)**	**290 663 057**	**8 732 703**	**299 395 760**	**KIADÁSOK ÖSSZESEN (13+24)**	**319 423 057**	**8 732 703**	**328 155 760**
26	**Költségvetési hiány:**	**52 905 017**		**48 644 302**	**Költségvetési többlet:**	-		-
27	**Bruttó hiány:**	**28 760 000**		**28 760 000**	**Bruttó többlet:**	-		-

II. Felhalmozási célú bevételek és kiadások mérlegének módosítása
(Önkormányzati szinten)

Forintban!

Sor-szám	Bevételek				Kiadások			
	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után
A	B	C	D	E=C±D	F	G	H	I=G±H
1	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről				Beruházások	17 556 980	13 000	17 569 980
2	1.-ből EU-s támogatás				1.-ből EU-s forrásból megvalósuló beruházás			
3	Felhalmozási bevételek	35 000 000		35 000 000	Felújítások	88 262 700	-13 000	88 249 700
4	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök átvétele				3.-ból EU-s forrásból megvalósuló felújítás			
5	4.-ből EU-s támogatás (közvetlen)				Egyéb felhalmozási kiadások			
6	Egyéb felhalmozási célú bevételek							
7								
8								
9								
10								
11								
12	**Költségvetési bevételek összesen: (1+3+4+6+...+11)**	**35 000 000**		**35 000 000**	**Költségvetési kiadások összesen: (1+3+5+...+11)**	**105 819 680**		**105 819 680**
13	*Hiány belső finanszírozás bevételei (14 ... 18)*	*99 579 680*		*99 579 680*	Értékpapír vásárlása, visszavásárlása			
14	Költségvetési maradvány igénybevétele	99 579 680		99 579 680	Hitelek törlesztése			
15	Vállalkozási maradvány igénybevétele				Rövid lejáratú hitelek törlesztése			
16	Betét visszavonásából származó bevétel				Hosszú lejáratú hitelek törlesztése			
17	Értékpapír értékesítése				Kölcsön törlesztése			
18	Egyéb belső finanszírozási bevételek				Befektetési célú belföldi, külföldi értékpapírok vásárlása			
19	*Hiány külső finanszírozásának bevételei (20 ... 24)*				Betét elhelyezése			
20	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele				Pénzügyi lízing kiadásai			
21	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele				Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése			
22	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele							
23	Értékpapírok kibocsátása							
24	Államháztartáson belüli megelőlegezések							
25	**Felhalmozási célú finanszírozási bevételek összesen (13+19)**	**99 579 680**		**99 579 680**	**Felhalmozási célú finanszírozási kiadások összesen (13+...+24)**			
26	**BEVÉTEL ÖSSZESEN (12+25)**	**134 579 680**		**134 579 680**	**KIADÁSOK ÖSSZESEN (12+25)**	**105 819 680**		**105 819 680**
27	**Költségvetési hiány:**	**70 819 680**		**70 819 680**	**Költségvetési többlet:**	-		-
28	**Bruttó hiány:**	-		-	**Bruttó többlet:**	**28 760 000**		**28 760 000**

3. melléklet a 20 / 2023. (IX.21.) önkormányzati rendelethez

„6. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

Beruházási (felhalmozási) kiadások előirányzatának módosítása beruházásonként

Forintban!

Beruházás megnevezése	Teljes költség	Kivitelezés kezdési és befejezési éve	Felhasználás 2022. XII. 31-ig	2023. évi eredeti előirányzat	Eddigi módosítások összege 2023. évben	I. sz. módosítás	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H=(F+G)	I=(E+H)
Óvoda - csoportszobákra redőnyök szerelése	635 000	2023		635 000				635 000
Óvoda - laptop beszerzése	381 000	2023		381 000				381 000
Önkormányzat - telefon alközpont beszerzése	254 000	2023		254 000				254 000
Önkormányzat - hűtőszekrény, mikrosütő, porszívó, kávefőző, fűtés szételhető hajszárító beszerzése	304 500	2023		304 500		13 000	13 000	317 500
Tanyagondnoki busz beszerzése	15 982 480	2023		15 982 480				15 982 480
ÖSSZESEN:	**17 556 980**			**17 556 980**			**13 000**	**17 569 980**

4. melléklet a 20 / 2023. (IX.21.) önkormányzati rendelethez

„7. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

Felújítási kiadások előirányzatának módosítása felújításonként

Forintban!

Felújítás megnevezése	Teljes költség	Kivitelezés kezdési és befejezési éve	Felhasználás 2022. XII. 31-ig	2023. évi eredeti előirányzat	Eddigi módosítások összege 2023. évben	I. sz. módosítás	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H=(F+G)	I=(E+H)
Előtető javítása	381 000	2023		381 000				381 000
Művelődési házban villanyhálózat felújítása	1 016 000	2023		1 016 000				1 016 000
Művelődési ház épület felújítás	86 179 600	2023		86 179 600				86 179 600
Temetőben út felújítása	686 100	2023		686 100		-13 000	-13 000	673 100
ÖSSZESEN:	**88 262 700**			**88 262 700**			**-13 000**	**88 249 700**

5. melléklet a 20 / 2023. (IX.21.) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata

Összes bevétel, kiadás módosítása

01'

01

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Bevételek					
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... 9)*	*150 577 980*	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozasi célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**	**37 289 200**								**37 289 200**
24	Építményadó	9 000 000								9 000 000
25	Idegenforgalmi adó	500 000								500 000
26	Iparűzési adó	15 000 000								15 000 000
27	Talajterhelési díj	61 200								61 200
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA	46 000								46 000
29	Telekadó	6 682 000								6 682 000
30	Kommunális adó	6 000 000								6 000 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	**8 426 500**	**353 524**						**353 524**	**8 780 024**
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke	250 000								250 000
34	Közvetített szolgáltatások értéke		353 524						353 524	353 524
35	Tulajdonosi bevételek	8 176 500								8 176 500
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**								**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000								35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									

5. melléklet a 20 / 2023. (IX.21.) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata	**01'**
Összes bevétel, kiadás módosítása	**01**

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek									

„9. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata — **01'**

Összes bevétel, kiadás módosítása — **01**

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	**269 290 286**	**12 993 458**						**12 993 458**	**282 283 744**
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**	**123 726 938**	**-4 155 818**						**-4 155 818**	**119 571 120**
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	**123 726 938**	**-4 155 818**						**-4 155 818**	**119 571 120**
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	**393 017 224**	**8 837 640**						**8 837 640**	**401 854 864**

5. melléklet a 20 / 2023. (IX.21.) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata — **01'**

Összes bevétel, kiadás módosítása — **01**

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Kiadások					
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**225 625 138**	**10 209 063**						**10 209 063**	**235 834 201**
2	Személyi juttatások	56 807 602	-1 904 784						-1 904 784	54 902 818
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szocialis hozzájárulási adó	6 259 500	-271 914						-271 914	5 987 586
4	Dologi kiadások	57 784 423	8 170 000						8 170 000	65 954 423
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	92 794 355	4 215 761						4 215 761	97 010 116
7	- a 6-ból - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre	500 000								500 000
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	7 043 580								7 043 580
19	- Tartalékok		1 623 802						1 623 802	1 623 802
20	- a 19-ből - Általános tartalek									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**104 422 680**								**104 422 680**
23	Beruházások	16 540 980	13 000						13 000	16 553 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	87 881 700	-13 000						-13 000	87 868 700
26	25-ből EU-s forrasból megvalosuló felújítás	86 179 600								86 179 600
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**330 047 818**	**10 209 063**						**10 209 063**	**340 256 881**

5. melléklet a 20 / 2023. (IX.21.) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata

Összes bevétel, kiadás módosítása

01'

01

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	62 969 406	-1 371 423						-1 371 423	61 597 983
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714
51	Központi, irányító szervi támogatás	57 157 652	-1 371 383						-1 371 383	55 786 269
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	62 969 406	-1 371 423						-1 371 423	61 597 983
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	393 017 224	8 837 640						8 837 640	401 854 864

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)										
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)										

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása	02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Bevételek									
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... 9)*	*150 577 980*	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működesi celu támogatasok bevételei	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási celu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**	**37 289 200**								**37 289 200**
24	Építményadó	9 000 000								9 000 000
25	Idegenforgalmi adó	500 000								500 000
26	Iparűzési ado	15 000 000								15 000 000
27	Talajterhelési díj	61 200								61 200
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA	46 000								46 000
29	Telekadó	6 682 000								6 682 000
30	Kommunális adó	6 000 000								6 000 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	**8 396 500**	**353 524**						**353 524**	**8 750 024**
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke	250 000								250 000
34	Közvetített szolgáltatások értéke		353 524						353 524	353 524
35	Tulajdonosi bevételek	8 146 500								8 146 500
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi müveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működesi bevételek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**								**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000								35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									
48	Reszesedések megszüneséhez kapcsolódo bevetelek									

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása	02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	269 260 286	12 993 458						12 993 458	282 253 744
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	392 987 224	8 837 640						8 837 640	401 824 864

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása	02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Kiadások									
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**223 395 288**	**10 209 063**						**10 209 063**	**233 604 351**
2	Személyi juttatások	56 807 602	-1 904 784						-1 904 784	54 902 818
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	6 259 500	-271 914						-271 914	5 987 586
4	Dologi kiadások	57 784 423	8 170 000						8 170 000	65 954 423
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	90 564 505	4 215 761						4 215 761	94 780 266
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	5 313 730								5 313 730
19	- Tartalékok		1 623 802						1 623 802	1 623 802
20	- a 19-ből - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**104 422 680**								**104 422 680**
23	Beruházások	16 540 980	13 000						13 000	16 553 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	87 881 700	-13 000						-13 000	87 868 700
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás	86 179 600								86 179 600
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**327 817 968**	**10 209 063**						**10 209 063**	**338 027 031**

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása	02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	**62 969 406**	**-1 371 423**						**-1 371 423**	**61 597 983**
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714
51	Központi, irányító szervi támogatás	57 157 652	-1 371 383						-1 371 383	55 786 269
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	**62 969 406**	**-1 371 423**						**-1 371 423**	**61 597 983**
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	**390 787 374**	**8 837 640**						**8 837 640**	**399 625 014**
		2 199 850								2 199 850
Éves tervezett létszám előirányzat (fő)										
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)										

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása	03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Bevételek									
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működesi célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... 9)*									
11	Működési célu garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működesi célú visszatérítendő támogatások, kolcsönok igénybevétele									
14	Egyéb működesi célú támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatas									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparűzesi adó									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőföld berbeadása utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb penzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működesi bevételek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**									
44	Immateriális javak értékesítése									
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódo bevételek									

Gyékényes Község Önkormányzata 01

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása 03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**									
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**									
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele									
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartason belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**									
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**									

Gyékényes Község Önkormányzata — 01

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása — 03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Kiadások									
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**2 229 850**								**2 229 850**
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások	2 229 850								2 229 850
7	- a 6-ból - Előző évi elszámolásból szarmazo befizetések									
8	- Törvényi előíráson alapulo befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belulre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök torlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célu támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások	500 000								500 000
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államhaztartáson kivulre									
19	- Tartalékok	1 729 850								1 729 850
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásbol megvalósuló felújtás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök torlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyujtasa AH-n kivülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**2 229 850**								**2 229 850**

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása	03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**									
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése									
51	Központi, irányító szervi támogatás									
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**									
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	**2 229 850**								**2 229 850**
		-2 229 850								-2 229 850
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása	04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Bevételek									
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működési célu kvi támogatások és kiegeszitő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzati működési támogatásai (2+...+9)*									
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működesi célu támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparűzesi ado									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőfold bérbeadása utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi müveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyeb működési bevetelek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**									
44	Immateriális javak értékesítése									
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítese									
47	Részesedések értékesítése									
48	Reszesedesek megszünésehez kapcsolódó bevételek									

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása	04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**									
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65+...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**									
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele									
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**									
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**									

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása	04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Kiadások									
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	- a 6-ból - Előző évi elszámolásból származó befizetések									
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok									
20	- a 19-ből - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felujtás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**									

Gyékényes Község Önkormányzata	01
Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása	04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**									
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése									
51	Központi, irányító szervi támogatás									
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**									
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**									

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

03

Összes bevétel, kiadás

01

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Bevételek					
1	**Működési bevételek (2+...+12)**	**26 416 000**								**26 416 000**
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke	20 800 000								20 800 000
4	Közvetített szolgáltatások értéke									
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó	5 616 000								5 616 000
8	Általános forgalmi adó visszatérülése									
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**	**26 416 000**								**26 416 000**
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**	**62 967 165**	**-104 937**						**-104 937**	**62 862 228**
32	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele	**5 809 513**	-104 937						-104 937	5 704 576
33	Előző évi vállalkozási maradvány igénybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)	**57 157 652**								57 157 652
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**	**89 383 165**	**-104 937**						**-104 937**	**89 278 228**
					Kiadások					
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	87 986 165								**87 986 165**
2	Személyi juttatások	38 551 402								38 551 402
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	5 011 682								5 011 682
4	Dologi kiadások	44 423 081								44 423 081
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**	**1 397 000**								**1 397 000**
8	Beruházások	1 016 000								1 016 000
9	Felújítások	381 000								381 000
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**	**89 383 165**								**89 383 165**

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)										-104 937
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)										

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása

03

02

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Bevételek					
1	**Működési bevételek (2+...+12)**	**26 416 000**								**26 416 000**
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke	20 800 000								20 800 000
4	Közvetített szolgáltatások értéke									
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó	5 616 000								5 616 000
8	Általános forgalmi adó visszatérülése									
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**	26 416 000								**26 416 000**
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**	62 967 165	-1 476 320						-1 476 320	**61 490 845**
32	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele	5 809 513	-104 937						-104 937	5 704 576
33	Előző évi vállalkozási maradvány igénybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)	57 157 652	-1 371 383						-1 371 383	55 786 269
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**	89 383 165	-1 476 320						-1 476 320	**87 906 845**
					Kiadások					
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**87 986 165**	**-1 476 320**						**-1 476 320**	**86 509 845**
2	Személyi juttatások	38 551 402								38 551 402
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	5 011 682								5 011 682
4	Dologi kiadások	44 423 081	-1 476 320						-1 476 320	42 946 761
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**	**1 397 000**								**1 397 000**
8	Beruházások	1 016 000								1 016 000
9	Felújítások	381 000								381 000
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**	**89 383 165**	**-1 476 320**						**-1 476 320**	**87 906 845**

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)										
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)										

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása

03

02

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Bevételek									
1	**Működési bevételek (2+...+12)**									
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke									
4	Közvetített szolgáltatások értéke									
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
8	Általános forgalmi adó visszatérülése									
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**									
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**									
32	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele									
33	Előző évi vállalkozási maradvány igénybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)									
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**									
	Kiadások									
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**									
8	Beruházások									
9	Felújítások									
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**									

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)										
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)										

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása

03

02

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eeredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Bevételek									
1	**Működési bevételek (2+...+12)**									
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke									
4	Közvetített szolgáltatások értéke									
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
8	Általános forgalmi adó visszatérülése									
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb mukodési célu támogatasok bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célu visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülese									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**									
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**									
32	Előző évi költségvetesi maradvany igenybevétele									
33	Előző évi vállalkozasi maradvány igenybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)									
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**									
	Kiadások									
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulekok és szocális hozzájarulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb mukodési célu kiadasok									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**									
8	Beruházások									
9	Felújítások									
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósulo programok, projektek kiadasa									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**									
	Eves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Végső előterjesztői indokolás

A rendelet részletes képet ad Gyékényes Község Önkormányzata 2023. évi költségvetése előirányzataiban bekövetkezett változásokról, és javaslatot tesz a 2023. évi előirányzat-módosítások egységes rendeletbe foglalására. Intézkedik a 2023. február 14-én kihirdetett költségvetési rendelet 2023. I-III. negyedévekben módosuló mellékleteinek módosításáról, melyek részletesen tartalmazzák a költségvetés kiadási, bevételi előirányzati főösszegeit, a kiadási, bevételi előirányzatok, előirányzat-csoportok és kiemelt előirányzatok szerinti bontását.

GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTERE

8851 Gyékényes, Szabadság tér 7.
Tel/fax: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívom

2023. szeptember 20-án 16^{00} órára (szerda)

Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat tanácskozótermében megtartandó ülésére

A nyilvános ülés napirendi pontjai:

1./ Előterjesztés a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból kihozott vagyon működtetésével kapcsolatos teendőkről
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

2./ Szerződéskötés helyreállítási munkák elvégzésére
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

3./ Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet I. számú módosításáról
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

4./ Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2024. évi pályázati fordulójához csatlakozás
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

5./ Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda szakmai dokumentumainak jóváhagyása
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

6./ Kérelem az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok megvásárlására vagy bérlésére
(írásbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

7./ Rendezési terv módosítási iránti kérelem
(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

A zárt ülés napirendi pontjai:

1./ Települési támogatás iránti kérelmek elbírálása
(szóbeli előterjesztés)
Előadó: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester

Gyékényes, 2023. szeptember 13.

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata
8851 Gyékényes, Szabadság tér 7.
Tel/fax: 82/596-013, 82/596-014 e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/474/2023
Melléklet: Levél

Előterjesztés az 1. napirendi ponthoz

Előterjesztés a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból kihozott vagyon működtetésével kapcsolatos teendőkről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület korábban döntött a Mecsek-Dráva Társulásból 2022. december 31. napjával történő kiválásról. A kiválási folyamat sikeresen lezárult, a vagyonfelosztásról szóló szerződés aláírása és minisztériumi jóváhagyása megtörtént. A fenti szerződés megkötése nyomán a kilépő 56 önkormányzat közös tulajdonába számos vagyonelem került.

A korábbi terveknek megfelelően az 56 település a vagyon működtetésére egy új társulást kell létrehozzon. A Társulás létrehozása azonban hosszabb folyamat, viszont vannak a vagyon működtetésével kapcsolatosan olyan teendők és kötelezettségek (pl. vagyon nyilvántartásba vétele, gépjárművek átírása, a közös tulajdont képező eszközök feladatot ellátó koncesszori alvállalkozók részére történő üzemeltetésébe adása, egyéb jognyilatkozatok megtétele), melyek elvégzése nem tűr halasztást. Az előterjesztés mellékletét képezi Marcali Város Önkormányzata Polgármesterének levele, melyben Polgármester Úr a sürgős teendőkről, és a lehetséges megoldásról is tájékoztatást nyújt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fentiek alapján a napirendet tárgyalja meg, és döntsön a határozati javaslat elfogadásáról.

Határozati javaslat az 1. napirendi ponthoz

.../2023.(...) számú képviselő-testületi határozat

1. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból részére kiadott vagyont érintően meghatalmazza Dr. Sütő Lászlót, Marcali Város Önkormányzatának Polgármesterét, hogy a Társulásból kihozott vagyon működtetése érdekében létrehozandó társulás megalakulásáig Gyékényes település tulajdoni hányadára vonatkozóan, tulajdonostársi képviselőként a település tulajdoni részaránya tekintetében nyilatkozatot tegyen, amelynek során a vagyont nem terhelheti meg, nem idegenítheti el.
2. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete meghatalmazza a Marcali Város Önkormányzatának vagyonát nyilvántartó szervet, hogy a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulástól a tulajdonát képező vagyonrészt a Társulás megalakulásáig nyilvántartásba vegye.
3. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete meghatalmazza Krajczár Ibolya alatti lakost, a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft ügyvezetőjét, hogy a település résztulajdonában és a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft használatában levő WAA-378, MUW-951, MUW-952, WAA-356, MUW-957, MTC-806, MUW-955, WAA-323, MUW-956, MTC-802 forgalmi rendszámú gépjárműveket az okmányirodában a tulajdonos önkormányzat képviseletében résztulajdonába átírassa és az üzembentartó személyét az általa képviselt cégre vonatkozóan megjelölje.
4. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete meghatalmazza Zámbó Zsolt alatti lakost a Viridis-Pannonia

Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. dolgozóját, hogy a település résztulajdonában és a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. használatában levő WAA-366, MTC-771 forgalmi rendszámú gépjárműveket az okmányirodában a tulajdonos önkormányzat képviseletében résztulajdonába átírassa és az üzembentartó személyét a Viridis-Pannonia Nonprofit Kft.-re vonatkozóan megjelölje.

5. Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mecsek-Dráva Társulásból kiadott, résztulajdonában levő vagyon üzemeltetésére vonatkozó megállapodás aláírását a kilépő 56 tulajdonostárs képviseletében Csurgó, Marcali és Nagyatád városok képviselői részéről a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft-vel (8700 Marcali, Dózsa Gy. u. 1.) valamint a Viridis-Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit (8800 Nagykanizsa, Vár u. 5.) Kft-vel, mint koncesszori alvállalkozóval tudomásul veszi.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: azonnal

Gyékényes, 2023. szeptember 13.

GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

MARCALI VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
POLGÁRMESTERE
8700 Marcali, Rákóczi utca 11.
Telefon: 85/501-001
E-mail: polghiv@marcali.hu

Ügyiratszám: 2044-42/2023
Ügyintéző: Horváth Rita

Tárgy: Megkeresés közös vagyon működtetése ügyében
Melléklet:1db

Tisztelt Képviselő-Testület!
Tisztelt Polgármester Asszony/Úr

A Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból (Pécs, Széchenyi tér 1.) történő kilépésről 56 település önkormányzatának képviselő-testülete döntött, amely folyamat a vagyon kiadásával lezárult. A kiválás eredményeként kiadott vagyon további működéséről – tekintettel a nagyszámú tulajdonosi körre – a korábbi egyeztetéseknek megfelelően célszerű társulást alapítani, melynek kötelező feladata lesz ennek a vagyonnak a működtetése.

A kiválással kapcsolatos megállapodás aláírására vonatkozó meghatalmazás folyamata azt mutatta, hogy ennyi település jóváhagyására több idő szükséges.
A társulás megalapításáig azonban szükség van az osztatlan közös vagyon tekintetében arra, hogy valamely település képviselőjét, polgármesterét meghatalmazzák a szükséges jognyilatkozatok megtételére, hatóságok előtti eljárásokra, a vagyont használó cégek működőképességének ezáltal történő biztosítására.

A körzetközpontok polgármestereivel (Csurgó, Nagyatád, Marcali) előzetesen folytatott egyeztetések alapján javaslom, hogy a képviselő-testületek a közös vagyont érintően az új társulás megalakulásáig hatalmazzák fel a képviseletre Marcali Város Önkormányzatának polgármesterét.

A kivitt vagyont a Mecsek-Dráva Társulás 2022. december 31-i értéken adta át. Ennek nyilvántartásba vétele szintén elengedhetetlen ahhoz, hogy biztosított legyen az értékcsökkenés egyöntetű elszámolása, ezért célszerű az 56 település résztulajdonainak külön-külön nyilvántartása helyett szintén egy helyen vezetni a vagyonnyilvántartást, addig amíg a társulás megalakul. Majd a vagyont ezt követően ott kell nyilvántartani.
Javaslom erre Marcali Város Önkormányzatát felhatalmazni.

A vagyon kiadás révén 12 db rendszámmal rendelkező gépjármű került átadásra. Ezek törzskönyvi nyilvántartásának változását az okmányirodáknál határidőben be kell jelenteni, amelyhez közös tulajdon esetén szintén egybehangzó meghatalmazás szükséges, ami már tovább nem ruházható.
Javaslom, hogy ennek ügyintézésével bízzuk meg azokat a cégeket, amelyek jelenleg is használják az eszközöket.
A Marcali és Térsége Nonprofit Kft. esetén Krajczár Ibolya ügyvezetőt, a Viridis – Pannónia Nonprofit Kft. esetén Áfra Barnabás ügyvezető által kijelölt személyt.

Az települések részére -járásközponti hivatalokon keresztül -megküldött vagyonkiadási megállapodás 8. pontjában vállalta az 56 település, hogy továbbra is a feladatot ellátó koncesszori alvállalkozók üzemeltetésébe adják a közös tulajdont képező eszközöket. Az ÁFA mentesség biztosítása érdekében is így kell tennünk. Az Energetikai Minisztérium ezen jogfolytonosság vállalásával adta meg hozzájárulását a vagyon kiadásához. A jogfolytonosság biztosítása és a szerződésben foglalt vállalás alapján a már meghatalmazott Csurgó, Nagyatád, Marcali polgármesterei megkötik az üzemeltetési szerződést a Marcali és Térsége Nonprofit Kft-vel, valamint a Viridis- Pannónai Kft-vel . Ennek tudomásul vételét kérjük.

Kérem a leírt folyamat képviselő-testületek általi támogatását és a mellékelt **határozati javaslat mielőbbi képviselő-testület elé terjesztését és jóváhagyását.**
Mellékelem a határozati javaslat mintáját.

Marcali,2023 augusztus 4.

Tisztelettel:

MARCALI VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK POLGÁRMESTERE

Dr. Sütő László
polgármester

1. számú melléklet

Határozati javaslat

1. ..... (település megnevezése) város/község Önkormányzatának Képviselőtestülete a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulásból részére kiadott vagyont érintően meghatalmazza Dr. Sütő Lászlót, Marcali Város Önkormányzatának Polgármesterét, hogy a Társulásból kihozott vagyon működtetése érdekében létrehozandó társulás megalakulásáig ..... település tulajdoni hányadára vonatkozóan, tulajdonostársi képviselőként a település tulajdoni részaránya tekintetében nyilatkozatot tegyen, amelynek során a vagyont nem terhelheti meg, nem idegenítheti el.

2. ..... (település megnevezése) város/község Önkormányzatának Képviselőtestülete meghatalmazza a Marcali Város Önkormányzatának vagyonát nyilvántartó szervet, hogy a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulástól a tulajdonát képező vagyonrészt a Társulás megalakulásáig nyilvántartásba vegye.

3. .....(település megnevezése) város/község Önkormányzatának Képviselőtestülete meghatalmazza Krajczár Ibolya lakost, a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft ügyvezetőjét, hogy a település résztulajdonában és a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft használatában levő WAA-378, MUW-951, MUW-952, WAA-356, MUW-957, MTC-806, MUW-955, WAA-323, MUW-956, MTC-802 forgalmi rendszámú gépjárműveket az okmányirodában a tulajdonos önkormányzat képviseletében résztulajdonába átírassa és az üzembentartó személyét az általa képviselt cégre vonatkozóan megjelölje.

4. ..... település megnevezése) város/község Önkormányzatának Képviselőtestülete meghatalmazza Zámbó Zsolt alatti lakost a Viridis-Pannónia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft dolgozóját, hogy a település résztulajdonában és a Viridis-Pannónia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft használatában levő WAA-366, MTC-771 forgalmi rendszámú gépjárműveket az okmányirodában a tulajdonos önkormányzat képviseletében résztulajdonába átírassa és az üzembentartó személyét a Viris-Pannónia Nonprofit KFT.-re vonatkozóan megjelölje.

5. ..... (település megnevezése) város/község Önkormányzatának Képviselőtestülete a Mecsek-Dráva Társulásból kiadott, résztulajdonában levő vagyon üzemeltetésére vonatkozó megállapodás aláírását a kilépő 56 tulajdonostárs képviselétében Csurgó, Marcali és Nagyatád városok képviselői részéről a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft -vel (8700 Marcali, Dózsa Gy. u. 1.) valamint a Viridis-Pannónia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit (8800 Nagykanizsa, Vár u. 5) Kft-vel, mint koncesszori alvállalkozóval tudomásul veszi.

Felelős: .....Polgármester

Határidő: értelem szerint

Gyékényes Község Önkormányzata
8851 Gyékényes, Szabadság tér 7.
Tel: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/626/2023
Melléklet: Bírálati jegyzőkönyv

Előterjesztés a 2. napirendi ponthoz

Szerződéskötés helyreállítási munkák elvégzésére

Gyékényes Község Önkormányzata 2023. február 09. napján kárbejelentőt nyújtott be az AEGON Magyarország Általános Biztosító Zrt.-hez (a továbbiakban: biztosító) mivel a 2023. február 04-ei viharos erejű szél a tornaterem oldalán lévő burkolatot megbontotta, az általános iskola épületénél a kazánház feletti tetőt és kéményt károsította, ami beázáshoz vezetett, továbbá a Búvárbázison a szálláshelyként üzemelő ház tetejét megrongálta, ami szintén beázáshoz vezetett, a másik épületen pedig ablaküveget tört ki, árnyékoló zsalut tett tönkre, a filagória tetején cserepet rongált, valamint a drótkerítést is megrongálta egy kidőlt fa. A bejelentéshez fotókat, árajánlatokat kellett mellékelni.

A biztosító csak a helyreállítási munkák elvégzésére irányuló számla benyújtása esetén tudja megtéríteni a kárt (vagy annak egy részét), tehát az Önkormányzatnak a kivitelezési munkák költségét meg kell előlegezni.

A helyreállítási (kivitelezési) munkák elvégzésére irányuló beszerzési eljárás során az ajánlati felhívás 2023. augusztus 09. napján került kiküldésre. Az ajánlati felhívás alapján az ajánlatok beérkezésének határideje: 2022. augusztus 25. Az alkalmassági feltételeknek megfelelő ajánlatok elbírálásának szempontja: a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás bruttó díja.

2023. augusztus 28-án 9:00 órakor sor került a beérkezett ajánlatok bontására. Az ajánlattevők adatait és az általuk megajánlott ajánlati árat az előterjesztés mellékletét képező bírálati jegyzőkönyv tartalmazza.

A helyreállítási munkák elvégzésére irányuló eljárásban a bírálati jegyzőkönyv alapján a beérkezett ajánlatok közül a Konzol-Plan Bt. (8854 Őrtilos, Ady u. 11.) adta a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatási díjat tartalmazó ajánlatot (nettó 4.367.543 Ft + ÁFA = bruttó 5.546.780 Ft), ezért a Bíráló Bizottság javasolta a legalacsonyabb összegű ajánlatot tevőt az eljárás nyertesének kihirdetni a beszerzési eljárás vonatkoztatásában.

Kérem a testületet, hogy vitassa meg a napirendet, és döntsön a határozati javaslat alapján.

Határozati javaslat a 2. napirendi ponthoz

…/2023.(...) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testülete döntött arról, hogy a beszerzési eljárás során legkedvezőbb árajánlatot tevő **Konzol Plan Bt.**-vel (8854 Őrtilos, Ady u. 11.) 4.367.543 Ft + ÁFA = bruttó 5.546.780 Ft, azaz ötmilllió-

ötszáznegyvenhatezer-hétszáznyolcvan forint összegű szerződést köt a 8851 Gyékényes 577 helyrajzi szám alatti „faház" épület (Búvárbázis), 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti volt általános iskola épület és tornaterem kár utáni helyreállítási (kivitelezési) munkáinak elvégzésére.

2. Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert az 1. pont szerinti helyreállítási munkák elvégzésére irányuló vállalkozási szerződés aláírására.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. szeptember 30.

Gyékényes, 2023. szeptember 13.

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

JEGYZŐKÖNYV

I. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1. Ajánlatkérő: **Gyékényes Község Önkormányzata**

2. A beszerzés tárgya: Vállalkozási szerződés Gyékényes Község Önkormányzata részére a 8851 Gyékényes 577 helyrajzi szám alatti „faház" épület (Búvárbázis), 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti volt általános iskola épület és tornaterem kár utáni helyreállítási (kivitelezési) munkáinak elvégzésére

3. Helyszíne: **8851 Gyékényes, Szabadság tér 2.**

4. Bontás időpontja: **2023.08.28. 9 óra 00 perc**

5. Az eljárás megindítására vonatkozó információ: Ajánlatkérő beszerzési eljárás megindítására ajánlattételi felhívást küldött meg az ajánlattevők részére.

6. A beszerzési eljárás cselekményeire vonatkozó információk:
Ajánlattételi határidő: **2023.08.25.**
Az eredményhirdetés határideje: az érdemi döntést követő 5. nap
A nyertes ajánlattevővel történő szerződéskötés határideje: az eredményhirdetést követő 15. nap

Az ajánlatkérő nevében eljáró képviselője megállapítja, hogy lejárt az ajánlatok benyújtására meghatározott határidő. Az ajánlatkérő nevében eljáró képviselője elmondja, hogy a beérkezett ajánlatok értékelésére véletlenszerű sorrendben most kerül sor.
Az ajánlatkérő nevében eljáró képviselője megállapítja, hogy minden ajánlat összeállítása az előírt formai követelményeknek megfelelően történt. Az ajánlatkérő nevében eljáró képviselője tájékoztatja a jelenlévőket, hogy a bontási eljárásról az ajánlatkérő jegyzőkönyvet készít.

I. AJÁNLATTEVŐK

1. AJÁNLATTEVŐ

Ajánlattevő neve:	**KONZOL-PLAN BT.**
Ajánlattevő székhelye:	8854 Őrtilos, Ady u. 11.
Bruttó ajánlati ár:	**5 546 780 FT**

2. AJÁNLATTEVŐ

Ajánlattevő neve:	**ERMI-ÉP KFT.**
Ajánlattevő székhelye:	8800 Nagykanizsa, Új Élet u. 69.
Bruttó ajánlati ár:	**6 378 988 FT**

3. AJÁNLATTEVŐ

Ajánlattevő neve:	**BALÁZS BAU ÉPÍTŐ KFT.**
Ajánlattevő székhelye:	8840 Csurgó, Rákóczi u. 20.
Bruttó ajánlati ár:	**6 101 584 FT**

II. ÉRTÉKELÉS – ELJÁRÁSI DÖNTÉS

A Bizottság a benyújtott ajánlatok áttanulmányozását követően egyhangúan megállapította, hogy valamennyi ajánlattevő ajánlata tartalmazza az ajánlattételi felhívásban előírtakat, hiánypótlási felhívás kibocsátására nincs szükség.

III. ÉRDEMI DÖNTÉS

A Bizottság tagjai az ajánlattételi felhívásban megadott szempontok szerint a benyújtott ajánlatokat értékelték. Az értékelés alapján a Bizottság az alábbi érdemi döntési javaslatot hozza:

A bírálati szempont: Ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban, meghatározott feltételeknek megfelelő ajánlatokat a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás szempontja alapján bírálta el.

1. Az Ajánlattételi nyilatkozat, és a bírálati adatlap alapján a Bizottság egyhangúan javasolja megállapítani, hogy a **KONZOL-PLAN BT. (8854 Őrtilos, Ady u. 11.)** ajánlattevő érvényes ajánlatot nyújtott be, és ajánlattevő adta a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot, ezért a Bizottság előbb megnevezett ajánlattevőt javasolja az eljárás nyertesének kihirdetni a beszerzési eljárás vonatkozásában.

2. Az Ajánlattételi nyilatkozat, és a bírálati adatlap alapján a Bizottság egyhangúan javasolja megállapítani, hogy az **ERMI-ÉP KFT. (8800 Nagykanizsa, Új Élet u. 69.)** ajánlattevő érvényes ajánlatot nyújtott be, azonban ajánlatánál érkezett kedvezőbb ajánlat.

3. Az Ajánlattételi nyilatkozat, és a bírálati adatlap alapján a Bizottság egyhangúan javasolja megállapítani, hogy a **BALÁZS BAU ÉPÍTŐ KFT. (8840 Csurgó, Rákóczi u. 20.)** ajánlattevő érvényes ajánlatot nyújtott be, azonban ajánlatánál érkezett kedvezőbb ajánlat.

Kelt: Gyékényes, 2023.08.28.

.....	.....	.....
Ledniczky Mónika	Bakonyiné Tóth Ildikó	Turi Éva
jegyző	bíráló	bíráló

Melléklet: bírálati lap (1 oldal)

BÍRÁLATI LAP

A beszerzés tárgya: Vállalkozási szerződés Gyékényes Község Önkormányzata részére a 8851 Gyékényes 577 helyrajzi szám alatti „faház" épület (Búvárbázis), 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44. szám alatti volt általános iskola épület és tornaterem kár utáni helyreállítási (kivitelezési) munkáinak elvégzésére

	KONZOL-PLAN BT.	ERMI-ÉP KFT.	BALÁZS BAU ÉPÍTŐ KFT.
Ajánlati ár (bruttó Ft)	**5 546 780 FT**	**6 378 988 FT**	**6 101 584 FT**
Ajánlattételi nyilatkozat és a 3 db árazatlan költségvetés hiánytalanul kitöltve és aláírva benyújtásra került.	Igen	Igen	Igen
Érvényes	Igen	Igen	Igen

Kelt, Gyékényes, 2023.08.28.

.....	.....	.....
Ledniczky Mónika jegyző	Bakonyiné Tóth Ildikó bíráló	Turi Éva bíráló

DÖNTÉSELŐKÉSZÍTŐ JAVASLAT:

A Bíráló Bizottság jelen eljárásban meghozott értékelése alapján a **KONZOL-PLAN BT.** (8854 Őrtilos, Ady u. 11.) ajánlattevő érvényes ajánlatot nyújtott be, és ajánlattevő adta a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot, ezért Gyékényes Község Önkormányzata polgármestere javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a **KONZOL-PLAN BT.** (8854 Őrtilos, Ady u. 11.) ajánlattevőt hirdesse ki az eljárás nyertesének a beszerzési eljárás vonatkozásában.

Kelt: Gyékényes, 2023.08.28.

GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Dr. Navracsics Nikoletta

polgármester
Gyékényes Község Önkormányzata

Gyékényes Község Önkormányzata
8851 Gyékényes, Szabadság tér 7.
Tel: 82/596-013, e-mail: jegyzo@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/114/2023
Melléklet: 1 db rendelettervezet

Előterjesztés a 3. napirendi ponthoz

Tisztelt Képviselő-testület!

A rendelet részletes képet ad Gyékényes Község Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) 2023. évi költségvetése előirányzataiban bekövetkezett változásokról, és javaslatot tesz a 2023. évi előirányzat-módosítások egységes rendeletbe foglalására. Intézkedik a 2023. február 14-én kihirdetett költségvetési rendelet 2023. I-III. negyedévekben módosuló mellékleteinek módosításáról, melyek részletesen tartalmazzák a költségvetés kiadási, bevételi előirányzati főösszegeit, a kiadási, bevételi előirányzatok, előirányzat-csoportok és kiemelt előirányzatok szerinti bontását.

Az önkormányzat bértámogatás kiegészítést kapott, így a bevételek között feltüntetésre került. Mivel a védőnő feletti munkáltatói jogok gyakorlása 2023. július 1-jétől kikerült az önkormányzat feladatai közül, a védőnő bérére tervezett maradék összeg átcsoportosításra került. Mivel a költségvetésben nem szerepelt az alkalmi munkabér és reprezentáció költsége, így ezekre plusz forrást kellett biztosítani. A közüzemi nem fedezte a tervezett összeg, így ezt a keretet növelni kellett a tartalékból.

Kérem a testületet, hogy döntsön az előterjesztés melléklete szerinti rendelet elfogadásáról!

Gyékényes, 2023. szeptember 13.

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2023. (...) önkormányzati rendelete

az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet I. számú módosításáról

- tervezet -

Gyékényes Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában, továbbá az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 23. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló rendeletének I. számú módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdés a)–g) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A képviselő-testület az önkormányzat 2023. évi költségvetését:)
„*a)* 308 699 744 Ft költségvetési bevétellel
b) 428 163 726 Ft költségvetési kiadással
c) -119 463 982 Ft költségvetési egyenleggel
d) 125 275 696 Ft finanszírozási bevétellel
e) 5 811 714 Ft finanszírozási kiadással
f) 119 463 982 Ft finanszírozási egyenleggel
g) a bevételek és kiadások főösszegét **433 975 440 Ft**-ban állapítja meg."

2. §

(1) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

(2) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

(3) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 6. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

(4) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 7. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

(5) Az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelet 9. melléklete helyébe az 5. melléklet lép.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Ledniczky Mónika
jegyző

A rendelet kihirdetve: 2023. .....

Ledniczky Mónika
jegyző

1. melléklet a ... / 2023. (...) önkormányzati rendelethez

„1. melléklet a 3/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelethez

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET ÖSSZEVONT BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

BEVÉTELEK

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célu kvi támogatások és kiegészitő támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2+...+9)*	150 577 980	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatéritendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatéritendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatéritendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatéritendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó	**37 289 200**								**37 289 200**
25	Idegenforgalmi adó	9 000 000								9 000 000
26	Iparűzési adó	500 000								500 000
27	Talajterhelési díj	15 000 000								15 000 000
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA	61 200								61 200
29	Telekadó	46 000								46 000
30	Kommunális adó	6 682 000								6 682 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	6 000 000								6 000 000
32	Készletértékesítés ellenértéke	**34 842 500**	**353 524**						**353 524**	**35 196 024**
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke	21 050 000								21 050 000
35	Tulajdonosi bevételek		353 524						353 524	353 524
36	Ellátási díjak	8 176 500								8 176 500
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése	5 616 000								5 616 000
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi müveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**									**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000									35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése										
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése										
47	Részesedések értékesítése										
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek										
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**										
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről										
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről										
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz										
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**										
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről										
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről										
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz										
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	**295 706 286**	**12 993 458**							**12 993 458**	**308 699 744**
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**										
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele										
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**										
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**										
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	**129 536 451**	**-4 260 755**								
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele	129 536 451	-4 260 755								
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									**-4 260 755**	**125 275 696**
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									-4 260 755	125 275 696
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése										
75	Lekötött betétek megszüntetése										
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**										
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása										
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele										
81	**Váltóbevételek**										
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**										
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	**129 536 451**	**-4 260 755**							**-4 260 755**	**125 275 696**
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	**425 242 737**	**8 732 703**							**8 732 703**	**433 975 440**

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**313 611 303**	**8 732 743**						**8 732 743**	**322 344 046**
2	Személyi juttatások	95 359 004	-1 904 784						-1 904 784	93 454 220
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	11 271 182	-271 914						-271 914	10 999 268
4	Dologi kiadások	102 207 504	6 693 680						6 693 680	108 901 184
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	92 794 355	4 215 761						4 215 761	97 010 116
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások	500 000								500 000
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célu támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok	7 043 580								7 043 580
20	- a 19-ből: - Általános tartalék		1 623 802						1 623 802	1 623 802
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**105 819 680**								**105 819 680**
23	Beruházások	17 556 980	13 000						13 000	17 569 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	88 262 700	-13 000						-13 000	88 249 700
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felujítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kolcsönok törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**419 430 983**	**8 732 743**						**8 732 743**	**428 163 726**

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	5 811 754	-40						-40	5 811 714
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
52	Pénzügyi lízing kiadásai									
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Külföldi értékpapírok beváltása									
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
60	**Váltókiadások**									
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	5 811 754	-40						-40	5 811 714
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	425 242 737	8 732 703						8 732 703	433 975 440

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**	-123 724 697	4 260 715						4 260 715	-119 463 982
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**	123 724 697	-4 260 715						-4 260 715	119 463 982

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET KÖTELEZŐ FELADATOK BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

BEVÉTELEK

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... +9)*	150 577 980	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó	**37 289 200**								**37 289 200**
25	Idegenforgalmi adó	9 000 000								9 000 000
26	Iparűzési adó	500 000								500 000
27	Talajterhelési díj	15 000 000								15 000 000
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA	61 200								61 200
29	Telekadó	46 000								46 000
30	Kommunális adó	6 682 000								6 682 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	6 000 000								6 000 000
32	Készletértékesítés ellenértéke	**34 842 500**	**353 524**						**353 524**	**35 196 024**
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke	21 050 000								21 050 000
35	Tulajdonosi bevételek		353 524						353 524	353 524
36	Ellátási díjak	8 176 500								8 176 500
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése	5 616 000								5 616 000
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**									**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000									35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése										
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése										
47	Részesedések értékesítése										
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek										
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**										
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések AH-n kívülről										
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről										
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz										
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**										
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések AH-n kívülről										
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről										
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz										
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	**295 706 286**	**12 993 458**						**12 993 458**	**308 699 744**	
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**										
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele										
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**										
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**										
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	**129 536 451**	**-4 260 755**						**-4 260 755**	**125 275 696**	
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele	129 536 451	-4 260 755						-4 260 755	125 275 696	
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**										
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések										
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése										
75	Lekötött betétek megszüntetése										
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**										
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása										
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele										
81	**Váltóbevételek**										
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**										
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	**129 536 451**	**-4 260 755**						**-4 260 755**	**125 275 696**	
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	**425 242 737**	**8 732 703**						**8 732 703**	**433 975 440**	

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**311 381 453**	**8 732 743**						**8 732 743**	**320 114 196**
2	Személyi juttatások	95 359 004	-1 904 784						-1 904 784	93 454 220
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	11 271 182	-271 914						-271 914	10 999 268
4	Dologi kiadások	102 207 504	6 693 680						6 693 680	108 901 184
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	90 564 505	4 215 761						4 215 761	94 780 266
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok	5 313 730								5 313 730
20	- a 19-ből: - Általános tartalék		1 623 802						1 623 802	1 623 802
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**105 819 680**								**105 819 680**
23	Beruházások	17 556 980	13 000						13 000	17 569 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	88 262 700	-13 000						-13 000	88 249 700
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**417 201 133**	**8 732 743**						**8 732 743**	**425 933 876**

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	5 811 754	-40						-40	5 811 714
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
52	Pénzügyi lízing kiadásai									
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Külföldi értékpapírok beváltása									
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
60	**Váltókiadások**									
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	5 811 754	-40						-40	5 811 714
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	423 012 887	8 732 703						8 732 703	431 745 590

2 229 850

2 229 850

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**	-121 494 847	4 260 715						4 260 715	-117 234 132
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**	123 724 697	-4 260 715						-4 260 715	119 463 982

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

BEVÉTELEK

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 + ... + 9)*									
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparűzési adó									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**											
44	Immateriális javak értékesítése											
45	Ingatlanok értékesítése											
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése											
47	Részesedések értékesítése											
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek											
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**											
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről											
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről											
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz											
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)											
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**											
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről											
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről											
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz											
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)											
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**											
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**											
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele											
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól											
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól											
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**											
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése											
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása											
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése											
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása											
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**											
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele											
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele											
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**											
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések											
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése											
75	Lekötött betétek megszüntetése											
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**											
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése											
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése											
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása											
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele											
81	**Váltóbevételek**											
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**											
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**											
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**											

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**2229850**								**2 229 850**
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések	2 229 850								2 229 850
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások	500 000								500 000
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok	1 729 850								1 729 850
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**2 229 850**								**2 229 850**

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**										
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**										
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása										
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása										
44	Kincstárjegyek beváltása										
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
46	Belföldi kötvények beváltása										
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**										
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása										
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése										
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése										
52	Pénzügyi lízing kiadásai										
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**										
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása										
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása										
56	Külföldi értékpapírok beváltása										
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek										
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek										
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**										
60	**Váltókiadások**										
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**										
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	**2 229 850**									**2 229 850**

-2 229 850

-2 229 850

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**	**-2 229 850**									
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**										**-2 229 850**

2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET ÁLLAMIGAZGATÁSI FELADATOK BEVÉTELEINEK KIADÁSAINAK MÓDOSÍTÁSA

BEVÉTELEK

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 · ... · 9)*									
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparűzési adó									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									

43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**										
44	Immateriális javak értékesítése										
45	Ingatlanok értékesítése										
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése										
47	Részesedések értékesítése										
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek										
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**										
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről										
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről										
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz										
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**										
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések AH-n kívülről										
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről										
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz										
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)										
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**										
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**										
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele										
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól										
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**										
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása										
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**										
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele										
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele										
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**										
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések										
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése										
75	Lekötött betétek megszüntetése										
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**										
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése										
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása										
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele										
81	**Váltóbevételek**										
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**										
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**										
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**										

KIADÁSOK

Forintban!

Sor-szám	Kiadási jogcím	2023. évi								
		Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések									
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok									
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**									

37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**										
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak										
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**										
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása										
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása										
44	Kincstárjegyek beváltása										
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
46	Belföldi kötvények beváltása										
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása										
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**										
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása										
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése										
51	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése										
52	Pénzügyi lízing kiadásai										
53	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**										
54	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása										
55	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása										
56	Külföldi értékpapírok beváltása										
57	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek										
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek										
59	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**										
60	**Váltókiadások**										
61	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**										
62	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**										

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

Forintban!

1	**Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 59. sor - költségvetési kiadások 36. sor) (+/-)**										
2	**Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 83. sor - finanszírozási kiadások 61. sor) (+/-)**										

„2. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

2. melléklet a .../2023. (...) önkormányzati rendelethez

I. Működési célú bevételek és kiadások mérlegének módosítása
(Önkormányzati szinten)

Forintban!

Sor-szám	Bevételek				Kiadások			
	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után
A	B	C	D	E=C±D	F	G	H	I=G±H
1	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	188 574 586	12 639 934	201 214 520	Személyi juttatások	95 359 004	-1 904 784	93 454 220
2	1.-ből EU-s támogatás				Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	11 271 182	-271 914	10 999 268
3	Közhatalmi bevételek	37 289 200		37 289 200	Dologi kiadások	102 207 504	6 693 680	108 901 184
4	Működési bevételek	34 842 500	353 524	35 196 024	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258		11 979 258
5	Működési célú átvett pénzeszközök				Egyéb működési célú kiadások	92 794 355	4 215 761	97 010 116
6	5.-ből EU-s támogatás (közvetlen)							
7	Egyéb működési bevételek							
8								
9								
10					Az 5-ből -Tartalékok			
11								
12								
13	**Költségvetési bevételek összesen (1+3+4+5+7+...+12.)**	**260 706 286**	**12 993 458**	**273 699 744**	**Költségvetési kiadások összesen (1+...+8+10+...12)**	**313 611 303**	**8 732 743**	**322 344 046**
14	Hiány belső finanszírozásának bevételei (15.+...+18.)	*29 956 771*	*-4 260 755*	25 696 016	Értékpapír vásárlása, visszavásárlása			
15	Költségvetési maradvány igénybevétele	29 956 771	-4 260 755	25 696 016	Likviditási célú hitelek törlesztése			
16	Vállalkozási maradvány igénybevétele				Rövid lejáratú hitelek törlesztése			
17	Betét visszavonásából származó bevétel				Hosszú lejáratú hitelek törlesztése			
18	Értékpapír értékesítése				Kölcsön törlesztése			
19	Hiány külső finanszírozásának bevételei (20+.. +21)				Forgatási célú belföldi, külföldi értékpapírok vásárlása			
20	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele				Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése			
21	Államháztartáson belüli megelőlegezések				Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése			
22	Váltóbevételek				Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek	5 811 754	-40	5 811 714
23	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei				Váltókiadások			
24	**Működési célú finanszírozási bevételek összesen (14+19+22+23)**	**29 956 771**	**-4 260 755**	**25 696 016**	**Működési célú finanszírozási kiadások összesen (14+...+23)**	**5 811 754**	**-40**	**5 811 714**
25	**BEVÉTEL ÖSSZESEN (13+24)**	**290 663 057**	**8 732 703**	**299 395 760**	**KIADÁSOK ÖSSZESEN (13+24)**	**319 423 057**	**8 732 703**	**328 155 760**
26	**Költségvetési hiány:**	**52 905 017**		**48 644 302**	**Költségvetési többlet:**	-		-
27	**Bruttó hiány:**	**28 760 000**		**28 760 000**	**Bruttó többlet:**	-		-

II. Felhalmozási célú bevételek és kiadások mérlegének módosítása
(Önkormányzati szinten)

Forintban!

Sor-szám	Bevételek				Kiadások			
	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után	Megnevezés	2023. évi eredeti előirányzat	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	2023. I. sz. módosítás után
A	B	C	D	E=C±D	F	G	H	I=G±H
1	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről				Beruházások	17 556 980	13 000	17 569 980
2	1.-ből EU-s támogatás				1.-ből EU-s forrásból megvalósuló beruházás			
3	Felhalmozási bevételek	35 000 000		35 000 000	Felújítások	88 262 700	-13 000	88 249 700
4	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök átvétele				3.-ból EU-s forrásból megvalósuló felújítás			
5	4.-ből EU-s támogatás (közvetlen)				Egyéb felhalmozási kiadások			
6	Egyéb felhalmozási célú bevételek							
7								
8								
9								
10								
11								
12	**Költségvetési bevételek összesen: (1+3+4+6+...+11)**	**35 000 000**		**35 000 000**	**Költségvetési kiadások összesen: (1+3+5+...+11)**	**105 819 680**		**105 819 680**
13	*Hiány belső finanszírozás bevételei (14 + ... + 18)*	*99 579 680*		*99 579 680*	Értékpapír vásárlása, visszavásárlása			
14	Költségvetési maradvány igénybevétele	99 579 680		99 579 680	Hitelek törlesztése			
15	Vállalkozási maradvány igénybevétele				Rövid lejáratú hitelek törlesztése			
16	Betét visszavonásából származó bevétel				Hosszú lejáratú hitelek törlesztése			
17	Értékpapír értékesítése				Kölcsön törlesztése			
18	Egyéb belső finanszírozási bevételek				Befektetési célú belföldi, külföldi értékpapírok vásárlása			
19	*Hiány külső finanszírozásának bevételei (20 + ... + 24)*				Betét elhelyezése			
20	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele				Pénzügyi lízing kiadásai			
21	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele				Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése			
22	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele							
23	Értékpapírok kibocsátása							
24	Államháztartáson belüli megelőlegezések							
25	**Felhalmozási célú finanszírozási bevételek összesen (13+19)**	**99 579 680**		**99 579 680**	Felhalmozási célú finanszírozási kiadások összesen (13a + 14)			
26	**BEVÉTEL ÖSSZESEN (12+25)**	**134 579 680**		**134 579 680**	**KIADÁSOK ÖSSZESEN (12+25)**	**105 819 680**		**105 819 680**
27	**Költségvetési hiány:**	**70 819 680**		**70 819 680**	**Költségvetési többlet:**	-		-
28	**Bruttó hiány:**	-		-	**Bruttó többlet:**	**28 760 000**		**28 760 000**

3. melléklet a ... / 2023. (...) önkormányzati rendelethez

„6. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

Beruházási (felhalmozási) kiadások előirányzatának módosítása beruházásonként

Forintban!

Beruházás megnevezése	Teljes költség	Kivitelezés kezdési és befejezési éve	Felhasználás 2022. XII. 31-ig	2023. évi eredeti előirányzat	Eddigi módosítások összege 2023. évben	I. sz. módosítás	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H=(F+G)	I=(E+H)
Óvoda - csoportszobákra redőnyök szerelése	635 000	2023		635 000				635 000
Óvoda - laptop beszerzése	381 000	2023		381 000				381 000
Önkormányzat - telefon alközpont beszerzése	254 000	2023		254 000				254 000
Önkormányzat - hűtőszekrény, mikrosütő, porszívó, kávéfőző, falra szerelhető hajszárító beszerzése	304 500	2023		304 500		13 000	13 000	317 500
Tanyagondnoki busz beszerzése	15 982 480	2023		15 982 480				15 982 480
ÖSSZESEN:	**17 556 980**			**17 556 980**			**13 000**	**17 569 980**

4. melléklet a ... / 2023. (...) önkormányzati rendelethez

„7. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

Felújítási kiadások előirányzatának módosítása felújításonként

Forintban!

Felújítás megnevezése	Teljes költség	Kivitelezés kezdési és befejezési éve	Felhasználás 2022. XII. 31-ig	2023. évi eredeti előirányzat	Eddigi módosítások összege 2023. évben	I. sz. módosítás	Halmozott módosítás 2023. .....-ig	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H=(F+G)	I=(E+H)
Előtető javítása	381 000	2023		381 000				381 000
Művelődési házban villanyhálózat felújítása	1 016 000	2023		1 016 000				1 016 000
Művelődési ház épület felújítás	86 179 600	2023		86 179 600				86 179 600
Temetőben út felújítása	686 100	2023		686 100		-13 000	-13 000	673 100
ÖSSZESEN:	**88 262 700**			**88 262 700**			**-13 000**	**88 249 700**

5. melléklet a ... / 2023. (...) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata

Összes bevétel, kiadás módosítása

01'

01

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Bevételek									
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2+...+9)*	*150 577 980*	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**	**37 289 200**								**37 289 200**
24	Építményadó	9 000 000								9 000 000
25	Idegenforgalmi adó	500 000								500 000
26	Iparűzési adó	15 000 000								15 000 000
27	Talajterhelési díj	61 200								61 200
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA	46 000								46 000
29	Telekadó	6 682 000								6 682 000
30	Kommunális adó	6 000 000								6 000 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	**8 426 500**	**353 524**						**353 524**	**8 780 024**
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke	250 000								250 000
34	Közvetített szolgáltatások értéke		353 524						353 524	353 524
35	Tulajdonosi bevételek	8 176 500								8 176 500
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**								**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000								35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									

5. melléklet a ... / 2023. (...) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata | **01'**

Összes bevétel, kiadás módosítása | **01**

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek									

5. melléklet a ... / 2023. (...) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata

Összes bevétel, kiadás módosítása

01'

01

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	269 290 286	12 993 458						12 993 458	282 283 744
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	393 017 224	8 837 640						8 837 640	401 854 864

„9. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata — **01'**

Összes bevétel, kiadás módosítása — **01**

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Kiadások					
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**225 625 138**	**10 209 063**						**10 209 063**	**235 834 201**
2	Személyi juttatások	56 807 602	-1 904 784						-1 904 784	54 902 818
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	6 259 500	-271 914						-271 914	5 987 586
4	Dologi kiadások	57 784 423	8 170 000						8 170 000	65 954 423
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	92 794 355	4 215 761						4 215 761	97 010 116
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre	500 000								500 000
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	7 043 580								7 043 580
19	- Tartalékok		1 623 802						1 623 802	1 623 802
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**104 422 680**								**104 422 680**
23	Beruházások	16 540 980	13 000						13 000	16 553 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	87 881 700	-13 000						-13 000	87 868 700
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás	86 179 600								86 179 600
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**330 047 818**	**10 209 063**						**10 209 063**	**340 256 881**

„9. melléklet a 3/2023.(II.14.) önkormányzati rendelethez

Gyékényes Község Önkormányzata 01'

Összes bevétel, kiadás módosítása 01

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	62 969 406	-1 371 423						-1 371 423	61 597 983
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714
51	Központi, irányító szervi támogatás	57 157 652	-1 371 383						-1 371 383	55 786 269
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	62 969 406	-1 371 423						-1 371 423	61 597 983
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	393 017 224	8 837 640						8 837 640	401 854 864
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényes Község Önkormányzata

Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása

01

02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Bevételek					
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**	**188 574 586**	**12 639 934**						**12 639 934**	**201 214 520**
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	27 952 907								27 952 907
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	27 821 390	3 491 080						3 491 080	31 312 470
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	80 197 809	17 330 315						17 330 315	97 528 124
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	7 050 740	208 560						208 560	7 259 300
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	2 270 000	740 000						740 000	3 010 000
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások	5 285 134								5 285 134
8	Elszámolásból származó bevételek		1 220 536						1 220 536	1 220 536
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 · ... · 9)*	*150 577 980*	*22 990 491*						*22 990 491*	*173 568 471*
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei	37 996 606	-10 350 557						-10 350 557	27 646 049
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**	**37 289 200**								**37 289 200**
24	Építményadó	9 000 000								9 000 000
25	Idegenforgalmi adó	500 000								500 000
26	Iparűzési adó	15 000 000								15 000 000
27	Talajterhelési díj	61 200								61 200
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA	46 000								46 000
29	Telekadó	6 682 000								6 682 000
30	Kommunális adó	6 000 000								6 000 000
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**	**8 396 500**	**353 524**						**353 524**	**8 750 024**
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke	250 000								250 000
34	Közvetített szolgáltatások értéke		353 524						353 524	353 524
35	Tulajdonosi bevételek	8 146 500								8 146 500
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**	**35 000 000**								**35 000 000**
44	Immateriális javak értékesítése	35 000 000								35 000 000
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek									

Gyékényes Község Önkormányzata | 01

Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása | 02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**	269 260 286	12 993 458						12 993 458	282 253 744
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**									
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**	123 726 938	-4 155 818						-4 155 818	119 571 120
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**	392 987 224	8 837 640						8 837 640	401 824 864

Gyékényes Község Önkormányzata 01

Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása 02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	1. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Kiadások					
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**223 395 288**	**10 209 063**						**10 209 063**	**233 604 351**
2	Személyi juttatások	56 807 602	-1 904 784						-1 904 784	54 902 818
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	6 259 500	-271 914						-271 914	5 987 586
4	Dologi kiadások	57 784 423	8 170 000						8 170 000	65 954 423
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 979 258								11 979 258
6	Egyéb működési célú kiadások	90 564 505	4 215 761						4 215 761	94 780 266
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések		1 296 609						1 296 609	1 296 609
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre	85 250 775	1 295 350						1 295 350	86 546 125
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok	5 313 730								5 313 730
20	- a 19-ből: - Általános tartalék		1 623 802						1 623 802	1 623 802
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**	**104 422 680**								**104 422 680**
23	Beruházások	16 540 980	13 000						13 000	16 553 980
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások	87 881 700	-13 000						-13 000	87 868 700
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás	86 179 600								86 179 600
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kolcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**327 817 968**	**10 209 063**						**10 209 063**	**338 027 031**

Gyékényes Község Önkormányzata

Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása

01

02

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**	62 969 406	-1 371 423						-1 371 423	61 597 983
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	5 811 754	-40						-40	5 811 714
51	Központi, irányító szervi támogatás	57 157 652	-1 371 383						-1 371 383	55 786 269
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**	62 969 406	-1 371 423						-1 371 423	61 597 983
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	390 787 374	8 837 640						8 837 640	399 625 014
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)	2 199 850								2 199 850
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényes Község Önkormányzata — 01

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása — 03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
	Bevételek									
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+11+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészitő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 · ... · 9)*									
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparűzési adó									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**									
44	Immateriális javak értékesítése									
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek									

Gyékényes Község Önkormányzata

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása 01

03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**									
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**									
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele									
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**									
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**									

Gyékényes Község Önkormányzata

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása

01

03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
					Kiadások					
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**2 229 850**								**2 229 850**
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások	2 229 850								2 229 850
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések									
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások	500 000								500 000
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok	1 729 850								1 729 850
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**	**2 229 850**								**2 229 850**

Gyékényes Község Önkormányzata

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása

01

03

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**									
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése									
51	Központi, irányító szervi támogatás									
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**									
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**	**2 229 850**								**2 229 850**
		-2 229 850								-2 229 850
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényes Község Önkormányzata

Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása 01

04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
		Bevételek								
1	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (10+...+14)**									
2	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása									
3	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása									
4	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása									
5	Önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása									
6	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása									
7	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások									
8	Elszámolásból származó bevételek									
9	Elvonások és befizetések bevételei									
10	*Önkormányzat működési támogatásai (2 ... 9)*									
11	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
12	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
13	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
14	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
15	14-ből EU-s támogatás									
16	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (17+...+21)**									
17	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
18	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések									
19	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
20	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele									
21	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
22	21-ből EU-s támogatás									
23	**Közhatalmi bevételek (24+...+30)**									
24	Építményadó									
25	Idegenforgalmi adó									
26	Iparűzési adó									
27	Talajterhelési díj									
28	Termőföld bérbeadása utáni SZJA									
29	Telekadó									
30	Kommunális adó									
31	**Működési bevételek (32+...+ 42)**									
32	Készletértékesítés ellenértéke									
33	Szolgáltatások ellenértéke									
34	Közvetített szolgáltatások értéke									
35	Tulajdonosi bevételek									
36	Ellátási díjak									
37	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
38	Általános forgalmi adó visszatérítése									
39	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek									
40	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
41	Biztosító által fizetett kártérítés									
42	Egyéb működési bevételek									
43	**Felhalmozási bevételek (44+...+48)**									
44	Immateriális javak értékesítése									
45	Ingatlanok értékesítése									
46	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
47	Részesedések értékesítése									
48	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek									

Gyékényes Község Önkormányzata

Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása 01

04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
49	**Működési célú átvett pénzeszközök (50+ ... + 52)**									
50	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
51	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
52	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz									
53	52-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
54	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (55+...+57)**									
55	Felhalm. célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről									
56	Felhalm. célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről									
57	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz									
58	57-ből EU-s támogatás (közvetlen)									
59	**KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+16+23+31+43+49+54)**									
60	**Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (61+...+63)**									
61	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele									
62	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
63	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól									
64	**Belföldi értékpapírok bevételei (65 +...+ 68)**									
65	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
66	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
67	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
68	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok kibocsátása									
69	**Maradvány igénybevétele (70 + 71)**									
70	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele									
71	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele									
72	**Belföldi finanszírozás bevételei (73 + ... + 75)**									
73	Államháztartáson belüli megelőlegezések									
74	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése									
75	Lekötött betétek megszüntetése									
76	**Külföldi finanszírozás bevételei (77+...+80)**									
77	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
78	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése									
79	Külföldi értékpapírok kibocsátása									
80	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele									
81	**Váltóbevételek**									
82	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei**									
83	**FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (60 + 64+69+72+76+81+82)**									
84	**KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (59+83)**									

Gyékényes Község Önkormányzata

Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása 01

04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
		Kiadások								
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	- a 6-ból: - Előző évi elszámolásból származó befizetések									
8	- Törvényi előíráson alapuló befizetések									
9	- Egyéb elvonások, befizetések									
10	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
11	-Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
12	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
13	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre									
14	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
15	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
16	- Árkiegészítések, ártámogatások									
17	- Kamattámogatások									
18	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre									
19	- Tartalékok									
20	- a 19-ből: - Általános tartalék									
21	- Céltartalék									
22	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (23+25+27)**									
23	Beruházások									
24	23-ból EU-s forrásból megvalósuló beruházás									
25	Felújítások									
26	25-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás									
27	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
28	27-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre									
29	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre									
30	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre									
31	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre									
32	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre									
33	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre									
34	- Lakástámogatás									
35	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre									
36	**KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+22)**									

Gyékényes Község Önkormányzata

Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása 01

04

Forintban!

Sor-szám	Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
37	**Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (38+ ... + 40)**									
38	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
39	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
40	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak									
41	**Belföldi értékpapírok kiadásai (42+ ... + 47)**									
42	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása									
43	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása									
44	Kincstárjegyek beváltása									
45	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
46	Belföldi kötvények beváltása									
47	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása									
48	**Belföldi finanszírozás kiadásai (49+ ... + 52)**									
49	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása									
50	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése									
51	Központi, irányító szervi támogatás									
52	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése									
53	Pénzügyi lízing kiadásai									
54	**Külföldi finanszírozás kiadásai (54+ ... + 58)**									
55	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása									
56	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása									
57	Külföldi értékpapírok beváltása									
58	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek									
59	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek									
60	**Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek**									
61	**Váltókiadások**									
62	**FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (37+41+48+53+59+60)**									
63	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (36.+61)**									
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

Összes bevétel, kiadás

03

01

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eeredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
		Bevételek								
1	**Működési bevételek (2+...+12)**	**26 416 000**								**26 416 000**
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke	20 800 000								20 800 000
4	Közvetített szolgáltatások értéke									
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó	5 616 000								5 616 000
8	Általános forgalmi adó visszatérülése									
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**	**26 416 000**								**26 416 000**
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**	**62 967 165**	**-104 937**						**-104 937**	**62 862 228**
32	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele	**5 809 513**	-104 937						-104 937	5 704 576
33	Előző évi vállalkozási maradvány igénybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)	**57 157 652**								57 157 652
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**	**89 383 165**	**-104 937**						**-104 937**	**89 278 228**
		Kiadások								
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	87 986 165								**87 986 165**
2	Személyi juttatások	38 551 402								38 551 402
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	5 011 682								5 011 682
4	Dologi kiadások	44 423 081								44 423 081
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**	**1 397 000**								**1 397 000**
8	Beruházások	1 016 000								1 016 000
9	Felújítások	381 000								381 000
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadásai									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**	**89 383 165**								**89 383 165**
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									-104 937
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

Kötelező feladtok bevételeinek, kiadásainak módosítása

03

02

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
		Bevételek								
1	**Működési bevételek (2+...+12)**	**26 416 000**								**26 416 000**
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke									
4	Közvetített szolgáltatások értéke	20 800 000								20 800 000
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
8	Általános forgalmi adó visszatérülése	5 616 000								5 616 000
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**	26 416 000								**26 416 000**
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**	62 967 165	-1 476 320						-1 476 320	**61 490 845**
32	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele	5 809 513	-104 937						-104 937	5 704 576
33	Előző évi vállalkozási maradvány igénybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)									
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**	57 157 652	-1 371 383						-1 371 383	55 786 269
		89 383 165	-1 476 320						-1 476 320	**87 906 845**
		Kiadások								
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**	**87 986 165**	**-1 476 320**						**-1 476 320**	**86 509 845**
2	Személyi juttatások	38 551 402								38 551 402
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	5 011 682								5 011 682
4	Dologi kiadások	44 423 081	-1 476 320						-1 476 320	42 946 761
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**	**1 397 000**								**1 397 000**
8	Beruházások	1 016 000								1 016 000
9	Felújítások	381 000								381 000
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**	**89 383 165**	**-1 476 320**						**-1 476 320**	**87 906 845**
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

Önként vállalt feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása

03

02

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eeredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
		Bevételek								
1	**Működési bevételek (2+...+12)**									
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke									
4	Közvetített szolgáltatások értéke									
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
8	Általános forgalmi adó visszatérülése									
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**									
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**									
32	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele									
33	Előző évi vállalkozási maradvány igénybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)									
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**									
		Kiadások								
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**									
8	Beruházások									
9	Felújítások									
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**									
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Gyékényesi "Csemeték-Kertje" Óvoda

Államigazgatási feladatok bevételeinek, kiadásainak módosítása

03

02

Forintban!

Sor-szám	Bevételi jogcím	Eeredeti előirányzat	1. sz. módosítás	2. sz. módosítás	3. sz. módosítás	4. sz. módosítás	5. sz. módosítás	6. sz. módosítás	Módosítások összesen	I. számú módosítás utáni előirányzat
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J=(D+...+I)	K=(C+J)
		Bevételek								
1	**Működési bevételek (2+...+12)**									
2	Készletértékesítés ellenértéke									
3	Szolgáltatások ellenértéke									
4	Közvetített szolgáltatások értéke									
5	Tulajdonosi bevételek									
6	Ellátási díjak									
7	Kiszámlázott általános forgalmi adó									
8	Általános forgalmi adó visszatérülése									
9	Kamatbevételek									
10	Egyéb pénzügyi müveletek bevételei									
11	Biztosító által fizetett kártérítés									
12	Egyéb működési bevételek									
13	**Működési célú támogatások államháztartáson belülről (14+...+16)**									
14	Elvonások és befizetések bevételei									
15	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
16	Egyéb működési célú támogatások bevételei									
17	16-ból EU támogatás									
18	**Közhatalmi bevételek**									
19	**Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (20+...+22)**									
20	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások									
21	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése									
22	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei									
23	22-ből EU-s támogatás									
24	**Felhalmozási bevételek (25+...+27)**									
25	Immateriális javak értékesítése									
26	Ingatlanok értékesítése									
27	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése									
28	**Működési célú átvett pénzeszközök**									
29	**Felhalmozási célú átvett pénzeszközök**									
30	**Költségvetési bevételek összesen (1+13+18+19+24+28+29)**									
31	**Finanszírozási bevételek (32+...+34)**									
32	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele									
33	Előző évi vállalkozási maradvány igénybevétele									
34	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)									
35	**BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (30+31)**									
		Kiadások								
1	**Működési költségvetés kiadásai (2+...+6)**									
2	Személyi juttatások									
3	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó									
4	Dologi kiadások									
5	Ellátottak pénzbeli juttatásai									
6	Egyéb működési célú kiadások									
7	**Felhalmozási költségvetés kiadásai (8+...+10)**									
8	Beruházások									
9	Felújítások									
10	Egyéb felhalmozási célú kiadások									
11	10-ből EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása									
12	**Finanszírozási kiadások**									
13	**KIADÁSOK ÖSSZESEN: (7+12)**									
	Éves tervezett létszám előirányzat (fő)									
	Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)									

Végső előterjesztői indokolás

A rendelet részletes képet ad Gyékényes Község Önkormányzata 2023. évi költségvetése előirányzataiban bekövetkezett változásokról, és javaslatot tesz a 2023. évi előirányzat-módosítások egységes rendeletbe foglalására. Intézkedik a 2023. február 14-én kihirdetett költségvetési rendelet 2023. I-III. negyedévekben módosuló mellékleteinek módosításáról, melyek részletesen tartalmazzák a költségvetés kiadási, bevételi előirányzati főösszegeit, a kiadási, bevételi előirányzatok, előirányzat-csoportok és kiemelt előirányzatok szerinti bontását.

Gyékényes Község Önkormányzata Polgármestere
8851 Gyékényes, Szabadság tér 7.
Tel: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/689/2023

Előterjesztés a 4. napirendi ponthoz

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2024. évi pályázati fordulójához csatlakozás

Tisztelt Képviselő-testület!

Önkormányzatunk 2000-ben csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez. Az ösztöndíjrendszerhez való csatlakozásról évente, újra nyilatkozni kell az önkormányzat képviseletében a polgármesternek a csatlakozási nyomtatvány aláírásával. A 2023. évi csatlakozással kapcsolatos nyilatkozat beküldési határideje **2023. szeptember 29.** A nyilatkozat határidőre történő beküldése azt eredményezi, hogy a települési önkormányzat a jövő évre vonatkozóan kötelezettséget vállal a Bursa Hungarica ösztöndíjban való részvételre. A Csatlakozási nyilatkozat visszaküldése önmagában nem jelent anyagi kötelezettségvállalást, az önkormányzat a benyújtott pályázatok ismeretében dönt a támogatási összegek odaítéléséről.

A Képviselő-testületnek most arról kell döntenie, hogy a 2024-es évre vonatkozóan csatlakozzon-e az önkormányzat az ösztöndíjrendszerhez. A pályázati feltételek és határidők kiírására ezt követően kerül majd sor.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a napirendet tárgyalja meg, és döntsön a határozati javaslat alapján!

Határozati javaslat a 4. napirendi ponthoz

…/2023.(…..) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Képviselő-testülete csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2024. évi fordulójához, és felhatalmazza a polgármestert a Csatlakozási nyilatkozat aláírására.
Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. szeptember 29.

Gyékényes, 2023. szeptember 13.

GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata Polgármestere
8851 Gyékényes, Szabadság tér 7.
Tel: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/754/2023
Melléklet: Intézményvezető levele, Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda SZMSZ-e, pedagógiai programja

Előterjesztés az 5. napirendi ponthoz

Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda szakmai dokumentumainak jóváhagyása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda vezetője megküldte Gyékényes Község Önkormányzata, mint fenntartó részére az intézmény hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően átdolgozott Szervezeti és Működési Szabályzatát (a továbbiakban: SZMSZ), házirendjét és pedagógiai programját annak érdekében, hogy a fenntartó az abban foglaltakat jóváhagyja.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 83.§ (2) bekezdés g) és i) pontjai szerint:
„(2) A fenntartó
g) jóváhagyja a köznevelési intézmény SZMSZ-ét, pedagógiai programját, éves munkatervét, továbbképzési programját, tantárgyfelosztását,
i) ellenőrzi a házirendet"

Az Nktv. 25.§ (1) bekezdése szerint a köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat határozza meg. Az SZMSZ-t az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és az intézmény honlapján közzéteszi. Az ***SZMSZ-t a fenntartó hagyja jóvá.***

A Nktv. 25.§ (4) bekezdése alapján a házirendet nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület – más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet, az óvodaszék, az iskolaszék, a kollégiumi szék –, az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat véleményének kikérésével fogadja el. ***A házirend azon rendelkezéseinek hatálybalépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.***

Az Nktv. 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. ***A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.*** A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Tekintettel arra, hogy a házirend nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, melyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, nem szükséges dönteni a házirend jóváhagyásáról.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (4) bekezdése alapján a képviselő-testület - e törvényben meghatározott kivételekkel - hatásköreit a polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja.

Tekintettel arra, hogy Gyékényes Község Önkormányzata e hatáskörét nem ruházta át, képviselő-testületnek szükséges jóváhagyni a Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda szakmai dokumentumait.

Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, mint fenntartó, 62/2022.(IV.27.) számú képviselő-testületi határozatával hagyta jóvá az eddig hatályos SZMSZ-t.

Fentiek alapján kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy a napirendet vitassa meg, és döntsön a határozati javaslat szerint.

Határozati javaslat az 5. napirendi ponthoz

.../2023.(...) számú képviselő-testületi határozat:
Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatát és Pedagógiai Programját az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.

Felkéri a polgármestert, hogy a döntésről az óvodavezetőt értesítse.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester
Határidő: 2023. szeptember 30.

Gyékényes, 2023. szeptember 13.

GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Gyékényes Község Önkormányzata

8851 Gyékényes Szabadság tér 7.

Somogyudvarhelyi Közös Önkormányzati Hivatal Gyékényesi Kirendeltsége	
Érkezett: 2023. 05. 11.	
Szám: GYK/ 75-1/2023	Melléklet:

Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda

8851 Gyékényes Szabadság tér 44.

OM: 201129

e-mail: csemetek-kertje@freemail.hu

Tárgy: A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda alapdokumentumainak - Szervezeti és Működési Szabályzat, Pedagógiai Program, Házirend - módosítása

Tisztelt Polgármester Asszony!

Tisztelt Jegyzőnő!

Tisztelt Képviselő Testület!

A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda SZMSZ-t módosítottuk. Beemelésre került a **diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendje**, és az ezzel kapcsolatos módosítások (Kapcsolat a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézménnyel, valamint a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek szakorvosával, az intézményi védő-, óvó előírások - A diabéteszes gyermekek ellátásának feladatai).

Valamint beemelésre került a **gyermekek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos** - az elektroakusztikus hangosítású rendezvények zajvédelmi szabályainak betartására intézményünkre vonatkozó **feladataink** (*20/2012 (VIII. I.) EMMI – rendelet 128. § 8(11)-(12) bekezdés*).

Kiegészült az intézmény kapcsolatrendszere az Oktatási Hivatallal való kapcsolattartás formáival, tartalmával.

Bekerült az SZMSZ-be **a közétkeztetésben részt vevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabálya**, részletezve a szakorvos által előírt diétás étrend biztosításának feltételeivel az otthonról behozott ételek kezelésének szabályaival.

Mivel az alapdokumentum – Szervezeti és Működési Szabályzat - jóváhagyása a Fenntartó jogkörébe tartozik, kérem a Fenntartó Önkormányzat jóváhagyását.

Módosításra került óvodánk **Házirendje** is a kötelezően előírt területeken: kiegészült a gyermekek jogait tartalmazó rész **a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek jogainak összefoglalásával**, valamint **az év közben is benyújtható felvételi kérelmek miatti kiegészítést** is rögzítettük a megfelelő fejezetben.

A tartós gyógykezelés alatt álló óvodakötelezett gyermek felmentésének szabályi is rögzítésre kerültek az előírt rendeletnek megfelelően.

Pedagógiai Programunk a következő területeken bővült: a magas telítettzsírtartalmú ételek fogyasztása csökkentésének teendőivel, a speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő óvodai foglalkozások meghatározásával, valamint az egészségfejlesztési programunkat is bővítettük, kiegészítettük.

Megköszönve az egész éves együttműködésüket, kérem, hogy a fenntartásukban működő Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda alapdokumentumainak módosítását szíveskedjenek elfogadni.

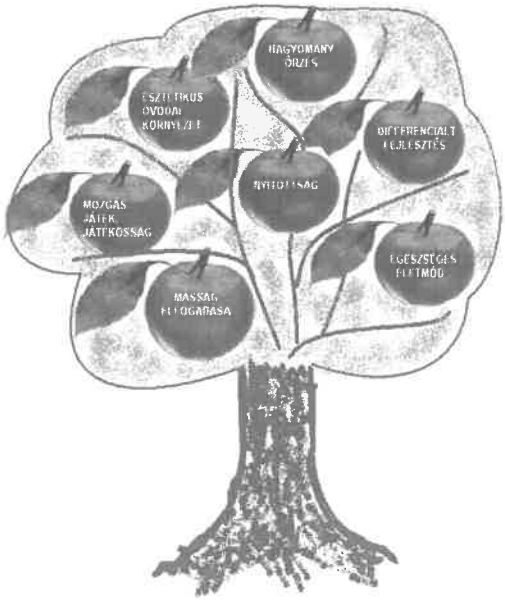
Gyékényesi „Csemeték-Kertje" Óvoda Gyékényes

Tisztelettel: Nagy Andrea

Óvodavezető

Gyékényes, 2023. augusztus 31.

GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK-KERTJE" ÓVODA

Szervezeti és Működési Szabályzat

Készítette: Nagy Andrea

Óvodavezető

Tartalom

I. Általános rendelkezések 1

1. A Szervezeti és Működési Szabályzat célja 1
2. Az SZMSZ hatályba lépése 2
3. Az SZMSZ felülvizsgálata 2
4. Az SZMSZ jogszabályi alapja 2

II. Az intézmény adatai 4

1. Az óvoda tevékenységi köre, kormányzati funkciók szerint: 5
2. A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda alaptevékenysége: 6
3. Az intézmény működési alapdokumentumai: 6

III. Az intézmény szervezeti felépítése 7

1. Általános szabályok 7
2. Az óvoda vezetője: 8
3. A nevelőtestület – óvodapedagógusok 10
4. Az alkalmazotti közösség 12
5. A szülők közössége 13

IV. A működés rendje 14

1. A nevelési év helyi rendje 14
2. Az óvoda nyitvatartása 14
3. A gyermekek benntartózkodásának rendje 14
4. Vezető benntartózkodásának rendje 15
5. Az alkalmazottak benntartózkodásának rendje 15
   5.1. A pedagógusok benntartózkodásának rendje 16
   5.2. A nem pedagógus munkakörűek benntartózkodásának rendje 16
   5.3. Belépés és benntartózkodás rendje azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az óvodával 17
6. Egyéb, a működés rendjére vonatkozó általános rendelkezések 17
   6.1. Reklámtevékenység az intézményben 17
   6.2. Az óvoda helyiségeinek használata 18
   6.3. Nevelési időben szervezett, óvodán kívüli programokkal kapcsolatos szabályok 18
   6.4. Óvodai felvétel, átvétel, óvodai elhelyezés 19
   6.5. A közétkeztetésben részt vevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályai 21

V. Az intézmény kapcsolatai 22

1. A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja 22

VI. Ünnepélyek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok 26

VII. Az intézményi védő-, óvó előírások 27

1. Az óvoda dolgozóinak feladatai a gyermekbalesetek megelőzésében, illetve baleset esetén 27
2. A gyermek egészségének, biztonságának védelme 29
3. Az óvodai alkalmazottak munkavégzésével kapcsolatos szabályok 30
4. Rendkívüli események esetén szükséges teendők 30
5. A diabéteszes gyermekek ellátásának feladatai 31
6. Az óvoda játékeszközeinek ellenőrzési rendje 33

VIII. A nevelőmunka belső ellenőrzésének rendje 33

IX. Gyermekvédelmi munka megszervezése, ellátása 36

X. Intézményi adminisztráció 36

1. Az intézményben előállított papíralapú nyomtatványok hitelesítésének rendje 36
2. A KIR rendszerből kinyomtatandó dokumentumok hitelesítése 36
3. Az intézményi dokumentumok nyilvánosságával kapcsolatos rendelkezések 37

XI. Záró rendelkezések 39

XII. Legitimációs záradék 40

XIII. MELLÉKLETEK 42

1. számú melléklet: Munkaköri leírás minták 42
2. számú melléklet: Adatkezelési szabályzat 42
3. számú melléklet: Panaszkezelési szabályzat 42
4. számú melléklet: Diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendje 42

I. Általános rendelkezések

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 25. § értelmében (1) A köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg.

A köznevelési intézmény SZMSZ-ét nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület fogadja el. Az SZMSZ azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A Szabályzatot az intézmény vezetője készítette el.

1. A Szervezeti és Működési Szabályzat célja

A Szervezeti és Működési Szabályzat a közoktatási intézmény legátfogóbb belső jogi normája. Meghatározza a Gyékényesi „Csemeték- Kertje" Óvoda, mint köznevelési intézmény

- szervezeti felépítését
- az intézményi működés belső rendjét
- belső és külső kapcsolatokra vonatkozó megállapításokat
- és mindazokat a rendelkezéseket, melyeket jogszabály nem utal más hatáskörbe.

Célja az intézmény jogszerű működésének biztosítása, a zavartalan működés garantálása, a köznevelési törvényben és a végrehajtási rendeletekben foglaltak érvényre juttatása. A gyermeki jogok érvényesülése, a szülők, gyermekek és pedagógusok közötti kapcsolat erősítése, az intézményi működés demokratikus rendjének garantálása.

A szabályzat hatálya

Jelen SZMSZ személyi hatálya kiterjed az óvodával jogviszonyban álló minden alkalmazottra, az óvodába járó gyermekek és szüleik közösségére, az intézménnyel jogviszonyban nem álló, de az intézmény területén munkát végzőkre, illetve azokra, akik részt vesznek az óvoda feladatainak megvalósításában, és mindazokra, akik az intézménnyel kapcsolatba kerülnek, valamint igénybe veszik szolgáltatásait.

Az SZMSZ területi hatálya kiterjed a Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda egész területére, az óvoda által külső helyszínen szervezett – a Pedagógiai Program végrehajtásához kapcsolódó – rendezvényeken a rendezvények ideje alatt, az intézmény képviselete szerinti alkalmaira, valamint óvodán kívüli programokra, külső kapcsolati alkalmakra.

2. Az SZMSZ hatályba lépése

Az SZMSZ a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba és határozatlan időre szól. Módosítására akkor kerül sor, ha a fenti jogszabályokban a szervezeti és működési tekintetben változás áll be, illetve, ha a szülők, vagy a nevelőtestület minősített többséggel erre javaslatot tesz. A módosítás alkalmával az eljárási rendet a Nkt 25. §-a határozza meg. A hatálybalépéssel egyidejűleg hatályon kívül helyeződik az óvoda korábbi SZMSZ-e.

Az SZMSZ nyilvános dokumentum.

3. Az SZMSZ felülvizsgálata

- Ha az óvoda működési rendjében változás történik
- Ha a jogszabály előírja

Az SZMSZ felülvizsgálatára 2023. augusztusában került sor. A szükséges módosításokat a jogszabály változásoknak megfelelően az óvoda vezetője készítette el.

4. Az SZMSZ jogszabályi alapja

Törvények:

- 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről (Nkt.)
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosításáról
- 2019. évi LXX. törvény a köznevelléssel összefüggő egyes törvények módosításáról
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről (Mt.)
- 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról (Kjt.)
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1996. évi XXVIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi törvény módosításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2009. évi LXXXI. törvény: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi törvény módosításáról

Rendeletek:

- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező többször módosított rendelet
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 229/2012.(VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről
- 138/1992. (X.8.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
- 335/2005. (XII.29.) Kormányrendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
- 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól
- 31/2020. (VIII. 31.) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseiről
- 44/2007. OKM rendelet a katasztrófák elleni védekezés és a polgári védelem ágazati feladatairól
- 88/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet A veszélyhelyzet során teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet során elrendelt működési rendjéről

II. Az intézmény adatai

Az intézmény neve:	Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda
Az intézmény székhelye, címe:	8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
Alapítói jog gyakorlója:	Gyékényes Község Önkormányzata
Az intézmény fenntartója:	Gyékényes Község Önkormányzata
A Fenntartó címe:	8851 Gyékényes Szabadság tér 7.
Az intézmény Alapító Okiratának száma:	14-TNY.2686-1/2014 (2014.09.16)
Alapítás módja, dátuma:	Jogutódos alakulás (kiválás költségvetési szervből) 2007. 09. 01.
Közvetlen jogelőd:	Gyékényesi Általános Iskola és Óvoda
OM – azonosító:	201129
Törzskönyvi azonosító szám:	655886
Adószám:	16809121-2-14
KSH statisztikai számjel:	16809121-8510-322-14
Csoportlétszám:	2
Férőhelyek száma:	50 fő
Alkalmazotti létszám:	9 fő
Államháztartási szakágazat:	851020 – Óvodai nevelés
Az óvoda jogállása:	Az óvoda 3 éves kortól a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Önálló jogi személy az alapító okirat rendelkezése szerint részben önálló, részben gazdálkodási jogkörrel rendelkező önálló munkáltatói hatáskörrel.

Az intézmény bélyegzői

Az intézményben a bélyegző használatára az intézményvezető és az általa megbízott személy jogosultak.

Az intézmény bélyegzőinek lenyomata:

Hosszú bélyegző	Körbélyegző

1. Az óvoda tevékenységi köre, kormányzati funkciók szerint:

Az intézmény tevékenységének szakágazati besorolása: 851020 Óvodai nevelés

Kormányzati funkciók szerinti megjelölés:

091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
091120	Sajtos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
091140	Óvodai nevelés, ellátás működési feladatai
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
107051	Szociális étkeztetés

TEÁOR besorolás szerint:

Fő tevékenység	8510	Iskolai előkészítő oktatás
Egyéb tevékenység	5629	Egyéb vendéglátás

2. A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda alaptevékenysége:

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, a felvételi körzetében található, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Az alaptevékenység szerinti feladatok ellátását a 2011. évi CXC a nemzeti köznevelésről szóló törvény és végrehajtási rendeletei, és az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint elkészített Pedagógiai Program szabályozza.

Az óvoda szakmai tekintetben önálló. Szervezetével és működésével kapcsolatban minden olyan kérdésben dönt, melyet jogszabály nem utal más hatáskörbe. A döntések előkészítésében, végrehajtásában részt vesznek a pedagógusok és szülők is. Az óvoda jogszabályban előírt nyilvántartást köteles vezetni a gyermekek és a felnőtt alkalmazottak adatairól. A nyilvántartott személyes és különleges adatok kezeléséről, továbbításáról, nyilvánosságra hozataláról az óvoda Adatkezelési Szabályzata rendelkezik.

3. Az intézmény működési alapdokumentumai:

A törvényes működést az alábbi, - hatályos jogszabályokkal összhangban álló – alapdokumentumok határozzák meg:

- Alapító okirat
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Pedagógiai program
- Munkaterv

Az **Alapító Okirat** tartalmazza az intézmény legfontosabb jellemzőit, biztosítja az intézmény nyilvántartásba vételét, jogszerű működését.

Az **SZMSZ** az óvoda működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket határozza meg.

Az óvoda **Pedagógiai Programja** a kormány által elfogadott Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjához kapcsolódva tartalmazza a feladatellátás szakmai alapjait.

A **Házirend** a gyermeki jogok és kötelességek gyakorlásával, a gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg. (EMMI 20/2012 (VIII.31.) 5.§)

A **Munkaterv** (EMMI 20/2012 (VIII.31.) 3. §) határozza meg az óvodai nevelési év helyi rendjét. A munkaterv egy nevelési évre szóló tevékenységeket és munkafolyamatokat, az időpontok, határidők, felelősök megjelölésével tartalmazza.

Az intézmény alapdokumentumainak elhelyezése:

Egy példány a vezetői irodában, 1 példány a szülők részére a faliújságon.

Ezen kívül minden nevelési évnyitó szülői értekezletén szóbeli tájékoztatást adunk a Pedagógiai Program, a Házirend és az Adatkezelési tájékoztató tartalmáról.

III. Az intézmény szervezeti felépítése

1. Általános szabályok

A köznevelési intézmény szakmai tekintetben önálló, szervezetével és működésével kapcsolatosan minden olyan ügyben dönt, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe.

Az intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vesznek az óvodapedagógusok és a szülők, valamint képviselőik.

A munkavégzés, a racionális és gazdaságos működtetés, valamint a helyi adottságok, körülmények és igények figyelembe vételével alakítottuk ki a szervezeti egységeket.

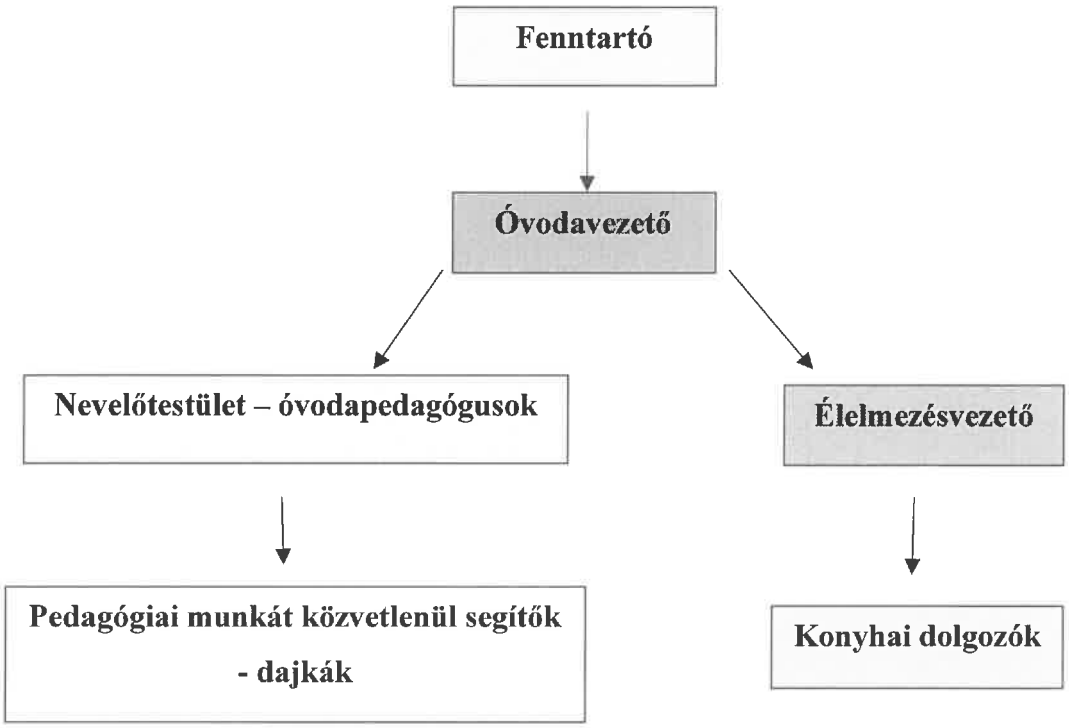
A kötelezően foglalkoztatandó alkalmazottak létszámát a hatályos jogszabályi előírások tartalmazzák.

A foglalkoztatottak engedélyezett létszáma nevelési éveként az irányító szerv által kiadott képviselő – testületi határozatban kerül meghatározásra.

Az intézményben foglalkoztatott közalkalmazotti létszám:

Intézményvezető	1 fő
Óvodapedagógus	2 fő
Pedagógiai munkát közvetlenül segítő – dajka	2 fő
Élelmezésvezető	1 fő
Konyhai dolgozó	3 fő
Összes közalkalmazott	9 fő

Valamennyi munkakörhöz tartozó feladat- és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a helyettesítés módját, az ezekhez kapcsolódó felelősségi szabályokat a munkaköri leírások tartalmazzák (*1. számú melléklet*).

2. Az óvoda vezetője:

Az intézmény élén a nevelőtestület vezetőjeként a fenntartó – Gyékényes Község Önkormányzata - által kinevezett magasabb vezető beosztású óvodavezető áll.

Az intézmény vezetőjét nyilvános pályázat útján a Fenntartó nevezi ki, a vonatkozó törvények betartásával. Az intézményvezetői megbízást a fenntartó Önkormányzat képviselő testülete adja. A megbízás 5 évre szól.

Az óvodavezető feladatait, jogkörét, felelősségét a nemzeti köznevelésről szóló törvény 69.§, valamint a Fenntartó határozza meg.

Az óvodavezető egyszemélyi felelősséggel vezeti az intézményt. Ő gyakorolja a munkáltatói, valamint a kötelezettségvállalási jogokat. Felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, a fenntartó által rendelkezésre bocsátott eszközök tőle elvárható gondossággal való kezeléséért, az intézmény gazdálkodásáért.

Szabályozza az óvodai szervezet működését, továbbá az óvodai élet belső rendjét.

Első fokon dönt azokban a tanügy-igazgatási kérdésekben, amelyeket a törvények és más jogszabályok hatáskörébe utalnak. A döntések végrehajtásának megszervezése, ellenőrzése is a feladata.

Meghatározza az óvodán kívüli szervekkel való kapcsolat feltételeit és módjait, az ügyvitel rendjét és ennek keretében a szerződéskötésekre, levelezésre és aláírásra, az óvoda képviseletére jogosultak körét.

Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak megfelelően hozza nyilvánosságra. Irányítja a dokumentumok kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi Pedagógiai Program követelményeinek teljesítését valamennyi gyermek számára.

Ellenőrzi az óvodai nevelő-oktató munkát, az óvoda ügyvitelét, szervezeteinek és közösségeinek működését. Felelős az intézmény ellenőrzési, mérési, értékelési rendszerének működéséért, a gyermekbalesetek megelőzéséért.

Az intézményi dokumentumokat a törvényi előírások változásainak megfelelően módosítja.

Felelős a gyermekek és közalkalmazottak rendszeres egészségügyi vizsgálatának irányításáért.

Dönt a gyerekek felvételével, átvételével, az óvodai elhelyezésével, megszűnésével kapcsolatban.

Az intézményvezető felel a Közoktatási információs rendszerrel (KIR) kapcsolatos tájékoztatási feladatokért, az óvoda ügyintézésének, irat- és adatkezelésének, adattovábbításának szabályosságáért.

Ellátja az intézmény teljes képviseletét, a kapcsolattartást, együttműködést a fenntartóval, szülői szervezettel, külső partnerekkel.

Intézkedik a rendkívüli események bekövetkezésekor.

Fizetési kötelezettségek, utalványozás esetén gyakorolja az aláírási jogkörét.

Távolléte esetén az SZMSZ - ben meghatározott helyettesítési rend az irányadó. Az intézményvezetőt tartós távollétében vagy tartós akadályoztatása esetén az óvodavezető által kijelölt megbízott óvodapedagógus helyettesíti (*a legmagasabb szolgálati idővel rendelkező határozatlan időre alkalmazott óvodapedagógus*). Jogköre a gyermekek biztonságos megóvásával összefüggő azonnali döntést igénylő ügyekre terjed ki, a biztonságos működés érdekében intézkedési jogkörrel bír.

Az intézményvezető kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a nevelőtestület vezetése

- a tanügy igazgatási döntések meghozatala
- munkáltatói döntések meghozatala
- kötelezettségvállalás
- kiadmányozási jogkör gyakorlása
- fenntartó előtti képviselet

A vezető értékelése

Belső értékelés

A nevelési-oktatási intézményvezető munkáját a nevelőtestület és a szülők közössége a vezetői megbízásának második és negyedik évében kérdőíves felmérés alapján értékeli, melynek eredményét a vezető belső önértékelése során figyelembe vesz.

Külső értékelés:

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés az intézményvezető munkájának ellenőrzése és értékelése során a kérdőíves felmérés eredményét is figyelembe veszi.

3. A nevelőtestület – óvodapedagógusok

A nevelőtestület az intézmény pedagógusainak közössége, nevelési kérdésekben a közoktatási intézmény legfontosabb tanácskozó és határozat hozó szerve. A nevelőtestület tagja minden közalkalmazott óvodapedagógus. Az óvodapedagógusok felé az általános munkáltatói jogokat az óvoda vezetője gyakorolja.

A nevelőtestület feladatai és jogai:

A nevelőtestület feladata az óvoda Pedagógiai Programjában megfogalmazottak megvalósítása – ezáltal a gyermekek magas színvonalú nevelése.

A nevelési intézmény pedagógusainak közössége, nevelési kérdésekben az óvoda legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. A nevelési-oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben, a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

Döntési jogköre:

- a Pedagógiai Program módosításának elfogadása
- Szervezeti és Működési Szabályzat módosításának elfogadása
- Házirend módosításának elfogadása
- a Továbbképzési program elfogadása

- nevelési intézmény éves Munkatervének jóváhagyása
- átfogó értékelések, elemzések, beszámolók elfogadása
- Értékelések elkészítése
- nevelőtestület képviseletében eljáró pedagógus kiválasztása
- intézményvezetői pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény megfogalmazása
- saját feladatainak és jogainak részleges átruházása
- a jogszabályokban meghatározott más ügyek

A nevelőtestület véleményt nyilváníthat, vagy javaslatot tehet a nevelési intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az óvodapedagógus egész személyiségével nevel. **Feladatait** a Nkt. 62. § (1) bekezdése tartalmazza. Ezen felül:

- Felkészül a kezdeményezések, foglalkozások megtartására, elvégzi az előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat
- Az intézmény Pedagógiai Programjának megfelelően, felelősséggel és önállóan végzi nevelő munkáját
- Éves tervet készít, melyet a Pedagógiai Programban leírt intézményi célokkal koherensen készít el
- Adminisztrációs tevékenységét, alkalmazott módszereit az éves nevelési, tevékenységi tervhez illeszti
- A tervezés dokumentumai napra készek, nyomon követhetőek és reálisak
- Évente két alkalommal írásban értékeli a gyermekeket, azt ismerteti a szülőkkel
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására, fejlesztésüket a fejlesztési tervben rögzíti
- Menedzseli a tehetséges gyermekeket
- Munkájához szükséges ismeretek megszerzését, bővítését folyamatos önképzéssel gazdagítja
- Önértékelését a külső tanfelügyeleti rendszerrel és az óvoda által kidolgozott saját elvárásokkal összhangban végzi el

Adminisztrációs feladatai:

- Felvételi és mulasztási napló naprakész vezetése

- A gyermek hiányzásának igazolására szóló orvosi, és egyéb bizonylatok dokumentálása
- A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció (*„Fejlődésem lépései"*) vezetése, a mérési adatok vezetése, elemzése
- Ötévente önértékelést végez a tanfelügyeleti ellenőrzést megelőzően, nevelőmunkája fejlesztése érdekében a kiemelkedő és a fejleszthető területek meghatározásával a pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó általános elvárások és indikátorok, valamint az intézmény saját elvárásai alapján. Az óvodavezetővel egyeztetve önfejlesztési tervet készít

Felelőssége a munkaköri leírásban, illetve az óvoda belső szabályzataiban rá háruló feladatokra terjed ki.

Beszámolási kötelezettsége: a nevelési év végén írásos értékelést készít.

Nevelőtestületi értekezlet

A nevelőtestület feladatainak ellátása érdekében rendszeresen értekezletet tart a nevelési év során. Az értekezletek rendjét az óvoda éves Munkaterve rögzíti. Összehívható rendkívüli értekezlet is, ha a nevelőtestület tagjai, valamint az intézmény vezetője szükségesnek látja.

A nevelőtestületi, alkalmazotti értekezletekről jegyzőkönyv készül.

A nevelőtestület döntéseit és határozatait, - jogszabályokban meghatározott kivételekkel – nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza. Titkos szavazás esetén a nevelőtestület szavazatszámláló bizottságot jelöl ki.

A szavazatok egyenlősége esetén az óvodavezető szavazata dönt. A döntések és határozatok az intézmény iktatott iratanyagába (irattárba) kerülnek határozati formában.

4. Az alkalmazotti közösség

Az intézmény alkalmazotti közösségét az intézményben foglalkoztatott valamennyi közalkalmazott alkotja. Munkavégzésükkel kapcsolatos kötelességeiket és jogaikat a Munka törvénykönyve, valamint a Közalkalmazottak Jogállásáról szóló Törvény, a Nemzeti Köznevelési Törvény, illetve az ezekhez kapcsolódó végrehajtási rendeletei, valamint az intézményi szintű szabályzatok rögzítik, szabályozzák.

Az alkalmazotti közösséget és azok képviselőit a jogszabályokban meghatározott részvételi, javaslattételi, véleményezési, egyetértési és döntési jogok illetik meg.

A belső kapcsolattartás általános szabálya, hogy a döntési fórumokra a vonatkozó napirendi pontokhoz a döntési, egyetértési és véleményezési jogot gyakorló közösségek tagjait meg kell hívni, nyilatkozatukat jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A teljes alkalmazotti közösség gyűlését az intézményvezető akkor hívja össze, amikor ezt a jogszabály előírja, vagy az intézmény egészét érintő kérdések tárgyalására kerül sor.

Az alkalmazotti közösség értekezleteiről jegyzőkönyvet kell készíteni.

Feladatkörükbe utalt teendőket a munkaköri leírások tartalmazzák.

5. A szülők közössége

Az óvodában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességeik teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező szülői szervezetet hozhatnak létre. A gyermekcsoportok szülői közösségével az adott csoport óvodapedagógusai, valamint az intézményvezető tartják a kapcsolatot.

Intézményünkben a Szülői Szervezet, a Szülői Munkaközösség tagjait, képviselőit, az intézménybe járó gyermekek szülei köréből választják (Vezető, tagok). Ők képviselik a szülőket és a gyermekeket a törvényben megfogalmazott jogaik érvényesítésében.

A szülői közösséggel való kapcsolattartás

Szükséges, hogy a szülők ismerjék az óvoda nevelési törekvéseit és konkrét programjait. A szülők jogos igénye, hogy gyermekükről rendszeres tájékoztatást kapjanak.

A szülői közösség elnöke közvetlenül az óvoda vezetőjével tart kapcsolatot.

Évente két alkalommal szülői értekezletet, szükség esetén fogadó órát tartanak az óvodapedagógusok. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az óvodavezető a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

Leendő óvodásaink szüleinek tájékoztatására nagy gondot fordítunk. Külön - csak a számukra szervezett- szülői értekezlet keretében ismerhetik meg az óvoda nyilvános dokumentumait.

A szülő joga, hogy megismerje az intézmény Pedagógiai Programját, SZMSZ-ét, Házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról.

A szülői Munkaközösség véleményt nyilváníthat az óvoda Pedagógiai Programjának, Házirendjének, SZMSZ-ének, Munkatervének, vezetői pályázatának azon pontjairól, amelyek a szülőkkel és a gyermekekkel kapcsolatosak.

A nyilvános dokumentumok megtekinthetők az intézményben, a helyben szokásos módon.

A szülőkkel való kapcsolattartás formáit részletesen és konkrétan az éves Munkatervben rögzítjük.

IV. A működés rendje

1. A nevelési év helyi rendje

A nevelési év rendjének meghatározása

A nevelési év a tárgyév szeptember hó 01. napjától a következő év augusztus hó 31. napjáig tart. A nevelési év (tanév) általános rendjét miniszteri rendelet szabályozza. A nevelési év helyi rendjét, programjait a nevelőtestület határozza meg és rögzíti az éves Munkatervben.

A nevelési év rendjét, amelyet az éves Munkaterv határoz meg, az intézmény faliújságján ismerhetik meg a szülők, emellett a nevelési év első szülői értekezletén szóbeli tájékoztatást kapnak róla.

A mindenkori tanév törvényes rendje szerint az iskolai őszi, téli és a tavaszi szünet idején, vagy más olyan esetben, amikor a gyermekek létszáma 10 fő alá csökken, a csoportok összevonhatóak.

2. Az óvoda nyitvatartása

Az óvoda hétfőtől péntekig tartó ötnapos munkarenddel, naponta 7^{00}-17^{00} óráig, napi 10 órán át tart nyitva. Ettől eltérő a munkarend abban az esetben, ha a munkaszüneti napok rendje is eltérően alakul.

Az intézmény üzemeltetése a fenntartó által jóváhagyott nyári zárva tartás alatt szünetel. (Ennek ideje 5 hét.) Ilyenkor történik az óvoda szükség szerinti felújítása, karbantartása, valamint a nagytakarítás.

Rendezvények esetén a nyitvatartási időtől való eltérést az óvoda vezetője engedélyezi.

Nevelés nélküli munkanapot nevelési évenként 5 alkalommal tartunk, melyet alkalmazotti- és nevelési értekezletek, tréningek, illetve szakmai továbbképzés céljára használunk fel. Erről a szülők jogszabályban előírtak szerint tájékoztatást kapnak 7 nappal a nevelési nélküli munkanap előtt.

Az óvoda karácsony és újév között a Fenntartó hozzájárulásával zárva tart.

3. A gyermekek benntartózkodásának rendje

A nyitvatartás teljes ideje alatt óvodapedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel.

Az intézménybe a gyermek reggel 7^{00} órától érkezhet, délután legkésőbb 17^{00} óráig el kell vinni. Ha a szülők a megszokottól eltérő időben kívánják gyermeküket hazavinni, azt előre be kell jelenteni az óvodapedagógusnak.

A szülő csak a szükséges ideig tartózkodhat az intézményben. A szülő, gondviselő, vagy az általa meghatalmazott személy a gyermeket átadja a csoport dadusának, elvitelkor is az óvodapedagógustól vagy a dajkától veszi át.

A csoportszobában a szülő csak az engedélyezett alkalmakkor tartózkodhat (beszoktatási idő, nyílt nap, ünnepélyek, szülői értekezlet). Járványhelyzet esetén, a magasabb szintű jogszabályok figyelembevételével a szülő intézményi tartózkodása korlátozható, illetve helyi rendelkezéssel az eredeti szabályok módosíthatóak.

A gyermekek elvitele az intézményből

A gyermeket a szülőn kívül csak a szülő által megnevezett, meghatalmazott személy viheti el az óvodából. Ittas szülőnek, illetve hozzátartozónak gyermeket nem adunk ki!

4. Vezető benntartózkodásának rendje

Az intézmény működésével kapcsolatban biztosítani kell, hogy az intézményben a vezetői feladatok folyamatosan ellátottak legyenek.

A nevelési-oktatási intézmény vezetője köteles gondoskodni arról, hogy akadályoztatása esetén a vezetői feladatokat ellássák. A vezető akadályoztatása esetén az SZMSZ-ben rögzített vezető helyettesítési rend jelöli ki az ügyeleti feladatokat ellátó személyt.

5. Az alkalmazottak benntartózkodásának rendje

Az alkalmazottak munkaköri leírását, munkarendjét, munkabeosztását és a helyettesítési beosztást a hatályos jogszabályok betartásával az intézményvezető készíti el. Kötelesek munkakezdésükre a számukra előírt öltözékben munkavégzésük konkrét helyén megjelenni. Ennek érdekében legkésőbb munkakezdésük előtt 5 perccel kötelesek az intézménybe megérkezni.

A dolgozó a munkából való rendkívüli távolmaradást, illetve annak okát lehetőleg egy nappal előbb, de legkésőbb az adott munkanapon 7^{00} óráig köteles jelenteni az intézményvezetőnek, hogy ő a helyettesítésről intézkedhessen.

Az óvoda alkalmazottai munkaidőben csak különösen indokolt esetekben vezetői engedéllyel hagyhatják el az intézményt.

A közösségi tulajdon érdekében az épület kulcsainak biztonságos használata a nyitó és záró dolgozó feladata.

A napi munkaidőkezdést és a napi munkaidő befejezését az alkalmazottak kötelesek jelenléti íven napra készen vezetni. A jelenléti ív vezetését, annak valóság tartalmát az óvodavezető folyamatosan ellenőrzi.

Az óvodában dolgozó közalkalmazottak munkarendje az éves Munkatervben megtalálható.

Minden alkalmazottnak be kell tartania az intézményben az általános munka- és balesetvédelmi szabályokat. Az ezzel kapcsolatos képzést egy külső szakember tartja.

Az óvoda helységeinek használói felelősek az intézményi tulajdon megóvásáért, védelméért, az intézmény rendjének, tisztaságának megőrzéséért. A csoportszobákba kinti cipővel belépni Tilos!

Veszélyhelyzet, rendkívüli helyzet esetén minden alkalmazott köteles az állami előírások mellett az óvoda fenntartója, valamint vezetője által előírt intézményi szabályokat betartani, azokhoz igazodni. (egészségügyi szabályok, munkarend változás, ügyeleti ellátás, stb.)

5.1. A pedagógusok benntartózkodásának rendje

A pedagógusok jogait és kötelességeit a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény rögzíti. A pedagógus teljes munkaideje heti 40 óra, mely a nevelőmunka előkészítéséhez és a gyermekekkel való foglalkozáshoz szükséges időből áll. Az óvodapedagógus kötött munkaideje 32 óra (kivételt képeznek az egyéb pl.: vezetői megbízás, gyakornoki idő...), melyet a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra kell fordítania, a munkaidő fennmaradó részében, legfeljebb heti négy órában a nevelést előkészítő, azzal összefüggő egyéb pedagógiai feladatok, a nevelőtestület munkájában való részvétel, gyakornok szakmai segítése, továbbá eseti helyettesítés rendelhető el az óvodapedagógus számára. Ennek elrendelése az intézményvezető hatásköre. A feladatok meghatározásának elve az arányos és egyenletes feladatelosztás a nevelőtestület tagjai között.

A pedagógusok munkarendjét alapvetően az emberi erőforrások miniszterének a tanév rendjére vonatkozó rendelete alapján az intézmény vezetője határozza meg. Az éves munkarend a Munkatervben kerül véglegesítésre.

5.2. A nem pedagógus munkakörűek benntartózkodásának rendje

A pedagógiai munkát közvetlenül segítők, dajkák váltott műszakban látják el a feladatukat.

Az élelmezésvezető munkaideje 7^{30}-15^{30} –ig tart.

A konyha alkalmazottainak napi munkabeosztásánál figyelembe kell venni a köznevelési intézmény, valamint a Gondozási központ feladatainak zökkenőmentes ellátását. A szakácsok hétvégén is főznek, ellátják a Gondozási központ, valamint a szociális étkezőket.

Az alkalmazottaknak távolmaradásukról értesíteniük kell a vezetőt.

5.3. Belépés és benntartózkodás rendje azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az óvodával

A gyermekeket kísérő szülők kivételével, az óvodával jogviszonyban nem álló személyek az óvodavezetőnek jelentik be, hogy milyen ügyben jelentek meg az óvodában.

A szülők, vendégek fogadása egy adott rendezvény, program esetén az erre kijelölt helyszínen történik.

Az intézményben tartózkodó idegenek (vendégek, javítási, karbantartási munkát végző szakemberek) esetében gondoskodni kell arról, hogy lehetőség szerint ne zavarják meg az óvodai élet rendjét.

Az SZMSZ-ben foglaltak betartását az intézményvezető, szükség esetén szankciókkal érvényesítheti. Amennyiben az SZMSZ-ben foglalt szabályokat (pl.: szülő, hozzátartozó, idegen) megszegi, az intézményvezető, vagy a helyettesítésére kijelölt személy szóbeli figyelmeztetést alkalmaz, majd amennyiben nem változik a helyzet pozitív irányba, – jogosult az óvoda helyiségeiből kiutasítani és ellene a szükséges hatósági eljárást kezdeményezni.

A fenntartói, szakértői, szaktanácsadói és egyéb hivatalos látogatás az óvodavezetővel való egyeztetés szerint történik. Az óvodai csoportok látogatását más személyek részére csak az óvodavezető engedélyezheti.

6. Egyéb, a működés rendjére vonatkozó általános rendelkezések

6.1. Reklámtevékenység az intézményben

Az intézmény „jó hírének" gyarapítása és megőrzése minden dolgozó erkölcsi felelőssége és kötelessége. Legfontosabb reklámtevékenységünk a minőségi pedagógiai munka. Az ebbe való betekintésre nyílt napok keretében adunk lehetőséget az érdeklődőknek.

Az óvodában reklámtevékenység csak az óvodavezető engedélyével folytatható, minden egyéb esetben a reklámtevékenység tilos!

Az óvodában elsősorban a nevelés-oktatással, kultúrával, sporttal, egészséges életmóddal, környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységek reklámozhatók. Az engedélyezett plakátokat el kell látni az intézményi bélyegző lenyomatával. Szülő, illetve más idegen személy nem tehet ki hirdetést a faliújságra a vezető engedélye nélkül.

Az óvoda helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda ellátja a gyermekek felügyeletét párt, vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

Az intézményben készült fotók és videó felvételek interneten, közösségi portálokon való megjelentetése csak a szereplők/érintettek előzetes hozzájárulásával lehetséges. Engedélyt az intézményvezető adhat.

6.2. Az óvoda helyiségeinek használata

Az óvoda épületét, helyiségeit rendeltetésüknek megfelelően kell használni. Az óvoda helyiségeit más, nem nevelési célra átengedni csak az óvodavezető engedélyével lehetséges. Az óvoda konyhájába csak érvényes egészségügyi könyvvel rendelkező személy léphet be.

Az intézmény teljes területén, az épületben és az udvaron tartózkodó személyek felelősek:

- Az óvoda tulajdonának megóvásáért, védelméért.
- Az óvoda rendjének, tisztaságának megőrzéséért.
- A tűz-, baleset-, egészségvédelmi, valamint a munkavédelmi szabályok betartásáért.
- Az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, valamint a házirendben megfogalmazott előírások betartásáért.
- Az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályok betartásáért.

A csoportszobában szülő csak az engedélyezett alkalmakkor tartózkodhat. (nyílt nap, ünnepélyek, szülői értekezletek stb.). Az intézményen belül szeszesital fogyasztása tilos! Az óvoda egész területén dohányozni tilos! Az óvoda épületében az óvodai dolgozókon és a gyermekeken kívül csak a hivatalos ügyek intézői tartózkodhatnak.

A gyermekek az óvoda helyiségeit és udvarát csak óvodapedagógusi felügyelet mellett használhatják.

A logopédiai szobában a Pedagógiai Szakszolgálat szakembere, logopédus, illetve gyógypedagógus dolgozik.

6.3. Nevelési időben szervezett, óvodán kívüli programokkal kapcsolatos szabályok

Az óvodapedagógusoknak lehetőségük van óvodán kívüli programok szervezésére is:

- kirándulás, séta
- mozi-, színház-, múzeum-, kiállítás látogatás
- sportprogramok
- könyvtár látogatás

A szülők írásban hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekük az óvodán kívül szervezett programokon részt vegyen.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- Az óvodán kívül szervezett tevékenységekről, különösen akkor, ha az különleges öltözéket tesz szükségessé, vagy egyéb eszköz igénnyel jár (pl.: szánkózáshoz vízhatlan nadrág stb.), a szülő tájékoztatása előzetesen szóban, elektronikus úton, telefonon vagy hirdetmény útján (csoport faliújság).
- Az óvodavezető tájékoztatása előzetesen szóban, telefonon vagy írásban.

A programhoz a gyermeklétszámnak megfelelő kísérőt kell biztosítani. Gondoskodni kell az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelésről.

6.4. Óvodai felvétel, átvétel, óvodai elhelyezés

Az óvodába a gyermekek felvétele, átvétele jelentkezés alapján történik. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen található, lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. A gyermek és szülei számára a beíratás előtti nyílt napokon lehetőséget biztosítunk arra, hogy megismerkedhessenek óvodánk életével. A beiratkozás a gyermek és szülei személyes megjelenésével történik.

Az óvodai beíratásokra tárgyév április 20-a és május 20-a között kerül sor. Ezen belül pontos idejét a fenntartó határozza meg.

A szülő gyermeke óvodai felvételét, átvételét bármikor kérheti. Az újonnan jelentkező gyermekek fogadása az óvodai nevelési évben folyamatosan történik.

A gyermekek óvodai felvételéről, átvételéről az óvodavezető dönt. A felvételkor az óvodavezető szorgalmazza a hátrányos helyzetű gyermek felvételét. Ha az óvodába jelentkezők száma meghaladja a felvehető gyermekek számát, az óvodavezető egyeztet a fenntartóval.

Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvodavezető dönt a szülők és az óvodapedagógusok véleményének figyelembevételével.

6.4.1. Felmentés a rendszeres óvodába járás alól

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő - tárgyév május 25. napjáig benyújtott - kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti, a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek

családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki. (Nkt.8.§)

6.4.1.1. A tartós gyógykezelés alatt álló óvodakötelezett gyermek felmentése

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermeknek nevezzük azt a gyermeket, akinek egészségügyi ellátása a 36 nevelési napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben nem tud részt venni. A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek szülei kérhetik gyermekük felmentését az óvodakötelezettség alól a vármegyei kormányhivatal illetékességgel eljáró járási hivatalától. Amennyiben a gyermeket a vármegyei kormányhivatal illetékességgel eljáró járási hivatala az óvodai foglalkozások részvétele alól felmentette, az óvoda a szülő részére

- tanácsadást
- konzultációt biztosít, továbbá

terápiás, vagy más kezelés szükségessége esetén tovább irányítja a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez. A szülő köteles a felmentésről szóló határozatot bemutatni az óvoda vezetőjének. Erről iktatószámmal ellátott feljegyzést készít az intézmény.

Az óvodavezető feladata:

- a gyermek számára nyújtott tanácsadásokról, konzultációkról feljegyzés készítése
- a pedagógiai szakszolgálattal, egészségügyi intézménnyel való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás
- együttműködés a szakemberekkel, annak érdekében, hogy a gyermek az óvodakötelezettségét teljesíteni tudja.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek neveléséhez szükséges eszközöket - a 20/2012. (VIII.31) EMMI-rendelet 75§, 6. bekezdése értelmében – az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény, a speciális eszközöket az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény vagy a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai eszközök és segédanyagok kölcsönzése tevékenység keretében az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény biztosítja.

6.4.2. Az óvodai elhelyezés megszűnése

Megszűnik az óvodai elhelyezés (Nkt 53.§), ha:

- A gyermeket másik óvoda átvette, az átvétel napján. A felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyt adott a gyermek óvodából történő kimaradására.
- A gyermeket felvették az iskolába, a nevelési év utolsó napján
- Az óvodába járási kötelezettségét külföldön teljesítő gyermek eléri a tanköteles kort.

6.5. A közétkeztetésben részt vevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályai

A közétkeztetésben részt vevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a 37/2014 (IV.30.) EMMI-rendelet tartalmazza.

Az élelmezést biztosító konyhánk ***szakorvosi diagnózissal*** rendelkező gyermekek számára is háromszori diétás étkezést biztosít. A kiegészítő étkezésekről (tízórai, uzsonna) csak a gluténérzékeny gyermekek szüleinek kell gondoskodni.
A szülő – vagy más törvényes képviselő – írásbeli nyilatkozata alapján otthonról is behozhatja gyermeke számára az ételt (37/2014 (IV.30.) EMMI-rendelet 2021. szeptember 01-én megjelent módosítása alapján). Ezek feltételeit az intézménynek kell biztosítani.

A bevitt ételek kezelésének szabályai:

- A bevitt ételeket elkülönítve kell kezelni, az intézmény konyhájára nem kerülhetnek be.
- A hűtve tárolást igénylő ételeket (levesek, főételek) minden esetben a fogyasztó nevével, a bevitel dátumával ellátva, lezárt – étel tárolására alkalmas, mikrohullámú eszközben melegíthető – edényben kell bevinni és elhelyezni az intézményben az erre a célra kijelölt hűtőszekrényben, egyéb szállítóeszköz (táska, zacskó) nélkül.
- A hőmérséklet ellenőrzése a hűtő saját digitális kijelzője, ennek hiányában kontroll hőmérő használata szükséges.
- Az ételek melegítésére mikrohullámú sütő használható.
- Az intézmény felelőssége a diétás étel megfelelő hőmérsékletű tálalása.
- Az otthonról hozott ételek elfogyasztására elsősorban saját edény és saját evőeszköz használatát javasoljuk, az allergiát, intoleranciát okozó anyagokkal történő szennyeződés elkerülése végett.
- Az ételmaradékot a konyha gyűjti és tárolja a többi ételhulladékkal együtt.

- A bevitt ételek hűtésére szolgáló hűtőszekrények, valamint a melegítésre szolgáló mikrohullámú eszközök takarításáról, fertőtlenítőszeres tisztításáról az óvoda gondoskodik.

V. Az intézmény kapcsolatai

1. A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

Az óvodát a külső intézményekkel, szervezetekkel - a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a beiskolázás érdekében és egyéb ügyekben - kapcsolataiban az óvodavezető képviseli.

Az éves Munkatervben rögzítettek alapján a nevelőtestület is kapcsolatot tart a különböző társintézményekkel.

A nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődésének támogatása érdekében az Oktatási Hivatal irányításával és a kormányhivatal operatív közreműködésével végrehajtandó pedagógiai-szakmai ellenőrzések során az intézmény vezetősége és pedagógusai együttműködnek az ellenőrzést végző tanfelügyelőkkel. Az együttműködés célja, hogy segítse a pedagógusok munkájának ellenőrzését és értékelését, a vezető munkájának ellenőrzését és értékelését, valamint az intézmény ellenőrzését és értékelését.

Kapcsolat a Fenntartóval

A Fenntartó Gyékényes Község Önkormányzata: működteti az óvodát, jóváhagyja és ellenőrzi az óvoda költségvetését, megbízza, kinevezi az intézmény vezetőjét, felügyeleti jogokkal rendelkezik, fellebbezési hatóság az óvodavezető és a nevelőtestület döntései felett, jóváhagyja a Szervezeti és Működési Szabályzatot, a Házirendet, a Pedagógiai Programot.

A kapcsolattartás az óvodavezető feladata. Az óvodavezető rendszeresen tájékoztatja a nevelőtestületet, valamint az alkalmazotti közösséget a kapcsolatrendszerrel összefüggő tapasztalatokról.

Az intézmény és a Fenntartó kapcsolata folyamatos.

A kapcsolattartás tartalma: az intézmény optimális működtetése, a fenntartói elvárásoknak való megfelelés, az intézmény érdekeinek képviselete.

A kapcsolattartás formája: szóbeli tájékoztatás, kölcsönös informálás, jelentések, munkamegbeszélések, adatszolgáltatás, értekezleteken, gyűléseken való részvétel, írásos beszámoló, rendezvényeken és ünnepségeken való intézményi képviselet.

Kapcsolat az általános iskolákkal

Az óvodából az iskolába való zavartalan átmenet megkívánja az óvoda és az iskola nevelő munkájának összehangolását. Mivel községünkben nem működik általános iskola, ezért gyermekeink a környező települések iskoláiban kezdik meg tanulmányaikat. A zökkenőmentes beilleszkedés érdekében több közös kapcsolatot kezdeményezünk és tartunk fenn a környező iskolákkal. A kapcsolattartó az óvodavezető.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek iskolai beilleszkedésének segítése az óvoda–iskola átmenet megkönnyítésével, információk továbbítása a szülőknek.

A kapcsolat formája: az éves Munkatervben rögzítetteken kívül, szükség szerinti látogatás, hospitálás, közös rendezvények, nyílt napok, szakmai fórum. Az iskolák megkeresésére látogatás az iskolai beiratkozás előtt. Regionális közelség lehetővé teszi a jó kapcsolattartást.

Kapcsolat más óvodákkal

Szakmai kapcsolatot tartunk a közeli települések óvodáival.

Kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálatokkal

A kapcsolattartást az óvodavezető gyakorolja, gondozza.

Kapcsolatot tart fenn a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsággal, a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csurgói Tagintézményével.

Munkája során segíti, hogy a szülők szükség esetén felvegyék a kapcsolatot a szakértői bizottsággal, igénybe vegyék a Szakszolgálat szolgáltatásait, illetve segítséget kérjenek a külön fejlesztésre szoruló, illetve kiemelten tehetséges gyermekek további fejlesztéséhez.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek speciális vizsgálata, egyéni fejlesztése, a beiskolázás segítése, valamint tanácsadás nevelési kérdésekben.

A nevelési év végén szűrővizsgálatot tartanak a Szakszolgálat fejlesztőpedagógusai, logopédusa, majd az eredményeket kiértékelve megbeszélést tartanak a pedagógusokkal és javaslatot tesznek a fejlesztendő gyermekeket illetően A logopédiai szűrést is ekkor végzik el az 5 éves gyermekek körében, illetve kiértékelik a három éves gyermekek szüleinek kérdőívét (KOFA) a gyermekük beszédfejlődésével kapcsolatosan. A kapott eredmények ismeretében a nevelési év során heti rendszerességgel vesznek részt a gyermekek fejlesztő, logopédiai, illetve gyógytestnevelés foglalkozásokon az óvodában.

A kapcsolat formája: vizsgálat kérése, kölcsönös tájékoztatás, esetmegbeszélés, konzultáció, szülői értekezleten való részvétel. Utazó gyógypedagógusi és logopédusi ellátás során folyamatos konzultáció az óvodában a gyermek fejlesztéséről.

Kapcsolat a Pedagógiai Oktatási Központtal

Kapcsolattartó az óvoda vezetője.

A kapcsolat tartalma: a pedagógusok szakmai ismereteinek frissítse, bővítése, valamint szaktanácsadói szakmai segítés. Továbbá a pedagógiai szakmai szolgáltatások, a pedagógus továbbképzés, a pedagógiai értékelés, a tanügy-igazgatási szolgáltatások szükség szerinti igénybevétele.

A kapcsolat formája: továbbképzések, konferenciák, konzultációk, pedagógiai tájékoztatás, tanácsadás, szaktanácsadói látogatás, a nevelési évenként meghirdetett időpontokban és gyakorisággal.

Kapcsolat a Járási Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálattal

Az óvoda gyermekvédelmi felelőse – intézményünkben az óvodavezető - rendszeres kapcsolatot tart a Család- és Gyermekjóléti Központtal.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, esélyegyenlőség biztosítása.

A kapcsolat formája: esetmegbeszélés, előadás, rendezvényeken való részvétel, segítség kérése, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszűntetni, valamint minden olyan esetben, amikor a gyermekközösség védelme miatt ez indokolt, szükség szerinti esetekben.

A gyermekvédelmi feladatok meghatározását az óvoda Pedagógiai Programja tartalmazza.

Kapcsolat az Egészségügyi Szolgálattal (orvos, védőnő, fogorvos, üzemorvos)

Az egészségügyi ellátást biztosító szolgáltatókkal való kapcsolat célja a nemzeti köznevelési törvényben előírt, évenként esedékes szűrővizsgálat lebonyolítása.

Kapcsolattartó az óvodavezető.

Az óvodavezető feladata: az egészséges munkafeltételek biztosítása, értesítési kötelezettség fertőző betegségek esetén az ÁNTSZ felé.

A kapcsolat tartalma: az éves óvoda-egészségügyi ellátás munkatervében meghatározottak alapján, valamint szükség szerint.

A kapcsolat formája: a védőnő rendszeresen látogatja óvodánkat, az orvos alkalomszerűen. A dolgozók munkaalkalmasságát az üzemorvos évenként vizsgálja.

Kapcsolat gyermekprogramokat ajánló kulturális intézményekkel, szolgáltatókkal

Kapcsolattartó az óvodavezető.

A kapcsolat tartalma: színvonalas gyermekműsorok, előadások szervezése, lebonyolítása.

A kapcsolat formája: intézményi programok szervezése, intézményen kívüli kulturális programok látogatása, illetve ajánlása a szülőknek, az adott nevelési évre szóló Munkatervben meghatározva, a Szülői szervezet véleményének kikérésével.

Kapcsolat más szervekkel

Az ÁNTSZ, NÉBIH ellenőrzi a higiéniai követelmények betartását, az elvégzett vizsgálatok eredményét jegyzőkönyvben rögzíti.

Tűz-, munka-, és rendvédelmi szempontból kapcsolatban áll az óvoda az érintett szervekkel (katasztrófavédelem, rendőrség).

A kapcsolattartás formája, rendszeressége a kapcsolat jellegétől függően alakulhat: szakmai, kulturális, sport és egyéb jellegű. Formái: rendezvények, versenyek.

Kapcsolat a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézménnyel, valamint a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek szakorvosával

Kapcsolattartó: az intézmény vezetője

A kapcsolat formája: egészségügyi vizsgálat, konzultáció, dokumentumelemzés, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi szakellátó intézmény szakmai iránymutatása alapján a jogszabályban foglalt speciális feladatellátás biztosítása.

Gyakoriság: nevelési évenként a hatályos jogszabályokban foglaltak alapján, illetve szükség szerint a gyermekek ellátása érdekében.

Kapcsolat az Oktatási Hivatallal

A kapcsolattartás tartalma:

- A gyermek 6. életévének betöltése után a tankötelezettség megkezdésének halasztását kizárólag egy alkalommal és egy nevelési évre kérelmezheti a szülő az Oktatási Hivataltól. Ha a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői bizottsága a sajátos nevelési igény (SNI), illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség (BTMN) feltárásával összefüggésben végzett vizsgálat keretében a szülői kérelem benyújtására nyitva álló

határidőn belül (január 18. napjáig) szakértői véleményében javasolja, hogy a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben részesüljön, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ilyenkor a szakértői véleményt az óvodában kell bemutatni, az óvoda pedig annak alapján berögzíti az óvodában maradás tényét a köznevelés információs rendszerébe (KIR).

- A kijelölt intézmény vezetője a megküldött szakértői vélemény alapján értesíti a hivatalt, ha a gyermeket az óvodába nem íratták be.
- Oktatás-képzés igénybevétele (pl. diabéteszes gyermekek ellátása stb.).
- Minősítések, tanfelügyeleti ellenőrzések lebonyolítása.
- Digitális tartalmak elérése.

Kapcsolattartó: intézményvezető

Gyakorisága: szükség szerint

VI. Ünnepélyek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok

Az óvodában átélt ünnepélyek és megemlékezések a közösségformálásnak fontos részei. Az óvodai ünnepek és megemlékezések rendjét részletesen az éves Munkaterv tartalmazza.

A gyermekközösséggel kapcsolatos ünnepeink, hagyományaink:

- Állatok világnapja
- Márton nap
- Mikulás a község főterén
- Karácsony – adventi készülődés
- Télbúcsúztató farsangi vigalom
- Májusfa állítás
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Nagycsoportosok búcsúztatása
- Népi hagyományok ápolása jeles napokhoz fűződő szokások
- Közös köszöntés a gyermekek születésnapja, névnapja alkalmából

Nemzeti ünnepeink: október 23, március 15.

Megemlékezünk a keresztény ünnepekről is: mindenszentek – temetőlátogatás, gyertyagyújtás, Húsvét, Pünkösd. Kirándulások, séták, színházlátogatás, sportnapok szervezése.

A nevelőtestület Munkatervben rögzített döntése alapján bizonyos rendezvényeket, ünnepélyeket intézményi szinten, másokat a gyermekcsoportok keretein belül tartunk meg oly módon, hogy fejlessze a gyerekek érzelmi kötődéseit, de ne legyen megterhelő a gyermekek számára.

Zajvédelmi előírások

A gyermekek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladataink az elektroakusztikus hangosítású rendezvények zajvédelmi szabályainak betartása (20/2012 (VIII. I.) EMMI – rendelet 128. § 8(11)-(12) bekezdés).

A nevelési-oktatási intézményben elektroakusztikus eszköz igénybevétele mellett tartott egyéb foglalkozáson, valamint a nevelési-oktatási intézményben vagy a nevelési-oktatási intézmény által szervezett elektroakusztikus hangosítású rendezvényen, amelyen gyermekek is részt vesznek, a zajvédelmére különös figyelmet kell fordítani. Olyan elektroakusztikus hangosítású rendezvényeken, amelyen óvodás korú gyermekek vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az Laeq M30 75 dB értéket. Továbbá biztosítani kell, hogy a közönség a hangsugárzókat 3 méteren belül ne tudja megközelíteni. A zajvédelem betartásáért a felelősség az intézmény vezetőjét terheli.

VII. Az intézményi védő-, óvó előírások

1. Az óvoda dolgozóinak feladatai a gyermekbalesetek megelőzésében, illetve baleset esetén

Az óvoda vezetője felelős az óvodában a nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek a megteremtéséért, és a gyermekbalesetek megelőzéséért.

Az óvodában alkalmazottak általános feladatai közé tartozik a gyermekek testi épségének megóvása. Az óvónőknek fel kell hívni a gyermekek figyelmét a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedési szabályokra, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra, a testi épségük védelmére vonatkozó előírásokra. A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően szükséges ismertetni a nevelési év megkezdésekor, illetve folyamatosan. Az ismertetés tényét és tartalmát a csoportnaplóban dokumentálni kell. A gyermekek tájékoztatása, felvilágosítása a csoport óvodapedagógusainak a felelőssége. Az óvodai életre vonatkozó szabályok a szülők jelenlétében is elvárás.

Feladataink:

- a körültekintő játékvásárlás, a használati utasítás szerinti alkalmazás
- a kirándulások biztonságos előkészítése
- A foglalkozásokra, kezdeményezésekre, egyéni fejlesztésekhez, az óvodapedagógusok által készített és használt eszközök megfeleljenek a biztonsági előírásoknak.
- udvari játékok folyamatos karbantartása, időszakos szabványossági felülvizsgálata

Az óvoda felügyeleti kötelezettsége a belépéstől az intézmény jogszerű elhagyásáig terjed, illetve a szülői részvétel nélküli óvodán kívüli programok időtartamára áll fenn.
Az óvoda minden dolgozójának ismernie kell a munkavédelmi szabályzat, tűzvédelmi utasítás és a tűzriadó terv rendelkezéseit, ezt aláírásukkal igazolják.

Az óvoda dolgozóink feladata a gyermekbalesetek esetén

Az óvodapedagógusok feladata a gyermekeket ért bármilyen baleset, sérülés, vagy rosszullét esetén a szükséges intézkedéseket megtenni:

- a balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetni
- a sérült gyermeket elsősegélyben kell részesíteni
- ha szükséges orvost kell hívni
- ha a gyermek szállítható, orvoshoz kell vinni.
- A gyermekbalesetet azonnal jelezni kell az óvoda vezetőjének!

Az elsősegélynyújtáskor csak azt teheti az óvodapedagógus, amihez ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor azonnal orvost kell hívni. Az orvos megérkezéséig nem szabad a gyermeket elmozdítani. Minden dolgozónak kötelessége a segítségben részt venni.
A balesetet szenvedett gyermek ellátása a gyermek felügyeletét éppen ellátó óvodapedagógus feladata, miután a többi gyermek biztonságáról, felügyeletéről gondoskodott.
Az óvodában történt balesetet, sérülést az óvodavezetőjének ki kell vizsgálni. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó személyi és szervezési okokat. A vizsgálat eredményeképpen meg kell állapítani, mit kell tenni a baleset elkerülése érdekében és a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani. A gyermekbalesettel kapcsolatos nyilvántartási és jelentési kötelezettség – jegyzőkönyv - teljesítését az óvodavezető végzi (EMMI rendelet 169. § (2) bekezdés).

A nyolc napon túl gyógyuló, sérülést okozó gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni, és e balesetekről jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni a fenntartónak, egy példányt pedig át kell adni a szülőnek. A jegyzőkönyv egy példányát az óvoda őrzi meg. Súlyos balesetet azonnal jelenteni kell a fenntartónak.

A súlyos baleset kivizsgálásába legalább középfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személyt kell bevonni. Ha a sérült állapota vagy a baleset jellege miatt a vizsgálatot az adatszolgáltatás határidejére nem lehet befejezni, akkor azt a jegyzőkönyvben meg kell indokolni.

A gyermekbalesetekkel kapcsolatos óvodavezetői feladat a jogszabályok alapján a gyermekbaleset elektronikus nyilvántartása KIR rendszerben.

A gyermekbalesetek az óvodás gyermekeket a nevelési-oktatási intézményben, illetve felügyelete alatt érik. Az intézménybe jövet és az intézményből hazafelé menet a közterületen történt baleset nem gyermekbaleset.

2. A gyermek egészségének, biztonságának védelme

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az óvodai élet mindennapjaiban rendszer szerűén működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen az alábbi területekre terjednek ki:

- az egészséges táplálkozásra
- a mindennapi testmozgásra
- baleset megelőzés és elsősegélynyújtás
- testi és lelki egészségfejlesztés
- személyi higiéné
- járványhelyzet esetére szükséges rendkívüli teendők

Az óvodavezető feladata az egészségügyi felügyelet és rendszeres orvosi vizsgálat megszervezése. A Fenntartó/óvodavezető Megállapodást köt az orvossal, védőnővel a az ellátás érdekében, akik ennek megfelelően látják el a gyermekeket. Az óvodavezető gondoskodik a megfelelő feltételek biztosításáról.

Nevelési évenként minden gyermek egy alkalommal részt vesz (Nkt. 25. §(5).) fogászati, általános szűrővizsgálaton.

3. Az óvodai alkalmazottak munkavégzésével kapcsolatos szabályok

Az intézmény valamennyi alkalmazottjának érvényes munkaköri alkalmassági orvosi véleménnyel kell rendelkeznie. A HACCP – előírások betartása és betartatása minden alkalmazott felelőssége.

Az intézmény egész területén TILOS a dohányzás! Az intézményen belül tilos a szeszes ital fogyasztása!

4. Rendkívüli események esetén szükséges teendők

Rendkívüli eseménynek minősül minden olyan előre nem látható esemény, amely a nevelőmunka szokásos rendjét akadályozza, illetve a gyermekek és a dolgozók biztonságát és egészségét, valamint az óvoda épületét, felszerelését veszélyezteti. Az intézmény minden alkalmazottja köteles az általa észlelt rendkívüli eseményt közvetlen felettesének, az intézményvezetőnek jelenteni.

Rendkívüli eseménynek számít:

- tűz
- természeti katasztrófa – villámcsapás, földrengés, árvíz, belvíz, szélvihar)
- robbanással történő fenyegetés
- járványhelyzet
- államilag elrendelt rendkívüli helyzet
- egyéb veszélyes helyzet, illetve a nevelő munkát akadályozó, nehezítő körülmény

Az intézményvezető felelőssége minden olyan szükséges intézkedést megtenni, amelyek a gyermekek védelmét, biztonságát szolgálják. Az óvodavezető akadályoztatása (távolléte) esetén az éves Munkatervben rögzített helyettesítési rend szerinti ügyeletes vezetőnek kell eljárni, az óvodai csoportot érintő esetben, a csoportot vezető óvodapedagógust intézkedési kötelezettség terheli.

Rendkívüli esemény (bombariadó, tűz, természeti katasztrófa) esetén az épület kiürítése a tűzriadó terv szerinti útvonalon történik a rendőrség egyidejű értesítésével. A gyermekek a dolgozók vezetésével hagyják el az épületet. Az épületben senki sem maradhat, és a rendőrség érkezéséig, oda senki nem léphet be. Az épület kiürítésének időtartamáról, a gyermekek elhelyezéséről az intézkedést vezető hatóság információja alapján az óvodavezető, vagy akadályoztatása esetén az intézkedéssel megbízott személy dönt, a rendőrség egyidejű értesítése mellett.

A tűzriadó tervben és a bombariadó tervben megfogalmazottak az intézmény minden dolgozójára kötelező érvényűek. Az épület kiürítését a tűzriadó tervben szereplő kiürítési terv alapján évente legalább egy alkalommal gyakorolni kell. A gyakorlat megszervezéséért az óvoda vezetője a felelős.

Járványhelyzet, rendkívüli helyzet esetén az intézmény működését elsősorban az állami előírások határozzák meg. Emellett az óvoda fenntartója, valamint vezetője által előírt intézményi szabályokat kell betartani, azokhoz igazodni (egészségügyi szabályok, intézkedési tervek, magatartási szabályok stb.) minden érintettnek, gyermeknek, dolgozónak, szülőnek, külső partnereknek.

5. A diabéteszes gyermekek ellátásának feladatai

A Köznevelési Törvény 62.§ (1a) -(1e) rendelkezései értelmében az óvoda az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek részére abban az időtartamban, amikor az óvoda felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján speciális ellátást biztosít.

Intézményünkben a szülő írásbeli kérelme alapján biztosítjuk az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek speciális ellátását. Az ellátás érdekében az óvoda 1 fő érettségivel rendelkező szakembert biztosít a feladat ellátására, aki az Oktatási Hivatal által szervezett, a feladatokhoz kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésen részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalta.

A gyermekkori cukorbetegség kezelésében három pillért állapítunk meg:

A. helyes életmód

B. étrendi kezelés

C. inzulinterápia

A kezelés módját mindig diabetológus szakorvos állapítja meg, ami függ a diabétesz típusától, a gyermek vércukorszintjétől is. A cukorbeteg gyermekek ellátásával kapcsolatos feladatokat az óvoda Diabéteszes gyermek ellátásának speciális eljárásrendje szabályzata tartalmazza (*4. számú melléklet*).

A gyermekek ellátására a vezető a munkaköri leírás mellékleteként adhat egyéni megbízást az óvoda bármely érettségivel rendelkező közalkalmazottja számára, ha az írásbeli nyilatkozat formájában vállalja az Oktatási Hivatal által megszervezett képzés elvégzését. A megbízás

visszavonásig szól. Az ellátásban résztvevő munkatársakat diabétesz ellátási pótlék illeti meg (Nkt. 65. §. (3a) A 62. § (1c) bekezdés a) pontja szerinti).

A szülő a gyermek szakszerű ellátásán túl a 328/2011. kormányrendelet szerint igényelheti a diétás étrend biztosítását.

A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján az intézménybe bevitt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

A diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata intézményünkben:

- szülői kérelem benyújtása szakorvosi javaslattal
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása
- kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel

A cukorbeteg gyermek napi rutinjának része a rendszeres vércukorszint mérés, valamint az étkezések, az inzulin és a tevékenységek beosztása. Ezért minden esetben biztosítjuk

- a vércukorszint ellenőrzését bármikor
- a hipoglikémia kezelését azonnali cukorbevitellel
- a szükséges inzulin beadását
- a szükséges szénhidrát mennyiség elfogyasztását

A cukorbetegség sikeres kezelésében együtt kell működnie a gyermeknek, szülőnek/törvényes képviselőnek, a gyermeket gondozó egészségügyi szakembereknek és az intézmény valamennyi dolgozójának.

A szülő feladata, hogy

- gondoskodjon az eszközökről és az inzulinról, amelyek szükségesek a gyermek ellátásához.
- megadja elérhetőségét – váratlan helyzetek megoldásához
- megadja a gyermek étkezési rendjét
- jelzi, ha változik a gyermek ellátása

Az intézmény feladata:

- egyeztet a szülővel/törvényes képviselővel a gyermek allátásával kapcsolatban
- egyeztet a gyermek napirendjéről
- megállapodik arról, milyen esetben kell értesíteni a szülőt/törvényes képviselőt
- gondoskodik a gyermek állandó felügyeletéről

6. Az óvoda játékeszközeinek ellenőrzési rendje

A 38/2011 (X.5.) NGM – rendelet határozza meg az óvodában biztonsággal használt gyermekjátékokat.

A gyermekjátékok belső ellenőrzésének rendje:

Az óvodába került eszközök óvodába kerülése előtt (szülői, vagy egyéb felajánlás, rendelt játék) szükséges ellenőrizni, hogy megfelelnek-e az előírásnak (címkén szereplő anyagok ellenőrzése: milyen anyagból készült). Az ellenőrzést az óvodapedagógusok, valamint az óvodavezető végzik.

A tiltó listán allergizáló, illatanyagokat tartalmazó eszközök, játékok nem kerülhetnek leltárba. A nyomokban való jelenlét engedélyezett, ha a helyes gyártási gyakorlat során technikaileg elkerülhetetlen és a mennyisége nem haladja meg a 100 mg/kg-ot. Ezt a játékon, játékhoz rögzített címkén vagy csomagoláson, vagy a játékhoz adott tájékoztatólapon fel van tűntetve.

A megrongálódott, éles, ártalmas tárgyakat leselejtezi az óvodavezető, és törli a leltárból.

VIII. A nevelőmunka belső ellenőrzésének rendje

A pedagógiai munka belső ellenőrzésének célja az intézményben folyó nevelő-oktató munka átfogó ellenőrzése, az esetlegesen felmerülő hibák észlelése és korrigálása, a munka hatékonyságának emelése. Az óvoda belső ellenőrzési rendszere átfogja az óvodai nevelőmunka egészét. A folyamatos ellenőrzés megszervezéséért és hatékony működtetéséért az intézmény vezetője felelős.

Az ellenőrzés éves ütemezését az óvoda munkaterve tartalmazza.

„A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről egységes, fenntartótól független külső értékelési rendszer (pedagógiai-szakmai ellenőrzés – tanfelügyelet) működtetését írja elő. Egységes, mivel az értékelés alapját képező elvárások központilag kerültek meghatározásra – a pedagógusra, intézményvezetőre és intézményre megfogalmazott általános elvárások, az értékelési eljárások, módszerek és eszközök is egységes standardot alkotnak. A standardok

alkalmazása fenntartótól függetlenül, külső ellenőrzés esetén külső szakértők (tanfelügyelők) bevonásával történik, önértékelés esetén pedig az intézményben az önértékelést végzők alkalmazzák." (*Önértékelési kézikönyv*)

Az intézményi önértékelési rendszer és a belső ellenőrzés rendszere egymástól elválaszthatatlan, területeit, módszereit, fajtáit tekintve a két rendszer szorosan összefonódik egymással. Az intézményi önértékelési rendszert az öt évre szóló Intézményi Önértékelési Program és az egy évre szóló Intézményi Önértékelési Terv hivatott szabályozni, míg a belső ellenőrzés szabályozásának helye az SZMSZ és az éves Munkaterv.

A pedagógiai (nevelő) munka belső ellenőrzésének célja:

- Annak feltárása, hogy milyen módon és mértékben jelennek meg az óvodapedagógus munkájában az alábbi szakmai tartalmak:
  - Az általános pedagógiai szempontoknak való megfelelés
  - Az Óvodai nevelés országos alapprogram nevelési céljainak való megfelelés
  - Az intézmény pedagógiai programjának való megfelelés
- Segítse elő az intézményben folyó nevelő munka eredményességét, hatékonyságát
- A pedagógusok kompetenciáknak való megfelelés elősegítése
- Az óvodapedagógusok szakmai tudásának fejlesztése a szakmai előmenetel biztosítása érdekében
- Az óvodapedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése
- Megszilárdítsa a belső rendet és fegyelmet
- Tárja fel a szabálytalanságokat, hiányosságokat, mulasztásokat, eredménytelenségeket

A pedagógiai (nevelő) munka belső ellenőrzésének területei:

1. Pedagógiai módszertani felkészültség
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsoló-dó önreflexiók
3. A tanulás támogatása
4. A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek többi gyermekkel, gyermekekkel együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

5. A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, csoportos tevékenység

6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

9. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselete, és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök formálásának módja

Az ellenőrzés területei túlnyomórészt megegyeznek az óvodapedagógusok előmeneteli rendszerében használt óvodapedagógus-minősítési területekkel, így az ellenőrzés segíti a pedagógusok minősítésre történő felkészülését. A megjelölt területek ellenőrzése a tanfelügyeleti ellenőrzésre történő felkészülésben, valamint a saját önértékelésük elkészítésében is támogatja a pedagógusokat.

A pedagógiai (nevelő) munka belső ellenőrzésének módszerei:

- dokumentumelemzés
- megfigyelés
- csoport, tevékenység-/foglalkozáslátogatás
- interjú, kérdőív
- szóbeli, írásbeli beszámoltatás

Az ellenőrzés fajtái:

- tervszerű, előre megbeszélt szempont szerinti ellenőrzés a Munkatervben rögzítettek alapján
- spontán, alkalomszerű ellenőrzés a problémák feltárása, megoldása vagy a napi felkészültség felmérésének érdekében.

Az intézmény pedagógiai munkájának belső ellenőrzésének megszervezéséért, hatékony működéséért és dokumentálásáért az óvodavezető a felelős.

IX. Gyermekvédelmi munka megszervezése, ellátása

Óvodánkba különféle szociális, szellemi és kulturális helyzetben lévő családok gyermekei kerülhetnek, ezért fel kell készülnünk az ezekből adódó különbségek tompítására, a tőlünk telhető és elvárható segítség megadására. A gyermekek testi-lelki fejlődésére is hátrányosan hat, ha munkanélküli a szülő, csonka a család, ha a családban találkozik az alkohol, vagy egyéb devianciák megjelenésével.

Minden változást figyelemmel kell kísérni, beleértve a lelki, magatartási változásokat is, és a szükséges lépéseket azonnal meg kell tenni. A pedagógusok kötelessége az ilyen változások, problémák jelzése az óvodavezető felé. Az óvodavezető felel a gyermekvédelmi munka megszervezéséért és ellátásáért. A nevelőtestület minden tagjának feladata a gyermekvédelemmel kapcsolatos munkák segítése.

X. Intézményi adminisztráció

1. Az intézményben előállított papíralapú nyomtatványok hitelesítésének rendje

Az elektronikusan előállított papíralapú nyomtatványt papíralapon is hozzáférhetővé kell tenni, azaz ki kell nyomtatni. A nyomtatást követen el kell látni az óvodavezető aláírásával és az intézmény bélyegzőjével, valamint az irattárazási szabályzat alapján irattári dokumentumként kell megőrizni.

A papíralapú irattárazás tekintetében a személyiségi, adatvédelmi és biztonságvédelmi követelmények megtartásáért az intézményvezető felel, valamint a hitelesítésről is az intézményvezetőnek kell gondoskodnia. A gyermekbalesetek elektronikus úton történő bejelentőlapja papíralapú nyomtatványának hitelesítésére és tárolására a fent írt eljárásrend vonatkozik.

2. A KIR rendszerből kinyomtatandó dokumentumok hitelesítése

Az intézmény az oktatási ágazat irányítási rendszerével a Közoktatási Információs Rendszer (KIR) révén tartott elektronikus kapcsolatban elektronikusan előállított, hitelesített és tárolt dokumentumrendszert alkalmaz a 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet előírásainak megfelelően. A rendszerben alkalmazott fokozott biztonságú elektronikus aláírást az óvodavezető alkalmazhatja a dokumentumok hitelesítésére. Az elektronikus rendszer

használata során ki kell nyomtatni és az irattárban kell elhelyezni az alábbi dokumentumok papíralapú másolatát:

- Intézménytörzsre vonatkozó adatok módosítása
- Alkalmazottakra vonatkozó adatbejelentések
- Óvodai jogviszonyra vonatkozó bejelentések
- Alkalmazottak és gyermekek listája – október 1.

Az elektronikus úton előállított fenti dokumentumok kinyomtatott példányát az intézmény pecsétjével és az óvodavezető aláírásával hitelesített formában kell tárolni.
A dokumentumokat a KIR alrendszerében, továbbá elektronikus adathordozón lementett formában tároljuk. Az adatokhoz kizárólag az óvodavezető vagy az általa felhatalmazott személy férhetnek hozzá.
A KIR eléréséhez felhasználói nevek, szükséges jelszavak megadása, a jogok beállításai az intézményvezetői mesterjelszó kezelő rendszerben történik. A KIR egyes alrendszereihez való hozzáférés egyedi felhasználói névvel és ehhez tartozó, kizárólag a felhasználó által ismert jelszóval történik.

3. Az intézményi dokumentumok nyilvánosságával kapcsolatos rendelkezések

Működési alapdokumentumaink:

- Alapító Okirat
- Pedagógiai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Éves Munkaterv

A felsorolt működési alapdokumentumok őrzése és nyilvános dokumentumként kezelése az óvodavezető feladata. A nyilvánosság biztosítandó, ezért a dokumentumok kihelyezésre kerültek a vezetői irodában, valamint a KIR felületén.
A dokumentumokba betekinthetnek a pedagógusok, a szülők, és az intézménnyel jogviszonyban nem állók is.

Az internetes nyilvánosságra vonatkozó feladatok

A köznevelési törvény és annak végrehajtási rendeletei írják elő, hogy amennyiben az intézménynek van honlapja, azon az alapdokumentumok közül mit kell nyilvánosságra hozni.

229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet 23. § (1) pontja alapján a nevelési-oktatási intézményi közzétételi listában szereplő dokumentumok:

- a felvételi lehetőségről szóló tájékoztató,
- a beiratkozásra meghatározott idő, a fenntartó által engedélyezett csoportok száma,
- köznevelési feladatot ellátó intézményként a térítési díj mértékét,
- a fenntartó nevelési intézmény munkájával összefüggő értékelésének nyilvános megállapításait és idejét
- a nevelési intézmény nyitva tartásának rendjét, éves munkaterv alapján a nevelési évben, tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjait,
- a pedagógiai-szakmai ellenőrzés megállapításait a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megtartásával,
- a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendet és a pedagógiai programot tartalmazza.

229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet 23. § (2) pontja alapján az óvodai közzétételi lista az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül tartalmazza:

- az óvodapedagógusok számát,
- iskolai végzettségüket, szakképzettségüket,
- a dajkák számát, a dajkák iskolai végzettségét, szakképzettségét,
- az óvodai csoportok számát, az egyes csoportokban a gyermekek létszámát.

Az adatközlés időpontja: Az adatokat az október 1-jei állapotnak megfelelően október 15-ig továbbítja a KIR részére, az intézményi jóváhagyott dokumentumokkal együtt. A közzétételi lista kizárólag közérdekű statisztikai adatokat tartalmazhat. Nevelési évenként aktualizálni szükséges. A különös közzétételi lista kezelésére az óvodavezető jogosult.

XI. Záró rendelkezések

Jelen Szervezeti és Működési Szabályzat a nevelőtestület elfogadásával, az óvodai szülői közösség véleményének kinyilvánításával és a fenntartó jóváhagyásával érvényes.

A Szervezeti és Működési Szabályzatban foglalt rendelkezések megtartása az óvoda valamennyi alkalmazottjára kötelező, megszegése esetén az óvodavezető munkáltatói jogkörében intézkedhet.

A szervezeti és működési szabályzatban foglaltakról a szülőket is tájékoztatni kell!

Az SZMSZ hatályba lépése

Az SZMSZ 2022-ben, a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba, és visszavonásig érvényes.

A felülvizsgált szervezeti és működési szabályzat hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2013-ban készített (előző) SZMSZ.

Az SZMSZ nyilvános dokumentum.

Az SZMSZ felülvizsgálata

Az SZMSZ felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény fenntartója, vezetője, nevelőtestülete, vagy a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az intézményvezetőhöz kell beterjeszteni

XII. Legitimációs záradék

Az óvoda alkalmazotti közösségének tagjai a Szervezeti és Működési Szabályzatot megismerték, az abban foglaltakat a 4/2022. számú határozattal elfogadták. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselője az alábbiakban hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Jegyzőkönyv a 4/2022 számon

_____

hitelesítő nevelőtestületi tag

A Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltakat a Szülői Közösség tagjai megismerték, véleményezték, azzal egyetértettek. Szülői szervezet véleményezési jogának érvényesülését igazoló határozat száma: 5/2022.

_____

hitelesítő a szülői közösség nevében

Fenntartói nyilatkozat

A Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltakat a Fenntartó megismerte, rendelkezéseivel egyetértett, azokat jóváhagyta.

Fenntartói határozat száma: _____

P. H.

_____

Fenntartó képviselője

Az intézmény OM azonosítója **201129**	**Készítette:** **Nagy Andrea** **intézményvezető** **P.H.**
Nevelőtestületi elfogadás határozat száma: 4/2022 **Kisivánné Vágó Ágnes** **Óvodapedagógus**	**Szülői Szervezet nevében véleményezte** **Tóth Kata**
A Fenntartó képviseletében **Teszlákné Navracsics Nikoletta** **Polgármester** **P.H.**	
Az intézmény felelős vezetőjeként nyilatkozom, hogy a Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda működését meghatározó Szervezeti és Működési Szabályzat rendelkezéseinek érvénybe lépésével a Fenntartóra többletköltség nem hárul. óvodavezető P.H.	
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Hatályos a kihirdetés napjától	**Érvényes** a kihirdetés napjától visszavonásig

Gyékényes, 2022. január

P. H.

Nagy Andrea

Intézményvezető

XIII. MELLÉKLETEK

1. **számú melléklet: Munkaköri leírás minták**
2. **számú melléklet: Adatkezelési szabályzat**
3. **számú melléklet: Panaszkezelési szabályzat**
4. **számú melléklet: Diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendje**

1. számú melléklet

Munkaköri leírás minták

Óvodapedagógus

Munkáltató:

A munkáltató neve	Gyékényes Község Önkormányzata
Székhelye	8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték - Kertje" Óvoda
Munkáltatói jogkör gyakorlója	Intézményvezető

Munkavállaló:

Neve	
Születési neve	
Születési helye, ideje	
Besorolása	
FEOR - szám	
Oktatási azonosító	

Munkakör:

Megnevezése	Óvodapedagógus
Kinevezője	Intézményvezető
A kinevezés módja, időtartama	Határozatlan időre vagy határozott időre Helyettesítés esetén a helyettesített személy visszatéréséig
Munkaideje	40 óra/hét, kötött munkaideje 32 + 4 óra /hét Nevelési évenként a Munkatervben rögzítettek szerint
Munkakör célja:	A családi nevelés kiegészítése. Az óvodás korú gyermekek testi-lelki-szellemi gondozása, nevelése, fejlesztése, oktatása.
Feladatai, főbb tevékenységeinek felsorolása	1. Pedagógiai, a kötelező óraszámon belül heti 32 órában 2. Tanügy-igazgatási, adminisztráció heti 4 órán belül 3. Általános elvárások

1. **Pedagógiai – szakmai:**

A rábízott gyermekek nevelése, oktatása, melyet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja szerint önállóan és felelősséggel köteles elvégezni.
Alapfeladata a Nkt. 62. §-a alapján
Nevelő és oktató munkája során gondoskodjon a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.
Tudásának és szakmai felkészültségének maximumát adva foglalkozzon a gyermekekkel, annak tudatában, hogy modell, minta, példakép számukra.
Felelős a rábízott gyermekek testi épségének megőrzéséért. Biztosítsa a nyugalmat, a szeretetteljes légkört a gyermekcsoportban.
A csoportszobában és a közös helyiségekben az óvoda további helyiségeivel harmonizáló esztétikus környezetet teremtsen. A külső világ tevékeny megismeréséhez gondoskodjon biztonságos külső helyszínekről, kíséretről.
Szervezze meg és teremtse meg a nyugodt, tartalmas játékhoz szükséges feltételeket (hely, idő, eszköz)
A részképességekben elmaradt, illetve a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint működjön együtt a gyógypedagógussal, a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel.
A bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek felzárkóztatását segítse.
Segítse a tehetségek felismerését, támogassa önmegvalósításukat.
Mozdítsa elő a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására.
Nevelje a gyermekeket egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és a megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra és hazaszeretetre.
A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg mindent a balesetvédelmi előírások betartásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és szükség esetén más szakemberek bevonásával.
A gyermek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tartsa tiszteletben, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, ismerje és használja az információs és kommunikációs technológiák (IKT) adta lehetőségeket.
Nevelő-oktató munkáját az óvoda saját Pedagógiai Programjában meghatározottak szerint a gyermekcsoporthoz és azok életkorához igazítva, szakszerűen tervezze meg és irányítsa a gyermekek tevékenységét.
Folyamatosan ellenőrizze, mérje, értékelje a gyermekek teljesítményét, fejlődését, és erről a „Fejlődésem lépései" személyiséglapon írásos feljegyzést készítsen, észrevételeiről váltótársát, felettesét informálja, az érintett gyermek szüleit szükség esetén tájékoztassa.

Megfelelő felkészültséggel, felkérésre mentori feladatokat vállaljon.
A nevelőtestület tagjaként gyakorolja azokat a jogokat és kötelezettségeket, melyeket az idevonatkozó jogszabályok határoznak meg.
A törvényben megfogalmazott módon és időben tegyen eleget a minősítési, valamint a tanfelügyeleti eljárásra vonatkozó előírásainak.
Gyakorolja a reális önértékelést, önreflexiót. Legyen tisztában az óvoda 9 kompetencia jelentőségével.
Vezetői megbízás alapján (feltétele a tanfolyam elvégzése) ellátja a diabéteszes gyermekek kezelését.

2. Tanügy igazgatási,- adminisztratív teendői

Az óvoda Pedagógiai Programjának és az éves Munkatervének elkészítésében, esetleges módosításában aktívan vegyen részt.
A Szervezeti és Működési Szabályzatban (SZMSZ), valamint az óvoda Házirendjében megfogalmazottakat betartja és betartatja a vele kapcsolatban álló gyermekekkel és azok szüleivel.
Ellátja a szakmai munkával kapcsolatos ügyviteli teendőket.
Naprakészen vezeti a kötelező tartalmi elemeket tartalmazó csoportnaplót: heti rend, napirend, csoportos szokásrend, nevelési terv, kétszer féléves értékelés, heti ütemterv.
Nyomon követi a gyerek hiányzását, naprakészen vezeti a Felvételi és mulasztási naplót.
Évente legalább kétszer kitölti a „Fejlődésem lépései" naplót, mely a gyermek aktuális fejlettségi állapotát tükrözi. Ennek alapján készíti el a gyerek fejlesztési tervét és ad tájékoztatást a szülők részére.
Részt vesz a szülői értekezletet, játszódélután szervezésében.
Szükség szerint, hivatalos felkérésre pedagógiai szakvéleményt ír. Közreműködik a gyerekek egészségügyi vizsgálatának megszervezésében.
Az érintettekkel történt egyeztetés alapján (nevelőtárs, szülő, intézményvezető, fejlesztőpedagógus, logopédus) szakvéleményt ad a tanköteles gyermekekről.
Szükség esetén családlátogatást végez, melyről feljegyzést készít. Közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében.
Az óvodapedagógusnak a kötött munkaidejét (32 óra) a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozásra kell fordítani.
A munkaidő fennmaradó részében, legfeljebb heti négy órában / (326/2013. (VIII.30). Korm. rend. szerint/ a nevelést előkészítő (felkészülés a foglalkozásra: adminisztráció, anyaggyűjtés, előkészítés,) azzal összefüggő egyéb pedagógiai feladatok (szülői értekezlet, fogadóóra, bemutató foglalkozás megtartása, pályázatírásban való részvétel, gyermekek kísérése külsős foglalkozásokra, kirándulásokra, óvodai ünnepségek szervezése, lebonyolítása, stb.) elvégzése tartozik.
A nevelőtestület munkájában való részvétel, gyakornok szakmai segítése, továbbképzéseken való megjelenés.

A felettese által eseti helyettesítés rendelhető el. Az arányos és egyenletes feladatelosztás a nevelőtestület tagjai között az intézményvezető feladata.

3. Általános szabályok

Az óvodában olyan időpontban kell megjelennie, hogy munkaidejének kezdetekor munkavégzésre kész állapotban rendelkezésre álljon. Munkaidő alatt csak a vezető, távollétében a feladattal megbízott engedélyével hagyhatja el az óvodát.	
Munkavégzés alatt betartja a munkavédelmi, tűzvédelmi és balesetvédelmi, egészségügyi szabályokat.	
A gyermek felnőtt felügyelete nélkül hagyása tilos! Dajkára, illetve más 18 évnél idősebb személyre bízni őket csak rövid időre, indokolt esetben a vezető engedélyével lehet. Amennyiben a munkaideje alatt bármilyen baleset történik az óvodapedagógus távollétében, a felelősség változatlanul őt terheli. Dajka, szakképzetlen hallgató, szülő ilyen esetben nem vonható felelősségre.	
Gyermekek között csak indokolt esetben használhat telefont, magánügyben röviden, a nevelőmunka zavarása nélkül beszélhet.	
Az óvoda területén (épület, udvar) a törvényi előírásnak megfelelően tilos a dohányzás.	
A szabadság felhasználásával és a hiányzással kapcsolatos szabályok	Éves szabadságolási tervet készít tájékoztató jelleggel. Felettesével a szabadság kikérése előtt 15 nappal egyeztet (kivéve rendkívüli esetet) Szabadságát az adott évben kell felhasználni, esetleges átvitel esetén azt március 31-ig veheti ki. Szorgalmi idő alatt pedagógusként csak néhány nap kiadására van lehetőség, a vezető mérlegelése alapján. Váratlan távolmaradást, hiányzást (betegség, egyéb komoly indok) a munkaidő megkezdése előtt minimum 2 órával jelenteni kell a vezetőnek.
Elvárható magatartási követelmények	Köteles megtartani a pedagógusetika követelményeit, valamint a munkafegyelem és közösségi együttműködés normáit. A humanista pedagógia elveivel ellentétes büntetést nem alkalmaz (testi fenyítés, megfélemlítés, csoporttól való eltávolítás, alvásra vagy étel fogyasztására való kényszerítés) Óvja a gyermekek jogait, tiszteli emberi méltóságukat. Pedagógusi elhivatottság, kiegyensúlyozottság, következetesség, pontosság, megbízhatóság, türelem. Kulturált megjelenésével, magatartásával, viselkedésével és beszédkultúrájával értékeket közvetít, pozitív mintát ad, képviseli a helyi pedagógiai program szellemiségét.
Önképzéssel kapcsolatos elvárások	Hivatásából eredő kötelessége, hogy fejlessze szakmai és általános műveltségét, tökéletesítse pedagógiai munkáját. A pedagógusnak hétévenként legalább egy alkalommal – jogszabályban meghatározottak szerint – 120 órás továbbképzésen kell részt vennie. Megszűntethető annak a

	pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen." Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentesül a továbbképzési kötelezettség alól az, aki betöltötte az 55. életévét, és aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben. Csak olyan továbbképzés vehető figyelembe, melynek programját az oktatásért felelős miniszter (módosítva 2023. március: köznevelésért felelős miniszter)megye jóváhagyta és a program alkalmazására engedélyt adott. A Pedagógus II. és Mesterpedagógus fokozatból eggyel alacsonyabb fokozatba kerül, visszasorolásra az, aki a fokozatba lépését követő kilencedik nevelési év végéig önhibájából nem teljesíti a pedagógus továbbképzésben történő részvételi kötelezettségét.
Hatásköre	Gyakorolja a nevelőtestület tagjának és a pedagógusnak törvény és jogszabályok által, valamint az óvoda SZMSZ-ében biztosított jogokat, hatásköre és képviseleti joga az általa vezetett gyermekcsoportra terjed ki. A pedagógiai szabadság helyes értelmezése mellett az intézmény Pedagógiai Programjának szellemességét figyelembe véve megválasztja a nevelő-oktató munkájához a megfelelő módszereket, eszközöket.
Felelőssége	Óvja az óvoda berendezési és felszerelési tárgyait. A csoportszobában elhelyezett leltári tárgyakért és az általa használt eszközökért leltári felelősséggel tartozik. A munkaviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszerzésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik. Az óvoda működésével, a nevelőtestület tagjaival és munkájával, a gyermekek egészségügyi és családi körülményeivel kapcsolatos hivatali titkot köteles megőrizni.

Kapcsolatok:

Közvetlen felettese	Intézményvezető
Együttműködésre köteles:	A gyermek érdekében működjön együtt munkatársaival. Különösen a váltótársával, a csoportjához beosztott dajkával, fejlesztőpedagógussal, logopédussal, továbbá a szülőkkel és más társintézményekkel.
Kapcsolattartási kötelezettsége:	Az intézmény vezetőjével, közvetlen felettesével és a nevelőtestület tagjaival. Az óvodai szülői szervezetével.

Információszolgáltatási kötelezettsége:	Titoktartási kötelezettsége van. Adatszolgáltatása során ügyelnie kell arra, hogy személyiségi jogokat ne sértsen meg.
Távolléte esetén őt helyettesíti:	A vezető által kijelölt óvodapedagógus. A helyettesítést az intézményvezető osztja be.
Ő helyettesítheti:	Óvodapedagógus társait

Jelen munkaköri leírás.....-től lép érvénybe.

A munkaköri leírásban foglaltakat évente felülvizsgáljuk, szükség esetén módosítjuk.

Záró rendelkezés: A felsoroltakon kívül köteles ellátni mindazokat a feladatokat, melyekkel a felettese megbízza.

P.H.

....

munkavállaló munkáltató

Nyilatkozat: A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Egyben kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom. A munkám során használt tárgyakat, eszközöket, gépeket rendeltetésüknek megfelelően használom.

.....

munkavállaló

Munkaköri leírás

Dajka

Munkáltató:

A munkáltató neve	Gyékényes Község Önkormányzata
Székhelye	8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték - Kertje" Óvoda
Munkáltatói jogkör gyakorlója	Intézményvezető

Munkavállaló:

Neve	
Születési neve	
Születési helye, ideje	
Oktatási azonosító	

Munkakör:

Megnevezése	Dajka
Kinevezője	Intézményvezető
A kinevezés módja, időtartama	Határozatlan időre vagy határozott időre Helyettesítés esetén a helyettesített személy visszatéréséig
Munkaideje	40 óra/hét kötött munkaideje Nevelési évenként a Munkatervben rögzítettek szerint
Munkakör célja:	Az óvodás korú gyermekek testi-lelki-szellemi gondozása, nevelése, a csoportszoba és egyéb kiszolgáló helyiségek tisztántartása.
A munkavégzéshez szükséges (végzettség, ismeret), egyéb kikötés	Dajkaképző Gyermekszeretet, tisztelet, együttműködő magatartás, tolerancia, kulturált magatartás, megfelelő beszédkultúra

A dajka általános feladatai a gyermekcsoportban

- Az óvodapedagógusok által meghatározott napirend szerint, az óvodapedagógus mellett, a nevelési tervnek megfelelően, tevékenyen részt vesz a gyermekcsoport életében.
- Az óvodában olyan időpontban jelenjen meg, hogy munkaidejének kezdetekor a munkavégzésre rendelkezésre álljon. A munkaidő-nyilvántartót naprakészen vezesse.
- Ha munkáját betegség vagy egyéb ok miatt nem kezdheti meg, távolmaradását jelezze vezetőjének, hogy helyettesítéséről időben gondoskodhasson.
- Munkaidő alatt csak vezetői engedéllyel hagyhatja el munkahelyét.
- Reggel 7^{00} órától ellátja a teendőket a saját és a szomszédos csoportban (portalanítás, virághlocsolás, szellőztetés)
- A gyermekek érkezésekor és távozásakor szükség szerint segít az öltözőben.
- A gyermekek beérkezése után felmossa az öltözőt, folyosót, részt vesz a gyermekek gondozási feladatainak ellátásában. A gyermekeknek segítséget ad a tisztálkodási szokások, szabályok elsajátításában.
- Figyeli a gyermekek ruházatának elrendezését, ha szükségesnek látja, segít a külső megjelenés rendezettségének biztosításában (cipőt köt, nadrág derekát beigazítja, gombol, ruha ujját feltűri, stb.)
- Bekészíti a tízórait, kirakja az edényeket úgy, és akkor, hogy a csoportban folyó nevelőmunkát ne zavarja.
- Segítséget ad az étkezés előtt tisztálkodásnál, a szokások, szabályok megtanításában aktívan tevékenykedik. (magyaráz, bemutat)
- Tízóraiztatásnál segít a gyermekek étkeztetésében, (terítés, étel kiosztása) tízórai után elrendezi az edényeket.
- Türelmes, kedves hangnemmel, példamutató magatartásával segíti a nevelőmunkát, a gyermekek szokásrendjének alakulását.
- Egész munkaideje alatt aktívan segíti a gyermekek folyamatos életszervezését, a nevelő-oktató munkánál külön figyel a csoport kötelező tevékenységeinek (testnevelés, mozgás) zavartalan lebonyolítására.
- A játék és egyéb tevékenységekhez szükséges eszközök előkészítésében, a terem átrendezésében közreműködik, követve az óvodapedagógus útmutatásait.
- Öltöztetésnél elsősorban a kisebbeknek segít, de a nagyobb gyerekeknél is figyelemmel kíséri a helyes sorrendiséget, szükség esetén figyelmeztet, segítséget nyújt.

- A gyerekek öltöztetése után az öltözőt rendbe rakja, szellőztet a csoportszobában, előkészül az ebédeltetéshez, rendezi a csoportszobát a pihenéshez.
- Az udvari játékoknál szükség szerint lát el feladatokat, a játék befejeztével segít az eszközök elrakásában, az udvar rendbetételében.
- Séták, kirándulások alkalmával az óvodapedagógusokat segítve kíséri a gyermekcsoportot, felügyelve a biztonságos közlekedésre.
- Az óvodai ünnepélyeken, hagyományokban aktívan közreműködik, a szervezési feladatokban a vezető és az óvodapedagógus útmutatásait követi.
- A napirendnek megfelelően részt vesz az étkeztetésben, irányít, segítséget ad, ételt oszt. Amennyiben étkezés során tányér, vagy pohár törik el, azt kötelessége a konyha élelmezésvezetőjének, konyhavezetőjének, az intézményvezetőnek bemutatni..
- A csoportszoba szellőztetésénél különös figyelemmel jár el. Ügyel a huzat elkerülésére, és arra, hogy a gyermekre nem nyit ablakot.
- Munkaközi szünet (kávézás, dohányzás, telefonálás) csak a csoportban levő gyermekek lefektetése után megengedett.
- A gyerekek pihenése alatt rendbe rakja a mosdókat, öltözőt, alapos fertőtlenítést végez. A fogmosó poharakat minden héten rendbe teszi, az elhasználódott fogkeféket a szülőkkel kicserélteti.
- Járuljon hozzá az óvoda jó munkahelyi légkörének kialakításához.
- Az óvodai környezet esztétikai rendjének megteremtésében aktívan közreműködjön.
- A baleseti veszélyforrásokat figyeli, azokat haladéktalanul jelenti a vezetőnek, feladattal megbízottnak.
- A napközben megbetegedett gyermeket felügyeli, ápolja, míg a szülő érte nem jön.
- A gyermekek pihenése alatt alkalomszerű gondozási munkát lát el, ezen túl segít az eszközök előkészítésében. (ünnepi készülődés) szalvétát hajtogat, ceruzát hegyez, vasal.
- A gyermekek pihenése után folyamatosan segít az öltözködésben, ágyak elrakásában, előkészíti az uzsonnázást, uzsonnáztat.
- Étkezés után az edényeket elrakja, a csoportszobát vagy az udvart alkalmassá teszi a délutáni játékhoz – az időjárástól függően.
- Alaposan szellőztetve takarít, portalanít, mindennap porszívózza a szőnyegeket, feltakarítja a parkettát, majd enyhén nedves – fertőtlenítős ruhával feltörli a csoportszobát.

- A takarításnál a vegyszerek használatára különös gondot fordít a munkavédelmi szabályok betartásával.

A dajka egyéb feladatai:

- Járványos betegségek idején az elrendelt óvórendszabályokat köteles megtartani, a gyermekekkel betartatni.
- Az óvoda helyiségeit a munkamegosztás rendjében tisztán tartja (porszívózás, felmosás)
- Hetente végez fertőtlenítő takarítást a termekben, öltözőkben, mosdókban.
- A játékeszközöket tisztán tartja, a szükséges fertőtlenítéseket igény szerint elvégzi.
- A tisztítószereket elkülönítve a gyermekektől, biztonságos helyen tárolja.
- A gyermekcsoport textíliáit mossa, vasalja, javítja.
- Az ablakokat, ajtókat, bútorokat szükség szerint tisztítja, fertőtlenítős vízzel lemossa.
- Gondozza az óvoda első és hátsó udvarát.
- A nyári takarítási szünetben elvégzi az éves nagytakarítást. Az óvoda egyéb helyiségeit munkamegosztás rendjében tisztán tartja.

Egyéb rendelkezések:

- Az óvoda tárgyait és eszközeit felelősséggel használja és óvja, a biztonságtechnikai, munkavédelmi és tűzvédelmi előírásokat mindenkor betartja.
- A munkabeosztás alapján – az óvoda elhagyásakor – ellenőrzi az ajtók, ablakok bezárását, az áramtalanítást. Ha az óvoda rendelkezik riasztó berendezéssel, akkor a kódot felelősségteljesen használja. Amennyiben mulasztása miatt anyagi kár keletkezik, kártérítésre kötelezhető.
- A munkatársi értekezleteken részt vesz.
- A csoport textíliáival, eszközeivel, edényeivel a leltár szerint elszámol.
- Munkakörülményeinek javításához szükséges tárgyi feltételek fejlesztéséhez javaslatot tehet.
- A gyermekekről pedagógiai tájékoztatást, az óvoda belső életéről, gazdasági helyzetéről információt nem adhat.
- A gyermekekkel, szülőkkel és munkatársakkal szemben udvarias magatartást tanúsít.
- Minden olyan munkát, melyet a vezető az intézmény érdekében elrendel, köteles maradéktalanul elvégezni. (pl. helyettesítés, takarítási feladatok stb.)
- Beszámolási kötelezettséggel a vezetőnek tartozik.

• Szükség szerint elvégzi azokat a munkakörébe nem tartozó feladatokat is, amelyeket az óvoda vezetője rendkívüli esetben feladatkörébe utal.

• Munkaidőben csak a legszükségesebb esetben használjon telefont, magányügyeit gyorsan, a munkafolyamat zavarása nélkül intézze.

Jelen munkaköri leírás..... lép érvénybe.

A munkaköri leírásban foglaltakat évente felülvizsgáljuk, szükség esetén módosítjuk.

Záró rendelkezés: A felsoroltakon kívül köteles ellátni mindazokat a feladatokat, melyekkel a felettese megbízza.

P.H.

....

munkavállaló munkáltató

Nyilatkozat: A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Egyben kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom. A munkám során használt tárgyakat, eszközöket, gépeket rendeltetésüknek megfelelően használom.

.....

munkavállaló

Munkaköri leírás

Intézményvezető

Munkáltató:

A munkáltató neve	Gyékényes Község Önkormányzata
Székhelye	8851 Gyékényes Szabadság tér 7.
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték - Kertje" Óvoda
Munkáltatói jogkör gyakorlója	Gyékényes Község Polgármestere

Munkavállaló:

Neve	
Születési neve	
Születési helye, ideje	
Oktatási azonosítója	

Munkakör:

Megnevezése	Intézményvezető
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda
Kinevezője	Gyékényes Község Képviselő Testülete
A kinevezés módja, időtartama	Vezetői pályázati eljárás útján, 5 évre
FEOR –száma	
Munkaideje	40 óra/hét Nevelési évenként a Munkatervben rögzítettek szerint
Munkakör célja:	Az intézmény munkájának szervezése, irányítása, képviselete. A nevelőmunka személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinkek biztosítása. Pedagógiai - szakmai, tanügyi-igazgatási, munkáltató-személyügyi, gazdasági-adminisztratív feladatok ellátása, megszervezése, ellenőrzése, értékelése. A törvényi előírásoknak megfelelő működés, működtetés biztosítása.
A munkavégzéshez szükséges (végzettség, ismeret), egyéb kikötés	főiskolai óvodapedagógus diploma; vezetőképes szakvizsga; szakmai gyakorlat minimum 5 év; IKT-eszközök hozzáértő használata
Feladatai, főbb tevékenységeinek felsorolása:	Az óvoda egyszemélyi felelősségű vezetőjeként tevékenységével felelős az intézmény szakszerű és törvényes működtetéséért. Képviseli a gyerekek, a szülők, a munkatársak és a fenntartói döntések előkészítésében, és végrehajtja a képviselőtestület és a Polgármester által meghatározott feladatokat.

1. **Pedagógiai – szakmai:**

Előkészíti az óvoda Pedagógiai Programjának kialakítását. Nevelőtestületi döntésre előterjeszti a Program tervezetét. Elfogadtatása után biztosítja a Szülői Szervezet véleményezési jogát, és kezdeményezi jóváhagyását a fenntartónál- amennyiben plusz anyagi igényeket is tartalmaz. Folyamatosan ellenőrzi a program megvalósulását, beválását, amennyiben szükséges, kezdeményezi a program módosítását.

Aktívan részt vesz a minősítési eljárások és a tanfelügyeleti ellenőrzések megszervezésében, lebonyolításában, egyúttal az érintettek felkészítésében.

Ellenőrzi és értékeli az óvodában folyó szakmai munka színvonalát, annak eredményességét, hatékonyságát. Konkrét javaslatot tesz fejlesztésére, támogatja az innovációt, a korszerű pedagógiai törekvéseket.

Ellenőrzi az egyenlő bánásmód elvének érvényesülését.

Megszervezi, valamint ellenőrzi a tehetséggondozást, a részképességekben lemaradt, illetve a speciális nevelést igénylő gyerekek differenciált gondozását, fejlesztését.

Évente elkészíti az Éves Munkatervet, a Továbbképzési tervet, majd elfogadtatja a nevelőtestülettel

Támogatja és ösztönzi a pedagógusok tervszerű és folyamatos képzését.

Előterjeszti a Házirend tervezetét, gondoskodik a megvitatásáról (nevelőtestület, szülői szervezet) és egyetértéssel történő elfogadásáról. Biztosítja, hogy valamennyi szülőhöz eljusson.

A nevelőtestület véleményét figyelembe véve megszervezi az óvodai csoportokat.

Összehangolja és jóváhagyja a csoportok heti- és napirendjét.

Megszervezi az óvodai és nemzeti ünnepünk méltó megünneplését. Működteti az intézmény ellenőrzési,- értékelési.- minősítési rendszerét.

Ellenőrzi a gondozó – nevelő, nevelő – oktató munka minőségét, hatékonyságát.

2. **Tanügy – igazgatási feladatok:**

Szervezi, irányítja, ellenőrzi az Intézménybe járó gyermekekkel kapcsolatos valamennyi tevékenységet: óvodai felvétel, átvétel, felmentés.

Megszervezi a gyerekek óvodai felvételét. Felvételi és előjegyzési naplót vezet.

Naprakészen vezeti az óvoda törzskönyvét.

Elkészíti az éves statisztikát (októberi) és annak módosításait.

A szülői nyilatkozatok alapján felméri az ingyenes étkeztetést kérő családok számát.

A gyermekek nevelésével kapcsolatos, jogszabály által előírt feladatoknak eleget tesz.

Ellenőrzi a hároméves kortól érvényes óvodakötelezettség betartását.

A mértéken felüli igazolatlan hiányzásokat jelenti a megfelelő szervek felé.

Biztosítja a gyerekek rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

Gondoskodik a szülői és nevelőtestületi értekezletekről, biztosítja az intézményen belüli információáramlást.

Megszervezi és ellenőrzi az intézményben folyó gyermekvédelmi munka ellátását

Folyamatosan aktualizálja és ellenőrzi az óvodai dokumentumok érvényességét, törvényi megfelelését. Gondoskodik arról, hogy az érintettek ismerjék ezek tartalmát.

Intézkedéseket tesz a tankötelezettség teljesítésére.

Ellátja az igazolatlan hiányzásokra vonatkozó teendőit.

Javaslatot tesz az óvoda nyári és téli szüneteltetésére, a nevelés nélküli munkanapok időpontjára, tartalmára, megszervezésére.

Adatszolgáltatási és beszámolási kötelezettségeit a jogszabályokban és a Fenntartó utasításaiban meghatározott módon, határidőre, pontosan és felelősséggel elkészti.

3. Munkáltatói – humánpolitikai feladatok:

Elkészíti az óvoda munkaerő-gazdálkodási tervét, betöltetlen állásokra pályázatot hirdet, és lebonyolítja a pályázati eljárást.

A jogszabályban előírt módon kinevezi az óvoda munkatársait, gyakorolja felettük a munkáltatói jogkört. Az OM által működtetett KIR felé eleget tesz a bejelentési kötelezettségének.

Az átsorolásokról időben gondoskodik.

Biztosítja a törvényben előírt juttatások kiadását.

Ellenőrzi a munkaidő-nyilvántartás vezetését.

Vezeti a közalkalmazotti alapnyilvántartást.

A rendelkezésre álló adatokat és információkat az adatvédelmi törvény rendelkezései szerint megőrzi. Elkészíti és időben kiadja a munkaköri leírásokat.

Szabadság-nyilvántartást vezet.

A pedagógusok munkájának ellenőrzése során írásos értékelést készít, melyet a dolgozóval is ismertet.

Gondoskodik a munkafegyelem és a törvényesség megtartásáról, a munkaviszonyát vétkesen megszegő dolgozó törvényes felelősségre vonásáról.

Biztosítja és ellenőrzi a munka,- és a tűzvédelmi szabályok betartását.

Lefolytatja az alkalmazottak foglalkozására, élet- és munkakörülményeire vonatkozó döntéseknél a jogszabály által előírt egyeztetéseket.

4. Gazdasági – adminisztratív feladatok:

Szervezi az óvoda ügyviteli munkáját a mindenkor érvényes jogszabályok szerint.

Előkészíti, és igény szerint aktualizálja a Szervezeti és működési szabályzat tervezetét, vitára bocsájtja és elfogadtatja a nevelőtestülettel, illetve a Szülői Szervezettel.

Irattári tervet készít, elrendeli és ellenőrzi az iratok selejtezését.

Az intézménybe érkező ügyiratokat naprakészen átnézi, érdemben intézkedik és gondoskodik az iktatásukról.

Biztosítja a pontos adatszolgáltatást.

A hivatalos ügyintézési határidőn belül válaszol a hozzá beérkezett, gyermekeket, szülőket és közalkalmazottakat érintő kérdésekre.

Felelős az intézmény költségvetésének tervezéséért, végrehajtásáért, betartásáért, felel az ezzel összefüggő beszámolók, mérlegek valós tartalmáért.

Biztosítja a gyerekek számára a tiszta, esztétikus környezetet. Ennek érdekében különböző eszközöket vásárol, valamint megszervezi és irányítja a napi takarítást, fertőtlenítést és a szükséges nagytakarításokat.

Betartja a kötelezettségvállalás, utalványozás ellenjegyzés érvényes rendjét. Felelős a karbantartási terv elkészítéséért, végrehajtásáért. Felel az átutalási, utalványozási, készletgazdálkodási, leltározási, selejtezési, pénzkezelési, vagyonvédelmi szabályzatokban foglaltak betartásáért. Ellenőrzi a vagyon-, állóeszköz-, munkaruha-, étkezési nyilvántartások vezetését. Feladata, az intézmény költségvetésének ismeretében, a takarékos gazdálkodás, az intézményi vagyon őrzése, védelme.

A szabadság felhasználásával és a hiányzással kapcsolatos szabályok:	Éves szabadságolási tervet készít. Felettesével a szabadság kikérése előtt 15 nappal egyeztet (kivéve rendkívüli eseteket). Szabadságát az adott évben igyekszik felhasználni, átvitel esetén azt március 31- ig veheti ki.
Elvárható magatartási követelmények:	A Pedagógus etikai kódexben megfogalmazottak szerint.
Önképzéssel kapcsolatos elvárások:	A szakmai fejlődést segítő folyamatos önképzés, továbbképzéseken való részvételt, hétévenként 120 órában.
Hatásköre:	Az intézményvezető kizárólagos kompetenciája és egyszemélyi felelőssége a gyermekfelvétel, a munkaviszony-létesítés,-megszüntetés, valamint az intézmény költségvetésén belüli gazdálkodás (pl.: munkaerő-gazdálkodás, bérmaradvány-felosztás, jutalmazás, beruházás, eszközvásárlás stb)
Felelőssége:	Az óvoda zavartalan és a jogszabályoknak megfelelő működtetése.

Kapcsolatok:

Közvetlen felettese:	Gyékényes Község Polgármestere
Közvetlen beosztottja(i):	Az általa vezetett intézmény valamennyi dolgozója.
Kapcsolattartási kötelezettsége:	1. Vezetői feladatainak ellátása közben közvetlen munkakapcsolatnak kell működnie a gazdasági vezetővel. A munka- és felelősség munkaköri leírásban kell rendelkeznie valamennyi pedagógussal és a pedagógiai munkát segítő dajkákkal. 2. Az intézményvezető szoros kapcsolatot tart fenn: Óvodán belül: A szülőkkel. Óvodán kívül: A fenntartó illetékes vezetőjével, bizottságaival, a nevelési-oktatási társintézményekkel.
Információszolgáltatási kötelezettsége:	Feladata az információáramlás biztosítása a szülők, a nevelőtestület, az Oktatási Hivatal (OH), a Pedagógiai

	Oktatási Központok (POK), a köznevelési információs rendszer (KIR) és a fenntartó felé. Feladata a pályázati kiírások követése, felkutatása. Elkészíti, és évente frissíti a különös közzétételi listát. Titoktartási kötelezettsége van! Adatszolgáltatása során ügyelnie kell arra, hogy személyiségi jogokat ne sértsen meg.
Távolléte esetén őt helyettesi:	Az arra a feladatra kijelölt óvodapedagógus.
Ő helyettesítheti:	Az óvodapedagógusokat

Hatályos: _____

Záró rendelkezés: A felsoroltakon kívül köteles ellátni mindazokat a feladatokat, melyekkel a felettese megbízza.

P.H

....

munkavállaló munkáltató

Nyilatkozat: A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Egyben kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom.

_____

munkavállaló

Munkaköri leírás

Élelmezésvezető

Munkáltató:

A munkáltató neve	Gyékényes Község Önkormányzata
Székhelye	8851 Gyékényes Szabadság tér 7.
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték - Kertje" Óvoda
Munkáltatói jogkör gyakorlója	Intézményvezető

Munkavállaló:

Neve	
Születési neve	
Születési helye, ideje	

Munkakör:

Megnevezése	Élelmezésvezető
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda
Kinevezője	Gyékényes Község Képviselő Testülete
FEOR –száma	
Munkaideje	40 óra/hét Nevelési évenként a Munkatervben rögzítettek szerint
Munkakör célja:	Pontosság, megbízhatóság, türelem, higiénia betartása, segítőkészség
A munkavégzéshez szükséges (végzettség, ismeret), egyéb kikötés	Középfokú végzettség, Élelmezésvezetői képesítés Egészségügyi alkalmasság Számítógép-kezelői ismeretek Önálló munkavégzés, együttműködés, pontosság, megbízhatóság
Feladatai, főbb tevékenységeinek felsorolása:	Vezeti és irányítja a Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda konyhájának munkáját, ellátja az ehhez kapcsolódó tervezési, szervezési és ellenőrzési feladatokat. Az élelmezés irányítását végzi. A HACCP rendszerműködtetése során az élelmezésvezető felelőssége és hatásköre a nyersanyagbeszerzés és ételkészítés teljes folyamatában érvényesül. Beszámolási kötelezettséggel az intézmény vezetőjének tartozik.

Feladatköre részletese:

- Biztosítja a Gyékényesi „Csemeték –Kertje" Óvoda konyhájának zavartalan működését, a Gondozási Központ, a szociális étkezők, a vendég étkezők időben történő étkezését.

- A jogszabályok figyelembe vételével biztosítja a kalóriatáblázatnak megfelelő egészséges, korszerű, változatos étkezést a különböző korcsoportoknak.
- Nyilvántartásokat vezet, felelős az élelmezés ügyviteléért, a szabályos dokumentáció kezeléséért.
- A HACCP – rendszert betartja és betartatja, biztosítja a HACCP rendszer maradéktalan megvalósulását, felelős a konyha mindenkori tisztántartásáért és a higiéniai szabályok, munkavédelmi előírások betartásáért és betartatásáért.
- Étlapot készít – legkésőbb a tárgyhetet megelőző hét közepére - a korszerű táplálkozási igényeknek és a kötelező tápanyagszükségletek figyelembe vételével, figyelembe véve a kiadott élelmezési normát.
- Kialakítja a beszállítói kört
- Figyelemmel kíséri a beszerzési árak alakulását, gondoskodik az étlapnak megfelelő nyersanyag beszerzésekről
- Felügyeli az ételek minőségét
- Alkalomszerűen ellenőrzi az ételek adagolását és kiosztását, a mennyiségi, és minőségi kifogásokat kivizsgálja
- A főszakáccsal együtt irányítja a konyhai dolgozók munkáját
- A főszakáccsal együtt az élelmiszerraktár felelős kezelője, felelős az éves leltározás elvégzéséért.
- Irányítja, ellenőrzi a konyhai dolgozók munkáját
- Elkészíti a konyha dolgozóinak munkaidő – beosztását, szabadságolási tervét, vezeti a szabadság-, és túlóra nyilvántartást.
- Ellenőrzi a konyhai dolgozók higiénés tevékenységét, a technológiai rend és fegyelem betartását, az ételminták eltevésének szabályszerűségét
- Felügyeli és gondoskodik az ételmaradék mielőbbi eltávolításáról.
- Felelős az intézményi tulajdon megóvásáért, gondoskodik a gépek, berendezések, edények és egyéb felszerelések karbantartásáról, folyamatos cseréjéről.

Felelős:

- az élelmezés megfelelő minőségben, mennyiségben történő biztosításáért,
- az elszámolások helyességéért, az élelmezési norma betartásáért,
- Felelős a szállítókkal kötött szerződésekben foglaltak betartásáért, a szállított és átvett áru minőségi megfelelőségéért.

- A fagyasztott áruk megfelelő hőfokon tartásáért, annak ellenőrzéséért, dokumentálásáért.
- a hűtőszekrények megfelelő működésének ellenőrzéséért, dokumentálásáért.
- A biztonságos adagolás és szállítás kivitelezéséért.
- A főzési hőmérsékletek ellenőrzéséért és regisztrálásáért.
- A szállított étel minőségmegőrzéséért.
- A HACCP nyilvántartás vezetéséért.
- Éves selejtezésben, leltározásban aktívan részt vesz.
- Ha a dolgozók között betegségre utaló tüneteket észlel, jelenti
- Távolmaradását haladéktalanul – a lehető legrövidebb időn belül – köteles jelenteni a felettesének
- a megrendelések szabályszerű bonyolításáért,
- a raktárból kivételezett anyagok felhasználásáért és a visszavételezésért,
- a HACCP követelményeinek betartásáért.
- a konyhai dolgozók egészségügyi könyveinek érvényességéért.
- A gyermekekről való gondoskodása során, illetve a velük való érintkezéskor magatartásában érvényesítenie kell az intézmény nevelési stílusát és értékét. Ezt a konyhai dolgozóktól is meg kell követelnie.

Ellenőrzési feladatai:

- Rendszeresen ellenőrzi a feldolgozásra kerülő nyersanyagok mennyiségét, minőségét, a szabályos technológiai folyamatok elvégzését.
- Ellenőrzi a napi főzés ételmintáinak eltevését, szakszerű és meghatározott idejű tárolását.
- A konyhai felhasználást, az anyagkiszabás alapján
- a konyhai technológia betartását
- a higiénés rendet, a takarítást
- az élelmiszerek szakszerű tárolását
- védő és munkaruhák rendeltetésszerű használatának ellenőrzése,
- munkarend, munkafegyelem betartását

Különleges felelőssége:

- Tevékenységét az intézményvezető közvetlen irányítása mellett végzi. Felette az általános munkáltatói jogokat az intézményvezető gyakorolja. Munkaköri leírását az intézményvezető készíti el.
- Az óvoda nevelőtestületével és technikai dolgozóival összhangban szervezi munkáját, törekszik az egymást segítő emberi kapcsolatok kialakítására.
- A hivatali titoktartás e munkakörben is kötelező.

A feladatok ellátása teljes körűen fennáll az óvodai, a Gondozóház, a szociális, valamint a munkahelyi étkeztetés és vendég étkeztetés tekintetében.
Az Élelmezésvezető felelős a feladat és hatáskörében, valamint a saját munkakörében felmerülő feladatok elvégzéséért. A kapott utasítások és a határidők figyelembevételével köteles ellátni munkaterületén belül felmerülő állandó és időszakos feladatokat.
Munkáját felettesei bármikor ellenőrizhetik. Munkaidő alatt munkaterületét csak az intézményvezető tudtával hagyhatja el.

Felelősségre vonható

- munkaköri feladatainak határidőre történő elmulasztásáért vagy hiányos elvégzéséért;
- a vezetői utasítások igénytől eltérő végrehajtásáért;
- a jogszabályok, a munkahelyi fegyelem és bizalmi jelleg, a munkatársak és a gyermekek jogainak megsértéséért;
- a munkaeszközök, berendezési tárgyak előírástól eltérő használatáért, megrongálásáért;
- a vagyonbiztonság, a rábízott leltári tárgyak és a higiénia veszélyeztetéséért.

Ellenőrzésére jogosult: intézményvezető
Munkakörülmények:

- Munkáját az óvodavezető által meghatározott munkabeosztás és szabályok betartásával, a mindenkor hatályos jogszabályok szellemében, az SZMSZ és az egyéb szabályzatok alapján végzi.
- Munkájához telefon, számítógép, fénymásoló, nyomtató berendezés áll rendelkezésre.

Kulturált megjelenésével, magatartásával, viselkedésével és beszédkultúrájával értékeket közvetít, pozitív mintát ad, képviseli az intézmény szellemiségét.

Hatályos: _____

Záró rendelkezés: A felsoroltakon kívül köteles ellátni mindazokat a feladatokat, melyekkel a felettese megbízza.

P.H

....

munkavállaló munkáltató

Nyilatkozat: A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Egyben kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom.

_____

munkavállaló

Munkaköri leírás

Szakács

Munkáltató:

A munkáltató neve	Gyékényes Község Önkormányzata
Székhelye	8851 Gyékényes Szabadság tér 7.
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték - Kertje" Óvoda
Munkáltatói jogkör gyakorlója	Intézményvezető
Közvetlen felettese	Élelmezésvezető

Munkavállaló:

Neve	
Születési neve	
Születési helye, ideje	

Munkakör:

Megnevezése	Szakács
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda
Kinevezője	Gyékényes Község Képviselő Testülete
FEOR –száma	
Munkaideje	40 óra/hét Nevelési évenként a Munkatervben rögzítettek szerint
Munkakör célja:	Pontosság, megbízhatóság, higiénia betartása, segítőkészség
A munkavégzéshez szükséges (végzettség, ismeret), egyéb kikötés	Szakács képesítés Egészségügyi alkalmasság
Feladatai, főbb tevékenységeinek felsorolása:	A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda konyháján munkáját az élelmezésvezető utasítása alapján végzi. Az élelmezésvezető irányításával vezeti és irányítja a konyha munkáját, ellátja az ehhez kapcsolódó tervezési, szervezési és ellenőrzési feladatokat.

Feladatkör részletesen:

- Biztosítja a konyha zavartalan működését és az időben történő étkezést.

- A mindenkor érvényben lévő rendeleteknek és az intézmény szakmai gyakorlatának megfelelően, a korszerű főzési technikák alkalmazásával napi gyakorlatban elkészíti az aktuális létszámnak megfelelően az óvodás gyermekek, a Gondozóház lakónak reggelijét, tízóraiját, ebédjét, uzsonnáját, vacsoráját a konyhai dolgozók és az ételhordós felnőttek – szociális, vendégétkezők – ebédjét.
- Az étel szállításánál – Gondozóházba, szociális ebéd - segédkezik és az előírt szabályokat betartja.
- A HACCP rendszer működtetése során hatásköre és felelősségi köre az ételkészítés teljes fázisában – az előkészítéstől az adagolásig – érvényesül.
- Javaslatot tesz a nyersanyagorma módosítására.
- Javaslattételi joga van a konyha technológiai folyamatok korszerűsítésében, konyhagépek, eszközök beszerzésében.
- Felelős az intézményi tulajdon megóvásáért, gondoskodik a gépek, berendezések, edények és egyéb felszerelések állagmegóvásáról.
- Felelős a teljes folyamat során a technológiai utasítások betartásáért és betartatásáért. Az átvett nyersanyagok előkészítéséért, a termékleírásokban rögzített technológiák betartásáért, az utasításokban rögzített higiénia betartásáért, az adagolási utasítások betartásáért.
- Átveszi a napi főzéshez szükséges anyagokat a raktárból az anyagkiszabási jegyzékben szereplő mennyiségben.
- Az átvett anyagokat csak az előírásnak megfelelő célra használja fel.
- Feladata az átvett nyersanyagok előkészítése és lefőzése az étlap szerint.
- Felelős az ételek mennyiségéért, minőségéért és időbeni kiosztásáért.
- A megmaradó készételt repetaként felkínálja azonnali fogyasztásra.
- Gondoskodik az ételmaradék mielőbbi eltávolításáról a konyha területéről.
- A HACCP előírásait betartja és betartatja.
- Minden ételből és ételféleségből ételmintát tesz félre, amit annak lejártáig a hűtőszekrényben tárol (29 adag felett).
- Felelős a konyha és a tálalókonyha mindenkori tisztántartásáért és a higiéniai szabályok, munkavédelmi előírások betartásáért és betartattásáért.
- Az intézményből nyersanyagot, tisztítószert és eszközt, anyagot kivinnie szigorúan tilos.
- A főzőkonyhán található eszközöket, gépeket a rendeltetésük szerint használja.

- A tavaszi, nyári és téli időszakban részt vesz a nagytakarításokban.
- Betartja a tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat. Takarékosan gazdálkodik a rábízott anyagokkal.
- Az élelmezésvezető irányítása alatt dolgozik. Tőle átveszi naponta az adott létszámnak és a napi menüknek megfelelően kiszabott nyersanyagokat.
- Minden esetben ügyel a higiénés rendszabályok betartására és különös gondos fordít a diéták elkészítésére.
- A tálalást követően ételmintát tesz el. Ezzel egy időben kiveszi az ételmintás hűtőszekrényből a lejárt (72 órája tárolt) ételmintákat és megsemmisíti azokat.
- A reggeli elkészítése után, a konyhalányt irányítva, hozzákezd az ebéd előkészítéséhez. Nyomon követi a szükséges földes áru megtisztítását, a mirelit áru, a húsféléket és egyéb, az ebédhez szükséges nyersanyagok előkészítését. Minden nyersanyag feldolgozásával és felhasználásával szigorúan az ÁNTSZ, NÉBIH által előírt helyiségekben és módokon járnak el. Ügyel arra, hogy minden konyhatechnikai fázisnál a megfelelő védőöltözékben legyenek.
- Tálalásnál a különféle ételeket az arra megjelölt edénybe adagolja. Külön gondot fordít a diétás ételek kiosztására, az ételhordós ételek adagolására. Gondoskodik arról, hogy az ételhordók tisztára mosottak, fertőtlenítettek legyenek.
- Tálalás után felügyel a konyha rendbe tételére, a mosogatási és takarítási utasítások betartására.
- Az élelmezésvezető által kijelölt személy az ételallergiások számára az elkülönített alapanyagokból készíti az ételeket.

Ellenőrzési feladatai:

- Rendszeresen ellenőrzi a feldolgozásra kerülő nyersanyagok mennyiségét, minőségét, a szabályos technológiai folyamatok elvégzését.
- Ellenőrzi az ebédek mennyiségét, a megfelelő adagok kiosztását, az ételmaradék mennyiségét.
- Ellenőrzi a napi főzés ételmintáinak eltevését, szakszerű és meghatározott idejű tárolását

Naponta ellenőrzi:

- a higiéniás feltételek biztosítását,
- az élelmezés-egészségügyi szabályok betartását,

- az élelmiszerek szakszerű tárolását

Különleges felelőssége:

- Tevékenységét az élelmezésvezető közvetlen irányítása mellett végzi. Felette az általános munkáltatói jogokat az intézményvezető gyakorolja. Munkaköri leírását az intézményvezető készíti el.
- Köteles munkahelyén beosztásának megfelelő időben pontosan megjelenni, a jelenléti ívet folyamatosan vezetni.
- Távolmaradását haladéktalanul – a lehető legrövidebb időn belül – köteles jelenteni az intézményvezetőnek, élelmezésvezetőnek.
- Felel az ételek kifogástalan minőségben és időben való elkészítéséért, a különböző korosztályok számára történ kiszabatok pontos felhasználásáért.
- Az élelmezésvezető távollétében megfelelő módon átveszi a megrendelt árut.
- Feladata és felelőssége a konyhai dolgozók irányítása. Közvetlenül felelős azért, hogy a főzés ideje alatt a konyhai dolgozók szakszerűen végezzék feladataikat.
- Felelős a gázkészülék szabályszerű használatáért.
- Azonnal jelzi a konyhai eszközök, berendezések meghibásodását a vezető felé.
- A menütervezet egyeztetése végett folyamatos kapcsolatot tart az élelmezésvezetővel.
- Felel az ételmintás üvegek kifőzéséért, az ételminták pontos el tételéért. Felel a konyhában lévő leltári tárgyakért, az álló eszközök állagmegóvásáért. Felel a rábízott élelmiszerek, zöldségfélék, gyümölcsök és egyéb nyersanyagoknak az ÁNTSZ, NÉBIH által előírt tárolásáért, előkészítéséért. Munkáját minden esetben szaktudásának és lelkiismeretének megfelelően végzi.
- Az intézmény alkalmazotti körének tagjaként alakítója és részese a jó munkahelyi légkörnek.
- Az óvoda nevelőtestületével és technikai dolgozóival összhangban szervezi munkáját, törekszik az egymást segítő emberi kapcsolatok kialakítására.
- A hivatali titoktartás e munkakörben is kötelező.

Felelőssége kiterjed teljes munkakörére és tevékenységére.

Felelősségre vonható:

- munkaköri feladatainak határidőre történő elmulasztásáért vagy hiányos elvégzéséért;
- a vezetői utasítások igénytől eltérő végrehajtásáért;

- a jogszabályok, a munkahelyi fegyelem és bizalmi jelleg, a munkatársak és a gyermekek jogainak megsértéséért;
- a munkaeszközök, berendezési tárgyak előírástól eltérő használatáért, megrongálásáért;
- a vagyonbiztonság, a rábízott leltári tárgyak és a higiénia veszélyeztetéséért.

Ellenőrzési tevékenység:
Munkáját a törvényesség és az intézmény alapdokumentumai által megfogalmazott célkitűzések, a működési rend, a vezetői utasítások és a nevelőtestületi határozatok betartása alapján végzi.
A fenti dokumentumokban előírtakat a gyermekekkel is betartatja.
Ha bármely területen hiányosságot tapasztal, erről értesíti az illetékes vezetőt.

Ellenőrzésére jogosultak: intézményvezető, élelmezésvezető

Folytonos munkarendben dolgozik. A pihenő napok kiadása a megbeszéltek alapján történik (Két egymást követő nap).

Hatályos: _____

Záró rendelkezés: A felsoroltakon kívül köteles ellátni mindazokat a feladatokat, melyekkel a felettese megbízza.

P.H

....
munkavállaló munkáltató

Nyilatkozat: A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Egyben kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom.

_____
munkavállaló

Munkaköri leírás
Konyhai kisegítő

Munkáltató:

A munkáltató neve	Gyékényes Község Önkormányzata
Székhelye	8851 Gyékényes Szabadság tér 7.
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték - Kertje" Óvoda
Munkáltatói jogkör gyakorlója	Intézményvezető
Közvetlen felettese	Élelmezésvezető

Munkavállaló:

Neve	
Születési neve	
Születési helye, ideje	

Munkakör:

Megnevezése	Konyhai kisegítő
Munkavégzés helye	Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda
Kinevezője	Gyékényes Község Képviselő Testülete
FEOR –száma	
Munkaideje	40 óra/hét Nevelési évenként a Munkatervben rögzítettek szerint
Munkakör célja:	Pontosság, megbízhatóság, higiénia betartása, segítőkészség
A munkavégzéshez szükséges (végzettség, ismeret), egyéb kikötés	Egészségügyi alkalmasság
Feladatai, főbb tevékenységeinek felsorolása:	A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda konyháján munkáját az intézményvezető utasítása alapján, meghatározott munkarendben végzi. Az élelmezésvezető és a szakács irányításának megfelelően végzi munkáját, minden területen segíti a szakács és a többi konyhai dolgozó munkáját annak érdekében, hogy az étkezéssel kapcsolatos terület megfeleljen az illetékes szakhatóság előírásainak. A HACCP gyakorlati utasításait, az egészségügyi előírásokat köteles pontosan betartani!

Feladatkör részletesen:

- A HACCP rendszer működtetése során felelőssége kiterjed az előkészítés, a főzés és az ételszállítás műveleteihez tartozó technológiai utasításainak betartásának teljes egészére.
- Munkakezdéstől a szakácsnő irányítása mellett dolgozik, ellátja mindazokat a konyhalányi teendőket, melyekkel a szakácsnő megbízza.
- Előkészíti az étkezéshez szükséges nyersanyagokat, segít a főzésben, tálalásban, tízórai és uzsonna előkészítésében.
- Helyettesíti a szakácsot, ha az munkájából távol van.
- Különös figyelmet fordít az élelmezéssel foglalkozó teljes terület tisztaságáért, a fertőtlenítő és tisztítószerek rendszeres, rendeltetésszerű használatáért.
- Felelős azért, hogy a konyhában és a járulékos helyiségekben csak az élelmezéssel foglalkozó dolgozók lehessenek jelen.
- Köteles az étkezéssel kapcsolatos higiéniai rendszabályokat betartani.
- Feladata a konyha, a tálalókonyha és a mosogató és hús előkészítő, zöldség - előkészítő, öltöző, zuhanyzó, WC, valamint a konyha és öltöző közötti folyosó takarítása és nagytakarítása.
- Feladata e helyiségekben időnkénti rendszerességgel ütemezett nagytakarítások elvégzése.
- Felelős a higiénikus felszolgálásért, a tálaláskor mindenkor kanalat, villát, csipeszt használ.
- Anyagilag felelős a konyhára átadott nyersanyagokért, valamint leltár szerint átadott berendezési és felszerelési tárgyakért.
- Élelmiszer és kézitáskát a munkaterületre nem hozhat magával
- Az intézményből nyersanyagot, tisztítószert és eszközt, anyagot kivinnie szigorúan tilos.
- A főzőkonyhán és az iskolai tálalókonyhán található eszközöket, gépeket a rendeltetésük szerint használja.
- A tavaszi, nyári és téli időszakban részt vesz a nagytakarításokban.
- Kimossa és kivasalja a konyhai textíliákat.

Ellenőrzési feladatai:

- Rendszeresen ellenőrzi a konyhai gépek és berendezések működését annak érdekében, hogy a biztonságos üzemeltetés feltételei biztosítottak legyenek. Ha rendellenességet tapasztal, azt jelenti az élelmezésvezetőnek, szakácsnak.
- Felelős munkája befejezését követően a gépek áramtalanításáért.

Az utasítási jogkör gyakorlója jogosult a munkaköri leírásban meghatározott munkaköri feladatokon túlmenően a munkakör jellegéhez kapcsolódó egyéb utasítások adására is.

Különleges felelőssége:

Tevékenységét az élelmezésvezető és a szakács közvetlen irányítása mellett végzi. Felette az általános munkáltatói jogokat az intézményvezető gyakorolja. Munkaköri leírását az intézményvezető készíti el.

- Köteles munkahelyén beosztásának megfelelő időben pontosan megjelenni, a jelenléti ívet folyamatosan vezetni. Távolmaradását haladéktalanul – a lehető legrövidebb időn belül – köteles jelenteni az élelmezésvezetőnek.
- Az intézmény alkalmazotti körének tagjaként alakítója és részese a jó munkahelyi légkörnek.
- A gyermekekről való gondoskodása során, ill. a velük való érintkezéskor magatartásában érvényesítenie kell az intézmény nevelési stílusát és értékét.
- Felel az intézmény által vállalt élelmezéshez szükséges nyersanyagok előkészítéséért, gazdaságos felhasználásáért úgy, hogy a veszteség minél kevesebb legyen.
- A konyha és a hozzá tartozó helyiségek takarításáért, a higiéniai szabályok betartásával, a fertőtlenítő és tisztító szerek szabályos használatáért.
- Felel a zöldség és egyéb előkészítők tisztaságáért, a nagykonyha és a közlekedők napi takarításáért, a mosogatók rendjéért.
- A fehér és fekete edény mosogatás előírás szerinti végzéséért
- Felel az elektromos berendezések kezelésére vonatkozó szabályok betartásáért, az energiatakarékosságért. A gépek meghibásodását azonnal jelenti.
- Felel a megfelelő munka- és védőruhában történő munka végzéséért. Felel a takarító eszközök, anyagok takarékos használatáért. Munkáját minden esetben tudásának és lelkiismeretének megfelelően végzi
- Az óvoda nevelőtestületével és technikai dolgozóival összhangban szervezi munkáját, törekszik az egymást segítő emberi kapcsolatok kialakítására.

- A hivatali titoktartás e munkakörben is kötelező.

Felelőssége kiterjed teljes munkakörére és tevékenységére.

Felelősségre vonható:

- munkaköri feladatainak határidőre történő elmulasztásáért, vagy hiányos elvégzéséért;
- a vezetői utasítások igénytől eltérő végrehajtásáért;
- a jogszabályok, a munkahelyi fegyelem és bizalmi jelleg, a munkatársak és a gyermekek jogainak megsértéséért;
- a munkaeszközök, berendezési tárgyak előírástól eltérő használatáért, megrongálásáért;
- a vagyonbiztonság, a rábízott leltári tárgyak és a higiénia veszélyeztetéséért.

Ellenőrzési tevékenység:

- Munkáját a törvényesség és az intézmény alapdokumentumai által megfogalmazott célkitűzések, a működési rend, a vezetői utasítások és a nevelőtestületi határozatok betartása alapján végzi.
- Ha bármely területen hiányosságot tapasztal, erről értesíti az illetékes vezetőt.

Ellenőrzésre jogosultak: intézményvezető, élelmezésvezető

Egyéb rendelkezések:

- Az intézmény tárgyait és eszközeit felelősséggel használja és óvja, a biztonságtechnikai és tűzvédelmi előírásokat mindenkor betartja. A munkaviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik. A munkabeosztás alapján – az intézmény elhagyásakor – ellenőrzi az ajtók, ablakok bezárását.
- Köteles egészségügyi vizsgálaton megjelenni, munkahelyén védőruházatot hordani.
- A munkatársi értekezleten részt vesz.
- A konyha textíliáival, evőeszközeivel, edényeivel a leltár szerint elszámol.
- Műszakonként 20 perc pihenőidőt vehet igénybe.
- Kerülni kell a dohányzást a gyermekek érkezésének és távozásának időszakában.
- Az épület elhagyásakor váltócipő használata kötelező.
- Köteles munkakezdés előtt 5 perccel munkára képes állapotban megjelenni.
- A munkaidő beosztásának megfelelő időben elkezdeni a munkát.
- Felügyeli, hogy a konyhába idegenek, illetve utcai cipővel ne menjenek be.
- Munkaidőben csak a legszükségesebb esetben használ mobiltelefont.

Folytonos munkarendben dolgozik. A pihenő napok kiadása a megbeszéltek alapján történik (Két egymást követő nap).

Hatályos: _____

Záró rendelkezés: A felsoroltakon kívül köteles ellátni mindazokat a feladatokat, melyekkel a felettese megbízza.

P.H

....

munkavállaló munkáltató

Nyilatkozat: A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Egyben kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom.

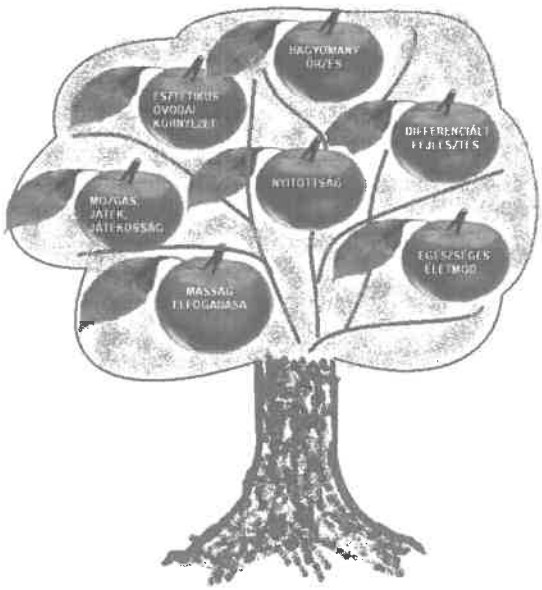
_____

munkavállaló

2. számú melléklet

GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK-KERTJE" ÓVODA

ADATKEZELÉSI SZABÁLYZAT

OM: 201129

Az intézmény neve:	Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda
Az intézmény székhelye:	8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
E-mail címe:	csemetek-kertje@freemail.hu
Az intézmény OM azonosítója:	201129
Az intézmény fenntartója:	Gyékényes Község Önkormányzata
Az intézmény vezetője:	Nagy Andrea

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉS

A GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK – KERTJE" ÓVODA NEVELŐTESTÜLETE

- Az Európai Parlament és a Tanács a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló – és 2018. május 25. napjától alkalmazandó – (EU) 2016/679 rendeletének (a továbbiakban: GDPR),
- Magyarország Alaptörvénye,
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek (a továbbiakban: Infó törvény), valamint
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvénynek (a továbbiakban: Nktv.) való megfelelés érdekében,
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet
- a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet, továbbá
- Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvodával kapcsolatba kerülő természetes személyek adatainak fokozott védelme, illetve ezen adatok jogszerű, tisztességes és átlátható kezelése, valamint felhasználása módjának meghatározása céljából,

AZ ALÁBBI SZABÁLYZATOT ALKOTJA:

1. A Szabályzat célja és hatálya

1. Jelen Szabályzat célja, hogy a Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda (székhely 8851 Gyékényes, Szabadság tér 44., OM - azonosító: 201129) mint adatkezelő, (a továbbiakban: Óvoda) által kezelésében lévő személyes adatokról vezetett nyilvántartások jogszerű rendjét meghatározza; biztosítsa, hogy az Óvodával kapcsolatba kerülő természetes személyek személyes adatait a mindenkor hatályos jogszabályi feltételek mentén kezelje, tárolja, továbbá e természetes személyek személyes adataik védelméhez való jogai ne sérüljenek.

2. Jelen Szabályzat alkalmazandó minden olyan esetben, amikor az Óvoda természetes személyek személyes adatait részben vagy egészben automatizált módon kezeli, valamint olyan esetekben is, amikor a személyes adatok nem automatizált adatkezelése valamely nyilvántartási rendszer részét képezi, vagy ilyen nyilvántartási rendszer részévé kívánják azt tenni.

3. Személyes adatnak minősül az azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó bármely információ. Azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható, valamint ezen adatokból levonható, érintettre vonatkozó következtetés.

4. Adatkezelésnek minősül a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés, továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

5. Az Óvoda, mint az GDPR 4. cikk 7. pontja, illetve az Info törvény 3. § 9. pontja szerinti adatkezelő a jelen Szabályzat hatálya alatt jogosult a II. fejezetben meghatározott személyes adatok kezelésére, személyes adatok kezelésének célját meghatározni, az

adat kezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozni és azokat végrehajtani.

Jelen Szabályzat kiterjed:

- az Óvodával munkaviszonyban vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló természetes személyekre,
- az Óvodával jogviszonyban álló természetes személyekre, illetve – kiskorú személy esetén – törvényes képviselőikre,
- az Óvodával jogviszonyban nem álló, de az Óvodával egyéb módon kapcsolatot létesítő természetes személyekre (pl. az intézmény iránt érdeklődők, és szüleik), illetve – kiskorú személy esetén – törvényes képviselőikre,
- azon természetes személyek személyes adataira, akik az (a), illetve (b) alpontokban meghatározott jogviszonyt kívánnak az Óvodával létesíteni, illetve – kiskorú személy esetén – törvényes képviselőikre,
- az Óvoda által szervezett és bonyolított – a felvételi eljárást megelőző – óvodai jelentkezésben részt vevő, és ezzel adatokat szolgáltató természetes személyekre, illetve – kiskorú személy esetén – törvényes képviselőikre.

1.1. Értelmező rendelkezések, definíciók

A Szabályzat alapját képező GDPR rendelet, továbbá az Info törvény hatályos rendelkezései értelmében:

- **személyes adat**: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett") vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;
- **érintett**: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy - közvetlenül vagy közvetve - azonosítható természetes személy;
- **különleges adat:** faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a természetes személyek egyedi azonosítását célzó genetikai és biometrikus

adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok;

- **adatkezelő:** *az* a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely - törvényben vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott keretek között - önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja;
- **adatkezelés:** a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.
- **adattovábbítás:** az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele;
- **nyilvánosságra hozatal:** az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele;
- **adatvédelmi incidens:** az adatbiztonság olyan sérelme, amely a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisülését, elvesztését, módosulását, jogosulatlan továbbítását vagy nyilvánosságra hozatalát, vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférést eredményezi;
- **nyilvántartási rendszer:** személyes adatok bármely módon – centralizált, decentralizált vagy funkcionális, vagy földrajzi szempontok szerint – tagolt állománya, amely meghatározott ismérvek alapján hozzáférhető.
- **közérdekű adat:** az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv, vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret. Függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

- **címzett**: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, akivel, vagy amellyel a személyes adatot közlik, függetlenül attól, hogy harmadik fél-e. Azon közhatalmi szervek, amelyek egyedi vizsgálat keretében az uniós vagy a tagállami joggal összhangban férhetnek hozzá személyes adatokhoz, nem minősülnek címzettnek. Az említett adatok e közhatalmi szervek általi kezelése meg kell, hogy feleljen az adatkezelés céljainak megfelelően az alkalmazandó adatvédelmi szabályoknak.
- **hozzájárulás**: az érintett akaratának önkéntes, konkrét és megfelelő tájékoztatáson alapuló és egyértelmű kinyilvánítása, amellyel az érintett nyilatkozat vagy a megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet útján jelzi, hogy beleegyezését adja az őt érintő személyes adatok kezeléséhez

2. Az Óvoda által kezelt és őrzött adatok köre

2.1. Óvodai regisztrációhoz, felvételi jelentkezéshez kapcsolódó adatkezelés

Az Óvoda felvételi eljárására jelentkezni kívánó személyek jogosultak részt venni az önkéntes ún. óvodai regisztrációs eljárásban. Az óvodai regisztráció során az érintett önkéntes alapon megadja egyes személyes adatait, amelyeket az Óvoda jogosult a következő célból felhasználni: az Óvoda által meghirdetett óvodai ellátásra történő felvételi eljárásban történő részvételre vonatkozó igények felmérése és a későbbi felvételi eljárásban való felhasználás. Az óvodai regisztrációban való részvétel nem jelenti a felvételi eljárásban való részvételt. Az óvodai regisztráció során a következő adatok űrlapon való kitöltése útján történő megadását kéri az Óvoda:

- felvételi eljárásban részt venni kívánó **gyermek** neve, születési helye és ideje, állampolgársága, TAJ- száma, lakcíme, tartózkodási helye. Nem magyar állampolgár esetén a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezése, száma
- felvételi eljárásban részt venni kívánó gyermek **törvényes képviselőjének/képviselőinek, szüleinek** neve, lakcíme, tartózkodási helye, telefonszáma, e-mail címe,
- felvételi eljárásban részt venni kívánó gyermek előző óvodájának, bölcsődéjének neve, OM azonosítója, a kijelentkezés időpontját, (ha járt már előtte óvodába/bölcsődébe)
- A gyermek fejlődésével kapcsolatos adatok

- A felvételi eljárásban részt venni kívánó gyermek sajátos nevelési igényének ténye (Szakértői Bizottság véleménye)
- A felvételi eljárásban részt venni kívánó gyermek ételallergiájának, állandó betegségének tényét.

Az óvodai regisztráció során az óvodai regisztrációs nyomtatványon (Anamnézis lap) a megadott adatok felvételi eljárásban történő esetleges felhasználásához, mint konkrét célból történő adatkezeléshez az érintett gyermek törvényes képviselője önkéntesen, kifejezetten hozzájárul.

2.2. Felvételt nyert gyermekkel kapcsolatos adatkezelés

A gyermek személyes adatai a köznevelésről szóló törvényben meghatározott nyilvántartások vezetése céljából, pedagógiai célból, gyermek- és ifjúságvédelmi célból, egészségügyi célból, társadalombiztosítási, szociális juttatás céljából, a célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelhetők.

Az Óvodával óvodai jogviszonyban álló természetes személyek egyes személyes adatait az Óvoda jogosult kezelni. Az Óvoda az Nktv. 41-44. § értelmében kezeli a következő, az Óvodával óvodai jogviszonyban lévő természetes személyek adatait:

- **gyermek** neve, születési helye és ideje, anyja neve, lakóhelyének címe, tartózkodási helyének címe, nem magyar állampolgárság esetén, Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezése, száma, neme,
- a **szülő, gondviselő, törvényes képviselő** neve lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma,
- gyermek óvodai fejlődésével kapcsolatos adatok,
- oktatási azonosító szám,
- társadalombiztosítási azonosító jel, (TAJ szám)
- sajátos nevelési igényre vonatkozó adatok,
- egészségi állapotra vonatkozó adatok,
- a testi-, érzékszervi, értelmi, beszéd-, vagy más fogyatékos gyermek fogyatékosságára vonatkozó adatok
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek állapotára vonatkozó adatok,
- mulasztással kapcsolatos adatok
- a gyermekbalesetre vonatkozó adatok,

- tankötelezettség ténye,
- évfolyam, óvodai csoport,
- jogviszony kezdetének, megszűnésének ideje és jogcíme,
- jogviszonyban részes nevelési-oktatási intézmény neve, címe, OM azonosítója,
- jogviszonyt megalapozó köznevelési alapfeladat,
- nevelés, oktatás helye,

A fentieken túl jogszabályban biztosított kedvezményekre való jogosultság elbírálásához és igazolásához szükséges azon adatok, amelyekből megállapítható a jogosult személyre és kedvezményre való jogosultsága. A többi adat az érintett hozzájárulásával.

2.2. pontban felsorolt adatok továbbíthatók:

- Fenntartó, bíróság, rendőrség, ügyészség, önkormányzat jegyzője, közigazgatási Szerv, nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat, Oktatási Hivatal Közoktatás Információs Rendszere (KIR) elektronikus nyilvántartásában
- A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- vagy más fogyatékosságra, a beilleszkedési zavarra, tanulási nehézségre, magatartási rendellenességre vonatkozó adatok a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeitől a nevelési-oktatási intézménynek, illetve vissza
- Az óvodai fejlődéssel, iskolába lépéshez szükséges fejlettséggel kapcsolatos adatok a szülőnek, a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek, az iskolának.
- A családvédelemmel foglalkozó intézménynek, szervezetnek, gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetnek, intézménynek a gyermek neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, szülője, törvényes képviselője neve, szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma, a gyermek, tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekre vonatkozó adatok a veszélyeztetettségének feltárása, megszüntetése céljából.
- az igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükséges adatai az igénybe vehető állami támogatás igénylése céljából a fenntartó részére

Az adatok statisztikai célú felhasználása

A felsorolt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók.

A gyermekek adatainak, adatkezelésének intézményi rendje

- Az **Előjegyzési Naplóba** az adatokat a jelentkezéskor a szülőtől az óvodavezető veszi fel. Az Előjegyzési Napló biztonságos elhelyezéséről az óvoda vezetője gondoskodik.
- Az óvodába felvett gyermekek nyilvántartására a **Felvételi és mulasztási Napló** szolgál, amelyet gyermekcsoportonként az óvodapedagógusok vezetnek. Célja az óvodás korú gyermekek legfontosabb adatainak naprakész tárolása, a szükséges adatok biztosítása, igazolások kiállítása, tanügy-igazgatási feladatok folyamatos ellátása. A következő adatokat tartalmazza: a gyermek neve, oktatási azonosítója, állampolgársága, születési helye, ideje, anyja neve, a gyermek és szülőjének lakóhelyének, tartózkodási helyének címe, telefonszáma, nem magyar állampolgárság esetén, Magyarország területén való tartózkodás jogcíme, Társadalombiztosítási azonosító jele, a jogviszony keletkezésével, szüneteltetésével megszűnésével kapcsolatos adatok, a gyermek mulasztásával kapcsolatos adatok.
- Az óvodai nevelésről a gyermekek heti – és napirendjének kialakításáról, az óvodai élet szervezéséről minden csoportban az óvodapedagógusok **Csoportnaplót** vezetnek.
- A gyermekek fejlődésmenetének dokumentálására az Egyéni Fejlődési Napló – **„Fejlődésem lépései"** szolgál.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében közreműködő fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógytestnevelője az erre a célra rendszeresített nyomtatványokat, naplókat vezetik.

2.3. Alkalmazottakkal kapcsolatos adatkezelés

Az Óvodával munkaviszonyban vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló személyek egyes személyes adatait az Óvoda jogosult kezelni. Az Óvoda az Nktv. 41-44. § értelmében kezeli a következő, az Óvodával munkaviszonyban vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban lévő természetes személyek adatait:

- név, születési név, anyja neve, nem, állampolgárság, születési hely és idő, állandó és ideiglenes lakcím, telefonszám, e-mail cím
- oktatási azonosító szám,
- pedagógusigazolvány száma,
- TAJ-szám, adóazonosító jel
- Munkaviszonyra, közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó adatok:
    - iskolai végzettségre és szakképzettségre vonatkozó adatok, ennek keretében: oktatási intézmény neve, diploma száma, végzettség és szakképzettség

megnevezése, továbbá megszerzésének ideje, szakvizsga, illetve doktori fokozat megszerzésének ideje,

- Alkalmazási feltételek igazolása, munkakör megnevezése
- Munkában töltött idő, közalkalmazotti jogviszonyba beszámítható idő, besorolással kapcsolatos adatok,
- alkalmazott által kapott kitűntetések, díjak, címek, elismerések
- munkáltató megnevezése, címe, OM azonosítója, k. munkavégzés helye,
- munkaviszony, illetve foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony kezdetének ideje, időtartama, megszűnésének jogcíme és ideje,
- vezetői beosztás,
- munkaidő mértéke,
- tartós távollét időtartama,
- Munkavégzés ideje, túlmunka ideje, munkabér, illetmény, továbbá az azokat terhelő tartozás és annak jogosultsága
- Szabadság, kiadott szabadság
- Alkalmazott részére történő kifizetések és azok jogcímei
- Az alkalmazott részére adott juttatások és azok jogcímei
- Az alkalmazott munkáltatóval szemben fennálló tartozásai, azok jogcímei

- előmenetellel, pedagógiai-szakmai ellenőrzéssel, pedagógus továbbképzéssel kapcsolatos kötelezettségek teljesítésére vonatkozó adatok,
- szakmai gyakorlat ideje,
- akadémiai tagság,
- munkaidő-kedvezmény ténye,
- minősítő vizsga kinevezési (munka) szerződésben rögzített határideje, jelentkezési időpontja, a minősítő vizsga és a minősítési eljárás időpontja és eredménye,
- a pedagógiai-szakmai ellenőrzés időpontja, megállapításai.
- a magasabb vezető tekintetében az előzőekben felsorolt adatokat a munkáltatói jog gyakorlója kezeli.

Az Óvoda a 2.3. pontban meghatározott adatokon kívül jogosult kezelni a munkavállalók, valamint az Óvodával foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló személyek foglalkoztatással, illetve alkalmassággal kapcsolatos következő adatait is:

- pénzforgalmi jelzőszám és pénzforgalmi jelzőszámot vezető pénzügyi intézmény,
- családi állapot, gyermekek, illetve eltartottak száma, eltartás kezdete,
- társadalombiztosítási azonosító szám,
- adószám,
- telefonszám, illetve egyéb közvetlen elérhetőség,
- idegen-nyelv ismeret,
- hatósági erkölcsi bizonyítvány száma és kiállításának ideje,
- fegyelmi, etikai büntetésre, kártérítési kötelezésre vonatkozó adatok,
- rendes szabadság kiadására vonatkozó adatok
- munkabér, továbbá a munkáltató által adott munkabéren kívüli juttatások és azok jogcímei.
- munkáltatóval szemben fennálló tartozások és azok jogcímei

Az 2.3. pontban felsorolt adatok továbbíthatók:

- fenntartónak
- kifizetőhelynek,
- bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek,
- a köznevelléssel összefüggő igazgatási tevékenységet végző közigazgatási
- szervnek
- a munkavégzésre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére jogosultaknak
- KIR
- Nemzetbiztonsági szolgálatnak

3. Az óvodai eseményeken készült fényképek kezelés

A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvodában szervezett eseményekről szóló tájékoztatás érdekében az intézmény fényképeket, videofelvételeket nem tesz közzé, amelyeken a gyermekek vagy a gyermekek csoportjai szerepelhetnek. A fényképek, videók elkészítésekor és publikálásakor vizsgálni kell a célhoz kötöttséget, a szülői hozzájárulás meglétét (szülői nyilatkozat a csoportnaplóban). Az Óvoda nyilatkoztatja a törvényes képviselőt, hogy az

intézmény munkatervében szereplő programok (pl. farsang, karácsony, gyermeknap stb.) tekintetében kéri a felhatalmazást fényképek, videofelvételek készítéséhez.

Amennyiben a gyermek törvényes képviselője úgy nyilatkozik, hogy gyermeke nem szerepelhet az óvoda által készített fényképeken, videofelvételeken, az ehhez adott hozzájárulását tehát visszavonni kívánja, azt a törvényes képviselő aláírásával ellátott nyilatkozatban kell jeleznie az Óvoda vezetője számára.

Az óvodai eseményeken készült fényképek, videofelvételek kezelésére vonatkozó tájékoztató az óvodai jogviszonyban álló természetes személyek személyes adatainak kezelésére vonatkozó tájékoztató részeként érhető el.

4. Adatkezelés és tárolás rendje

A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda személyes adatokon végzett adatkezelése során minden esetben megfelel a jogszerűség, tisztességes eljárás, átláthatóság, valamint az integritás elveinek és az adatok bizalmas jellegének.

Az intézményben minden adatkezeléssel, adatszállítással, adattörléssel kapcsolatos tevékenység végzéséért és ellenőrzéséért az intézmény vezetője a felelős.

Ezen feladatok elvégzésével a következőkben meghatározott dolgozók a munkájukat az intézmény vezetőjének utasítása és engedélye alapján kötelesek teljesíteni.

Az Óvoda részéről a személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

- azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben, különleges adatnak vagy bűnügyi személyes adatnak nem minősülő adat esetén – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli,
- az előző pontban meghatározottak hiányában az az Óvoda törvényben meghatározott feladatainak ellátásához feltétlenül szükséges és az érintett a személyes adatok kezeléséhez kifejezetten hozzájárult,
- az első pontban meghatározottak hiányában az az érintett vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelméhez, valamint a személyek életét, testi épségét vagy javait fenyegető közvetlen veszély elhárításához vagy megelőzéséhez szükséges és azzal arányos, vagy
- a személyes adatot az érintett kifejezetten nyilvánosságra hozta és az az adatkezelés céljának megvalósulásához szükséges és azzal arányos;

- az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- az adatkezelés az Óvodára vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- az adatkezelés közérdekű feladat végrehajtásához szükséges;
- az adatkezelés az Óvoda vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

4.1. A regisztrációhoz, óvodai felvételhez kapcsolódó adatkezelés és tárolás rendje

A gyermekek személyes és tanulói jogviszonyukkal kapcsolatos adatainak kezeléséért, az adatszállításért, adattörlésért az óvodavezető felelős.

Az óvodapedagógus felelős azért, hogy az általa nyilvántartott, illetve az adattovábbításra előkészített adatok hitelesek, pontosak, teljesek és aktuálisak legyenek.

Az intézmény minden dolgozójának kötelessége a gyermekre vonatkozó személyes adatok védelme.

Az Óvodai regisztrációhoz kapcsolódó adatkezelés és a Felvételi jelentkezéshez kapcsolódó adatkezelés alfejezetekben meghatározott személyes adatok Óvoda számára történő átadása a jogosultak önkéntes adatszolgáltatása alapján történik. Az Óvoda kizárólag – az Óvodai regisztrációhoz kapcsolódó adatkezelés alfejezet keretében – a felvételi eljárásban való részvételi igény felméréséhez, a későbbi felvételi eljárásban való felhasználáshoz, illetve – a Felvételi jelentkezéshez kapcsolódó adatkezelés alfejezet keretében – a felvételi eljárással kapcsolatos adminisztratív (így különösen a /leendő/ óvodai jogviszony létesítéséhez szükséges iratok elkészítéséhez) és statisztikai ügyintézéshez jogosult az így tudomására jutott személyes adatokat felhasználni.

Amennyiben az óvodai regisztrációban résztvevő személy felvételi jelentkezést nem nyújt be, úgy adatai kezelésére az Óvoda a felvételi eljárás befejezését követő hat hónap elteltével, vagy amennyiben az érintettnek, vagy törvényes képviselőjének az adatkezeléshez adott hozzájárulása visszavonásra kerül, úgy a hozzájárulás visszavonását követően haladéktalanul köteles megsemmisíteni, illetve azokat statisztikai célból anonimizálni.

Amennyiben a felvételi eljárásban résztvevő személy a Felvételi jelentkezéshez kapcsolódó adatkezelés alfejezetben meghatározott adatait az Óvoda számára átadta, de a felvételi eljárás eredményeként az Óvodába felvételt nem nyer, vagy felvételt nyert, de jogviszonyt nem létesített, úgy az Óvoda a személyes adatainak kezelésére a felvételi eljárás befejezését követő 12. hónap végéig, vagy amennyiben az érintettnek, vagy törvényes képviselőjének az adatkezeléshez adott hozzájárulása visszavonásra kerül, úgy a hozzájárulás visszavonásáig jogosult; ezt követően a személyes adatokat az Óvoda köteles megsemmisíteni, illetve azokat statisztikai célból anonimizálni.

4.2. A felvételt nyert gyermekekkel kapcsolatos adatkezelés és tárolás rendje

A Felvételt nyert gyermekekkel kapcsolatos adatkezelés alfejezetekben meghatározott adatok jogosultak általi szolgáltatása jogszabály alapján kötelező, amelyeket az Óvoda kizárólag a jogszabályban meghatározott körben és célra használhatja fel, így különösen – de nem kizárólagosan – jogviszony létrejöttével, módosulásával, megszűnésével kapcsolatban.

A személyes adatokat az Óvoda a jogviszony kezdetétől a jogviszony megszűnését követő harmadik év december 31. napjáig, illetve az iratőrzési kötelezettség hatálya alá tartozó iratokon tárolt személyes adatok esetén ezen iratőrzési idő leteltéig kezelheti. E határidőket követően az Óvoda az adatkezelést köteles megszüntetni és a kezelt, illetve megőrzött adatokat köteles megsemmisíteni, illetve azokat statisztikai célból anonimizálni.

A Felvételt nyert gyermekkel kapcsolatos adatkezelés alfejezetben meghatározott személyes adatok alapján az Óvoda ún. összesített tanulói nyilvántartást is köteles vezetni, amely csoportonként csoportosítva tartalmazza – az Óvoda adatain túl – adatokat, továbbá az óvodás korú gyermek törvényes képviselőjének külön erre vonatkozó hozzájárulásával az óvodás korú gyermek törvényes képviselőjének telefonszámát, illetve email címét.

Az Óvoda a Felvételt nyert gyermekekkel kapcsolatos adatkezelés alfejezetben meghatározott személyes adatok alapján köteles vezetni a törzskönyveket, a felvételi előjegyzési naplót, a felvételi és mulasztási naplókat, valamint a csoportnaplókat.

4.3. Az Alkalmazottakkal kapcsolatos adatkezelés és tárolás rendje

Az alkalmazottakkal kapcsolatos adatkezelés alfejezetekben meghatározott adatok jogosultak általi szolgáltatása jogszabály alapján kötelező, amelyeket az Óvoda kizárólag a jogszabályban meghatározott körben és célra használhatja fel. Alkalmazottak esetén a besorolási követelmények igazolásával, jogviszonyból eredő kötelezettségek teljesítésével, juttatások

megállapításával, folyósításával kapcsolatos szervezeti és adminisztratív, illetve statisztikai feladatok ellátásával kapcsolatban.

Az Alkalmazottakkal kapcsolatos adatkezelés alfejezetben meghatározott személyes adatok vonatkozásában az Óvoda csak a következő személyek számára biztosíthat betekintést:

- az Óvodával munkaviszonyban vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló olyan személy, akinek munkaköri kötelezettsége teljesítése érdekében elengedhetetlen a személyes adatot tartalmazó iratba való betekintés,
- személyes adat jogosultja,
- olyan személy, aki számára betekintetéshez való jogot jogszabály biztosítja, és e jogosultságát az Óvoda vezetője előtt megfelelően igazolta
- Az Alkalmazottakkal kapcsolatos adatkezelés alfejezetben meghatározott személyes adatokból a munkáltatói jogok gyakorlására jogosult vagy az általa meghatalmazott ügyintéző összeállítja a munkavállaló (foglalkoztatott) személyi iratait, amelyeket a többi személyes adattól elkülönítetten kötelező megőrizni, annak csak a következő iratok lehetnek részei:
    - munkavállaló (foglalkoztatott) személyi anyaga, amelynek része a munkavállalói alapnyilvántartás,
    - munkavállaló (foglalkoztatott) a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 46. § (1) bekezdés szerinti tájékoztatásáról szóló irat,
    - munkavállaló (foglalkoztatott) jogviszonnyal összefüggő iratai,
    - munkavállaló (foglalkoztatott) pénzforgalmi számlája,
    - munkavállaló (foglalkoztatott) által önkéntesen, külön írásbeli hozzájárulásával átadott iratok.
- fegyelmi, etikai büntetésre, kártérítési kötelezésre vonatkozó adatok,
- rendes szabadság kiadására vonatkozó adatok,
- munkabér, továbbá a munkáltató által adott munkabéren kívüli juttatások és azok jogcímei,
- munkáltatóval szemben fennálló tartozások és azok jogcímei.
- Jogszabályi felhatalmazás nélkül kezeli az Óvoda a pedagógusok és más munkavállalók, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állók fényképét. Amennyiben az Óvoda valamely munkavállalója ehhez adott hozzájárulását szeretné visszavonni, azt írásban jelezheti az Óvoda vezetője számára.

Azon természetes személyek, akiknek Az Óvoda által kezelt és őrzött adatok köre fejezet szerint személyes adatai az Óvoda a jelen Szabályzatban meghatározottak szerint kezeli, tájékoztatásra jogosultak. Az előzetes tájékozódáshoz való jog érvényesülése érdekében az Óvoda az általa, illetve a megbízásából vagy rendelkezése alapján eljáró adatfeldolgozó által végzett adatkezelési műveletek megkezdését megelőzően vagy legkésőbb az első adatkezelési művelet megkezdését követően haladéktalanul az érintettet tájékoztatja.

- személyes adataik kezelésének tényéről, céljáról, jogalapjáról, időtartamától, ezen időtartam meghatározásának szempontjairól,
- az adattovábbítás szabályairól,
- az érintett személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogairól,
- az adatkezelő Óvoda – ha valamely adatkezelési műveletet adatfeldolgozó végez, az adatfeldolgozó –, illetve képviselője és adatvédelmi tisztviselője nevéről és elérhetőségéről, valamint
- a jogorvoslati lehetőségekről (Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, bíróság).

Betekintést az Óvoda úgy köteles biztosítani, hogy a személyes adatok jogosultja a betekintést során más személyek személyes adatait ne ismerhesse meg. A tájékoztatás megadására (feldolgozott adatok köre, adatkezelés célja, jogalapja, adatkezelésben résztvevő személyek, adatkezeléssel összefüggő tevékenységek, adattovábbítás címzettjei és adattovábbítás indoka) az Óvoda a kérelem kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül, írásban köteles eleget tenni.
A személyes adatok jogosultja határidő és indokolási kötelezettség nélkül jogosult az általa az Óvodának személyes adatai kezeléséhez (önkéntesen) megadott hozzájárulása visszavonására. A hozzájárulás visszavonása nem érinti a hozzájáruláson alapuló visszavonás előtti adatkezelés jogszerűségét. A hozzájárulás megadása előtt az érintettet erről tájékoztatni kell.
Amennyiben a személyes adatok jogosultja azt észleli, hogy személyes adataihoz való jogát az Óvoda adatkezelése során az Óvoda megsértette, úgy jogosult az Óvoda vezetőjéhez fordulni. Az Óvoda vezetője a panasz közlését követő haladéktalanul megvizsgálja az ügyet, és a panasz közlését követő 30 napon belül írásban tájékoztatja a panasz előterjesztőjét a panasz alapján tett intézkedéseiről, illetve elutasításáról, továbbá ezek ténybeli és jogi indokairól.
Amennyiben a panaszt az Óvoda vezetője megalapozottnak találja, úgy köteles megtenni a személyes adatok védelme érdekében szükséges intézkedéseket, így köteles a panasszal érintett

adatkezelést megszüntetni és az adatokat zárolni, valamint értesíteni minden olyan személyt, illetve szervet, aki (amely) részére a panasszal érintett adatot továbbították.

A panasz elutasítása esetén a panasz előterjesztőjét tájékoztatni kell jogorvoslati lehetőségeiről (így különösen a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, valamint bíróság eljárása).

A panaszról, illetve az elbírálása során keletkezett tájékoztatásról az Óvoda vezetője jegyzőkönyvet köteles felvenni, amelynek első példányát az adatkezelés helyén, második példányát az Óvoda vezetőjénél kötelező öt évig megőrizni.

5. Az adatok továbbításának rendje

A személyes adatok az Óvoda feladatának ellátása érdekében, meghatározott célból továbbíthatók az Óvodából:

- fenntartó, bíróság, rendőrség, ügyészség, közigazgatási szerv, nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat,
- sajátos nevelési igényre, a beilleszkedési zavarra, tanulási nehézségre, magatartási rendellenességre vonatkozó adatok a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeitől a nevelési-oktatási intézményekkel, illetve vissza,
- a magatartás és tudás értékelésével kapcsolatos adatok a nevelőtestületen belül, a szülőknek,
- a gyerek óvodai/iskolai felvételével, átvételével kapcsolatban az érintett óvodához, iskolához,
- az egészségügyi, óvodai, egészségügyi feladatot ellátó intézmények a gyermek, tanuló egészségügyi állapotának megállapítása céljából,
- a családvédelemmel foglalkozó intézmények a gyermek veszélyeztetettségének feltárása, megszüntetése céljából,
- az óvodai fejlődéssel, iskolába lépéshez szükséges fejlettséggel kapcsolatos adatok a szülőnek, a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek, az iskolának
- jogszabályban meghatározott egyéb körben.

Továbbításra az Óvoda, mint adatkezelő jogosult.

Az Óvoda nyilvántartja azokat az adatokat, melyek a jogszabályokban biztosított kedvezményekre való igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükségesek. E célból azok az adatok kezelhetők, amelyekből megállapítható a jogosult személyre és a kedvezményre való jogosultsága. Nem szükséges az adattal kapcsolatos rendelkezésre jogosult beleegyezése

az adattovábbításhoz, ha intézményvezető megítélése szerint a gyermekek védelméről szóló törvény rendelkezése alapján a gyermek súlyos vészhelyzetbe került vagy kerülhet.

A személyes adatok továbbítására az Óvoda, mint adatkezelő csak

- az egyes a foglakoztatáshoz kötődő juttatások jogszerű igénybevételének megállapítása céljából,
- az adatok pontosságának, teljességének, időszerűségének biztosítása érdekében,
- a pedagógusigazolvány igénylésével kapcsolatos eljárás keretében azonosítás érdekében a személyi adat- és lakcímnyilvántartás részére történő megküldése céljából,
- az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések, illetve a pedagógusok minősítő vizsgájának, minősítő eljárás lefolytatása érdekében,
- jogszabályban meghatározott egyéb esetben, valamint
- statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon jogosult.

Az Óvoda a személyes adatokat csak olyan személy részére továbbíthatja, akiknek, illetve amelyeknek a jogszabályban vagy a jelen szabályzatban meghatározott tevékenysége ellátásához az elengedhetetlen, illetve akik, illetve amelyek e személyes adatok megismerésére jogszabály vagy engedély alapján jogosultak.

Az Óvoda kezelésében és tárolásában álló személyes adat továbbítására kizárólag az Óvoda vezetője jogosult.

Az Óvoda a személyes adatok jogosultjainak külön erre vonatkozó engedélye nélkül is jogosult a köznevelési intézmények vonatkozásában előírt és jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségnek adattovábbítás révén eleget tenni.

Az Óvoda csak törvény előírása alapján, valamint a következő feltételek teljesítésével jogosult teljesíteni olyan megkereséseket, amelyek az Óvoda kezelésében álló személyes adatok továbbítására vonatkozik. E további feltételek a következők:

- az érintett a személyes adatok továbbításához külön, előzetes tájékoztatáson alapuló hozzájárulását megadta,
- törvény által büntetendő, jogsértő cselekmény elkövetésének lehetősége felmerülésével a személyes adatnak az illetékes hatóság, bíróság részére történő megküldése, (az itt meghatározott feltételek teljesülése esetén az Óvoda jogosult kiadni a vonatkozó és az Óvoda által kezelt személyes adatot a jogszabályon alapuló adatkérések teljesítése érdekében).

- adatfeldolgozónak szerződés keretében, szerződésből eredő kötelezettsége teljesítéséhez feltétlenül szükséges mértékben. (az itt meghatározott szolgáltatások elvégzésére megbízott adatfeldolgozót minden esetben titoktartási kötelezettség terheli a feladatellátása során birtokába került személyes adat vonatkozásában)

Amennyiben az adattovábbítás az Európai Gazdasági Térség valamely – Magyarországtól eltérő – államba irányul, úgy az Óvoda nem köteles vizsgálni az adott állam személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályai előírásai által biztosított védelem szintjét; amennyiben az adattovábbítás az Európai Gazdasági Társaság államaitól eltérő államba irányul, úgy az Óvoda köteles vizsgálni, hogy az adattovábbításnak a jogszabályban meghatározott feltételei ebben az államban fennállnak-e.

Az Óvoda köteles gondoskodni arról, hogy a személyes adatok statisztikai célú adattovábbítása során az érintett és a statisztikai célra megküldött adatok ne legyenek összekapcsolhatók.

Az adattovábbításról az Óvoda vezetője jegyzőkönyvet köteles felvenni, amelynek első példányát az adatkezelés helyén, második példányát az Óvoda vezetőjénél kötelező öt évig megőrizni.

6. Adatbiztonsági szabályok

Az Óvoda az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és célja, valamint a személyes adat jogosulja jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak biztosítása céljából, hogy a személyes adatok kezelése a jelen Szabályzattal, valamint a mindenkor hatályos jogszabályokkal összhangban történjen.

Az Óvoda által kezelt, illetve őrzött személyes adatokat az Óvoda a következőképpen tarthatja nyilván:

- papír alapú iraton rögzített személyes adat,
- elektronikus nyilvántartásba rögzített személyes adat,
- elektronikusan létrejött, papír alapon megőrzött iraton rögzített személyes adat,

Az Óvoda a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a személyes adatok jogosultjai jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével mind az adatkezelés módjának meghatározásakor, mind pedig az adatkezelés során olyan megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre, amelyek célja egyrészt az

adatvédelmi elvek megvalósítása, másrészt az érintettek jogainak védelméhez szükséges garanciák beépítése az adatkezelés folyamatába.

A papír alapú iratot az Óvoda köteles jól zárható, tűzvédelmi és vagyonvédelmi berendezéssel ellátott helyiségben elhelyezni, illetve biztosítani, hogy az aktív kezelésben lévő iratokhoz csak az illetékes ügyintézők, illetve az Óvoda vezetője férhessen hozzá. A papír alapú iratok archiválását az Óvoda évente egyszer köteles elvégezni, az archivált iratokat az Óvoda 8 évig köteles megőrizni.

Az Óvoda köteles gondoskodni arról, hogy a személyes adatok elektronikus kezelése és tárolása, valamint továbbítása során megteszi mindazon technikai és szervezési intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a technika mindenkori fejlettségi szintén az Óvoda azt a technikai megoldást tudja választani ezek lebonyolításához, amely a személyes adatok védelmének magasabb szintjét garantálja.

Az Óvoda köteles az általa kezelt, illetve őrzött személyes adatokat védeni, különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, jogosulatlan nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítést, véletlen megsemmisülés és sérülés, továbbá az alkalmazott technika megváltozásából fakadó hozzáférhetetlenné válás ellen.

7. Adatvédelmi incidens

Adatvédelmi incidens a biztonság olyan sérülése, amely az Óvoda által továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítését, elvesztését, megváltoztatását, jogosulatlan közlését vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférést eredményezi.

Adatvédelmi incidens esetén az Óvoda nevében az Óvoda vezetője legkésőbb 72 órával az után, hogy az adatvédelmi incidens a tudomására jutott köteles azt bejelenteni a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak, kivéve, ha az adatvédelmi incidens nem jár kockázattal a személyes adat jogosultjának jogaira és szabadságaira.

A bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

- az adatvédelmi incidens jellege, az érintettek és érintett adatok kategóriái és hozzávetőleges számuk,
- az Óvoda, valamint az Óvoda vezetőjének neve és elérhetősége.
- az adatvédelmi incidensből eredő, valószínűsíthető következmények,
- az adatvédelmi incidens orvoslására, következményei enyhítésére tett vagy tervezett intézkedések ismertetése.

Ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően magas kockázattal jár a személyes adat jogosultjának jogaira és szabadságaira, úgy az Óvoda nevében az Óvoda vezetője haladéktalanul köteles az adatvédelmi incidensről az érintettet tájékoztatni.

8. Adatkezeléssel foglalkozó alkalmazottak köre és hatásköre

Az Óvoda által kezelt személyes adatokat kizárólag az Óvoda munkavállalói, illetve az Óvodával foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló személyek, munkaköri kötelezettségeik teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges mértékig ismerhetik meg.

Az Óvodával munkaviszonyban vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló minden olyan személy, aki munkaköri kötelezettsége teljesítése keretében személyes adatot kezel, köteles a jelen Szabályzat és a vonatkozó jogszabályok mindenkori megtartásával a személyes adatot védeni, megőrizni, illetve azokhoz való illetéktelen hozzáférést megakadályozni, továbbá biztosítani, hogy a személyes adatokat kizárólag az előre rögzített célra felhasználják fel.

A jelen Szabályzatban meghatározott kötelezettségek – kötelezettek általi – teljesítéséért az Óvoda vezetője felelős. Az Óvoda vezetőjének jelen Szabályzatból eredő hatásköre különösen:

- Az Óvoda által kezelt és őrzött adatok köre fejezetben meghatározott adatrögzítések felügyelete, illetve érintettektől az adatkezeléshez való hozzájárulás beszerzésének ellenőrzése,
- a Felvételi jelentkezéshez kapcsolódó adatkezelés fejezetben meghatározott adattovábbítás teljesítése,
- az Adatbiztonsági szabályok fejezet szerinti adatbiztonsági előírások és technikai megoldások folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, valamint javítására való javaslat tétele,
- a tájékoztatás megadásának biztosítása, betekintés engedélyezése, módosítási, illetve törlési kérelem teljesítése, panaszok elbírálása,
- az érintett személyes adatainak kezeléséhez való hozzájárulása megadásának egyedi kérelemre történő igazolása,
- nyilvántartás vezetése,
- bejelentés, illetve tájékoztatás megadása,
- jelen Szabályzatra vonatkozó mindenkori jogszabályi rendelkezések vizsgálata és a módosítások átvezetése

Amennyiben az Óvoda az adatkezelést saját alkalmazottai útján nem tudja elvégezni, úgy jogosult azt külső szervezet útján, megbízási jogviszony keretében ellátni. A megbízási szerződésbe a felek kötelesek külön meghatározni a titoktartási kötelezettség teljesítésére, illetve megszegése következményeire vonatkozó rendelkezéseket. Az Óvoda által megbízott adatfeldolgozó szervezet további adatfeldolgozó igénybevételére nem jogosult.

Minden személy, illetve törvényes képviselője, akinek személyes adatát az Óvoda kezeli, illetve őrzi, köteles a személyes adataiban következő változást – e változást követő – 8 napon belül jelezni az Óvoda vezetőjének bejelenteni papír alapú előterjesztése útján.

9. Az adatkezelés és továbbítás intézményi rendje

A gyermekek személyes adatának kezelésére és azok továbbítására jogosultak: az Óvoda intézményvezetője, az Óvoda pedagógusa feladatköre vagy megbízása szerint, az Óvoda gyermek és ifjúságvédelmi felelőse.

Az Óvodában adatkezelést végző személynek az adatfelvételkor tájékoztatni kell a szülőt arról, hogy az adatszolgáltatás kötelező vagy önkéntes.

Az önkéntes adatszolgáltatási körbe tartozó adatok gyűjtéséről az intézményvezető határoz.

Az "Előjegyzési naplóba" az adatokat a jelentkezéskor a szülőtől az Óvoda vezetője, valamint leendő óvodapedagógusa veszik fel. Az "Előjegyzési naplók" biztonságos elhelyezéséről az Óvoda vezetője gondoskodik.

Az óvodába felvett gyermekek nyilvántartására szolgáló "Felvételi és mulasztási naplót" gyermekcsoportonként az óvodapedagógusok vezetik.

Az óvodai nevelésről a gyermekek heti-, és napirendjének kialakításáról, az óvodai életmód szervezéséről minden csoportban, az óvodapedagógusok "Csoportnaplót" vezetnek.

A gyermekek fejlődésmenetének dokumentálására az "Fejlődésem lépései" dokumentáció szolgál.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében közreműködő fejlesztőpedagógusok, gyógy-testnevelők az erre a célra rendszeresített nyomtatványokat, illetve naplókat vezetik.

Az Óvoda vezetőjének feladatai:

- a gyermekek nyilvántartására szolgáló névsor vezetése. A névsort és a nyilvántartásokat biztonságos módon elzárva tartja, a hozzáférést csak az arra illetékes személynek biztosítja,

- gyermekbalesetekre vonatkozó adatok, jegyzőkönyv kezelése, a jogszabályban meghatározottak szerint,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek rendellenességére vonatkozó adatok, adattovábbításra vonatkozó irat kezelése,
- nyilvántartja és kezeli a kedvezményes intézményi étkezési díj megállapításához szükséges adatokat.
- az adattovábbításról szóló iratok kezelése és az iratok előkészítőjének kijelölése, adattovábbításról szóló iratok kiadása,
- köteles gondoskodni az adatok megfelelő eljárásban történő megsemmisítéséről, ha azok nyilvántartása már nem tartozik a köznevelési törvényben és jelen Szabályzat 11. pontjában leírt célok körébe.
- A pedagógus a gyermek haladásával, magatartása és szorgalma értékelésével, hiányzásával összefüggő adatokat közölheti a szülővel, a gyermek törvényes képviselőjével.

10. Titoktartási kötelezettség

A pedagógust a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában (a továbbiakban e rendelkezések alkalmazásában együtt: pedagógus) hivatásánál fogva harmadik személyekkel szemben titoktartási kötelezettség terheli a gyermekkel, a családjukkal kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást. E kötelezettség független a foglalkoztatási jogviszony fennállásától, és annak megszűnése után, határidő nélkül fennmarad.

A kiskorú gyermek szülőjével közölhető minden gyermekével összefüggő adat, kivéve, ha az adat súlyosan sértené vagy veszélyeztetné a gyermek érdekét.

Az adat közlése akkor is sérti, súlyosan veszélyezteti a gyermek érdekét, ha olyan körülményre (magatartásra, mulasztásra, állapotra) vonatkozik, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza, és amelynek bekövetkezése szülői magatartásra, közrehatásra vezethető vissza.

A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a nevelőtestületi értekezleten a nevelőtestület tagjainak egymás közti, a gyermek fejlődésével, minősítésével összefüggő megbeszélésre. A titoktartási kötelezettség kiterjed mindazokra, akik részt vettek a nevelőtestületi értekezleten.

A titoktartási kötelezettség alól a szülő írásban felmentést adhat. A felmentést – a pedagógus, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a nevelőtestület javaslatára vagy saját döntése alapján – az intézményvezető kezdeményezheti írásban.

A titoktartási kötelezettség a jogszabályban meghatározottak szerint nem vonatkozik a gyermek adatainak a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben meghatározott nyilvántartására és továbbítására. Az adatok nyilvántartását és továbbítását végzők és abban közreműködők azonban betartják az adatkezelésre vonatkozó előírásokat.

Az intézmény a gyermek személyes adatait pedagógiai célból, pedagógiai célú habilitációs feladatok ellátása céljából, gyermek- és ifjúságvédelmi célból, a törvényben meghatározott nyilvántartások céljából, a célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelheti. A törvényben meghatározottakon túlmenően az intézmény a gyermekkel kapcsolatban adatokat nem közölhet.

A pedagógus, illetve a nevelő és oktató munkát segítő alkalmazott az Óvoda vezetője útján – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 17. §-ára is tekintettel – köteles az illetékes gyermekjóléti szolgálatot haladéktalanul értesíteni, ha megítélése szerint a gyermek – más vagy saját magatartása miatt – súlyos veszélyhelyzetbe kerülhet vagy került. Ebben a helyzetben az adattovábbításhoz az érintett, illetve törvényes képviselőjének beleegyezése nem szükséges.

Az intézmények az alkalmazottak személyes adatait csak a foglalkoztatással, juttatások, kedvezmények, kötelezettségek megállapításával és teljesítésével, állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítésével kapcsolatosan, nemzetbiztonsági okokból, az e törvényben meghatározott nyilvántartások kezelése céljából, a célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelhetik.

11. Központi nyilvántartáshoz kapcsolódó adatkezelés és adattovábbítási kötelezettség

11.1. A köznevelés információs rendszere

A köznevelés információs rendszere (a továbbiakban: **KIR**) központi nyilvántartás keretében a nemzetgazdasági szintű tervezéshez szükséges fenntartói, intézményi, foglalkoztatási, gyermek- és tanulói adatokat tartalmazza. A KIR keretében folyó adatkezelés tekintetében az adatkezelő a hivatal.

Az Óvoda, mint köznevelési feladatokat ellátó intézmény, a jegyző, a köznevelléssel összefüggő igazgatási, ellenőrzési tevékenységet végző közigazgatási szerv és az e törvényben

meghatározott feladatok végrehajtásában közreműködő intézményfenntartók és intézmények adatokat szolgáltatnak a KIR-be.

Az intézmény információs rendszerében az intézményvezető utasítása alapján egy személyben jogosult mindennemű installálás, archiválás, adattörlés elvégzésére, hozzáférési jogok, belépési jelszavak, kódok kiosztására, a rendszerben történt tevékenység naplózására.

A rendszer rendeltetésellenes, jogszerűtlen használata esetén a hozzáférési jogosultság azonnali korlátozása, esetleges letiltását elvégezheti és erről az intézmény vezetőjét haladéktalanul köteles tájékoztatni.

A KIR adatkezelője oktatási azonosító számot ad ki annak,

- aki óvodai jogviszonyban áll,
- akit pedagógus-munkakörben alkalmaznak,
- akit nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben alkalmaznak,
- akit pedagógiai előadó vagy pedagógiai szakértő munkakörben alkalmaznak,
- akit óraadóként foglalkoztatnak.

Egy személynek csak egy oktatási azonosítója lehet, ennek biztosítása érdekében a KIR személyi nyilvántartása, valamint a felsőoktatási információs rendszer hallgatói és alkalmazotti személyi törzsének adatállománya összekapcsolható.

KIR információs rendszer a következő gyermek- és tanulói adatokat tartalmazza:

- nevét,
- nemét,
- születési helyét és idejét,
- társadalombiztosítási azonosító jelét,
- oktatási azonosító számát,
- anyja nevét,
- lakóhelyét, tartózkodási helyét,
- állampolgárságát,
- sajátos nevelési igénye, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézsége tényét,
- hátrányos helyzetének, halmozottan hátrányos helyzetének tényét és hatályát
- diákigazolványának számát,
- jogviszonyával kapcsolatban azt, hogy magántanuló-e, tanköteles-e, jogviszonya szünetelésének kezdetét és befejezésének idejét, **további egy nevelési évig óvodában marad**

- jogviszonya keletkezésének, megszűnésének jogcímét és idejét,
- nevelési-oktatási intézményének nevét, címét, OM azonosítóját,
- jogviszonyát megalapozó köznevelési alapfeladatot,
- nevelésének, oktatásának helyét,
- felnőttoktatás esetében az oktatás munkarendjével kapcsolatos adatokat,
- tanulmányai várható befejezésének idejét,
- évfolyamát

A gyermek nyilvántartásból személyes adat - az érintetten kívül - csak a gyermek jogviszonyhoz kapcsolódó juttatás jogszerű igénybevételének megállapítása céljából továbbítható a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétel jogosságának ellenőrzésére hivatott részére, valamint a személyi adat- és lakcímnyilvántartást kezelő szerv részére.

A KIR adatkezelője a KIR-ben nyilvántartott személyek természetes személyazonosító adatait és lakcímét azonosítás céljából elektronikus úton megküldi a személyi adat- és lakcímnyilvántartást kezelő szervnek. A sikeres azonosítást követően a személyi adat- és lakcímnyilvántartást kezelő szerv kapcsolati kódot képez, amelyet azonosítás céljából megküld a KIR adatkezelőjének.

A személyi adat- és lakcímnyilvántartást kezelő szerv az azonosított természetes személy természetes személyazonosító adatainak és lakcímének a személyi adat- és lakcímnyilvántartásban bekövetkezett változásáról a kapcsolati kódon értesíti a KIR adatkezelőjét. A KIR adatkezelője az így tudomására jutott adatváltozást a KIR-ben a köznevelési intézmény egyidejű értesítésével hivatalból vezeti át. A gyermeknyilvántartásban adatot a gyermek jogviszonya megszűnésére vonatkozó bejelentésből számított harminc évig lehet kezelni, kivéve, ha ez alatt az idő alatt az érintettet ismét bejelentik a nyilvántartásba.

A tanuló nevelési-oktatási intézményének megállapítása, a tanítási napon a tanítási órától vagy az óvoda által szervezett kötelező foglalkozástól való távolmaradás jogszerűségének ellenőrzése, valamint a nevelési-oktatási intézménnyel és a tanuló szülőjével, törvényes képviselőjével való kapcsolatfelvétel céljából a rendőrség részére továbbíthatók.

KIR információs rendszer a következő alkalmazotti adatokat tartalmazza.

- nevét, anyja nevét, nemét, állampolgárságát,
- születési helyét és idejét,
- oktatási azonosító számát, pedagógusigazolványa számát,

- végzettségére és szakképzettségére vonatkozó adatokat: felsőoktatási intézmény nevét, a diploma számát, a végzettséget, szakképzettséget, a végzettség, szakképzettség, a pedagógus-szakvizsga, PhD megszerzésének idejét,
- munkaköre megnevezését,
- munkáltatója nevét, címét, valamint OM azonosítóját,
- munkavégzésének helyét,
- jogviszonya kezdetének idejét, megszűnésének jogcímét és idejét,
- vezetői beosztását,
- besorolását,
- jogviszonya, munkaviszonya időtartamát,
- munkaidejének mértékét,
- tartós távollétének időtartamát,
- lakcímét,
- elektronikus levelezési címét,
- előmenetelével, pedagógiai-szakmai ellenőrzésével, pedagógus-továbbképzési kötelezettségének teljesítésével kapcsolatos adatok közül:
    - a szakmai gyakorlat idejét,
    - esetleges akadémiai tagságát,
    - munkaidő-kedvezményének tényét,
    - minősítő vizsgájának kinevezési okmányban, munkaszerződésben rögzített határidejét,
    - minősítő vizsgájának, minősítő eljárásra történő jelentkezésének időpontját, a minősítő vizsga és a minősítési eljárás időpontját és eredményét,
    - az alkalmazottat érintő pedagógiai-szakmai ellenőrzés időpontját, megállapításait.

Óraadó esetében a munkakörként az oktatott tantárgy, foglalkozás megnevezését kell megadni. Az alkalmazotti nyilvántartásból személyes adat – az érintetten kívül – csak az egyes a foglakoztatáshoz kapcsolódó juttatások jogszerű igénybevételének megállapítása céljából továbbítható, a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétel jogosságának ellenőrzésére hivatott részére, továbbá az adatok pontosságának, teljességének, időszerűségének biztosítása, valamint a pedagógusigazolvány igénylésével kapcsolatos eljárás keretében azonosítás céljából a

személyi adat- és lakcímnyilvántartó szerv részére. Valamint az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések, illetve a pedagógusok minősítő vizsgájának, minősítő eljárásának lefolytatása céljából a hivatal részére.

A KIR-ben adatot az érintett foglalkoztatásának megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított tíz évig lehet kezelni, kivéve, ha ez alatt az idő alatt az érintettet ismét bejelentik a nyilvántartásba.

A KIR adatkezelője a KIR-ben nyilvántartott személyek természetes személyazonosító adatait és lakcímét azonosítás céljából elektronikus úton megküldi a személyi adat- és lakcímnyilvántartást kezelő szervnek. A sikeres azonosítást követően a személyi adat- és lakcímnyilvántartást kezelő szerv kapcsolati kódot képez, amelyet azonosítás céljából megküld a KIR adatkezelőjének. A személyi adat- és lakcímnyilvántartást kezelő szerv az azonosított személy természetes személyazonosító adatainak és lakcímének a személyi adat- és lakcímnyilvántartásban bekövetkezett változásáról a kapcsolati kódon értesíti a KIR adatkezelőjét. A KIR adatkezelője a jelen bekezdés szerint tudomására jutott adatváltozást a KIR-ben a köznevelési intézmény egyidejű értesítésével hivatalból vezeti át.

A pedagógus igazolvány

A munkáltató a pedagógus-munkakörben, a pedagógiai előadó és pedagógiai szakértői munkakörben, továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a szabadidő- szervező és a pedagógiai felügyelő munkakörökben foglalkoztatottak részére – kérelemre – pedagógusigazolványt ad ki. A pedagógusigazolvány a közoktatás információs rendszerében található adatokat tartalmazhatja. A pedagógusigazolvány tartalmazza továbbá az igazolvány számát, a jogosult fényképét és aláírását. A pedagógusigazolványt jogszabályban meghatározottak szerint kell igényelni.

12. A Szabályzat elfogadása, jóváhagyása, megtekintése

A jelen Szabályzat az Óvoda fenntartója jóváhagyásával lép hatályba.

A jelen Szabályzatot a hatályba lépését követően keletkező, illetve fennálló valamennyi jogviszonyra alkalmazni kell. A jelen Szabályzat hatályba lépését követően a Szabályzat hatályba lépéséről az Óvoda vezetője köteles tájékoztatni az érintetteket.

Az Óvoda nevelőtestülete ezennel felhatalmazza az Óvoda vezetőjét, hogy a jelen Szabályzattal összefüggő jogszabályok módosításait mindenkor átvezesse és közzé tegye.

Ezen Szabályzat az intézmény valamennyi dolgozójára vonatkozóan e naptól visszavonásig hatályos.

13. Záró rendelkezések

Amennyiben a jelen Szabályzat szerint kiskorú személy nyilatkozat tételére köteles vagy jogosult, úgy a cselekvőképtelen kiskorú helyett és nevében törvényes képviselője jár el, a korlátozottan cselekvőképes kiskorú jognyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselője hozzájárulására szükséges.

14. Záradék

Jelen Adatkezelési Szabályzatot az óvoda nevelőtestülete a 2019. október hó 03. napján megtartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Gyékényes, 2019. 10. 03.

.....

Nagy Andrea - Óvodavezető

.....

A Fenntartó nevében

.....

A Szülői közösség nevében

Megismerési Nyilatkozat

Az Adatkezelési Szabályzatot megismertem, tudomásul veszem, az abban foglaltakat a munkám során köteles vagyok betartani.

Név	**Beosztás**	**Aláírás**
Nagy Andrea	óvodavezető	
Kisivánné Vágó Ágnes	óvodapedagógus	
Telkes Beáta	óvodapedagógus	
Ritecz Sándorné	dajka	
Dájcs Linda Melinda	dajka	

Melléklet

Adatvédelmi incidens bejelentő lap

Kérjük a tudomásszerzést követően haladéktalanul kitölteni, és az Óvoda adatvédelmi tisztviselőjéhez eljuttatni!

I. Adatvédelmi incidensről tudomást szerző munkatárs:

- neve:
- beosztása:

II. Az adatvédelmi incidens

- jellege:
- feltételezett időpontja, helye:
- által érintett személyek kategóriái és hozzávetőleges száma:
- által érintett személyes adatok köre és hozzávetőleges száma:
- észlelt vagy lehetséges következményei:
- orvoslására tett vagy tervezett intézkedés és az intézkedés elrendelője, valamint végrehajtója (név és beosztás szerint):

III. Az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve: IGEN/NEM

IV. Egyéb észrevétel:

Gyékényest, 20….. (év) …… (hó) …….. (nap)

Adatvédelmi incidens nyilvántartás

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (GDPR) 33. cikk (5) bekezdése alapján az adatkezelő nyilvántartja az adatvédelmi incidenseket, feltüntetve az adatvédelmi incidenshez kapcsolódó tényeket, annak hatásait és az orvoslására tett intézkedéseket. E nyilvántartás lehetővé teszi, hogy a felügyeleti hatóság ellenőrizze a GDPR követelményeinek való megfelelést.

	Az incidens időpontja helye	Az incidenssel érintettek köre, száma	Az érintett személyes adatok köre	Körülmények	Hatások	Az elhárításra megtett intézkedések	Dátum, a bejegyző neve, aláírása
1							
2							
3							
4							
5							
6							

Melléklet a Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda Adatvédelmi és adatkezelési Szabályzatához

Tájékoztató az óvodai jogviszonnyal kapcsolatban kezelt személyes adatokról

A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvodával létrejött óvodai jogviszonnyal kapcsolatban a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.), valamint a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) alapján, az ott meghatározott személyes adatokat kezeli a következők szerint.

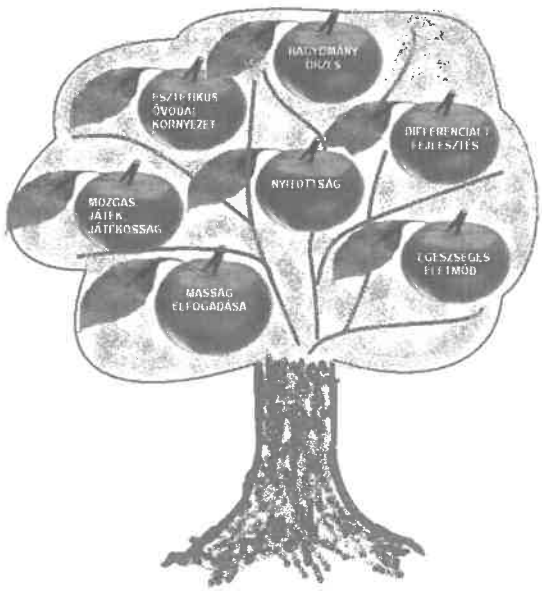
Kezelt adat	**Adatkezelésre jogosultak**	**Adatfeldolgozó**	**Adatkezelés időtartama**
Az intézménnyel óvodai jogviszonnyal rendelkező gyermek: • neve, születési neve, • neme • állampolgársága, • nem magyar állampolgár • esetén: tartózkodás jogcíme, • tartózkodásra jogosító okirat • megnevezése, száma, • születési helye, ideje, • anyja neve, • lakcíme, tartózkodási helye, • TAJ száma, • oktatási azonosítója, • személyi azonosító igazolvány • sajátos nevelési igény tényére vonatkozó adat, • szülő/törvényes képviselő neve, elérhetősége (lakcím, telefonszám, e-mail cím)	munkáltatói jogkör gyakorlója	Fenntartó	Jogviszony fennállása alatt, és azt követően sem selejtezhető
	hatósági ellenőrzés ellenőrei	OH	
		KIR	
Óvodai jogviszonnyal kapcsolatos adatok felvétel, megszűnés, szünetelés	munkáltatói jogkör gyakorlója	Fenntartó	Jogviszony fennállása alatt, és azt követően sem selejtezhető
	hatósági ellenőrzés ellenőrei	OH	
		KIR	
Gyermekbalesetre vonatkozó adatok	munkáltatói jogkör gyakorlója	Fenntartó	Jogviszony fennállása alatt,
		OH	

	hatósági ellenőrzés ellenőrei	KIR	és azt követő 10 év
Gyermekek fejlődésére vonatkozó adatok Iskolába lépéshez szükséges fejlettséggel kapcsolatos adatok	munkáltatói jogkör gyakorlója óvodapedagógus hatósági ellenőrzés ellenőrei	Nincs	Jogviszony tartama, és azt követő 5 év, szakértői bizottsági vélemény esetén 20 év
Gyermeke sajátos nevelési igényére, valamint beilleszkedési, tanulási magatartási nehézségére, vonatkozó adatok	munkáltatói jogkör gyakorlója óvodapedagógus hatósági ellenőrzés ellenőrei gyermekvédelmi felelős	Magyar Államkincstár (MÁK) Szakszolgálat OH	Jogviszony tartama, és azt követő 5 év, szakértői bizottsági vélemény esetén 20 év
Gyermek hiányzására vonatkozó adatok, azok igazolásának dokumentumai	óvodapedagógus hatósági ellenőrzés ellenőrei	Gyermekjóléti szolgálat Gyámhatóság Szülő	Jogviszony tartama, és azt követő 5 év, szabálysértés esetén az elévülési idő végéig
Közétkeztetésben résztvevők: • neve, születési helye ideje, anyja neve, törvényes képviselő neve, elérhetősége	munkáltatói jogkör gyakorlója hatósági ellenőrzés ellenőrei	Nincs	Jogviszony tartama, és azt követő 5 év
Diétás étkezést igénybe vevő • TAJ száma, diétás étkezést megalapozó orvosi vélemény	munkáltatói jogkör gyakorlója hatósági ellenőrzés ellenőrei	Diétás szakács	Jogviszony tartama, és azt követő 5 év
Ingyenes gyermekétkezést megalapozó adatok: • rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, • tartós beteg vagy fogyatékos	munkáltatói jogkör gyakorlója	Nincs	Jogviszony tartama, és azt követő 5 év

• családjában tartósan beteg vagy fogyatékos személy él • 3 vagy több gyermeket nevelő családban él, • család jövedelme alapján, • nevelésbe vétel alapján	hatósági ellenőrzés ellenőrei		

3. számú melléklet

GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK-KERTJE" ÓVODA

PANASZKEZELÉSI SZABÁLYZAT

Készítette: Nagy Andrea
Óvodavezető

2020. szeptember

1. Bevezetés

A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda a partnerei panaszainak egységes szabályok szerint történő, átlátható, hatékony kezelése és kivizsgálása érdekében elkészítette a panaszkezelés módjáról szóló szabályzatát.

2. A szabályzat célja

A panaszkezelési szabályzat célja, hogy az intézményi partnereink elégedettsége és igényeinek magasabb szintű kielégítése érdekében a visszajelzéseket tartalmazó panaszok kezelésének, kivizsgálásának, nyilvántartásának és értékelésének rendje szerves részévé váljon az intézményi tevékenységeknek, az intézményi minőségirányítási folyamatoknak.

A munkavégzés során a szülők, alkalmazottak körében keletkező problémák megfelelő szinten és a legkorábbi időpontban való megoldása.

3. Alapelvek

Intézményi gyakorlatunk alapkövetelménye partnereink felvetéseinek gyors kivizsgálása és a feltárt hibák orvoslása. A beérkezett észrevételeket elemezzük, és ennek eredményeit felhasználjuk szolgáltatásaink továbbfejlesztéséhez. A panaszokat és a panaszosokat megkülönböztetés nélkül, egyenlően, azonos eljárások keretében és szabályok szerint kezeljük.

A panaszkezelésnek, gyorsnak, tisztességesnek és érdeminek kell lennie, amelynek során fel kell tárni a panasz okát, indokát és ezt követően a panaszt minél előbb orvosolni kell.

4. Panaszkezelési eljárásrend

A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvodába járó gyermekek szüleit/gondviselőit, valamint az intézmény alkalmazottait, valamint az intézménnyel kapcsolatban álló személyeket, partnereket **panasztételi jog** illeti meg.

Panaszt tenni olyan ügyekben lehet, amelyekkel kapcsolatban az intézmény köteles, illetve jogosult intézkedésre.

A panasz jogosságát, az okával kapcsolatos körülményeket az intézmény vezetősége köteles megvizsgálni, jogossága esetén az ok elhárításával kapcsolatban intézkedni, vagy az intézmény fenntartó testületnél intézkedést kezdeményezni.

A ***Panaszkezelési eljárásrendről*** az óvodába lépéskor a Házirenddel együtt minden szülőt/gondviselőt és minden alkalmazottat tájékoztatni kell.

A Panaszkezelési Szabályzat a Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatának mellékletét képezi. A panaszokkal kapcsolatos dokumentációt erre a célra kijelölt nyomtatványon kell vezetni és iktatni.

5. A panaszkezelés menete
5.1. A panasz bejelentése
A bejelentés módjai:

- szóbeli panasz
  - személyesen az intézményvezetőnél minden nap délután 13^{00} – 16^{00} óra között (8851 Gyékényes Szabadság tér 44.)
  - telefonon hétfőtől péntekig 8^{00} – 15^{00} óra között (06/82-496-200)
- írásbeli panasz
  - postai úton, az óvoda címére: Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda 8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
  - elektronikus levélben: csemetek.kertje@gmail.com, csemetek-kertje@freemail.hu Az e-mailben küldött bejelentést hivatalos levélként, az iratkezelési szabályoknak megfelelően kezeljük, iktatjuk.

A panaszok kezelése – a panasz tárgyától függően – az óvodapedagógus, vagy az óvodavezető hatáskörébe tartozik.

5.2. A panaszkezelés lépcsőfokai
5.2.1. A szülőkre vonatkozó panaszkezelési eljárásrend

- A panaszos - saját vagy gyermeke képviseletében – a csoport óvodapedagógusához fordul a problémájával. Az óvodapedagógus aznap, vagy másnap megvizsgálja a panasz jogosságát. Amennyiben az nem jogos, akkor tisztázza az ügyet a panaszossal. Jogos panasz esetén az óvodapedagógus egyeztet az érintettekkel. Ha ez eredményes, akkor a probléma megnyugtatóan lezárul.
- Abban az esetben, ha az óvodapedagógus nem tudja kezelni, megoldani a problémát, az óvodavezetőhöz fordul, tájékoztatja őt, továbbítja, közvetíti a panaszt. A vezető 3 napon belül egyeztet a panaszossal és az érintettel. Az egyeztetést, megállapodást a panaszos és az érintettek szóban vagy írásban rögzítik és elfogadják az abban foglaltakat, így az egyeztetés eredményes. Amennyiben a probléma megoldásához türelmi idő szükséges, 1 hónap időtartam. után az érintettek közösen értékelik a beválást. Ha a probléma ezek után is fennáll, a panaszos képviselője jelenti a panaszt a Fenntartó felé.
- A panasztevő közvetlenül az óvodavezetőhöz fordul – 15 munkanapon belül az intézményvezető megvizsgálja a panaszt, majd javaslatot tesz a probléma kezelésére – írásban is.
- Eredménytelen egyeztetés esetén az óvodavezető továbbítja a panaszt a Fenntartó felé – a Fenntartó bevonásával megvizsgálja a panaszt, közösen megoldási javaslatot tesznek

a probléma kezelésére 15 munkanapon belül. A Fenntartó egyeztet a panaszos képviselőjével, amit írásban rögzítenek.

A folyamat gazdája az óvodavezető, aki a nevelési év végén ellenőrzi a panaszkezelés folyamatát, összegzi a tapasztalatokat. Ha szükséges, elvégzi a korrekciót az adott lépésnél. Elkészíti a beszámolóját az éves értékeléshez. A panasz kivizsgálásának eredményéről minden érintett felet tájékoztatni szükséges.

5.2.2. Az alkalmazottakra vonatkozó eljárásrend

- A panaszkezelési eljárás célja, hogy az óvodában történő munkavégzés során esetlegesen felmerülő problémákat, vitákat a legkorábbi időpontban a legmegfelelőbb szinten lehessen feloldani, megoldani.
- Az alkalmazott panaszát szóban vagy írásban eljuttatja az óvoda vezetőjéhez. A vezető 3 munkanapon belül megvizsgálja a panasz jogosságát. Amennyiben nem jogos, tisztázza az ügyet a panaszossal. Amennyiben jogos, tovább viszi az érintettek felé.
- Jogos panasz esetén egyeztet az érintettekkel, a panaszossal 5 munkanapon belül. Ha ez eredményes, akkor a probléma megnyugtatóan lezárul. A megállapodást írásban rögzítik.
- Amennyiben a panasz megoldásához türelmi idő szükséges, 1 hónap időtartam után közösen értékelik a beválást.
- Ha a türelmi idő lejártával a probléma nem oldódott meg, akkor az óvodavezető a Fenntartóhoz fordul. 15 munkanapon belül az óvoda vezetője a Fenntartó képviselőjének bevonásával megvizsgálja a panaszt, közös javaslatot tesz a probléma kezelésére, melyet írásban rögzítenek. Ezt követően a Fenntartó képviselője, és az óvodavezető egyeztetnek a panaszossal. A megállapodást írásban rögzítik. Amennyiben türelmi idő szükséges, 1 hónap időtartam után közösen értékelik a beválást. Ha ekkor a probléma megnyugtatóan lezárult, a megoldást írásban rögzítik az érintettek.
- Ha a panaszos a Fenntartó írásbeli intézkedésével ne ért egyet, problémájával a Munkaügyi Bírósághoz fordulhat. Az eljárást törvényi szabályzók határozzák meg.

A folyamat gazdája az óvodavezető, aki a nevelési év végén ellenőrzi a panaszkezelés folyamatát, összegzi a tapasztalatokat. Ha szükséges, elvégzi a korrekciót az adott lépésnél. Elkészíti a beszámolóját az éves értékeléshez.

6. Dokumentációs előírások

A panaszokról az óvodavezető „Panaszkezelési nyilvántartást" köteles vezetni, melynek a következő adatokat kell tartalmaznia:

- A panasz tételének időpontja, módja
- A panasztevő adatait
- A panasz leírása (amennyiben a panasz tétele írásban történt)
- A panaszt az intézmény nevében fogadó személy neve, beosztása
- A panasz kivizsgálásának módja, eredménye
- A szükséges intézkedés leírása, elutasítás esetén annak indoklása
- Az intézkedés végrehajtásáért felelős személy neve
- Az intézkedés teljesítésének és a panasz lezárásának határideje, módja
- A panasztevő tájékoztatásának időpontja
- A kivizsgálás során beszerzett információk, szakvélemények
- Ha a tájékoztatás írásban történt, annak a dokumentuma
- Írásban tett panasz esetén a panasztevő nyilatkozata, hogy a tájékoztatásban foglaltakat elfogadja, illetve ennek hiányában jegyzőkönyv indoklással arról, hogy nem fogadja el.
- Ha a panasztevő a tájékoztatásban foglaltakat nem fogadja el, a jegyzőkönyv utóirataként feljegyzés a további teendő (k) ről.

Az írásbeli panaszokat – beleértve a személyes megjelenés során előadott panaszról készült jegyzőkönyvet is – továbbá az azokra adott válaszokat három évig archiváljuk, ezt követően az adathordozókat (okiratokat) selejtezzük. A panaszügyi nyilvántartásban rögzített személyes adatok kizárólag a panasz regisztrálásának és elbírálásának célját szolgálják. Felkészülünk a regisztrációjára és megkezdődik a panasz kivizsgálása, a hiányzó információk, szakvélemények stb. beszerzése. Amennyiben valamennyi fontos információ rendelkezésre áll, a vizsgálati szakasz lezárul és sor kerül a döntéshozatalra.

A döntés lehet:

- Panasz elfogadása
- Panasz részbeni elfogadása
- Panasz elutasítása

A döntéshozatalt a válasz elkészítése és megküldése követi írásos formában.

Jogorvoslati lehetőségekről az óvoda a partnert írásban tájékoztatja arról, hogy panaszával milyen szervhez, hatósághoz vagy bírósághoz fordulhat.

7. A panaszkezelés folyamata

- Panasz benyújtása
- Panasz nyilvántartása

- Kivizsgálás
- Döntés, válasz
- Elemzés, további korrekció

8. Záró rendelkezések

A szabályzat személyi és térbeli hatálya: A szabályzat az intézmény valamennyi partnerére, szervezeti egységére és alkalmazottjára kiterjed.

A szabályzat elérhetősége: Jelen Panaszkezelési szabályzatát az intézmény az óvodavezetői irodában teszi elérhetővé.

A szabályzat hatálybalépése: Jelen szabályzat 2020. szeptember 1. napjától lép hatályba.

Gyékényes, 2020. szeptember 1.

Nagy Andrea
Óvodavezető

9. Jóváhagyási, egyetértési, véleményezési záradék

A Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda Panaszkezelési Szabályzatának tartalmával kapcsolatban a nevelőtestület 2020. augusztus 28. napján egyetértését kinyilvánította és elfogadta.

_____ Óvodapedagógus
_____ Óvodapedagógus
_____ Dajka
_____ Dajka

10. Kapcsolódó dokumentumok és jogszabályok:

- Munkaköri leírások

- 2013. évi CLXV. törvény a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről

- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

- 1. melléklet a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelethez: A nevelési- oktatási intézmények irattári terve

<table>
<tr><td colspan="3">Panaszkezelési nyilvántartó lap</td><td>Iktató szám:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Panasztétel időpontja:</td><td colspan="2">Panasztevő neve, elérhetősége:</td></tr>
<tr><td colspan="4">Panasz benyújtásának módja (a megfelelő aláhúzandó)
Szóbeli: személyesen/telefonon
írásbeli: postai levél /személyesen átadott levél/e-mail/fax</td></tr>
<tr><td colspan="4">Panasz leírása:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Panaszfelvevő:</td><td>neve:</td><td colspan="2" rowspan="2">Kivizsgálás módja:</td></tr>
<tr><td>beosztása:</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">Kivizsgálás eredménye:</td></tr>
<tr><td colspan="4">Szükséges intézkedés:
(A kivizsgálás során beszerzett információk, szakvélemények stb. rövid leírása.
A panasz orvoslására szolgáló intézkedések leírása, elutasítás esetén annak módosítása.)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Csatolt mellékletek megnevezése:</td></tr>
<tr><td colspan="2">A kivizsgálásért és intézkedésért felelős személy neve:</td><td colspan="2">Panasztevő tájékoztatásának időpontja, módja:</td></tr>
</table>

Dátum Aláírás

4. számú melléklet

Diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendje

2023.

Bevezető

A cukorbetegség, vagy más néven diabétesz egy anyagcserezavar, amelyben a szénhidrátok hasznosítása szenved zavart.

1-es típusú diabétesz: ebben az esetben a hasnyálmirigy nem termel inzulint, így külsőleg kell bevinni a szervezetbe. Az 1-es típusú diabétesz általában genetikai okokra vezethető vissza.

Gyermekkori diabétesz tünetei

A gyermekkorban jelentkező cukorbetegség tünetei is hasonlóak a felnőttkorban jelentkezőhöz, általában a tünetek specifikussága miatt könnyen felismerhető a diabétesz.

Cukorbetegség fő tünetei:

- szomjúság érzet
- fokozott vizeletürítés
- nehéz sebgyógyulás
- fogyás, ennek ellenére nagy étvágy, állandó éhségérzet
- acetonos lehelet

Gyerekkori diabétesz kezelése

A gyermekkori cukorbetegség terápiája nagyban függ a diabétesz típusától. Az 1-es típusú diabétesz esetén a gyermek kezelőorvosa által meghatározott inzulinterápiára van szükség.

A gyermekkori cukorbetegség kezelésében három pillért állapítunk meg:

1. inzulinterápia
2. étrendi kezelés
3. helyes életmód

- A kezelés módját mindig diabetológus szakorvos állapítja meg, ami függ a diabétesz
- típusától, a gyermek vércukorszintjétől is.
- 1-es típusú cukorbetegség esetén elengedhetetlen az inzulinterápia, mert ebben az esetben a páciens hasnyálmirigye nem termel inzulint, így azt külső forrásból kell bevinni az erre kialakított inzulinadagoló pen segítségével, vagy inzulinpumpával (a kezelőorvos által előírt).
- Az injekciót általában a hasi zsírszövetbe érdemes adni.
- 1-es típusú cukorbetegség kezelésének szerves része az diéta, azaz a táplálkozási szokások megváltoztatása, a natív cukormentes étrend, illetve számolnia kell az inzulinadaghoz kimért napi szénhidrát mennyiségét.
- A diétás étrend biztosításáról az Óvoda alkalmazásában lévő diétás szakács gondoskodik.

- Az 1-es típusú diabéteszes gyermekek kezelésében a rendszeres vércukor ellenőrzés étkezések előtt és azokat követően is érdemes ellenőrizni a vér cukorkoncentrációját.

Helyes étrend:

- Kerülni kell a hozzáadott cukrot tartalmazó ételeket,
- Törekedni kell a napjában többszöri zöldség és gyümölcs fogyasztására,
- A teljes kiőrlésű gabonák fogyasztása javasolt a fehér lisztből készültekkel szemben.
- Biztosítani kell az elegendő folyadék fogyasztást.

A diabétesz során jelentkező kellemetlen (rosszullét) állapotok, annak kezelése

Hipoglikémia (vércukorszint leesés):

- a túl sok inzulin, vagy kevés szénhidrát hatására,
- a sokáig tartó testmozgás miatt alakulhat ki.

Az 1-es típusú cukorbetegeknél nagyobb eséllyel lép fel hipoglikémia, ami kezeletlenül akár igen veszélyessé is válhat.
Ilyen rosszullét több okból alakulhat ki.

- Ha a gyermek az inzulin beadása után nem étkezett,
- A gyermek későn étkezett,
- Túl sok inzulint kapott kimerítő testmozgás után,
- Rossz helyre, pl. izomba kapta az inzulint, ahonnan gyorsabban szívódik az fel.

Bizonyos gyógyszert (sulfanilurea) kapó gyermekeknél a Glukagon beadása tilos.
Helyes inzulinadagokkal és étkezéssel a veszély lecsökkenthető.

Hipoglikémia tüneteit:

- rosszullét,
- heves szívdobogás,
- szédülés,
- remegés,
- sápadtság,
- izzadás,
- látászavar,
- beszédzavar,
- gyengeség

- éhségérzet
- hányinger, hányás

Hipoglikémia esetén az eljárásrend

A hipoglikémia azonnali kezelést igényel, mert a cukorbeteg gyermek rosszul lehet.

- Rosszullét esetén szőlőcukrot, esetleg glükóztablettát kell a gyermeknek beadni, majd meg kell etetni vele egy kekszet.

A cél: Minél gyorsabban történjen meg a vércukorszint emelés, ugyanis, ha nem javul, akkor eszméletvesztés, rángógörcs is felléphet.
Előfordul, hogy hirtelen alakul ki a tudatzavar. Ilyenkor, ha még eszméleténél van a gyermek, és nyelni tud, nekünk kell megetetni, vagy feloldva megitatni a szőlőcukrot a beteggel. A szőlőcukor már a szájból elkezd felszívódni. Ezt követően kekszet vagy rostos levet, ill. tejet itathatunk, hogy az ezekben található összetett szénhidrátok lassabban, de emeljék a vércukorszintet.
Az eszméletlen gyermeknek biztosítani kell mielőbbi szabad légutat. Stabil oldalfektetésbe vagy, az oldalára vagy a hasára kell fektetni, hogy az esetleges légúti akadály (pl. nyál) könnyen tudjon távozni, pl. kifolyni a szájüregből.
Az eszméletlen vagy görcsölő gyermeknek a nála levő Glukagon injekciót kell beadni, ha azt kaphatja (a szülő felelős ennek biztosításáról, ha a gyermek kaphatja). A fecskendőben elő van készítve az oldószer, mellette van a hatóanyagot tartalmazó porampulla. Ennek a műanyag kupakját kell lepattintani, majd az oldószert a gumidugót átszúrva hozzáfecskendezni. Ilyenkor a por feloldódik. Ekkor vissza kell szívni az oldatot a fecskendőbe. Azt légteleníteni kell úgy, hogy a tűt felfelé tartva kinyomjuk belőle a levegőt, majd a test bármelyik izmába szúrva beadjuk a betegnek. Az injekció után a tudat elkezd kitisztulni.
Amikor már nyelésre képes a gyermek, szájon át adunk neki cukrot a fentiek szerint. Ebben az esetben mindig értesítsük a mentőket a kórházba szállításhoz.

Hiperglikémia (tartósan magas vércukorszint)

Egyes esetekben a hipoglikémia ellentéte is előfordulhat, amit hiperglikémiának nevezünk. Ebben az esetben a gyermek vércukorszintje tartósan magas lesz, ez főleg 1-es típusú diabéteszben fordul elő, inzulin hiányában.

Ennek veszélye: A ketoacidózis kialakulásával, amely azt jelenti, hogy a szervezet a zsiradék raktárak bontásából próbálja fedezni a szükséges energiát, toxikus hatású ketontestek keletkeznek.

A ketoacidózis fő tünete az acetonos lehelet, de jellemző ezek mellett a hányinger, hasfájás, szapora, mély légzés is. A Hiperglikémia azonnali ellátást igényel, kezelése kórházakban történik.

Ez a folyamat nem egyik pillanatról a másikra következik be, tehát, ha az elején beavatkozunk, a beteg nem kerül súlyos állapotba.

Megelőzése a normális inzulin-cukor bevitelével lehetséges. A cukorbeteg gyermeknek minden esetben be kell adni az inzulint és tartani kell be az előírt diétát.

Lázas megbetegedés idején a gyermek igyon bőségesen, kerülni kell a zsírok fogyasztását, de a normális szénhidrátbevitelt biztosítani kell. Az inzulin beadása elengedhetetlen. A szénhidrátbevitel ilyenkor pl. gyümölcslevek formájában is történhet.

Ha a hányás kialakul, és a szájon át való folyadékbevitel nem oldható meg, mentőt kell hívni és kórházi kezelés szükséges, ahol infúzió segítségével tartják fenn a szervezet egyensúlyi állapotát.

Intézményvezető feladata 1-es típusú diabétesszel élő gyermek felvétele esetén

A nevelési-oktatási intézmény vezetője a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesszel élő gyermek részére abban az időtartamban, amikor az óvoda felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján speciális ellátást biztosít.

A nevelési-oktatási intézmény vezetője a feladat ellátását

a) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy

b) háziorvos vagy Óvodavédőnő útján biztosítja.

Az intézmény vezetője a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára előírhatja

a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,

b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

A szülő, más törvényes képviselő kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújthatja be.

Az intézmény vezetője az e § szerinti esetkörben egy esetleges rosszullét esetén az Eütv.-vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet szerint járnak el.

Gyékényesi „Csemeték – kertje" Óvoda
8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
OM: 201129
e-mail: csemetek-kertje@freemail.hu

Kérelem az 1. típusú diabétesszel rendelkező gyermekek ellátására

Tisztelt Óvodavezető!

Alulírott_____ (név)
_____ (születési név)
_____ (születési hely, idő)
_____ (anyja neve)
_____ (szám alatti lakos)
_____ (nevű gyermekem)
_____ (gyermekem születési helye, ideje)

szülője/más törvényes képviselője/gondviselője (*a megfelelő aláhúzandó*) kérem, hogy 1-**es típusú diabétesszel élő gyermekem** óvodai nevelésben való részvételének ideje alatt az Nkt. 62. § (1a) bekezdésében biztosított eljárásnak megfelelően _____ kérelmemhez csatolt _____ egészségügyi intézmény által kiadott és az abban megfogalmazott szakmai iránymutatás alapján gyermekem számára az előírt speciális ellátásról gondoskodni szíveskedjen.

Dátum:

_____

szülő (a gyermek törvényes képviselője)
aláírása

Legitimáció

Nevelőtestület A diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendjét a2023. március 6-án megismerte.

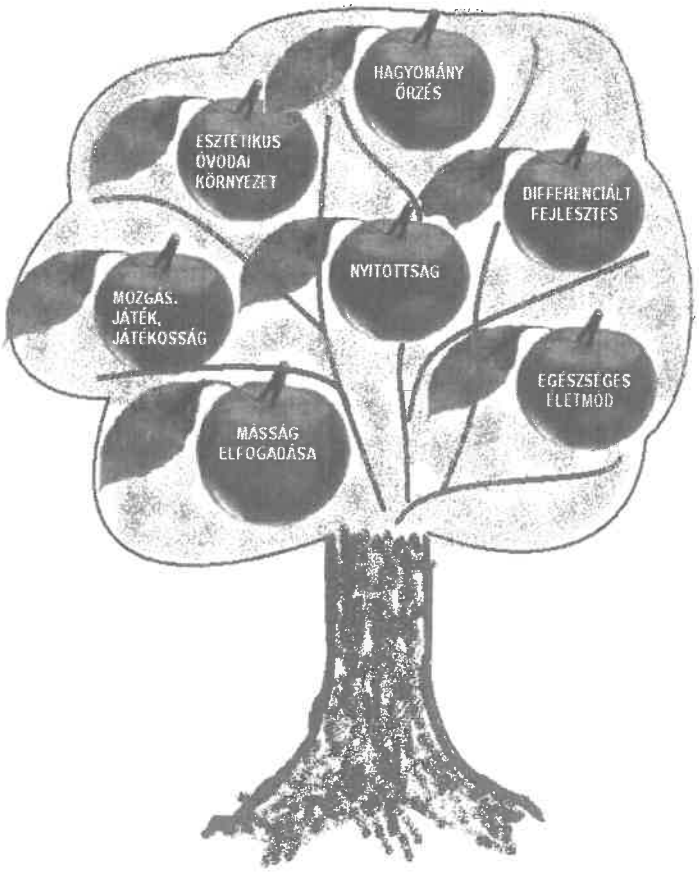
Szülői közösség A diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendjét 2023. március 8-án megismerte

Az eljárásrendből egy példányt a diabétesszel érintett gyermek szülőjének át kell adni.

Gyékényes, 2023.

Intézményvezető

GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK-KERTJE" ÓVODA

Pedagógiai Program

OM azonosító: 201129

2023.

Készült:

Az 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról és annak módosítása 1996-ban új helyzetet teremtett az óvodák szakmai életében. Az óvodai nevelés országos alapprogramja szabályozta a nevelés tartalmát.

Kötelezte az óvodákat – fenntartótól függetlenül – hogy felmenőrendszerű bevezetéssel 1999 szeptemberétől helyi nevelési program alapján dolgozzanak.

A Gyékényesi „Csemeték –Kertje" Óvoda számára 1999. augusztus

Adaptált program, melyet Porkolábné Dr. Balogh Katalin Komplex Prevenciós Óvodai Program alapján, a helyi igényeket, feltételeket, helyi sajátosságokat figyelembe vételével készítette el a nevelő testület. A programot készítette: Szilágyi Istvánné óvodavezető.

Programválasztás indoklása:

Helyi Nevelési Programunkat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és Porkolábné Dr. Balogh Katalin Komplex Prevenciós Óvodai Programja alapján, saját lehetőségeinket, eredményeinket, értékeinket figyelembe véve készítettük el.

Az óvodai nevelési program elkészítésekor az Óvodai nevelés országos alapprogramja mellett figyelembe vettük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is.

Választottuk, mert:

- a 3-7 éves gyermek alapvető tevékenység formáira, a mozgásra, a játékra alapozza a nevelési területeken végzendő pedagógiai és pszichológiai feladatokat.
- Szükségesnek tartja az értelmes fegyelmet biztosító strukturált tevékenységet.
- Lehetővé teszi a helyi kultúra átadását, a hagyományok megőrzését.
- Törekszik az egészséges életmód az alapvető szokásrendszer megalapozására.
- Elhivatottságot éreztünk ahhoz, hogy a gyermeket önmagukhoz mérve, személyre szólóan fejlesszük ezzel biztosítva a gyermek harmonikus fejlődését.
- Alapvető feladatnak tartjuk az iskolai tanulási zavarok óvodás kori megelőzését, az iskolai tanulási képességek meghatározó funkciók fejlesztését.

- A prevenciós program alkalmazása kiemelten fontosnak tekinti, hogy az óvodás gyermek testileg, lelkileg, szellemileg felkészült legyen az iskolába lépésre.

- Lehetővé teszi az integrált nevelést, érzékenyen reagál a másság elfogadására.

- Segíti a hátrányos szociális környezetből érkező gyermekek felzárkóztatását, és a tehetséggondozást.

Óvodánk pedagógus közössége 1999-ben készítette el az óvoda pedagógiai programját.
Jelenlegi átdolgozott, módosított programunk szerkezetében és tartalmában eltér az előzőtől, de megtart minden olyan elemet, amelyet *Porkolábné Dr. Balogh Katalin Komplex Prevenciós* programja tartalmaz.
Az általunk adaptált program, az elmúlt időszakban bizonyíthatóan jól és eredményesen alkalmazható.

Pedagógiai Programunkat a 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről, 20/2012.(VIII.31.) EMMI Rendelet, és a 363/2012. (XII. 17.) Korm. Rendelet – az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról – alapján felülvizsgáltuk.
A jelenlegi módosítás az intézményi önértékelés miatt vált szükségessé.
Programunkban megőrizzük az eddigi gyakorlatunk eredményeit és legjobb tapasztalatait.
Nevelőtestületünk minden tagja azonosul az Alapprogramban megfogalmazott alapelvekkel.

Pedagógiai Programunk biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és módszertani szabadságának érvényesülését.
Tiszteletben tartja a gyermekek érdekeinek védelmét.
A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében óvodai nevelésünk a sokszínűségre és a szakmai megújulásra törekszik.
Pedagógiai Programunk készítésekor figyelembe vettük a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai nevelésének elveit is.
Felülvizsgálva: 2013. augusztus
Módosítva: 2018. augusztus
Pedagógiai programunk újragondolását az Óvodai Nevelés Alapprogram iránymutatása, cél- és feladatrendszere, a módosított nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény, a köznevelléssel összefüggő egyes kormányrendeletek, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet, az egyenlő bánásmódról és az

esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról, valamint Óvodánk sajátosságai tették szükségessé. (*2018. augusztus*)

Módosítva: 2018. augusztus 31.

2018-ban történt személyi változások, valamint a Köznevelési Törvény, és az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának változása tette szükségessé Pedagógiai Programunk módosítását.

Alapelveink, sajátos céljaink nem változtak. Továbbra is arra törekszünk, hogy a kultúraátadás maximálisan a gyermekek érdekeit szolgálja, fejlődését segítse, és igazi emberi értékekkel gazdagodjon, nevelői hatásrendszerünkön keresztül.
Bízunk abban, hogy a szakmailag megalapozott, tartalmilag és formailag is megújult Pedagógiai Program tovább növeli pedagógiai munkánk eredményességét.
Módosítva 2020. augusztus

Az elmúlt nevelési év során történt jogszabályváltozások miatt került sor a Pedagógiai Program módosítására **2023. augusztusában.**

- A magas telítettzsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésével kapcsolatos teendők megfogalmazásra kerültek
- A „Zöld óvoda" kritériumrendszerének megfelelő szempontokat beépítettük
- A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó óvodai foglakozások rendszerét is meghatároztuk
- Egészségfejlesztési programmal bővítettük a Programunkat.

„A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem.

A jó óvoda az, ahol legfőbb érték minden gyerek kíváncsisága, kezdeményezése, de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata.

A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés a gyermeknek lehetőség, a felnőtteknek kötelesség.

A jó óvoda természetes emberi kapcsolatokat ajánl."

/Hűvös Éva/

Tartalom

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI 1
2. JOGSZABÁLYOK 2
3. HELYZETELEMZÉS 4
3.1. Gyékényes község bemutatása 4
3.2. Az óvoda bemutatása 4
4. ÓVODÁNK JELLEMZŐI 6
4.1. Tárgyi feltételek: 6
4.2. Személyi feltételek 8
5. ÓVODÁNK JÖVŐKÉPE 11
5.1. Óvodakép 11
5.2. Gyermekkép 12
5.3. Pedagóguskép 13
6. ÓVODÁNK KÜLDETÉSNYILATKOZATA, ÉRTÉKEI 15
6.1. Küldetésnyilatkozatunk 15
6.2.Nevelési értékeinek 16
7. ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI ÉS FELADATA 17
7.1. Óvodai nevelésünk alapelvei 17
7.2. Óvodai nevelésünk feladatai: 18
7.3. Pedagógiai Programunk specifikus nevelési feladata 20
7.4. Az óvodai nevelés általános feladatai 20
7.4.1. Az egészséges életmód alakítása 20
7.4.2. Az egészséges életmód alakításának tartalma 23
7.5. Mozgás 29
7.5.1. A mozgás célja: 29
7.5.2. Az óvodapedagógus feladata: 31
7.5.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 32
8. ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS 34
8.1. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés célja: 34
8.2. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés feladata: 35
8.3. Az óvodapedagógus feladatai: 41
8.4. A fejlődés várható eredménye: 43
8.5. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés tartalma 44
9. AZ ANYANYELVI – ÉS ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA 51
9.1. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés célja: 52
9.2. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés feladata: 52
9.3. Az óvodapedagógus feladata: 53

9.4. Az anyanyelvi és értelmi nevelés tartalma 55
9.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 56
10. A GYERMEK TEVÉKENYSÉGEI AZ ÓVODÁBAN – AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI 57
10.1. Játék 57
10.1.1. A játék célja: 58
10.1.2. Az óvodapedagógus feladata: 59
10.1.3. A játék tartalma 60
10.1.4. Különböző játékfajták 63
10.1.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 64
10.2. Munka jellegű tevékenységek 64
10.2.1. A munka jellegű tevékenységek célja: 65
10.2.2. A munka jellegű tevékenységek feladata: 65
10.2.3. Óvodapedagógus feladata: 66
10.2.4. A munka területei: 67
10.2.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 68
10.3. Mozgás 69
10.3.1. A mozgásfejlesztés tartalma: 69
10.3.2. Mozgásfejlesztés a testnevelés foglalkozásokon 71
10.3.3. Mozgásfejlesztés műveltségtartalma: 72
10.3.4. Mozgásfejlesztés a mindennapos testnevelésben 73
10.4. A külső világ tevékeny megismerése 76
10.4.1. A környezet megismerésének célja: 76
10.4.2. Az óvodapedagógus feladata: 77
10.4.3. A környezet megismerésének tartalma 78
10.4.4. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 80
10.4.5. Környezet és természetvédelem feladatai 80
10.5. A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatok, mennyiségi és formai összefüggések 83
10.5.1. A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatok, mennyiségi és formai összefüggések célja: 84
10.5.2. Az óvodapedagógus feladata: 84
10.5.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 86
10.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 86
10.6.1. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka célja: 87
10.6.2. Az óvodapedagógus feladata: 88
10.6.3. A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka tartalma 89
10.6.4. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 91

10.7. Verselés, mesélés 92
10.7.1. Verselés, mesélés célja: 92
10.7.2. Az óvodapedagógus feladata: 93
10.7.3. A verselés, mesélés tartalma 95
10.7.4. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 96
10.8. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc 97
10.8.1. Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc célja: 98
10.8.2. Az óvodapedagógus feladata: 98
10.8.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 99
10.8.4. Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc tartalma 100
10.9. A tevékenységben megvalósuló tanulás 102
10.9.1. A tevékenységben megvalósuló tanulás célja: 102
10.9.2. Óvodapedagógus feladata: 102
10.9.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére: 103
11. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE 105
11.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek 106
11.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek 106
11.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek 111
11.1.3. A kiemelten tehetséges gyermek 112
11.1.5. Óvoda-iskola átmenet támogatása - Speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő foglalkozások meghatározása 115
12. KULTÚRAÁTADÁS 116
12.1. A néphagyományok, a népszokások megőrzésének lehetőségei 116
12.2. Ünnepeink 117
13. A KOMPLEX PREVENCIÓS ÓVODAI PROGRAM ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELRENDSZERE 119
13.1. Az óvodapedagógus és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottak feladatai: 119
13.2. A gyermek és környezetének sokoldalú megismerése 119
13.3. A gyermek fejlődésének nyomon követése 120
13.4. A gyermek érési folyamatához igazított differenciált tervezés 122
13.5. Szervezeti és időkeretek 124
13.5.1. Napirend 124
13.5.2. Heti rend 125
13.5.3. Csoportszervezés 126
14. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE 131

14.1. Kapcsolat a családdal 131
14.2. Kapcsolat az iskolával 135
14.3. Kapcsolat a Fenntartóval 136
14.4.Kapcsolat az egyházzal 136
14.5. Kapcsolat a közvetett partnerekkel 137
14.5.1. Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csurgói Tagintézmény 137
14.5.2. Csurgó Járási Család – és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 137
14.5.3. Somogy Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság 137
14.5.4. Gyermekorvos-védőnő- fogorvos - üzemorvos 138
14.5.5. Margaréta Nyugdíjasklub 138
14.5.6. Közművelődési Intézmények 138
14.5.7. Külhoni magyar óvodával való kooperációnk 138
15. GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG 139
15.1. A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenység célja: 139
15.2. Feladatunk a gyermekvédelem területén: 140
15.3. Az óvodavezető feladatai: 141
15.4. Az óvodapedagógus feladata: 142
15.5. A gyermekvédelmi felelős feladata: 143
16. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK 143
16.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja 144
16.2. Az óvodapedagógus feladatai 144
16.3. A hátrányos helyzet okai 144
16.4. A szociális hátrányok enyhítésére tett intézkedések 144
16.5. A gyermekek esélyegyenlőségét, szociális hátrányának enyhítését segítő tevékenységek 145
17. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE 146
17.1. Az ellenőrzés célja 146
17.2. Az ellenőrzés típusai és formái: 146
18. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 147
18.1. A Pedagógiai Program hatálya 147
18.2. A Pedagógiai Program nyilvánossága 147
18.3. A hozzáférhető elhelyezés biztosítása 147

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az óvoda neve:	Gyékényesi „Csemeték – Kertje" Óvoda
Címe:	8851 Gyékényes Szabadság tér 44.
Telefonszáma:	06-82/596-200
E-mail:	csemetek-kertje@freemail.hu
OM- azonosító:	201129
Óvodavezető:	Nagy Andrea (2019. 01. 01.)
Alapító Okirat száma:	1287/2008
Fenntartó:	Gyékényes Község Önkormányzata
Címe:	8851 Gyékényes Szabadság tér 7.

2. JOGSZABÁLYOK

Alaptörvény

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

Törvények

- A 2013. évi CXXIX. törvénnyel módosított 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről
- 2012.évi CXXIV. törvény A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény módosításáról
- 2012. évi XXIX. törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 2011. évi CXXIV törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 1997. tv. XXXI. törvény A gyermekek védelméről és jogairól

Rendeletek

- 363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos Alapprogramjának kiadásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/20012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

- 368/2011. (XII. 31.) Korm. Rendelet Államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- A 47/2013. (VII. 4.) EMMI rendelettel módosított 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 1/1998. (VII.24) OM rendelet a nevelési - oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről
- 2016/679. számú rendelet - Európai parlament és a Tanács (EU) általános adatvédelmi rendelete, GDPR- törvény
- Az Óvoda hatályos Alapító Okirata

Irányelvek:

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve

3. HELYZETELEMZÉS

3.1. Gyékényes község bemutatása

Gyékényes Somogy-ország déli határvidékén, Somogy és Zala megye találkozásánál, a Horvát határ mentén található. A község keleti – délkeleti része a Duna – Dráva Nemzeti Park értékes területe, 1996 – tól. A tájvédelmi körzethez tartozik Gyékényes egyik híressége, a bányató, ismertebb nevén Kotró. A közelségük fontos szerepet játszik óvodánkban. Szolgálja a környezet megismerését a növény és állatvilág folyamatos megfigyelését.

Községünk megközelítése közúton és vasúton is jó. Területe 33. 76 km2

Nyáron a lakosság száma megduplázódik az itt nyaraló turisták miatt.

A lakosság fogyóban van, a fiatalok többsége elhagyta a falut.

Településünkön jelenleg egy óvoda, és egy Idősek gondozóháza működik.

2017-2018-as nevelési év végén az akkor már 4 összevont évfolyammal működő alsó tagozatos iskola is bezárt.

3.2. Az óvoda bemutatása

Az óvoda 1963-ban, optimális környezetben épült.

A fenntartó önerejéből, illetve egyéb pályázati forrás segítségével, több alkalommal is átalakította, felújította.

Két csoportos, 50 férőhelyes, konyhával, ebédlővel működő intézmény. Intézményünk konyhája látja el a Gondozóház idős lakóit ebéddel.

2010-től a szolgálati lakásban alakítottuk ki az irodai (óvodavezetői – élelmezésvezetői) helyiségeket. Itt kapott helyet a logopédia szoba is.

Jellemző, hogy más településről (Zákányfalu – Zákány, Porrogszentpál, Porrogszentkirály, Csurgó) is választják óvodánkat.

Sajátos kulturális környezetet jelent a faluközösség. Az itt élők elvárják egymástól a hagyományos erkölcsi viselkedési normák megtartását, átörökítését.

A faluközösség is befolyásolja az óvodai nevelés lehetőségét. Meghatározó törekvéseink közé tartozik a falu hagyományainak, kulturális örökségének élesztése ápolása. Gyermekeink közül van hátrányos helyzetű, magát kislétszámban románnak valló gyermek. Sajnos nem csak ezekre a családokra jellemző, hogy a létszükségletek kielégítésének megteremtése a legfontosabb feladat. A luxus megjelenése is fellelhető, alacsony százalékban, a családokban. Egyre jellemzőbb, hogy az elmaradott, ingerszegény környezetből érkezett gyermekek tapasztalatai, ismeretei, beszédkultúrájuk elmaradott, kialakítatlan. Szokásaikban, gondozási tevékenységük

területén visszamaradottak. Prevenciós programunk lehetőséget ad e hiányosságok kompenzálására.

Mi óvónők tudjuk, hogy a sok – sok kisgyermek számára milyen fontos az óvoda színtere, ahol megtapasztalja az érzelmi biztonságot, az értő figyelmet, a szerető törődést, a fejlődést biztosító klímát.

Tudjuk azt is, hogy a gyermeket különleges védelem illeti meg, testét és lelkét együtt kell ápolnunk, hogy szelleme is egészségesen fejlődhessen. Ha elfogadjuk őt olyannak, amilyen, ha biztosítjuk bizalmunkról minden cselekedetében, ha elnyerjük bizalmát, ha erősítjük öntudatát, ha elismerjük teljesítményét, igyekezetét, ha társai felé irányítjuk, ha társai előtt is értékeljük igyekezetét, ha a szabad játék során apró lépésekkel, komplex módon tervezzük képességeinek fejlesztését, ha kihasználjuk erősségét, és kedvező adottságaira építünk, akkor meggyőződésünk, hogy érzelmileg kiegyensúlyozott gyermeket nevelünk.

Intézményünk 2 csoportjába hosszú évek óta 3 óvónő, 2 dajka látja el a napi feladatokat.

Nevelőtestületünk is alkalmas a pedagógiai megújulásra, innovációra. Valljuk, hogy meg kell mutatni intézményünkben is az eltérőt, a valamiben más arculatot, az egyediséget, csak a „RÁNK" jellemzőt. Feladatunknak tekintjük, hogy folyamatosan felkészülve eleget tegyünk a fenntartó és a törvény által meghatározott elvárásoknak, a sérült gyermekek fogadásával kapcsolatban is. Nemcsak az óvoda épülete családias nálunk, hanem az óvoda légköre is, amelyben mindenki számára első a gyermek. Óvó, féltő szeretettel vigyázzuk minden lépésüket, elképzelésüket, tevékenységvágyát. A gyermekek fejlődését a simogató kéz melege, a mosolygó, bíztató tiszta tekintet, az együttérző és elismerő szó segíti.

A sokoldalú személyiségfejlesztés érdekében nagy gondot fordítunk környezetünk esztétikájára, udvarszépítésre, az óvoda helyiségeinek színharmóniájára. Az egészséges életmód kialakítására és fenntartására törekedve használjuk a mozgásfejlesztő játékokat a csoportszobában, tornateremben, valamint a nagy udvarunkon is. Nagy gondot fordítunk az egészséges táplálkozási szokások meghonosítására is. Mint ahogy a rászoruló gyermekek felzárkóztatására, életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztésre és a tehetséggondozásra.

4. ÓVODÁNK JELLEMZŐI

4.1. Tárgyi feltételek:

Az óvodának rendelkeznie kell a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Korszerű, jó tárgyi felszereltséggel rendelkezik épületünk, amely biztosítja a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához a feltételeket. (figyelembe véve a kormányrendelet által meghatározott normát)

2009-től az óvodás gyermekek az ebédlőben étkezhetnek.

2006-ban csoportszobák nyílászáróinak cseréjére is sor került. 2017-ben az öltözőben, fürdőszobában, ebédlőben is megtörtént a csere.

A foglalkoztatók és a gyermeköltözők funkcionálisak, világításuk, fűtésük korszerű. A falak színe harmóniát sugároz. A csoportszobák esztétikusak, világosak, tágasak, biztonságosak, motiváló környezetet biztosítanak a gyermekek fejlődéséhez, testi-lelki egészségének megőrzéséhez.

Bútorainkat pályázati, illetve egyéb bevételből folyamatosan cseréljük. (Ebédlő – öltöző – csoportszobák)

A program eredményességét erősítve, az alap játékeszközökön kívül megtalálhatók a csoportszobában egész alakot láttató tükör, a lateralitást, oldaliságot jelző karszalagok, szívecskék az asztalokra ragasztva, a részképességeket fejlesztő játékok, mozgásfejlesztő eszközök, tornaszerek.

Célzottan a mozgásfejlesztés irányában tervezzük az eszközbővítést.

Nevelői szoba kialakítására is lehetőség nyílt, azzal, hogy a már említett irodát az üressé vált szolgálati lakásban helyeztük át. Logopédiai, fejlesztő szobát, irodákat alakítottunk ki, amellyel adekvát munkakörnyezetet alakítottunk a munkatársaknak, és lehetőséget teremtettünk a szülők fogadására is.

Logopédiai, fejlesztő szobánkban valósul meg segítő szakembereinkkel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogató segítése, hátránykompenzálás.

Az összes berendezési tárgyat – bútorokat – szőnyegek, függönyöket saját erőből, rendezvényekből, összegyűjtött pénzből vásároltuk. Az összes gyermekfektető lecserélésre került.

A nevelési területekhez szükséges szemléltető eszközök rendelkezésre állnak.

A gyermekek által használt tárgyi felszerelések hozzáférhető helyen, nyitott polcokon, biztonságukra figyelemmel vannak elhelyezve. prioritásként kezeljük a környezettudatosságra

nevelést: természetes anyagokat használunk díszítésre, barkácsolásra. Fontosnak tarjuk a szelektív hulladékgyűjtést.

A szakmai eszközök minőségi bővítése folyamatos, célirányosan a programunkhoz kapcsolódóan bővítettük. Az óvodapedagógusok, valamint a dajkák által készített játékok, eszközök készítése kiemelendő. Olyan anyagokkal, eszközökkel, tárgyakkal vesszük körül a gyermekeket, melyek esztétikusak, harmóniát nyújtanak.

Természeti kincseket gyűjtünk a gyermekekkel, melyeknek helyet biztosítunk a csoportszobákban. A nagycsoportos gyermekek aktívan részt vesznek a növénygondozásban. Gyermek méretű kerti szerszámok állnak a gyermekek rendelkezésére.

Az egészség megőrzése, a kulturhigiénés szokások kialakításának és megerősítésnek érdekében minden gyermek jellel ellátott tisztálkodási eszközeit az óvoda biztosítja és kezeli.

Különösen kiváló eszköztárral rendelkezünk a mozgásfejlesztés terén.

A mozgásfejlesztést heti rendszerességgel, a jól felszerelt iskolai tornateremben tartjuk.

A dajkák – takarító munkáját segíti a mosogatógép, mosógép.

Az eszközök nagy részének vásárlása rendezvényekből származó bevételekből történik.

Az étkezés a HACCP – rendszer szerint biztosított saját konyhánkon.

Nevelésünk másik fontos színtere az óvoda ***udvara.*** 6.500 nm^2-en a kerítésépítés folyamatos.

A telek körbekerítésével, valamint az élőnövényzet telepítésével biztonságosabbá, esztétikusabbá vált.

Van kemence, homokozó, mászó vár, kerékpárút, filagória, felállítható mobil tornaeszköz. Farönkök, diófára rögzített hinta, mérleghinta.

Sok szép disz növény és cserje. Fák, bokrok adnak lehetőséget a gyermekeknek a megfigyelésekre, az élő környezetben való tapasztalatszerzésre. A Zöld Óvoda kritériumrendszerének megfelelve fűszerkertet és virágoskert alakítottunk ki. Az itthon telelő madaraknak madáretetők állnak rendelkezésre, hogy átvészeljék a hideg időszakot.

Udvarunk nagy része árnyékolt. Jellemző rá a funkcionálisan is elkülönülő tagoltság. A homokozó az értékorientált közösségi kohézió erősítésére is alkalmas. Udvarunk adottsága a programunk feladatainak megvalósításához ideális.

Fejlesztési elgondolásaink szintén a program céljainak alárendelve történnek. Szükséges a gyermekek mozgáskultúráját tovább fejlesztendő mozgásfejlesztő játékok korszerűsítése, cseréje, újak telepítése. Mindez sikeres pályázat útján megvalósult 2021-ben.

Óvodánk épülete, udvara, berendezési tárgyai úgy lettek kialakítva, hogy azok a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését, fejlődését szolgálják. Lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését.

Könyvtárunk az óvodapedagógusok munkáját segíti. Az ellátottság jó színvonalú. A 400-450 kötetből álló szakkönyveinket költségvetésünkből évről évre folyamatosan bővítjük. Szakfolyóirataink: Óvodai nevelés, Óvónők Kincsestára, Óvodavezetési Ismeretek, Óvodai Jogfutár. Hiszen az óvodában folyó pedagógiai tevékenység fejlesztése szakkönyvtár nélkül elképzelhetetlen.

Mesekönyv állományunk folyamatosan cserélődik, újul.

Mindkét csoportszobában vannak auditív eszközök: magnó, cd - lejátszó, a nagycsoportban TV, DVD lejátszó, diavetítő, diafilmek – amely segíti az óvónők munkáját. A kivetítésre projektor is a rendelkezésünkre áll.

Helyi sajátosságként említhető, hogy az itt lakó, a faluba látogató német és osztrák vendégek nagyon sok szép játékkal (babák – fejlesztő játékokkal) látják el óvodánkat.

Összegezve:

A program megvalósításához szükséges alapvető tárgyi feltételek részben adottak. A köznevelési törvény 124. § (20) bekezdésében meghatározott kötelező eszközök és felszerelési jegyzékben foglaltak alapján nem minden területen biztosítottak a feltételeket.

A jól szervezett napirend, a már meglévő eszközök karbantartása, folyamatos bővítés lehetősége azonban biztosítja a zavartalan óvodai fejlesztést.

Programunk működőképességének megtartásához elengedhetetlen a folyamatos korszerűsítés, amelyhez a pénzügyi fedezetet továbbra is főként saját, valamint pályázati forrásból, igyekszünk biztosítani.

4.2. Személyi feltételek

Óvodai dolgozók létszáma: 9 fő

Óvodapedagógus: 3 fő

A nevelőtestület tagjai közül 1 fő vezető, aki rendelkezik közoktatási vezető és pedagógus szakvizsgával. Minősítő eljárásban 2018. tavaszán vett részt. Besorolása: Pedagógus II. 1 fő óvodapedagógus besorolása: Pedagógus I. A harmadik álláshelyet gyakornok tölti be. (ő még nem rendelkezik a törvényben előírt végzettséggel. Ennek megszerzése folyamatban van -2023). Sikeres államvizsgát követően gyakornokként dolgozik intézményünkben.

Nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő: 2 fő szakképzett dajka

Élelmezésvezető: 1 fő

Szakács: 2 fő

Konyhai kisegítő: 1 fő

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. Szem előtt tartják az óvodapedagógusok a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését szolgáló nem pedagógus alkalmazottaknak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakemberek közreműködését vesszük igénybe (fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógy testnevelő).

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A jövőben a pedagógiai folyamatok a 9 kompetencia mentén történő értékelésének, elemzésének működnie kell. Feladatunk egymás munkájának minél teljesebb megismerése, az egymástól való tanulás megvalósítása, a kialakított együttműködés további fejlesztése.

A pedagógus-életpályamodell szerepének bevezetése, új elvárasoknak való megfeleléssel kapcsolatos törvényi, jogszabályi változásokkal a pedagógusok előmeneteli rendszerében kilenc kompetenciaterület jelöl meg:

Pedagógus kompetenciák:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos módszertani tudás

2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók 3. A tanulás támogatása

4. A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

5. A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység,

6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért
9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Az óvodapedagógusok törekszenek a szüntelen megújulásra. Nagy hivatásszeretettel és a szülői, fenntartói igény figyelembevételével végzik felelősségteljes munkájukat.
Óvodánk reggel 7^{00} órától délután 17^{00} óráig, napi 10 órában tart nyitva.
Nyitva tartás ideje alatt a ránk bízott gyermekek fejlesztésével, nevelésével óvodapedagógus foglalkozik. Jelenléte fontos feltétele az óvodai nevelésnek.
Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, minta a rá bízott gyermekek számára.
Intézményünk 2 csoportjába hosszú évek óta 3 óvónő és 2 dajka látja el a napi feladatokat.

Összefoglalva:
Az óvodarendszerre is jellemző az állandó folyamatos átalakulás. Nevelőtestületünk is alkalmas a pedagógiai megújulásra, innovációra. Jelen kell, legyen mindenkiben az önképzés igénye. Rendelkezésre álló erőforrásra építve biztosítjuk a szervezet minőségi működését.
A vezetőnek ösztönözni kell az óvodapedagógusok szakmai fejlődését, érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelő továbbképzéseken való részvételt. Érdeklődésük legyen koherens az intézmény érdekivel, valamint a Pedagógiai Programunkban megfogalmazottakkal.
Meg kell mutatni intézményünkben is az eltérőt, a valamiben más arculatát, az egyediséget, a csak a „RÁNK" jellemzőt.
Nevelőmunkánk során az óvodapedagógusok és a dajkák tevékenységét összehangolttá kell tenni. Valamennyi munkatársnak meg kell tenni mindent, hogy partnereink elégedettek legyenek.
Becsüljük meg a tudást, tudjuk elfogadni a közösségben dolgozók munkáját, tevékenységét.
Tisztelve segítsük egymást a jobbítás szándékával.

5. ÓVODÁNK JÖVŐKÉPE

5.1. Óvodakép

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, óvó-védő, szociális, nevelő - személyiségfejlesztő funkcióval, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Olyan óvodában kívánjuk nevelni a gyermekeket, ahol a gyermek, a szülő és a munkatársak egyaránt felszabadultan, biztonságban érzik magukat. Gondoskodunk az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről. Munkánkat nevelőtestületi közösségekben végezzük – ezzel is erősíteni kívánjuk a nevelői ráhatásokat.
Munkánkat küldetésnek vesszük, amelyben a partneri elégedettség folyamatos növelése, az igényeik szakszerű kielégítése a célunk.
Tudásunkkal a gyermekek rendelkezésére állunk. A gyermeket feltétel nélkül szeretjük, elfogadjuk, tiszteljük, megbecsüljük. Szükségleteit kielégítjük.
A testi, szociális, értelmi képességeik egyéni és életkor specifikus alakítására törekszünk.
Az egyén tiszteletben tartása mellett a társas viselkedés megtapasztalásával, gyakorlásával a gyermekek szocializációját kívánjuk segíteni.
Nagy hangsúlyt fektetünk a másság elfogadására, elfogadtatására, munkánk során a prevenció előtérbe kerül. Egymás tiszteletére, szeretetre, megbecsülésre nevelünk.
Óvodánk tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével, a dolgozók személyes példájukkal segítik a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását és az emberi értékek közvetítését és a helyi természeti értékek védelmére nevelést, az életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő műveltségtartalmak közvetítésével. Figyelembe véve a fejlődés és nevelés optimális feltételeit, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játék prioritásával.
Segítjük az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlesztését.
Az óvodai nevelésünkben érvényesül az egyének példája. Segítjük egyéniségük kibontakoztatását az életkori és az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével.
Az óvodai nevelésben alkalmazott összehangolt pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez igazodnak és biztosítják minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.

Építünk a gyermek nyitottságára, segítjük abban, hogy megismerje tágabb környezetét, a nemzeti kulturális értékeket, a nemzeti identitástudat alakulását. Ápoljuk a magyar hagyományokat és a magyar anyanyelvet.

A nemzetiséghez, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelésében támogatjuk a befogadás lehetőségét, a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az alapvető emberi jogok és alapvető szabadság védelmét.

Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni igényit, tiszteletben tartjuk a kulturális sokféleséget, a multikulturális nevelésen alapuló integrációt.

Beszélő környezetével biztosítja a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását, a gyermeki kérdések támogatását, a mindennapi anyanyelvi és értelmi nevelést és fejlesztését.

A hátrányos helyzetű vagy valamilyen hátránnyal küzdő gyermekeket nevelő intézményeknek, így az óvodának is feladata, hogy az egyenlő esélyeket biztosító tényezők, feltételek létrehozása megvalósuljon intézményes keretek között. Célunk, hogy kompenzáló környezetet és bánásmódot teremtsünk meg.

Megújulásra kész, a korszerű pedagógiai törekvések iránt nyitott nevelőtestületünk. Ez biztosítékot jelent az általunk elfogadott értékek megőrzéséhez, közvetítéséhez.

5.2. Gyermekkép

A gyermek személyisége egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A gyermeknek életkoronként és egyénenként változó testi szükségletei vannak.

A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet meghatározó.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vétele mellett, a gyermeki személyiség kibontakoztatásán keresztül, a befogadás az esélyteremtés az esélyegyenlőségek megteremtése érdekében a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését, valamint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek gondozását, fejlesztését fontos feladatunknak tekintjük. Ezért óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának.

A családokkal együttműködve, kiegészítve és segítve azt – a gyermekek spontán érését hangsúlyozva, olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik közül legtöbben az óvodáskor végére készen állnak az iskolai tanulás megkezdésére.

Törekszünk az iskola – óvoda átmenet megkönnyítésére, biztosítva a szabad játék kitűntetett szerepét, a környezettudatos magatartás szem előtt tartásával.
Vállaljuk az inkluzív nevelés értékeinek közvetítését.
Óvodai nevelésünk során törekszünk arra, hogy a gyermekek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek és a meglévő hátrányaik csökkenjenek.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni:

- Akik jól érzik magukat társaik és nevelőik között az óvodánkban.
- Aktívak, érdeklődőek, szívesen tevékenykednek.
- Testileg és lelkileg egészségesen fejlődnek.
- Szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is személyiségek.
- Rendelkeznek az életkoruknak megfelelő testi és lelki képességekkel és készségekkel.
- Választékosan használják anyanyelvüket, gondolataikat világosan kifejezik.

Családias neveléssel várunk Téged.
Egymásért cselekedve
Megkülönböztetett figyelemmel
Egyéni követéssel, gondoskodással
Tenni szeretnénk
Érted
Kiemelten kezelve a szocializációt
Különleges gondozást, bánásmódot
Ellátást is felvállalva
Remélni és szeretni
Tudatos – célzott fejlesztéssel
Játékkal
Elfogadva Téged amilyen vagy.

5.3. Pedagóguskép

Az óvoda egész nevelőközösségének rendelkeznie kell az együttműködés, egymásra figyelés képességével a minden napok során, hogy példaadásra nevelje a gyermekeket. Az általa választott módszerek a gyermekek kompetenciáinak fejlesztését szolgálják.

Az óvónő, mint MODELL kell, hogy legyen a gyermekek számára. Így meg kell, hogy feleljen azoknak a követelményeknek, amelyeket elvár tőlünk a szakma, a társadalom, az óvodahasználók közössége. Önképzés és szakmai továbbképzések útján gazdagítja ismereteit.

Elkötelezettek vagyunk a **minőség** iránt. Feladatunk:

- A Pedagógiai Programunkban megfogalmazott minőség, értékek megvalósítása (*a mozgás, a testséma, a percepció és a verbális fejlesztés).*
- Egyénre szabott, tudatos, célzott fejlesztés.
- Empátiás, nyugodt, biztonságot nyújtó légkör
- A tevékenykedés, élményszerzés lehetőségeinek sokoldalú biztosítása
- Szakmai elhivatottság
- Másság elfogadása, értékeinek tudatos közvetítése a gyermekek felé
- Értékorientáltság, pozitív beállítottság
- Elkötelezettség és motiváltság a minősítési rendszer alkalmazása mellett

Fejlesztőmunkánk akkor eredményes, ha elégedett ***a szülő:***

- látja, hogy gyermeke jól érzi magát az óvodában
- ha gyermeke életkorának, egyéni képességeinek megfelelően fejlődik
- ha a nevelés folyamatában partnerként számítanak együttműködésére
- ha a gyermekéről – fejlődéséről, megfelelően igény szerint tájékoztatják

Elégedett az ***óvodapedagógus:***

- a lehetőségekhez mérten – adottak a pedagógiai munka feltételei
- ha a Pedagógiai Program alapján maga választja meg a módszereket, ezáltal eredményessé válhat a pedagógia tevékenysége
- ha lehetősége és igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre
- a pedagógiai tevékenységében felmerülő problémákat kérdéseket, döntéseket, legjobb tudásukat, megfelelően tudja irányítani

Elégedett a nevelőmunkát segítő ***dolgozó:***

- ha munkáját odaadással végezheti a gyermekek érdekében
- ha adottak a munkavégzés feltételei
- ha munkáját becsülik és elismerik, értékelik

Együttműködésünk akkor lesz eredményes, ha a közös célok megvalósításában, jó kapcsolatban, csoportmunkában tevékenykedünk. Széles körben alkalmazzuk a kommunikáció csatornáit.

Elégedett a ***fenntartó:***

- ha az intézmény gazdaságosan célszerűen működtetik, más finanszírozás lehetőségét is keresve
- az óvoda működését a helyi társadalmi környezet, a hagyományok figyelembevételével a gyermek érdekeihez igazítja
- ha az intézményi neveléssel – oktatással a partnerek elégedettséget jeleznek
- ha az óvoda megfelel a mindenkori törvényi kötelezettségnek

Elégedett a ***gyermek:***

- ha jól érzi magát az óvodában, vannak barátai, a felnőttekhez érzelmileg kötődik
- ha különböző tevékenységekben motiválva vesz részt
- szabadon tevékenykedhet, érdeklődésének megfelelően elégítheti ki tudásvágyát
- ha ismeri a közösség értékeit, elfogadja, alkalmazkodik hozzá
- ha elfogadja a „másságát" a különbözőségeit
- ha tudja, helye van a közösségben, aktív tagja annak, társas kapcsolatira szükség van és ki is elégítheti azokat

6. ÓVODÁNK KÜLDETÉSNYILATKOZATA, ÉRTÉKEI

6.1. Küldetésnyilatkozatunk

Mi olyan óvoda szeretnénk lenni, ahol:

- a dolgozókra a gyermekszeretet, a tapintat, a humanizmus és a bizalom jellemző
- tárgyi és személyi feltételek adottak ahhoz, hogy a gyermekek biztonságban, szeretetteljes légkörben nevelkedjenek
- mindenkiben jelen van az önművelés, a szaktudás, továbbképzés igénye
- ahol az emberi kapcsolatot az együttműködés, együtt gondolkodás, segítőkészség, alkalmazkodás jellemez
- arra törekszünk, hogy a kisgyermeket megismerjük, elfogadjuk, neveljük, fejlesszük
- befogadjuk az eltérő fejlődésű gyermekeket, el tudjuk helyezni értékrendjükbe a másságot
- fontos számunkra a prevenció, a kompenzáló tevékenység

- hagyományaink ápolásával erősítjük hovatartozásunkat
- ahol a minőséget, mint értéket próbáljuk megőrizni, szinten tartan, közvetíteni

6.2.Nevelési értékeinek

A mozgás prioritása

- A játékos mozgás által a mozgásigény felkeltése, kielégítése, a mozgáskultúra fejlesztése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség alakítása, mozgásra késztető biztonságos környezet kialakítása
- Testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség), fizikai erőnlét a koordinációs készségek, és a térérzékelés tudatos fejlesztése

Az egészséges életmód kialakítása és fenntartása

- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- Az egészséges életmód, betegségmegelőzés, valamint a biztonságos környezet szokásainak alakítása
- A gyermek komfortérzetének biztosítása és a testi fejlődés elősegítése
- A teljes körű egészségfejlesztéssel, környezetvédelemmel összefüggő feladatok megvalósítása

A játék elsődlegessége

- Rugalmas napirend biztosítása
- A szabadjáték elfogadása: az egyes gyerekek játékfejlődése, az egyéniségben rejlő lehetőségek támogatása, a társas együttműködésben rejlő lehetőségek támogatása
- Derűs, nyugodt légkör biztosítása
- A játék sokoldalú fejlesztő hatásának kibontakozásához változatos eszköztár biztosítása.
- A tárgyi környezet kiszolgáló funkciójának bővítése.
- A támogató, visszaható játékpedagógiai eljárások intézményi kimutatása.

Az érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés fejlesztése

- Az interperszonális (személyközi) kapcsolatok új formáinak alakítása.

- Az énkép – önismeret – önértékelés fejlesztése. Értékek, normák kialakítása.
- Az erkölcsi nevelés alakítása, a jó és rossz felismerése, az őszinteség az igazmondás, igazságosság, felelősségvállalás, a gyengébb védelme, segítése saját élethelyzetbe való megtapasztalása, a dolgozók modell értékű bánásmódja során
- A közösségi nevelés az egymásra figyelés, az együttérzés, az egymáshoz alkalmazkodás, egymás segítése, a különbözőség elfogadása, tisztelete.

Az egyéni különbségek tiszteletben tartása

- Az egyéni fejlődési ütem nyomon követése a képesség fejlesztéshez kidolgozott szempontok alapján.
- Minden pedagógustól és nem pedagógus kollégától elvárás a másság elfogadása, a tolerancia, és a segítőkészség.
- Fejlődési lapok vezetése, évente két alkalommal a szülő tájékoztatása. Tervezőmunkánál a gyermek fejlettségének figyelembe vétele

7. ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI ÉS FELADATA

7.1. Óvodai nevelésünk alapelvei

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló része, nevelési intézménye. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Intézményünk a család nevelőpartnereként egészíti ki a családi nevelést. A szülő és az óvoda kapcsolata kölcsönösen elismert szabályokon nyugvó, a gyermek érdekében történik.

A 3 – 6 éves gyermekek eltérő fejlődési ütemének és érési jellemzőinek szem előtt tartásával a jól átgondolt pedagógiai módszerek alkalmazásával, játékos keretek között alakul az egészséges, sokoldalú személyiség, a gyermekek környezettudatos szemlélete.

Az Óvodai nevelési programunk elkészítésekor az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja mellett figyelembe vettük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésével összefüggő irányelveket.

Alapelveink:

- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, gondoskodás, megbecsülés és bizalom és védelem övezze.

- A nevelés, az érzelmi biztonság, az otthonos, derűs, szeretetteljes légkör minden helyzetben tegye lehetővé és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását és a gyermeki szükségletek kielégítését.
- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók gyermekek óvodai nevelése keretében (*inter- és multikulturális nevelés, nyelvi nevelés, integrációs, emberi és alapvető szabadságjogok*) biztosítjuk a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (*a továbbiakban migráns*) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.
- A gyermek folyamatos értékelése során érvényesülnek a pozitív eredmény érdekében a jutalmazás elvei és formái.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek sajátos nevelési igénye, valamint a nemzetiségi gyermekek nevelése során megvalósul a tolerancia, a különbözőségek elfogadásának elve, a differenciált képességfejlesztés, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció.
- A sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális, értelmi érettség kialakítására törekszünk.
- Arra, hogy a tehetséges gyermek átlag feletti egyéni képességei felszínre kerüljenek, fejlődjenek.
- Segítjük az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzését a részképességek fejlesztésével.

7.2. Óvodai nevelésünk feladatai:

- Hogy kiegészítsük, felerősítsük azt a szociális tanulást, amit a család elkezdett
- Megtanítsuk a gyermeket beszélni, közlekedni, a környezet adta keretek között tevékenykedni, az eszközöket használni, a társakkal együttműködni, ellesni a mindennapi élet adta szerepeket, magatartásmintákat.
- Arra neveljük a gyermeket, hogy megértse, hogy az emberek különböznek egymástól
- A sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítsa a szűkebb és tágabb környezetben a szép iránti fogékonyság felébresztését, a szép élvezésének és kifejezési készségének megalapozását, a gyermek érzelemvilágának gazdagítását, a környezeti hatásból adódó nagy szintkülönbség kompenzálását

- Közvetetten segítjük a gyermek iskolai közösségbe történő beilleszkedését
- Intézményünk nevelési, fejlesztési programja minden gyermek számára biztosítja a gyermeki jogokat és az egyenlő hozzáférést a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint az Sajátos Nevelési Igényű gyermekek számára is.
- a testi és szociális érettség kialakítása
- az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztése
- az egészséges életmód alakítása
- a környezettudatos magatartás megalapozása
- az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése az óvodai nevelési feltételek sajátos megszervezésével, tágabb és szűkebb környezetünk múltbéli értékeinek, népi hagyományainak felidézése megőrzése, ápolása
- Nevelésünk kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását, de támogatja a klasszikus női és férfi szerepek megélését a játékban és egyéb tevékenységekben is
- Ezáltal óvodai nevelésünk nem ad helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben
- Nevelésünk folyamatában „kulcs – szereplő" az óvodapedagógus elfogadó, támogató attitűdje, mellyel segíti a gyermek egyéni szükségleteinek kielégítését
- Óvodánk teljes nyitvatartási ideje alatt biztosítjuk, hogy a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítsa
- Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés és szocializáció biztosítása
- Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- Hátrányok csökkentése az óvodai tevékenységeken keresztül az életkorhoz és egyéni sajátosságokhoz, valamint az eltérő fejlődési ütemhez igazodva. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlődésének elősegítése, szakember irányításával történő fejlesztése (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal).
- Környezettudatos nevelés megvalósítása a fenntarthatóság elvét közvetítő, élmény gazdag, tevékeny mindennapok biztosítása közös tevékenységek során. Tapasztalatok gyűjtése a természeti és az épített környezetről, okokozati összefüggések megláttatása, megfigyelőképesség és gondolkodás fejlesztése

7.3. Pedagógiai Programunk specifikus nevelési feladata

Az iskolai tanulási zavarok megelőzése – prevenciója

Intézményünkben a prevenciós fejlesztés a gyermekek érési folyamatához igazított, életkori sajátosságoknak megfelelő és ahhoz illeszkedő eszközökkel történő segítségnyújtás, támasznyújtás. Óvodánk tudatosan felvállalja az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók, részképességek fejlesztését.

A potenciális zavarok megelőzése, korai kiszűrése a gyermekek spontán aktivitására építve a fő nevelési területeken végzett feladatokban integráljuk. A gyermekek másságát, különbözőségét, az egyenlő hozzáférést biztosítjuk minden gyermek számára.

A tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztésénél a mozgásra alapozunk. A mozgásos tapasztalatokból gyökereztethetőek az értelmi műveletek. A nagymozgás, a finommotorika célzott fejlesztésén keresztül befolyásolhatjuk a testséma, a lateralitás (oldaliság), térpercepció alakulását is.

A sikeresen elvégzett mozgásos feladatok fokozzák a figyelemkoncentrációt, a kitartást.

7.4. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása – egészségfejlesztő program
- az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösség nevelés
- az anyanyelvi, - értelmi fejlesztés, és nevelés megvalósítása.

7.4.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Programunkban az egészségnevelés terén is a prevencióra fektetjük a fő hangsúlyt.

Ennek legfontosabb tényezője a helyes életritmus kialakítása.

A rendszeresen, ugyanabban az időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, feltételei az egészséges testi és szellemi fejlődésnek.

Az optimális, a gyermek életkorának megfelelő óvodai élet ritmuskialakításánál figyelembe vesszük az otthonról hozott szokásokat.

Az óvodáskort az erőteljes testi fejlődés jellemzi, melyet nevelőmunkánk során elősegítünk.

Cél:

- A gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, harmónia biztosítása az óvodai élet során
- Az egészséges életmód, életvitel iránti igény alakítása
- Különös hangsúlyt helyezünk az óvodán belüli szokásrendszerek kialakítására
- Az egészséges életvitelhez szükséges készségek, jártasságok megalapozása, formálása Egészségfejlesztést megalapozó szokások formálása
- A környezettudatos magatartás megalapozása, egészséges életvitel alakítása
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek komplex fejlesztése, a hátrányok kompenzálása, tehetséggondozás

Óvodapedagógus feladata:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, fejlesztése
- Testi-lelki komfortérzet biztosítása, egészségük megóvása, edzése, ápolása, megőrzése, egészségi állapotuk figyelemmel kísérése
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, hogy edzettek, alkalmazkodó képesek legyenek
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- Az egészséges életmód, a testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés és betegségmegelőzés az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése
- A gyermekek fejlődéséhez, és fejlesztéséhez szükséges egészséges, nyugodt, biztonságos balesetmentes környezet feltételeinek megteremtése, környezet megóvására irányuló szokások alakítása
- Az egészséges életmód, a testápolás, tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása

- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása
- megfelelő szakemberek felé való problémajelzés, - a szülővel együttműködve-, akik ellátják a speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat. Igényeljük a speciális szakemberek (védőnő, háziorvos, fogorvos, dietetikus) alkalmankénti ismeretterjesztő foglalkozásainak megtartását.
- Olyan alapképességek elsajátítása, amellyel elérhető az egészségvédő, egészségfejlesztő magatartás
- Párhuzamos tevékenységek gyakorlásához, elegendő idő, türelmes légkör, rugalmas napirend kialakítása
- A szokás – és normarendszer közös kialakítása, összehangolt munka, azonos norma valamennyi csoportban dolgozó óvodapedagógus és dajka között
- Saját személyükkel kapcsolatos gondozási, testi, szükségleteik kielégítéséhez készségek, képességek fejlesztése, ezzel az iskolai beilleszkedés közvetett segítése
- A gyermek önállósági törekvéseinek segítése, támogatása, a tevékenységek szóbeli megerősítése
- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség megismerése, fejlesztése- különös tekintettel sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek esetében - egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, szükség esetén megfelelő szakember bevonása
- A szülők egészségmegőrző, betegségmegelőző szokásainak megismerése, befolyásolása (szociokulturális háttér, gondozási szokások)
- A fenntarthatóság érdekében széleskörű környezetvédelmi tevékenységek és szokások alakulnak (szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, komposztálás, energiafelhasználás stb.)
- Szociális hátrányok enyhítése egyéni higiénés problémák megoldásával
- A pihenéshez friss levegőt, anyai szeretetet, gondoskodást; a szendergő állapot megteremtéséhez halk altatódalok dúdolását, gyertyagyújtást, mesét, verset, differenciált pihenés lehetőségét alkalmazzuk
- Sétákat, kirándulásokat szervezünk, melyek a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt is jelentenek a gyerekek számára.

7.4.2. Az egészséges életmód alakításának tartalma

7.4.2.1. Gondozás

A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás szervezeti keretei, formái teszik lehetővé. A testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfort érzetének biztosítása, a testi szükségletek kielégítése. Mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósulhasson meg.

A gondozási tevékenységek kiemelt jelentőségűek a gyermekekkel történő kapcsolatépítés, önállóságuk fejlődésének elősegítése céljából. Fontosnak tartjuk az óvodapedagógus – gyermek, dajka – gyermek közötti bensőséges, meghitt, megértő viszonyt, kapcsolatot, szoros együttműködést, a természetes testközelség meglétét.

A gondozás, egészségfejlesztés szorosan kapcsolódik a különböző tevékenységekhez, a játékhoz, a munka jellegű feladatokhoz és a tanuláshoz. Lehetőség nyílik a gondozási teendők kultúr tartalmának közvetítésére is: tiszta, esztétikus rendezett környezet, kulturált étkezés iránti igény alakítása.

Az óvoda valamennyi dolgozójának modell értékű kell, legyen a kommunikációja, bánásmódja. Különösen fontos az óvodát kezdő gyermekek tekintetében, a beszoktatás – befogadás időszakában, a minél nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb szokásalakítás érdekében.

A gyermekek egészséges életrendjét az óvodában kialakult napirendi szakaszok folyamatossá tétele teremti meg. A napi életritmus megtervezésénél megfelelő időt biztosítunk a gondozási feladatokra. A gyermekek a gondozási tevékenységeket egyéni szükségleteiknek megfelelően olyan ütemben végzik, ahogyan erre már képesek.

Az önkiszolgáló feladatok elvégzése a tevékenységek többszöri gyakorlását teszik lehetővé, alakítják a gyermekek énképét, segítik önállóvá válásukat. A tevékenységben a felnőtt - óvodapedagógus, dajka, szülő - a gyermek egyéni fejlettségéhez igazodva ad segítséget, és tanítja, gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat. A gyermekek annyi segítséget kaphatnak és igényelhetnek, amennyire az adott helyzetben és a további fejlődésükhöz szükségük van. A programunk elősegíti a gondozási feladatok differenciált végzését. Az egésznapi nevelési folyamatban az óvodapedagógusok, és a dajkák megosztott jelenléte, segítsége, modellje és támogatása szociális értékű.

Mindezek az óvodáskor végére szükségletté válhatnak. Az iskolakezdéshez elengedhetetlen a saját személyükkel kapcsolatos gondozási szükségleteik kielégítéséhez készségek, képességek kialakulása, önálló elvégzése.

A testápolás, öltözködés, étkezés, önkiszolgálás közben természetes módon fejlődik és fejleszthető is a gyermek.

Az önálló öltözködéshez szükséges mozdulatok begyakoroltatására nagy gondot fordítunk. Hangsúlyt fektetünk a rendezett külső, esztétikus megjelenés iránti igény formálására is.

7.4.2.2. Testápolás, egészségmegőrzés – szokásalakítás

A gyermek tisztaságigényének alakítását, egészségének védelmét, testük gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és igényük kialakulását biztosítja.

Az emberi szervezet bioritmusa szerint kialakuló étkezések velejárója- előtte és/ vagy utána - a WC használata, egyéb szennyező tevékenységek - és az ezt követő tisztálkodás.

A különböző családi háttérből étkező gyerekek higiénés szokásait az óvodapedagógus megismeri, feltérképezi, és ennek megfelelően segíti. Törekszünk a család és az óvoda gondozási szokásainak összehangolására, ha szükséges, a családok szokásainak befolyásolására.

A bőrápolás, fogmosás, hajápolás, az orr tisztántartása és a Wc használat kapcsán a gyermekek fokozott önállósággal vesznek részt. Tudatosítjuk a takarékos vízhasználatot.

A védőnővel kötött együttműködés keretében rendszeres tisztasági szűrővizsgálat történik. A szülők tájékoztatást kapnak a higiéniás problémák megoldására.

7.4.2.3. Öltözködés – szokásalakítás

Az öltözködéssel kapcsolatos teendőket a szülőkkel közösen megbeszéljük. Kérjük a szülőket, hogy az óvodában a gyermekek ruházata legyen kényelmes, praktikus, évszaknak, aktualitásnak megfelelő.

Az óvoda életéhez kapcsolódó szokások alakítását az óvodába lépést követően elkezdjük.

Az öltözködés helyes sorrendének megismertetése, valamint az időjárás és öltözködés összefüggéseinek felismerése, egymáshoz igazítása elsődleges feladatunk.

A pizsamáról, tornafelszerelésről, biztonságos, kényelmes váltócipőről, váltóruháról és ezek tisztántartásáról a szülők gondoskodnak.

A kabátok, kinti cipők, váltóruhák elhelyezése az öltözőben jellel ellátott zsákokban, fogason történik. Az elhelyezés és használat szokásának rögzítése az óvodába lépést követően folyamatosan történik. Kezdetben segítségadással, folyamatos közös tevékenykedtetéssel, szóbeli magyarázattal segítünk. Majd egyre kevesebb – kis segítségadással – szóbeli magyarázattal történő bemutatással, az önállóság egyre erőteljesebb ösztönzésével: megbízatással bővítve. Az óvodáskor végén a gyermekek a saját személyük körüli tevékenységeket önállóan végezzék – szükség szerinti segítségadással (folyamatos figyelemmel kísérés, elakadás esetén azonnali segítséget jelent).

7.4.2.4.Egészséges táplálkozás, étkezés – táplálkozási szokások alakítása

Az egészségfejlesztési program az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítését szolgálja.

A helyes étkezési szokásokat kisgyermek korban kell kialakítani.

Ezért figyelünk a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és telítetlen zsír – tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére.

A megfelelő mennyiségű folyadékot a nap folyamán biztosítjuk a gyermekek számára.

A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését szakorvosi igazolás alapján fokozott figyelemmel végezzük (tej érzékeny, liszt érzékeny…).

Az óvoda étrendjét lehetőség szerint kiegészítjük vitamindús zöldségekkel, gyümölcsökkel, illetve tejtermékekkel, az ezekből készített ételekkel, italokkal.

Az idénynek megfelelő termésekből gyümölcssalátákat, zöldségsalátákat, teákat készítünk, s közben a gyerekek megismerkednek korszerű táplálkozással, alapanyagokkal, készítési módokkal, a hozzájuk kapcsolódó higiénés szokásokkal, új ízekkel. Ezzel is megalapozzuk az egészséges táplálkozás kialakulását. Formáljuk ízlésüket, s modellt nyújtunk a családoknak is. Közvetve segítjük a családok korszerűbb táplálkozásának kialakítását.

A *hátrányos helyzetű* gyermekek speciális gondozást, odafigyelést igényelnek tőlünk.

Kezdetben a gyerekekkel megismertetjük az étkezésekhez szükséges eszközök nevét, funkcióját, azok használati módját.

Az egészségügyi szokások, szabályok tudatosítására fokozott gondot fordítunk.

A kulturált étkezési szokások kialakításához biztosítjuk az esztétikus terítéket, a korcsoportoknak megfelelő evőeszközök használatát, a nyugodt étkezés lehetőségét az óvoda ebédlőjében, az étkezéshez szükséges munkavégzés – önkiszolgálás, naposi munka – készségek elsajátítását.

Az egészséges étkezési szokások fejlesztésére külön programokat is szoktunk szervezni, például az őszi vagy tavaszi „Egészséghét" programjaival.

Heti terveinkben is szerepelnek az egészséges ételeket, zöldségeket, gyümölcsöket megismerő, népszerűsítő foglalkozások, kezdeményezések.

Minden érzékszervet megmozgatunk a tapasztalatszerzés során, mindezeket, versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve tesszük még vonzóbbá a gyermekek részére, ezzel is erősítve az egészséges táplálkozást.

7.4.2.5. Levegőzés

A levegőztetés - élettani hatásán túl – elősegíti a hangképző szervek fejlődését, helyes légzés kialakítását

Arra törekszünk, hogy a mindennapok során lehetőség szerint a gyerekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végezzék.

Amikor az időjárás lehetővé teszi a játék, a mozgás, a kezdeményezések, a foglalkozások a szabadban történnek.

Esős, sáros idő esetén séták szervezésével biztosítjuk a levegőzést.

7.4.2.6. Alvás, pihenés – szokásalakítás

A szervezet egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a napi pihenés. Fontos feladatunk a pihenéshez szükséges nyugodt légkör biztosítása, melyet a külső zavaró ingerek kizárásával, az altatás hangulatához illő mesével, rövid verssel, dallal, gyertyagyújtással biztosítunk. (minden nap más gyermek fújja el a gyertyát – ennek szokásrendszerét a csoportok alakítják ki)

Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni alvásigényét, szokásaikat.

A kiscsoportos gyerekek magukkal hozhatják az alváskor megszokott legkedvesebb játékaikat, mely az érzelmi biztonság megteremtését segíti. Minden gyermek az otthonról hozott pizsamájában alszik.

Továbbá oda ülünk azokhoz a kisgyermekekhez, akik ezt igénylik.

A gyerekek fejlődésével az alvásigényük csökken, ezért nagycsoportban lehetőséget biztosítunk a pihenés mellett az aktív, csendes, de nyugodt tevékenységek végzésére.

A megfelelő méretű fektetők, huzattal ellátott takarók a kényelmüket, s egészségük védelmét szolgálják.

7.4.2.7. Lelki egészség fejlesztése, viselkedési szokások alakítása

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, környezetéhez történő alkalmazkodást és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A lelki egészség fejlesztésének feladatai az óvodában az ***integráció*** – a társas beilleszkedés megvalósítása, valamint az ***adaptáció,*** a normatartás elsajátítása és a tevékenységek gyakorlása. Az egészséges napirend visszatérő eleminek gyakorlásával ezek készséggé alakulnak.

Figyelünk a hibás viselkedési módok kezelésére, a gyermekektől érkező segítségkérésre, jelzésekre. Ezek átszővik az óvodai tevékenységeket. Komplex módon kapcsolódnak valamennyi területhez. Ezek megvalósítását jól szolgálják a relaxációs gyakorlatok, valamint a dramatikus mesék, drámajátékok.

7.4.2.8. Egészségvédelem, edzés

Programunkban az egészségnevelés terén is a prevencióra fektetjük a hangsúlyt, a betegségek, balesetek megelőzésére, a gyermekek egészségének megóvására.

A gyermekek egészségének megóvását elősegíti a gondozási, a testi nevelési és a mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása.

Ezen kívül nagy hangsúlyt fektetünk a higiénés szabályok betartására, mivel ezzel a szervezet általános védekezőképességének erősítését, betegségek megelőzését biztosítjuk.

Úgy alakítjuk a gyerekek környezetét, hogy az biztonságos, a berendezések, a falak színei nyugtató hatásúak, harmóniát árasztóak legyenek.

A környezet tisztántartása, portalanítása, fertőtlenítése, a folyamatos levegőcsere, a megfelelő páratartalom biztosítása, a tevékenységek minél nagyobb arányú szabad levegőn való szervezése szintén fontos feladatunk.

A gyermekek testi épségének védelme, a balesetek megelőzése megkívánja tőlünk a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak ellenőrzését, folyamatos karbantartását, a hibaforrások megszüntetését.

A gyermeki gondolkodásmód sajátosságából, valamint a szenzomotoros koordináció zavaraiból adódhatnak a tipikus gyermekbalesetek (törések, zúzódások). Ezek megelőzése állandó felnőtt kontrollal, a tevékenységek figyelemmel, kisérésével történik.

Emellett saját és társaik testi épségének megóvására neveljük a gyerekeket, balesetvédelmi beszélgetéseket kezdeményezünk.

Megismertetjük a gyermekekkel a baleset elkerülése érdekében a kötelezően betartandó szabályokat.

Az óvodába kerülő gyerekek egészségi állapotának megismerését segíti az **anamnézis** felvétele, melynek során tájékozódunk a gyerekek azon betegségeiről, melyek nem akadályozzák az óvodai közösségbe való kerülést (allergia, lázgörcs stb.), az egészségi állapot egyensúlyban tartásának feltételeiről, illetve az alapvető tennivalókról is informálódunk.

Évente egy alkalommal kerül sor a védőnői – orvosi - fogorvosi szűrővizsgálatokra, együttműködési megállapodás alapján. Rendszeresen felhívjuk az orvos figyelmét azokra az eltérésekre, melyek felderítése, kezelése szakorvosi vizsgálatot igényel. (Pl. érzékszervi funkciók csökkenése, mozgásszervi eltérések stb.)

A levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyerekek testi edzettségét.

Ennek érdekében a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban az időjárásnak megfelelő ruházatban.

Nyáron a déli órákban az udvarunk árnyékos területeinek kihasználásával (fák, babaházak,

sátor) óvjuk a gyerekeket a nap káros hatásától. Mindezeknél figyelembe vesszük a gyerekek közötti egyéni különbségeket, egészségi állapotukat.

A fentiek megvalósításával hozzájárulunk a derűs, érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtéséhez, s megalapozzuk az egészséges életvitel iránti igény kialakulását.

Az egészséges életmódra nevelés területei a nevelési feladatokba természetes módon integrálhatóak.

7.2.4.9. Egészséges környezet biztosítása

Helyi sajátosságainkat, lehetőségeinket figyelembe véve a környezet alakítását, szépítését tudatosan tervezzük. Olyan optimális környezet kialakítására törekszünk, amely kedvezően befolyásolják a gyermekek egészséges életmódjának alakulását, a környezettudatos magatartás megalapozását.

Udvarunk kitűnő adottságokkal rendelkezik, alkalmas a természetes mozgásos játékos gyakorlására. Udvarunk esztétikai szépségét adja a sziklakert, virágoskert, kemence, bokrok, fák, cserjék, a füves területek. A famászókáink a természetes zöldövezetbe illőek. Új, korszerű ütéscsillapítóval ellátott udvari játszótéren biztosított az esztétikus játszókörnyezet.

A csoportszobák berendezése, felszerelése, színharmóniája a gyermekeknek otthonosságot, jó közérzetet biztosít.

A szelektív hulladékgyűjtéssel, a hulladékok újrahasznosításának lehetőségeivel a környezetvédelmi napok tervezésével, az erre irányuló tevékenységek megszervezésével, megvalósításával kívánunk a jövőben ismerkedni.

Sikerkritériumok

- A gyermekek jó közérzete érdekében a folyamatos napirend szervezésével nyugodt, türelmes légkört biztosítunk a gondozási teendők elvégzésére. Biztosítjuk, hogy a gyermekek a saját szükségleteiket a számukra legmegfelelőbb egyéni tempóban végezzék.
- A testápolási, étkezési, öltözködési szokásokat a csoport dolgozói – óvodapedagógusok és dajkák - azonosan közvetítik, szóbeli megerősítésük modell értékű.
- Az évszakoktól, időjárási viszonyoktól függően a gyermekek minél több időt töltenek a szabad levegőn, mozgásigényükhöz igazítottan kedvükre mozoghatnak.
- A pihenéshez biztosítottak a nyugodt feltételek, a pihenési idő a folyamatos ébredéssel, a nagyobbaknál a csendes elfoglaltság felkínálásával igazodik a gyermekek egyéni alvásigényéhez.

- A csoportban dolgozó óvodapedagógusok és dajkák közös felelősséget éreznek a csoportszoba esztétikumáért, tisztaságáért. Példájukkal erősítik a gyermekekben a tiszta és szép környezet iránti igényt.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek sajátos nevelési igénye, egyéni gondozása, testi nevelése megvalósul az intézményben.
- A szülőknek közvetítjük az egészséges életmód szokásait a különböző nyílt napok, témahetek szervezésével.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek a kialakított szokásoknak megfelelően felszólítás nélkül, önállóan végzik a testápolási teendőket.
- Ismerik a tisztálkodási eszközök helyét, azokat megfelelően használják, tisztán tartják.
- Zsebkendőjüket köhögéskor, tüsszentéskor önállóan használják. A zsebkendő a csoportszobákban a gyermekek számára elérhető helyen, tárolókban vannak elhelyezve.
- Készségszinten használják az evőeszközöket (kanalat, kést, villát).
- Igénylik az asztal esztétikus rendjét.
- A kulturált étkezés alapvető szokásait ismerik (asztalnál ülve, halkan, csukott szájjal étkeznek)
- Önállóan öltöznek, ruháikat ki – begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Ruháikat a megfelelő helyre teszik (zsákba, illetve székre /pihenéskor/)
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, tisztaságára
- Ismerik és betartják a balesetvédelmi magatartásformákat.

7.5. Mozgás

7.5.1. A mozgás célja:

A gyermek életkorához, egyéni fejlődési üteméhez, szükségleteihez igazodó változatos mozgáslehetőségek biztosításával személyiségük harmonikus fejlődésének elősegítése.

A gyermekek természetes mozgásigényét sokféle szabad és célirányos mozgástevékenységgel elégítjük ki. Jó levegőjű, tiszta, forgalomtól mentes, biztonságos környezetünkben naponta kapnak szerepet a mozgásfejlesztés spontán és tervszerű formái.

A különböző mozgásformák sokszori gyakorlásával, a mozgásokhoz kapcsolódó szabályok megtanulásával egyre biztonságosabban használják a szereket, eszközöket, egyre jobban eligazodnak a térben, ezáltal a baleseteket is megelőzhetjük. A rendszeres, örömmel végzett

mozgással a gyermeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, mintát adva ezzel a szülőknek is.

A mozgásfejlesztő szerek biztonságos, és elérhető helyen vannak, hogy a gyermekek szükségleteinek megfelelően bármikor hozzájuthassanak.

A nagymozgást, a finommotorikát fejlesztő játékoknak prioritást biztosítunk.

Olyan tevékenységeket szervezünk, ahol a különböző szem-kéz, szem-láb koordinációk fejlődnek. A szenzoros integráció hiányából következhetnek a motoros lemaradás, a szellemi beszűkülés, a szociális együttműködés zavarai.

Ezért az egyéni eltérésekre épülő differenciált fejlesztést érvényre juttatjuk.

Programunkhoz illeszkedik a gyógy-testnevelés, speciális hatású játékos, prevenciós gyakorlatai tartásjavító, lúdtalp gyakorlatai a rászoruló gyermekek részére, melyet a Csurgói Pedagógiai Szakszolgálat gyógy-testnevelői végeznek intézményünkben heti rendszerességgel. Ez kiegészül évente úszásoktatással, szintén a Szakszolgálat közreműködésével a közeli uszodában.

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája.

Prevenciós programunkban alapvető szerepe van a mozgásfejlődés folyamatos nyomon követésének, segítésének. A mozgás az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a 3-7 éves gyermekek fejlődésében.

Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és a szociális képességek alakulását.

Hatása az értelmi képességek fejlődésére

- A mozgásos játékok, gyakorlatok, téri helyzetek felidézésével fejlődik a gyermek vizuálismemóriája.
- A testrészek, téri irányok, mértani formák megismerésével, megnevezésével bővülnek a térről való ismereteik, fejlődik térészlelésük, gyarapodik szókincsük.

Hatása a szociális képességek fejlődésére:

- A saját testének és mozgásos képességeinek megismerése segíti az „én" tudat fejlődését, a „szociális én" erősödését.
- A közös, örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataik kiszélesednek.

- A társakhoz való alkalmazkodás, a társra figyelése közben fejlődik önuralmuk, együttműködő- és tolerancia képességük
- Lehetőség nyílik különböző viselkedésminták tanulására.
- A mozgásos versengések során átélik a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezeknek a kezelését, elviselését.

Feladatunk:

- A gyermek természetes mozgásának megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A rendszeres mozgással egy egészséges életvitel megalapozása.
- A mozgástapasztalatok bővítése, sok gyakorlással a mozgáskészség alakítása.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése (kondicionális, koordinációs).

7.5.2. Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek egészséges fejlődése érdekében olyan feltételek megteremtése, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét.
- A gyermek mozgástapasztalatainak rendszeres bővítése, cselekvő és feladatmegoldó képességük fejlesztése, a szép mozgás iránti vonzalmuk erősítése.
- A gyermek testi képességeinek, mozgáskultúrájának fejlesztése.
- A gyermekeknek kellemes légkört, jól szervezett mozgásos tevékenységeket szükséges biztosítunk
- A változatos, esztétikus, életkoruknak megfelelő tornaeszközök használatával mozgásukat aktívabbá, színesebbé tesszük.
- Az udvaron kihasználunk minden lehetőséget és helyet biztosítunk a szabad mozgásra.
- A meglévő udvarunkat úgy fejlesztjük tovább, hogy a sokoldalú mozgásfejlődést segítő felszerelések és eszközök mindig a gyermek rendelkezésére álljanak. (Kugli, futballkapu, tollaslabda, hullahopp karika, kosárlabda, lengőkötél, különböző méretű és súlyú labdák, mászórúd, húzókötél).
- A megrongálódott eszközök javításáról, cseréjéről, újabbak beszerzéséről folyamatosan gondoskodunk.

7.5.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Nagymozgásuk, testi képességeiknek megfelelően fejlett, harmonikus és kontrollált legyen.
- A megismert térben biztonságosan igazodjanak el, ismerjék az irányokat
- A finom motorikus mozgás megfelelő fejlettsége eredményeként alakuljon ki biztos ceruzafogásuk.
- Észlelésük differenciált és pontosabb legyen.

Tehetséggondozás

Fontosnak tartjuk a tehetséges gyermekek továbbfejlesztését.

Rész veszünk, részt vettünk a Magyar Gyermek labdarugó szövetség által szervezett óvodás korcsoportos Labdarugó Diákolimpián.

Körzeti házigazdája: Csurgó város. Kettő alkalommal 1. helyezést értünk el.

Rendszeresen részt vettünk Csurgó Központi Óvoda által szervezett „Kihívás napja" sportversenyen. Több alkalommal hoztunk el első helyezést.

2014-től részt veszünk a BOZSIK - Gyermek Intézményi Programjában.

A prevenciós mozgásfejlesztő program fő feladatai – a nagymozgások, szemkéz- láb koordináció, egyensúlyérzék, finommotorika fejlesztés -, természetes módon épülnek be a gyermek tevékenységébe. Tehát nem erőltetett fejlesztésről, hanem a pedagógiai célokhoz igazodva a fejlesztési lehetőségek megkereséséről van szó.

A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi.

Fejlesztési lehetőségek

Mozgásfejlesztés:

Szem- kéz-láb

Koordináció fejlesztése:	körömkefe használata, törölköző leakasztása öltözködés, (gombolás, kötés) cipőhúzás, víz öntése
Finommotorika fejlesztés:	eszközök fogásmódja, (szalvétavágás, hajtogatás)
Egyensúly fejlesztés:	étkezési eszközök fogása, helyrevitele közbe

Testséma fejlesztés:

Testrészek ismerete:	testápolás közben, öltözködés közben

Személyi zónák alakítása:	öltözés közben, jobb-bal kézzel étkezés
Testfogalom:	tevékenységek testrészekkel

Észlelés fejlesztése:

Szemmozgás fejlesztés:	mozgó eszközök szemmel való követése (kanál) tevékenységek tükör előtt.
Vizuális fejlesztés:	
Vizuális zártság:	„mi hiányzik?", pl. terítés közben
Vizuális memória:	a tevékenységek sorrendjének felidézése, minek hol a helye?
Tapintásos észlelés:	kézmosás, szappan használat, hideg-meleg érzékelése
Térpercepció:	teríték elhelyezése, kiszolgáló helyiségben való tájékozódás, fésülködés, fogmosás közben
Hallási észlelés:	víz hangja, tevékenységek elvégzése közben hallott hangok, hangutánzások
Keresztcsatornák:	vizuális-tapintásos, vizuális –auditív, hallási - tapintásos

Verbális fejlesztés:

Tárgyak megnevezése, cselekvések, névmások, térbeli viszonyok megnevezése.
Testrészek, edények, tisztálkodási eszközök, ruhaneműk megnevezése.
Kifejezések használata (kérem, köszönöm, segítség kérés formáinak kifejezései)

A környezettudatos magatartás megalapozása

Fontosnak tartjuk a környezettudatos magatartás megalapozását, a fenntartható fejlődésre nevelést már kora gyermekkorban. A Zöld jeles napok megtartása szerves részei óvodai programjainknak. Komplex foglalkozásokkal a környező világ összetett folyamatainak megértésére és a környezettudatos magatartás kialakítására törekszünk.

Fő törekvésünk, hogy a gyermekek, minél több érzékszerven keresztül tapasztalják meg, és változatos tevékenységek által komplexen ismerjék meg az "ezerarcú" természetet. Ennek tükrében egyik fontos nevelési színterünk óvodánk udvara. Olyan optimális játszókert áll a gyermekek rendelkezésére, amely napsütötte és árnyékos részekkel, füves fás, virágos -, fűszernövény kertekkel, valamint aszfaltozott felületekkel a tapasztalatszerzések és változatos mozgáslehetőségek színtere.

Modell értékű példamutatással járunk elöl.

Mindkét csoportszobában élősarkot alakítottunk ki.

Beépítjük óvodánk mindennapjaiba a korszerű szemléletmódot és viselkedést, és az abból fakadó tevékenységeket, a felelős hulladékgazdálkodást, szelektív hulladékgyűjtést, takarékoskodást az energiával (villany, fűtés) és az ivóvízzel, madárbarát kertként a madarak etetése, egészséges étkezés. A családokat is bevonjuk tevékenységeinkbe – papírgyűjtésbe, környezet és egészségvédő programokba.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is törekszünk a személyes példaadásra, a szoros érzelmi kötődés kialakítására, amely segítségével fejlődésüket pozitívan befolyásolhatjuk.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

A gyermekek szeretik, tisztelik és óvják/védik környezetüket.

Odafigyelnek a szelektív hulladékgyűjtésre, aktívan vesznek részt a papírgyűjtésben.

Takarékoskodnak a vízzel, nem folyatják fölöslegesen.

Részt vesznek a madarak etetésében, növények gondozásában.

Rá tudnak csodálkozni, és felfedezik a természeti és kulturális értékeket.

Örömmel vesznek részt a hagyományőrző tevékenységekben.

Problémamegoldó gondolkodásra törekszenek, hozzáállásuk pozitív.

A Zöld Jeles Napok programjaiban érdeklődéssel, cselekvő aktivitással vesznek részt.

8. ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

8.1. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés célja:

A kibontakozó gyermeki lélek érzelmi-értelmi gazdagításával, természetes kíváncsiságukra alapozva az emberi értékek közvetítése - a biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, befogadó óvodai légkörben, a családi nevelést kiegészítve.

A gyerekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján. Érzelmi intelligencia fejlesztése.

Olyan szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör biztosítása az óvodában, mely megkönnyíti a gyerekek óvodai beilleszkedését.

Ahol alakulnak a gyermekek társas szükségletei, gazdagodnak erkölcsi, esztétikai, intellektuális érzelmei, fejlődik a közösséghez és a különbözőségek elfogadásához való pozitív viszonyuk.

A környezethez fűződő pozitív érzelmek alakítása, a természeti környezet tisztelete. Környezettudatos életvitel és viselkedés formálása, erkölcsi tulajdonságok, az akarati élet, a szokás és normarendszer alapozása.

8.2. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés feladata:

- A gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonságot nyújtó kiegyensúlyozott szeretetteljes, családias légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatában pozitív attitűd dominanciájának megjelenése.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a természetes társas kapcsolatok létrehozása érdekében.
- Az erkölcsi nevelés alakítása, a jó és rossz, helyes-helytelen viselkedés felismerése, az őszinteség, az igazmondás, igazságosság felelősségvállalás, a gyengébb védelme, segítése, saját élethelyzetbe való megtapasztalása, a dolgozók modell értékű bánásmódja során.
- A gyermek fejlettségéhez alkalmazkodó szokás – normarendszer kialakítása.
- Az értékorientált közösségi nevelés az egymásra figyelés, az együttérzés, az egymáshoz alkalmazkodás, egymás segítése, a különbözőség elfogadása, tisztelete.
- Társas kapcsolatok alakulásának segítése, az értékorientált közösségi érzés elmélyítése, a gyermek-gyermek, gyermek–óvodapedagógus, gyermek–dajka, viszonylatában, melyet pozitív attitűd jellemez.
- A gyermekek szociális érzékenységének fejlesztése, az én-tudat alakulásának elősegítése, az egészséges életvitelhez, a társadalmi élet mindennapjaihoz szükséges jártasságok, készségek alakítása.
- A nevelésünk hagyományrendszerébe beépülő, ismétlődő, közös, örömteli tevékenységek szervezésével, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, szülőföldhöz, a családhoz való kötődés és a hazaszeretet érzelmi megalapozása, az összetartozás élményének erősítése. (*Például: ünnepek, Jeles napok, Nemzeti ünnepek alkalmával).*
- Más szociokulturális környezetből érkező gyermekek szokásainak, kultúrájának, egyes elemeinek, megismertetése, nemzeti identitástudatuk fejlesztése, sikeres szocializációjuk megvalósítása.

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek különbözőségeinek elfogadása és tisztelete, valamint az egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A hátrányos helyzetű gyermekek mielőbbi óvodáztatása és rendszeres óvodába járásának segítése.
- A szülők bizalmának megnyerése, szemléletének formálása a nevelési problémák közös megoldásában.

Érzelmi vezéreltség

Az óvodáskorú gyermekjellemző sajátossága, a magatartás érzelmi vezéreltsége.

A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, a külvilágból is minden érzelmein keresztül jut el hozzá.

Az érzelemuralkodó szerepe a lelki jelenségek között meghatározza a gyermek egész viszonyát a környezetéhez, személyekhez, tárgyakhoz és önmaga képességeihez.

Éppen ezért tevékenységek során a spontán érzelmi motivációra építünk, biztosítjuk, hogy a kezdeményezések, foglalkozások jó hangulatban, jó közérzettel vegyenek részt a gyermekek.

A gyermek érzelmi alapon válogat a család, az óvoda által nyújtott hatásokból is. Ezért törekszünk arra, hogy a gyermekeket olyan hatások érjék, amelyek környezetünk felfedezésére, a rácsodálkozásra ösztönzi őket.

Érzelmi biztonság

Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Különös tekintettel az óvodát kezdő gyermekeknél.

Figyelünk, hogy az óvoda biztonságos közegében a gyermekek érzelmi kötődései kialakuljanak a felnőttek és társaik iránt, és ebben a közegben az indirektív eszközök alkalmazásával vezessük őt fejlődésének útján.

Figyelembe vesszük a gyermek egyéni alvásigényét, szokásait: a kiscsoportos gyerekek magukkal hozhatják az alváskor megszokott legkedvesebb játékaikat, mely segíti az érzelmi biztonság megteremtését.

A csoportszobák berendezése, a játékeszközök lehetővé teszik, hogy a gyermek élvezhesse a környezet szépségét – bevonjuk őket csoportszobájuk alakításába, szépítésébe.

A játéksarkok, a játéktárolók elhelyezése megteremtik a nyugodt játék feltételeit, otthonosság érzését keltik a gyermekekben.

Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek tevékenységeiket szabadon választhassák meg, biztosítjuk a szabad mozgást

Kötött és kötetlen foglalkozásokon egyaránt törekszünk az oldott családias légkör megvalósítására.

A gyerekek életrendjét **napirend**ben határozzuk meg, ezzel megteremtjük a fejlődésükhöz szükséges biológiai és pszichológiai feltételeket.

A napirend, heti rend kialakítása helyi adottságok, igények, lehetőségek, hagyományok figyelembevételével a helyzethez rugalmasan alkalmazkodva történik. A jól kidolgozott napirend a maga rugalmas változtatásaival lehetőséget ad az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedésre, megfelelő időt biztosítva arra, hogy tevékenységüket befejezzék, pontosan elvégezzék. Lehetőséget teremt a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlására.

A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

Az elmélyült érdeklődéssel, belső motivációval folytatott tevékenységhez valódi aktivitáshoz nyugalom, kiegyensúlyozott légkör, értelmes fegyelem szükséges.

A szeptember 1 - május 31. terjedő időszak napirendjét a gyermek biológiai (életkor, alvás, mozgásigény, étkezés rendszeres időpontja) társas szükségleteit szem előtt tartva alakítjuk ki.

Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával a nyári élet megtervezésénél lehetőséget adunk a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezze, és kötetlenebb formában biztosítson változatos tevékenységet, lehetőséget a fejlődésre.

Mivel a nevelés nem zárul le május 31-én, ezért a nyári időszak (június 1-től augusztus 31-ig) tartalmas, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett legyen.

Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megtervezésénél is lehetőséget ad a gyermeknek arra, hogy jól érezze magát az óvodában.

A **hetirend** nem napokhoz kötött tevékenységeket jelent, hanem egy-egy környezeti téma köré csoportosítva, azt körbejárva dolgozza fel az élményeket, tapasztalatokat, ismereteket a különböző foglalkozási területeken keresztül.

Kivételt képez a mozgás sajátos feladatai, céljai, speciális eszköz és hely igényei miatt.(az iskolai tornatermet vesszük igénybe)

Szociális érzékenység

Először a gyermeket és annak környezetét, szociális hátterét kell megismernünk.

Ehhez segítséget nyújt a szülőkkel közösen kitöltött személyiséglap és szülői igény szerint a családlátogatás. (Beiratkozáskor, vagy szülői értekezlet alkalmával szerzünk tudomást arról, ki az, aki igényt tart a családlátogatásra). A családlátogatás során képet kapunk a gyermekek környezetéről, a szülők nevelési felfogásáról, esetleges nevelési problémájáról, benyomásokat szerzünk a gyermekről. Törekszünk arra, hogy kérdéseinkből a szülők érezzék az együttműködési készség, a segíteni akarás szándékát.

Nevelésünk messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, szoros együttműködésre törekszünk. Folytatjuk a szülők nevelőmunkáját, hiszen a családdal együtt felelősek vagyunk a gyermek személyiségének fejlődéséért. Az óvodánkban folyó nevelőmunka a gyermekeken keresztül közvetett hatást gyakorol a családra. Az optimális környezetből érkező gyermekek kiegyensúlyozottabb kapcsolatot tudnak az óvodával kialakítani és fenntartani.

A **HHH** és **HH** gyermekeknél az óvoda hangsúlyozottabb szerepet fordít a gyermekek fejlesztésére, az egyéni fejlesztési tervek alapján. Feladata kiegészül azzal is, hogy a családban felébressze a felelősségérzetet, példát mutasson, nevelési értékeket közvetítsen.

Fontos feladatunk a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, együttműködés annak érdekében, hogy rendszeresen tájékoztassuk egymást a gyermekekkel kapcsolatos fontos információkról, a gyermek fejlődéséről, fejlettségéről (napi beszélgetések, nyílt napok, fogadóórák, szülői értekezletek, közös kirándulások, ünnepségek, programok, írásos értékelések). A szülőnek joga van ahhoz, hogy betekintést nyerjen gyermeke személyiség lapjába.

Különbözőségek elfogadása:

Nevelőmunkánkban hangsúlyt kap az integratív stílus, amely következményeként alakul ki a nyugodt, derűs légkör, melyben természetessé válik a gyerekek számára a különbözőség az egymással való kapcsolatukban a türelem, figyelmesség, a másság elfogadása, az egymás iránti tolerancia. Azt tapasztaljuk, hogy az a kisgyerek, aki már az óvodában megéli, hogy egyik társa szemüveget visel, vagy nehezen formálja a hangokat, vagy nyugtalanabbul viselkedik, vagy botladozva jár, természetesen fog viselkedni felnőttként is a mássággal.

Az ilyen környezetben nevelt gyerek könnyebben tudja majd elfogadni és tolerálni a különféle adottságokkal rendelkező társait. A sérült gyerekek pedig „ép környezetben" fejlődésük

magasabb fokára juthatnak el. Nem mindegy ugyanis, hogy milyen mintát utánoznak ebben az életszakaszban.

A helyes minta követése egyrészt megerősítése a speciális foglalkozásokon tanultaknak (logopédus foglalkozik rendszeresen a gyerekekkel), másrészt spontán tanulást is eredményezhet a kevésbé sérült funkciók esetén. Társas kapcsolataik fejlődése pedig lehetővé teszi a minél teljesebb beilleszkedést.

Az óvoda fölvállalja a beszédhibás és egyéb fogyatékos gyerekek nevelését, ha azt a szülő az intézménytől kéri, és a gyerek közösségben szomatikus szempontból ellátható, szocializálható (liszt érzékeny, tej érzékeny, stb..)

Következetes és korszerű módszerekkel, szükség szerint szakemberek bevonásával történik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek beilleszkedési, magatartási zavarainak adekvát nevelése.

Akarati tulajdonságok:

Viszonylag későn jelenik meg a gyermek fejlődésében. A kezdeti szakaszban a gyerek akarata kívánságainak összessége, mivel érzelmei közvetlen cselekvésbe mennek át.

Az óvodáskor elején megjelenik a gyereknél az önuralom, mely képessé teszi arra, hogy ne csak az érzelmileg vonzó ösztönzéseinek megfelelően cselekedjen. Ebben segítségére van környezete is, amikor saját akaratával szemben megjelenik a felnőttek szóban megfogalmazott parancsa, tilalma, követelménye. A nevelés hatása során megfogalmazódik a gyerekben az elemi viselkedési szabályok szokása.

A szabályok tudatosulása csak akkor következik be, ha felmerül annak kérdése, hogy lehet-e ezt csinálni, ill. miért szabad azt cselekedni. Egyre jobban erősödnek benne a felnőttek követelései, a társakkal való együttműködés hatására fokozatosan kialakul szabálytudata. A gyerek ura lesz viselkedésének.

Az akarat fejlődését mutatja az is, hogy ebben a periódusban jelenik meg a gyereknél a szándékos figyelem, az emlékezés és bevésés.

Az óvodáskor végére nagy lépést tesz előre akaratának fejlődésében, mely elengedhetetlen az iskolai munkában. Kialakul felelősség- és feladattudata, a helyes közösségi magatartásra való képessége és állhatatosságtudata.

Az akarati fejlődéssel és az önállósodási tendenciával függ össze a 3-4 éves gyerek dacreakciója. Gyakran olyat akar, ami erejét meghaladja – a célok gyakran változnak, de az akarás megmarad. Az ilyen magatartás esetén könnyen kialakulnak konfliktusok a környezettel. A dac sosem jelenik meg önmagában, mindig válasz a másik ember viselkedésére, ami a gyerek ellen irányul. A gyerekek ebben a korban a környezet hatására, befolyására nagyon fogékonyak.

Tervszerű és tudatos nevelőmunkával helyes irányba fejlesztjük a gyerek akaratát és egész személyiségét.

A problematikus gyermekek nevelése:

A problematikus gyerekek sokfélék lehetnek, közös vonásuk, hogy általában nem felelnek meg a velük szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek, s teljesítményükben gyakran jelentkezik a kudarc.

Ha a gyerekeket sorozatos kudarcélmények érik, az állandó konfliktushelyzetet eredményez, melyből úgy próbálnak kilábalni, hogy valami mással igyekszenek kárpótolni magukat: azaz, olyan tevékenységet keresnek, amelyben tényleges, vagy vélt sikert érnek el.

A problematikus gyerekeken való segítés alapvető feltétele, hogy felismerjük a problematikus helyzetet, kiváltó okokat és mechanizmusokat. A bánásmód mindig függvénye a tüneteknek és okoknak.

A gyerekek nevelése főként az okok megszüntetését és a differenciált bánásmódot igényli.

Törekedni kell arra, hogy ezek a gyerekek elkerüljék a kudarcot, ha viszont ez elkerülhetetlen, akkor meg kell találni azt a területet, ahol a gyerek sikerélményhez jut. Ezeknek a gyerekeknek az esetében még szorosabban együtt kell működni a szülőkkel, eredmény csak közös munkával érhető el.

Testi hibás gyerekek (erősen kancsal, túlsúlyos...) a környezet hatására pszichikusan is sérülhetnek, az óvónőnek igen nagy gondot kell fordítani társai véleményének megfelelő alakítására. Törekednünk kell arra, hogy a gyerekeknek olyan tevékenységi lehetőséget biztosítsunk, amely sikerélményt, önbizalmat hoz számukra.

Az onanizáló gyerekek esetében leghelyesebb, ha fel sem hívjuk rá a gyermekek figyelmét, hanem a kiváltó okokat igyekszünk megszüntetni. Arra törekszünk, hogy az ilyen gyermek figyelme, érdeklődése a valóság sok érdekes dolga, játéka, különféle hasznos tevékenységei iránt felébredjen, a sikeröröm érzését megismerje.

Az ideges gyerekek hevesebben reagálnak a különféle ingerekre, ezért nevelésüket, ezt figyelembe véve kell megoldani. Különösen fontos a velük szemben támasztott türelem és kiegyensúlyozottság. Kerülni kell mindent, ami a gyerekeket fölöslegesen izgatja. Olyan nevelésráhatásokat kell alkalmazni, melyek idegrendszerüket megnyugtatják. Ilyenek: *szilárd napirend, nyugodt hangnem, harmonikus légkör, jó példaadás, helyesen alkalmazott jutalmazás és büntetés.*

Dacosság: Akkor tanúsítunk helyes magatartást, ha nem halmozzuk a parancsokat, csak ésszerű dolgokat követelünk, az élet pontosan ismétlődő rendjével szoktatjuk a gyerekeket a helyes viselkedésre.

Az erőszakos, agresszív gyerek:

Viselkedésük mögött mindig valami érzelmi sérülés található.

Ellentétes megnyilvánulása a szorongás, hasonló forrásból táplálkozik.

Mindkettőre egyaránt jó ellenszer az elfoglaltság. (munka, sok mozgással járó játék) Levezeti az agresszivitást, jól oldja szorongást, ha sikerörömmel jár a tevékenység. Ebben az esetben ne fukarkodjunk a dicsérettel, bohóckodó gyerekek nagyon óhajtják a sikert.

Tehetségük-kitartásuk, ügyességük viszont kevés ahhoz, hogy értékelhető teljesítményként érhessék ezt el, sőt kudarcot érnek e téren át. Célszerű bánásmód ebben az esetben, ha olyan tevékenységet biztosítunk számukra, amely végzése bizonyos erőfeszítést kíván és ezzel arányos sikert, eredményez. Az ilyen tényleges sikerre fel kell hívni a társak figyelmét is.

Ilyen módon tapasztalják, hogy a bohóckodás csak álsikert eredményez.

Törekedni kell természetesen arra is, hogy a közösség ne lelje örömét a bohóckodó ízetlenségében, s ne próbálják utánozni.

8.3. Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodába újonnan érkező gyermekek közösségbe történő befogadásának segítése.
- A gyerekek felvételénél nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a szülők és a gyerekek személyesen érezzék meg az óvodai élet nyugalmát, szeretetteljes légkörét.
- Rugalmas beszoktatást biztosítunk a gyerekeknek, a szülőknek, melyben minden érintett dolgozó részt vesz.
- Önzetlen szeretettel segítjük a gyermekek biztonságérzetének kialakulását.
- A befogadástól az óvodáskor végéig barátságos, családias környezet biztosítása, a gyermekek életrendjének és közös tevékenységeinek megszervezése.
- Az óvónő viszonya a közösségi értékekhez egyértelmű legyen.
- Határozott, de barátságos, szeretetteljes, őszinte óvodapedagógusi magatartás.
- Az egyéni sajátosságokhoz igazodó bánásmód
- A tűrő- és konfliktusmegoldó képesség fokozatos alakítása
- A közösség és az egyén, az egyén és a közösség egymásra hatása a gyermeki fejlődésben meghatározó legyen.

- A közösségi élet szokásainak fokozatos betartatása
- Gyermek iránti bizalom elsődlegessége.
- Közösen kidolgozott szociális, erkölcsi szabályok szerint neveljük a gyermekeket. Erkölcsi tulajdonságok: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, a gyengébb védelme, segítése, felelősségvállalás, együttérzés – erősítése. Valamennyi dolgozó modell értékű bánásmódja.
- Minden csoportban kialakítjuk a környezethez jól illeszkedő jelképeiket, szimbólumokat, hagyományokat, beépítve a jeles napokat, ünnepeket, a szülőföldhöz való kötődés és a hazaszeretet érzelmi alapozását, hogy ezzel is fokozzuk a gyermekek összetartozását.
- A tevékenységek során lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyerekek egyedül oldják meg feladataikat, így egy intellektuális, kommunikációs együttműködés is létrejön.
- Akarati tulajdonságok – önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat – alakítása.
- A gyermek fejlettségéhez alkalmazkodó szokás- és normarendszer alapozása.
- A közösségi nevelés az egymásra figyeléssel, együttérzéssel, az egymáshoz való alkalmazkodással, egymás segítésével, a másság, különbözőség elfogadásával, tiszteletével valósul meg.
- Társas kapcsolatok alakulásának segítése: a közösségi érzés elmélyítése a gyermek-gyermek, gyermek-óvodapedagógus, gyermek-dajka kapcsolatokban.
- A gyermek szociális érzékenységének fejlesztése, az „én tudat" alakulásának elősegítése, az egészséges életvitelhez, a környezettudatos viselkedéshez szükséges jártasságok, készségek alakítása.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek különbözőségeinek elfogadása és tisztelete, valamint az egyenlő hozzáférés biztosítása. A szülők bizalmának megnyerése, szemléletük formálása a nevelési problémák közös megoldásában.
- A hátrányos helyzetű gyermekek mielőbbi beóvodáztatása és rendszeres óvodába járásának segítése, a családokkal való együttműködés kialakítása.
- A nehezen szocializálható, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése, fejlesztése érdekében folyamatos kapcsolattartás a megfelelő szakemberekkel.

8.4. A fejlődés várható eredménye:

- Érzelmileg kötődnek óvodájukhoz, társaikhoz, a felnőttekhez
- Az eddig kialakult szokások a gyermekek igényévé válnak, amelynek természetes módon tesznek eleget.
- Igényükké válik a tevékenységekben való közös részvétel és együttműködés.
- A közös tevékenységekben aktívan vesznek részt, kitartóak
- Elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat, a helyes viselkedést, a mindennapi élet szokásait, szabályait.
- Észreveszik, hogy kinek miben van szüksége segítségre, segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- Számba veszik a csoport tagjait, érdeklődnek a hiányzók iránt, közlik a hiányzók nevét.
- Figyelemmel, türelemmel hallgatják meg az óvodapedagógus és társaik közlését, kérdését.
- Önként vagy az óvodapedagógus kérésére bekapcsolódnak a foglalkozásba.
- Foglalkozás, kezdeményezés közben figyelnek az óvodapedagógusra, és útmutatásainak megfelelően végrehajtják a feladatot.
- Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival, vigyáznak munkájuk eredményére.
- A kialakult udvariassági szokásokat igyekeznek betartani (köszönés, figyelmesség, előzékenység, vendég köszöntése, kérés, megköszönés).
- Ébredezik bennük a közösségi tudat, örülnek a közösen elért sikereknek.
- Kialakul bennük a csoport élete iránti érdeklődés. Természetes szükségletté válik a közös tevékenykedés, „tájékozódás a közösségben".
- Együtt éreznek társaikkal, érdeklődnek egymás iránt. Felismerik, mikor kapcsolódhatnak be a tevékenységbe. Érdekli őket társaik mondanivalója, munkája.
- Ha társuknál szokatlan megnyilvánulást tapasztalnak, megértéssel fogadják.
- Képesek a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.
- Önállóan keresik a segítségnyújtás megfelelő formáit. Egy-egy társuk iránt kitüntetett figyelmet, barátságot mutatnak
- Bíznak önmagukban, társaikban. Ha az óvoda közösségi életét zavaró megnyilvánulást tapasztalnak, javaslatot tesznek a megoldásra.
- Szívesen dolgoznak a közösségért.

- Ismerik szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- Konfliktushelyzetben képesek megegyezésre jutni.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

8.5. Az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés tartalma

Szocializáció

Elsődleges szocializáció

Az óvodai nevelés messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, a családdal való szoros együttműködésre törekszik. Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a szülő és az óvónő között kölcsönös, feltétlen bizalom alakuljon ki.

A beszoktatás – befogadás rendszere óvodánkban

A befogadási időszak erősen meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához, ezért igyekszünk a szülőkkel együtt a lehető legnyugodtabb feltételeket megteremteni az újonnan érkező gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Bármely életkorban történik is a befogadás, a tapintat, a törődés, a szeretetteljes odafordulás, pozitív, elfogadó attitűd, az óvoda minden dolgozójával szemben követelmény. Az óvoda dolgozóinak modell értékű kommunikációja és bánásmódja mintát jelent a gyermek magatartásának alakulása szempontjából.

Az óvodába lépéskor az óvodapedagógus nem ismeretlen a kisgyermek számára, mivel lehetőséget adunk beiratkozáskor, illetve nyáron (*mikor nem zavarja az óvoda rendjét*), hogy ismerkedjenek az óvodával, részt vegyenek az óvoda életében. A beszoktatás – befogadás időszakában mindkét óvodapedagógus és a dajka is egész nap részt vesz. A beszoktatás ideje alatt állandóságot biztosítunk a gyerek számára.

Megteremtjük az anyás beszoktatás feltételeit, fokozatos időcsökkentéssel – ezzel is növelve a gyermek biztonságérzetét. Figyelemmel kísérjük ennek hatását a gyermek életére (Nem egyformán jó minden gyermeknek). Az együttlét biztonságot ad az új környezet elfogadásához, ugyanakkor a szülő megismeri az óvoda belső életét, a gyermekek napirendjét, szokásait. A kicsik a kedvenc játékaikat, tárgyaikat, biztonságukat fokozó eszközeiket magukkal hozhatják. Biztosítjuk a lehetőséget az otthoni környezetből hozott baráti kapcsolatok ápolására, a testvérek együtt maradására.

Az első találkozás a beiratkozáskor történik, amikor lehetőséget nyújtunk a szülőknek, hogy betekintsenek a csoportszobákba, ismerkedjenek az óvodánkkal.

A szülők egy kérdőívet töltenek ki, melyből megtudhatjuk, hogy milyen elvárásai vannak velünk szemben, szerintük milyen a jó óvoda, mit tudnak a mi óvodánkról, nevelőmunkánk mely területén tudnak segíteni. E kérdőívek értékelése segíti az együttműködés konkrét kidolgozását. *(1. sz. melléklet)*

Szeptemberben az összevont szülői értekezleten mutatkozunk be programunkkal, kötetlen beszélgetés során.

Kérjük a szülőket, legyenek partnereink abban, hogy gyermeküket úgy neveljük, hogy pozitívan forduljanak a világ felé, aktív, ambiciózus, barátságos, rugalmas szellemű és alkotó jellegű magatartásúvá váljanak.

Programunkban fontos a gyermek korai, óvodáskort megelőző testi, lelki fejlődésének alapos ismerete. Ennek egyik eszköze a személyiséglap – anamnézis - és a családlátogatás. (*„Fejlődésem lépései" ... 2. sz. melléklet)* Ezekből információt kapunk az óvodába lépés előtti anya-gyermek és család-gyermek kapcsolatról, a gyermek élettörténetéről.

A későbbiek során napi tapasztalatokkal kiegészítve hasznosítjuk a gyermek jobb megismerése, a fejlesztési feladatok jobb megtervezése érdekében. Az ebből származó információ az alapja a későbbi egyéni fejlődést nyomon követő dokumentációnak. A családlátogatást csak akkor tartjuk szükségesnek, ha ebbe a szülők is beleegyeznek, vagy csak így nyílik lehetőség a gyermek és környezete igazi megismerésére.

A szülői értekezleteket, mindenkit érdeklő előadásokkal, beszélgetésekkel kötjük össze.

Közösen választjuk ki a témákat, így létrejön a kölcsönös párbeszéd a szülők és nevelők között, közösek lesznek a döntések és megvalósul az információcsere. Az egyes gondokról egyénileg beszélgetünk, szem előtt tartva a különböző családokból érkező gyermekek eltérő adottságait. (Pl. ötleteket adunk az otthoni neveléshez, játékhoz, fejlesztéshez.

A közösségi és erkölcsi nevelés során a társas kapcsolatok alakulásának segítése a gyermek – gyermek, felnőtt – gyermek viszonylatban

Nevelőmunkánk a gyermek-gyermek viszonylatban egymás megismerésére, a toleranciára, a különbözőségek megismerésére, elfogadására és tiszteletére irányul.

A társas kapcsolatok alakulásának felmérése és állandó változásának figyelemmel kísérése a szociometria. Ennek feltérképezése a nagycsoportban kerül sor, évente két alkalommal. Segíti a csoportba járó gyermekek egymás közti viszonyának megismerését, és ezzel a társas kapcsolatok kialakításának célzott, tevékenységen keresztül történő segítését.

A gyermek személyiségfejlődésének alakulásában modell értékű az óvodai feladatellátásban résztvevő felnőttek közötti kommunikáció, bánásmód, viselkedés.

A felnőtt-gyermek kapcsolatában: a felnőtthöz fűződő viszony nyújtja az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely a jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet teszi lehetővé.

A kommunikatív jelek megértésével, a mindenki számára azonosan értelmezett szokás-és normarendszer kívánalmaival a feltétel nélküli szeretet fokozatai, a gyermekek számára egyértelművé válnak.

Az udvarias magatartás formáinak elsajátítása által a gyermekek képessé válnak a társak ellentétes véleményének elfogadására, alakul a szülők, felnőttek iránti figyelmesség, tisztelet.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők aktív részesei legyenek óvodai életünknek (pl. ünnepek, ünnepélyek közös előkészítése, kirándulások szervezése, élményszerző látogatások családi házaknál, állatok megtekintése stb.). Így a szülők részesei lehetnek az élő, kötetlen foglalkozásoknak és közvetlenül tapasztalhatják, hogyan jutnak a gyermekek minden erőltetés nélkül ismeretekhez.

Óvodánkban kiemelt figyelmet fordítunk az érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtésére, ennek érdekében óvodába lépéskor a gyermeket és szülőt, nyílt, barátságos, szeretetteljes, segítőkész hozzáállással fogadjuk. Ezzel elősegítjük az óvodakezdés, évkezdés bizonytalanságát. Részben átvállalva az anya szerepét, empatikus, meleg, elfogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakítunk ki velük. Megkülönböztetett figyelemmel és gondoskodással vesszük körül őket.

A gyermek jó közérzetéhez hozzátartozik a felnőtt test közelsége is. Adott esetben sokat segíthet egy simogatás, ölelés vagy ölbe vétel. A gyermeket saját cselekvőképességeihez viszonyítva eljuttatjuk a szocializáció optimális szintjére. Eközben támogatjuk, bátorítjuk, elismerjük az elért eredményeiket és megteremtjük az önállóságuk feltételeit.

Fejlesztőmunkánk során arról gondoskodunk, hogy a gyermek tapasztalatai változatos tevékenységi formák közben gazdagodjanak.

Nevelési feladatok a gyermek társas kapcsolatának alakításában

Az óvodában új kapcsolatok várnak minden gyermekre. Az új környezet elfogadásához, az új örömforrások, átélése vezethet el legtermészetesebben. A csoport életében kezdettől fogva jelentős közösségformáló szerepe van az állandó személyes érintkezésnek, kommunikációnak. Mivel az óvodapedagógus a közösségi élet irányítója, így a köztük és a gyerekek között létrejött érzelmi kötődés a csoport egészére gyakorolt befolyás leghatékonyabb eszköze.

A gyerekek érzékenyen reagálnak az óvó néni érzelmeire, így annak viszonya egy-egy gyerekhez szándéka ellenére is hat a csoporton belüli kapcsolatokra. Törekednünk kell tehát arra, hogy a gyerekekkel igazságosan és differenciáltan, egyéni sajátosságaihoz igazodva bánjunk.

A gyermekközösség alakulásában első eredmény, ha minden gyermek jól érzi magát a csoportban, ha stabil, de nem mindig azonos helye van társai között, szoros, meghitt kapcsolat fűzi őket egymáshoz. Ehhez feltétlen szükséges, hogy bensőséges kapcsolatot alakítson ki.

Ahhoz, hogy a gyermek a csoport tagjának érezze magát, tapasztalnia kell, hogy őt, ugyanúgy, mint a többieket, számontartják, szükség van rá. Ezért reggelente egyenként üdvözöljük őket, névsorolvasás nélkül a gyerekekkel közösen naponta megállapítjuk, hogy ki van jelen, ki hiányzik ki nincs velünk.

A gyerekek közti kapcsolatokat életkoruk, korábbi környezetük, egyéni sajátosságaik nagymértékben befolyásolják. Ébresztgetnünk és fejlesztenünk kell a gyermekek egymás iránti érdeklődését. Segítjük, támogatjuk az egymáshoz közeledő gyerekek tevékenységét, mindenekelőtt játékukat. A visszahúzódó gyerekeket igyekszünk közelebb hozni néhány barátkozó, nyugodt társukhoz. Olyan légkört teremtünk, melyben a barátok kölcsönös egymásra hatása optimális. Segítünk abban, hogy a barátok a nap nagy részében együtt játszhassanak, együtt ülhessenek, egymás mellett alhassanak; hogy a baráti kapcsolatokra pozitív tulajdonságok hassanak.

A csoportban az érzelmek (rokonszenv, közös érdeklődés) hatására kisebb csoportok jönnek létre. Úgy kell alakítanunk a különböző tevékenységeket, hogy ezek a csoportok együtt tudjanak működni, közösen oldhassanak meg számukra vonzó feladatokat. Arra ösztönözzük őket, hogy kérjenek és adjanak segítséget társaiknak. Ügyelünk arra, hogy a gyermek vállaljon feladatot, teljesítse azt, csatlakozzék mások terveihez, vagy ha szükséges, tudjon lemondani saját elgondolásairól.

Igyekszünk kibontakoztatni minden gyermek azon képességét, hogy ha eltervez valamit, társaival el tudja fogadtatni. El kell érnünk, hogy minden gyermek belátásból, érzelmi elfogadásból megtanulhassa saját akaratát alávetni másokénak. Ezért fontos az együttműködésben a felcserélhető alá- és fölérendelt helyzet, elfogadásának átélése, gyakorlása. A felelősségérzést, és kötelességtudatot a közösségi nevelés egész folyamatában szükséges fejlesztenünk, ezért figyelemmel kísérjük a gyermek felelősségének megnyilvánulásait.

Fokozatosan alakítjuk a gyermek tűrő - és konfliktust, megoldó képességeit. A konfliktust okozó gyermeket bizalommal támogatjuk az önálló feloldásra irányuló kísérletben.

Az igényes türelem, bizalom, elismerés az egész csoportot formálja. A gyerekek között alakuló kapcsolatokban jelentős szerepe van a beszédnek. Meghitt beszélgetések alakulnak ki az óvodapedagógus-gyermek, valamint a gyermek-gyermek között. Mi is beszélünk magunkról, családunkról, élményeinkről, ügyelve arra, hogy ezt a gyerekek is megértsék. A hallgatag gyermekkel beszélgetést kezdeményezünk, ezzel is serkentjük a megszólalását.

A közösség fejlődése a csoport tagjainak a tevékenységétől és a gazdagodó társas kapcsolatoktól függ. Mindig szem előtt tartjuk, hogy ez minden gyermek személyiségfejlődésének ösztönzője.

Másodlagos szocializáció

Felvállaljuk a 3-7 évesek szocializációs folyamatának tudatos szakmai irányítását, ennek intézményes keretét. A gyermek „én" központúsága alapján elsősorban önmagára képes figyelni, mi azonban emocionális alapon fokozatosan kifejlesztjük azokat a mechanizmusokat, amelyek segítségével képessé válnak másokkal törődni.

A közvetlen testi, érzelmi kapcsolat megteremtésén, a példaadáson kívül a csoport közös életét is megszervezzük, a szokás és szabályrendszerét a gyermek fejlettségéhez alkalmazkodva alakítjuk ki.

Meleg és barátságos légkört kell teremtenünk, amelyben a gyermek a környezet, és a társak felfedezésére is szívesen vállalkozik. Lehetőséget nyújtunk arra, hogy a gyermek kielégíthesse társas szükségleteit a játékban és egyéb tevékenységekben. Eközben baráti kapcsolatok, alkalmi társulások, majd a tartós együttműködés is kialakul, melynek során meg tanulja a gyermek mások kívánságait megérteni és figyelembe venni.

Egyszerre segítjük a gyermek szociális érzékenységének és én tudatának fejlődését.

A gyermekek egymás közötti kapcsolatában így válik természetessé, hogy minden gyermek más egyéni külső és belső tulajdonságokkal rendelkezik, és így másságával együtt elfogadható és szerethető. Arra törekszünk, hogy tanuljanak toleranciát, hogy elfogadják és tiszteletben tartsák társuk többiekétől eltérő (nemi, faji, vallás) tulajdonságait, beszédét, szokatlan kívánságait.

Társas együttműködés közben éljék meg az egymás felé fordulást, egymás segítését, vagyis az értelmes szeretetet. Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák és tulajdonságok csak akkor fejlődnek ki, ha a gyermekkel állandóan gyakoroltatjuk a társaihoz való helyes viszonyulást.

Az ésszerű kereteket adó szokás-normarendszert alakítunk ki, ami biztonságérzetet, nyugalmat jelent a gyermekek számára. Kialakításában fontos az egyező nevelői hatás megteremtése, a két óvodapedagógus és dajka közötti összhang.

A szokás és normarendszer, a csoporthagyományok minden nevelési év elején kerül meghatározásra. Alapja: a csoport fejlettségi szintje, a feladatok és tevékenységek rendszere, amelyet a csoportban meg kívánunk valósítani.
A csoportokban az udvarias magatartást, a viselkedési szabályok betartását folyamatosan gyakorolják, közösen és egyénileg is értékelik.
A csoportok között biztosítjuk az átjárhatóságot (csoportközi integráció) Ez erősíti az egymáshoz, a „mi óvodánkhoz" való tartozást.

Erkölcsi normák és tulajdonságok szabályai, fejlesztése:

- Feladatunk, hogy udvarias magatartást alakítsunk ki gyermekeinkben, amit az egymás iránti megbecsülés külső megnyilvánulásaként kezelünk.
- Az udvarias megszólítás, kérés, köszönés, megköszönés természetes formáinak meghonosítására törekszünk.
- Őszinteségre, igazmondásra nevelésnél a gyermeket a valóság pontos megfigyelésére, a gondolatok pontos megfogalmazására ösztönözzük.
- A gyermek felé irányuló kommunikációnk állandó példája legyen az igazmondásnak, őszinteségnek.
- Éreztetjük a gyermekekkel, hogy ígéretünket akkor is teljesítjük, ha ez számunkra nehézségbe is ütközik.
- Olyan légkört teremtünk, melyben mindenki nyugodtan és bátran meg meri mondani hibáit, még akkor is, ha tudja, hogy rosszallásunkra számíthat.
- Fontosnak tartjuk a szülők, nevelők, a haza és szülőfalunk szeretetére és tiszteletére nevelést. Ehhez a szűkebb és tágabb környezetről élményeket biztosítunk, amelyet tudatosan tervezünk.

A reggeli beszélgető körben fogadalmat teszünk, mire kell figyelnünk a nap folyamán! (Például: *Nem verekszünk. Segítünk egymásnak. Nem beszélünk csúnyán! ...)*
A gyermekekkel észrevetetjük szüleik munkáját és annak társadalmi hasznát.
A mesék és elbeszélések tudatos kiválasztásával elmélyítjük a szülők munkájának megbecsülését. Idetartozik a segítés anyának, apának, a tiszta ruha megbecsülése. Feladatunk a szülők iránti figyelmesség kialakítása is. Tudatosítjuk a gyermekben, hogy nem a kapott ajándékok nagyságától vagy sokaságától függ a szülők szeretete, ezért a saját kezűleg készített ajándékokra helyezzük a hangsúlyt.

Az óvodás korosztály számára meghatározó a gyermek és az óvodapedagógus kapcsolatának minősége. A felnőtthöz való pozitív viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé.
A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.
Példakép, ezért igen fontos, hogy az óvónő és az óvoda más dolgozója is:

- mindig barátságos, nyílt, közvetlen és vidám legyen.
- Megjelenése, magatartása igényes és kifogástalan.
- Fellépése könnyed, feszültségmentes.
- Rendelkezzen megfelelő emocionális készséggel.
- Megfigyelő, megismerő, nevelő, motiváló, irányító, szervező képességgel, megfelelő műveltséggel rendelkezzen.
- Tevékenysége legyen tudatos, beszéde világos, magyaros.

A **szabályrendszerünknek** nyomon kell követnie a közösség fejlődésében bekövetkező minőségi változásokat.
Először a kívánt magatartásmódokat, viselkedési szokásokat kell megalapozni, a teljesítményképes szabálytudatot kialakítani. Nagyon fontos a gyermek érintkezési módjainak, kapcsolatainak szabályozása, figyelembe véve a már meg lévő magatartási, viselkedési szokásokat. (pl. a nem megfelelő családi környezet hatása.) Követelményeink fokozatosan váljanak közösségivé. Törekedjünk egy aktív magot kialakítani, akik példát jelenthetnek és besegíthetnek a társak formálásában. Olyan szabályrendszert dolgozunk ki, mely biztosítja az egyén szabadságát a közösségen belül.
A csoportközösségek szintje, biztonságos működése nagymértékben függ a csoport életét szabályozó szokásrendszer kialakításától. Ezek közül elsődleges a tevékenységi lehetőségeket térben és időben behatároló ***napirend.***
Megtervezésénél az évszak adta lehetőségeket, az óvoda sajátosságait, valamint a csoport fejlettségét vesszük figyelembe, mely feltétlenül tartalmaz állandó, ismétlődő elemeket. Fontosnak tartjuk, hogy megfelelő időt biztosítsunk az egyes tevékenységek nyugodt elvégzésére, befejezésére. Üdvözöljük egymást. Érkezéskor: *Jó reggelt kívánok, és szervusztok, gyerekek*! Távozáskor: *Viszontlátásra, és szervusztok, gyerekek*!
Az ismétlődő, közös örömteli tevékenységek a csoport és az óvoda hagyományrendszerébe épülnek, és mélyítik az összetartozás élményét.

Az óvodában igyekszünk minden alkalmat célszerűen megragadni a közös ünnepek és hagyományok kialakítására is. A közös tevékenység a gyermek fejlődésének serkentője. A közös készülődés, tervezgetés távlatot jelenthet a gyermek számára.

A közösségi nevelés szempontjából kiemelt jelentőségűek:

- a közös ünnepek és hagyományok ápolása,
- a szűkebb és tágabb környezethez, a szülőföldhöz való kötődés alakítása (Kézműves foglalkozások, a néptánc, magyar növény- és állatfajok, a gyógynövények stb.).
- közös programok a szülőkkel (nyitott napok, ismerkedő nap, gyűjtő munkában való részvétel).

Ünnepi szokások, amelyek a népi hagyományokra épülnek, azok megismerése, megőrzése, valamint szűkebb és tágabb környezetünkhöz való pozitív viszony kialakítása által erősödik a társakhoz fűződő viszony, a szülőkhöz, felnőttekhez, az ismert környezethez, tájhoz, természethez való érzelmi kötődés, a hazaszeretet. Erősödik identitástudatuk, pozitív irányba terelődik az erkölcsi tulajdonságok alakulása.
Az ünnepek kapcsán a közösen feldíszített csoportszobák, öltözők, a helyszínül szolgáló szomszédos iskola nagyterme, az ünneplőbe öltözött gyermekek, felnőttek látványa, a közös verselés, mozgás mind – mind az esztétikai érzelmek és a közösségi élet alakításának eszközei. Változatos tevékenységekkel, gazdag eszköztárral segítjük a hagyományok ápolását (pl. farsangi jelmeztár, karácsonyi, húsvéti, anyák-napi csoportszoba díszek, alakoskodás kellékei, a dramatizálás eszközei).

9. AZ ANYANYELVI – ÉS ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az értelmi nevelés tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás komplexitásában, az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermekek szabad játéka által valósul meg. Az értelmi nevelés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és a kommunikáció alakulásával.
Pedagógiai Programunk lényeges része az anyanyelvi nevelés és a kommunikáció fejlesztése. Csak kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek képesek az alap-kultúrtechnikák elsajátítására. A kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze. Ezért valamennyi óvodai tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.
A gyermek beszéd – kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermekek számára a közösségben.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélőkörnyezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység (a nevelés eszközei, tartalma) egészében jelen van.

A kommunikáció és a metakommunikáció elválaszthatatlanok egymástól. A gyermekek egyéni fejlődésének biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával (odafigyelés, beszélgetés, meghallgatás) kommunikációs helyzetek megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, bővítse szókincsüket, gazdagítsa kommunikációs ismereteiket (érzelmeket kifejező gesztusok, arckifejezések, testtartások).

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben, a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságára, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

9.1. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés célja:

Az anyanyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, megbecsülésén és szeretetén keresztül a helyes nyelvhasználattal, a természetes beszéd és kommunikációs képesség, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása, a szókincs bővítése, a sajátos nyelvi formák elsajátítása, a nyelvi hátrányok csökkentése. Beszédészleléssel a beszédhangok felismerése, kapcsolása, beszédmegértéssel a szavak, szókapcsolatok, mondatok jelentésének, tartalmának megértése, ezen keresztül a kognitív, értelmi képességek fejlesztése. Az iskolai élethez szükséges képességek elérése.

9.2. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés feladata:

- Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, a beszédkedv fenntartása, a gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdések érvényesülése, a válaszadás igénye.
- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése / érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, akarat, gondolkodás /.
- Anyanyelvi játékok alkalmazása.

- Spontán és tervezetten szerzett sokoldalú tapasztalatok biztosítása, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben történő gyakorlása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.
- Spontán és tervezett helyzetek (beszélgető - kör, önálló mesemondás) kialakításával segítjük gondolatainak kifejezését.
- A beszédfejlődésben lemaradt gyermekek fejlesztését szakképzett logopédus végzi.

9.3. Az óvodapedagógus feladata:

- A bensőséges kapcsolat megteremtése, a gyermekek beszédkedvének felkeltése, ösztönzése érdekében (szükségleteik, érzelmeik, élményeik, ismereteik közlése).
- Igény, készség kialakítása szóbeli kapcsolatteremtésre, annak fenntartására.
- A fejlesztés során a mondat, a dialógus, az érzelmeket tükröző hangsúly, ritmus jelentőségének megéreztetése, mintaadással.
- A nonverbális kommunikáció fejlesztése: térközszabályozás, testtartás, tekintettartás mimika, gesztikuláció gyakorlása
- Az anyanyelvi játékok egyéni és mikro, vagy csoportos szervezése – alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz
- A gyerekek számára állandóan hozzáférhető helyen biztosítjuk a bábjátékhoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket mindkét csoportban.
- Naponta megteremtjük a lehetőségét a csoportos beszélgetésre.
- Nagycsoportban olyan alkalmakat teremtünk, ahol otthon tanult verseket, rövid meséket adnak elő. Ezáltal fejlődik az érzelmeknek megfelelő, természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísért beszéd, melyet személyes példaadásunkkal erősítünk meg.
- Az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztés, különös tekintettel a nyelvileg hátrányos helyzetű gyermekek esetében.
- Tevékenységekben az anyanyelv gazdagságának, multikulturális elemeinek megismertetése, verbális és nem verbális jelzések, interakciók megjelenítése, használatának gyakorlása.
- A csoportban dolgozó óvodapedagógusok és a dajka beszédmintájának, kommunikációjának összehangolása
- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése, játékos cselekedtetés során, kommunikációs helyzetben az ok-okozati összefüggések felismertetése, környezettudatos magatartás megalapozása.

- A kognitív képességek fejlesztése az egyre pontosabb, valósághű észlelés, a figyelem, a képzelet, a problémamegoldó gondolkodás, az alkotóképesség fejlesztése és az alakuló fogalmi gondolkodás fejlesztésével, az iskolai beilleszkedéshez szükséges értelmi érettség kialakítása.
- Valamennyi értelmi képesség fejlesztése, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését biztosító ösztönző környezet biztosítása.
- Szókincs bővítése, metakommunikációs helyzetek teremtése (gesztusok, arckifejezések, testtartások, testbeszéd.
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása.
- A szociokulturális háttér figyelembe vételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés, együttműködés a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció területén.
- A nyelvi elmaradások korrigálásának segítése anyanyelvi játékokkal, a drámajáték elemeinek alkalmazásával.
- Az egyéni képességekhez igazodó differenciált fejlesztés, különös tekintettel a nyelvileg hátrányos helyzetű gyermekek esetében.

Speciális kompetenciák fejlesztése:

- Célunk, játékos tevékenységeken keresztül szaktudományos ismeretek közvetítésével megalapozni a környezet- és egészségtudatos szemléletmódot.
- Az általános kompetenciák fejlesztése mellett a kiemelten tehetséges gyermek felismerése, fejlődésük elősegítése és támogatása.
- A hátrányokkal küzdő gyermekek és családjaik segítése, különös tekintettel a veszélyeztetett, valamint a sajátos bánásmódot igénylő gyermekre.

Tehetséggondozás:

Különböző beszédhelyzetek megteremtésével segítjük elő, hogy a kiemelkedő képességű gyermekek (szókincsük gazdag, választékosan fejezik ki gondolataikat…) kreatívan használják kommunikációs és metakommunikációs jelrendszerüket, passzív szókincsüket aktivizálják.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, figyelemkoncentrációs gyengesége, tapasztalati anyagának hiányosságai, szűkösen motivált érzelmeik, érdeklődésük teszik igen indokolttá, hogy az új tapasztalatszerzés örömforrássá váljék.

Nekik még inkább szükségük van arra, hogy érzelem teli helyzetben a felnőtt által közvetített ismeretekkel, sokféle megközelítésben, sokféle összefüggésben, változatos kommunikációs helyzetekkel találkozzanak.

„Így érhető el leginkább, hogy felkeltsük érdeklődésüket, fenntartsuk figyelmüket, érzelmi tevékenységre, megnyilatkozásra indítsuk őket."

(Sugárné Kádár Júlia)

9.4. Az anyanyelvi és értelmi nevelés tartalma

Az óvodapedagógus és a gyerekek közötti szeretetteljes viszony és a jó csoportlégkör kialakítása teszi lehetővé a beszédkapcsolatok létrejöttét. Csak kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek képesek a kultúra alapjainak elsajátítására.

A kommunikáció a beszéd és gondolkodás egyik eszköze, mely egyszerre jelenik meg célként és eszközként a társas kapcsolatok alakításában. Célja a kapcsolat felvétele, az információ eljuttatása a másikhoz, a társ reakcióiból (kommunikációs és metakommunikációs) a megértés ellenőrzése, a kapcsolat valamilyen szintű mélyítése. A kommunikáció és metakommunikáció elválaszthatatlan egymástól, a jelzések kiegészítik, helyettesítik, mélyítik, vagy semlegesítik a szóbeli közlést.

A községünkben élő családok szocializációs helyzete igen eltérő skálán mozog, éppen ezért az óvodapedagógusok pozitív mintája a beszédben, a gondolkodásban, a viselkedésben elsődleges szerepet tölt be. Nevelőink differenciáltan foglalkoznak a hátrányos helyzetű, az elmaradt beszédfejlődésű és a kiemelkedően fejlett gyermekekkel.

Napi gyakorlatunkban az anyanyelvi játékok egyéni és mikro csoportos szervezésére – alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz – külön időt biztosítunk. Ezeket, a játékokat beépítjük a mindennapi életbe.

A nyelvi játékok, gyakorlatok legfőbb ismérve, hogy játékos keretben végezzük, örömmel és sok-sok ötlettel fűszerezett csoportos játék keretében. A nyelv- és ajakügyesítő, valamint a hallás differenciálásai gyakorlatokkal, lehetőséget teremtünk, a hangzók helyes ejtésére.

Az anyanyelvi játékokhoz, általában saját készítésű eszközöket használunk: szemléltető képek, bábuk, tükör, tornaszerek, hangszerek, hívóképek, valamint a csoportszoba berendezési tárgyai, eszközei. Lényegesnek tartjuk, hogy a gyermekek számára mondanivalónk hiteles és elfogadható legyen, vagyis a kommunikáció és metakommunikáció összhangja megerősítse egymást.

Az anyanyelv használata végig kíséri az óvoda egész napi életét, a gyermekek minden megnyilatkozását, a felnőttek és gyermekek kapcsolatát. A gyermekre figyelő, jó beszédpéldát

adó, jól artikuláló, választékosan beszélő felnőtt a gyermekek nyelvi fejlődését pozitívan befolyásolja.

Később a beszéd és gondolkodás fejlődésével párhuzamosan alakul ki szándékos figyelmük a közlés verbális tartalmára.

A mese, a vers, a zene ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek.

A **hagyományok ápolásán** keresztül régi értékeket, szokásokat közvetítünk a gyermekeknek.

Az érzelem teli felnőtt- gyermek kapcsolatban, komplex módon megélt élményeken keresztül sokrétű lehetőséget biztosítunk a személyiség fejlesztésére.

A ritmikus szöveg (vers, mondóka), a dal, a dalos játék összehangolja a mozgást, a zenei ritmust, a beszédet. A ritmikus ismétlődés erős érzelmi hatása megerősíti az esztétikai élményt.

A mese és versmondás lényeges kiegészítő elemeit (testbeszéd, tekintettartás, verbális emlékezet) óvodapedagógusaink személyes példáján keresztül sajátítják, el majd gyakorolják a gyermekek.

A közösen átélt örömök és élmények elszakíthatatlan szálakkal kötik össze óvónőinket és a gyermekeket egymással és anyanyelvünkkel. A mese és a vers mindig többről szól, mint amennyit a szavak mondanak, hisz az anyanyelv közegén át segíti a világ megismerését, helyes emberi kapcsolatokra tanít és az önismeretet is mélyíti. A mese, a vers hallgatása, mondogatása közben az esztétikai élmények hatására a gyermekben olyan érzelmi töltődést hoz létre, mely elősegíti az erkölcsi ítéletek, fogalmak kialakulását, ezáltal formálódik erkölcsi magatartásuk. Az irodalmi művek hallgatása a gyermeki összetartozást, a közösségi érzelmeket is alakítják.

Az anyanyelvi nevelésnek és a játéknak egyaránt szerves része a ***bábozás*** és ***dramatizálás***, melyen keresztül bővülnek a gyermekek irodalmi élményei, fejlődik kreativitásuk, fantáziájuk. A gyermek kifejezi, átéli, eljátssza érzéseit, ezáltal is fejlődik személyisége. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket, díszleteket, kiegészítőket saját maguk és mi óvodapedagógusok készítjük, elkészítik elbarkácsolás keretében, a játék örömét kiegészítve az önálló alkotás élményével.

Folyamatos a szakmai kapcsolattartás a logopédussal, fejlesztő pedagógussal.

9.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek aktívan használják a tevékenységek alkalmával szerzett szókincsüket.
- Beszédük érthető, kifejező, összefüggő legyen.
- A különböző beszédhelyzetekben a megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremtik meg és tartják fenn a kapcsolatokat.
- Önállóan mondanak el rövid történeteket, meséket.

- Figyelmesen, türelmesen hallgatják meg a felnőtteket és a gyermekeket. Kérdésüket, mondanivalójukat az elhangzottakhoz igazítják.
- Helyesen használják a névmásokat, névutókat, a jövő idejű igeidőt és az igemódokat, térbeli viszonyokat.
- Ismeri és használja az udvariassági kifejezések eszköztárát.
- Gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, emlékezetük, szándékos figyelmük fejlődik.
- Bátran és szívesen kommunikálnak a társaikkal és a felnőttekkel.
- Használják a metakommunikációs jelzéseket.
- Tudnak szemkontaktust teremteni és megtartani.

10. A GYERMEK TEVÉKENYSÉGEI AZ ÓVODÁBAN – AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

A Komplex Prevenciós Óvodai Program tartalmi kidolgozásánál a gyermek alapvető megnyilvánulási módjára és fő tevékenységi formájára, a mozgásra és a játékra alapozva szervezzük a főbb nevelési területeken végzendő pedagógiai és pszichológiai feladatokat.

10.1. Játék

„A gyermek azért játszik, mert gondolkodási formája játékos, létezési módja a játék". (Piaget)

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd, amikor a szabad játéktevékenység már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítő, kezdeményező lesz, ha a

játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindazt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával támogató, serkentő ösztönző magatartásával, indirekt reakcióval éri el.

Először utánozható mintát adva, a szabadjáték folyamat után bevonható társként, majd a játék folyamat elakadása esetén segítő, kezdeményező szerepet is magára öltve, teljes személyiségével (nonverbális és verbális, hiteles kommunikációja, attitűdje).

Pedagógiai programunk – az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára építve – a szabad játékra helyezi a hangsúlyt.

A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, megfigyelőképessége, fantáziája, gazdagodik érzelemvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata.

Az érzelmi akarati élet tulajdonságainak, a társas kapcsolatok alakulásának, a társas szükségletek kielégítésének legfontosabb formája a játék. A játék során fejlődik a gyermek érzékelése, észlelése, képzelete, gondolkodása, kreativitása. A játékba ágyazódik a mozgás, a testséma, a percepció fejlesztése és az én – megismerése.

10.1.1. A játék célja:

Érzelmileg meleg, biztonságos környezetben éljék át a gyermekek a játéktevékenységet, melyben sok mindent lát, hall, tapasztal, ha jó mintákat kap spontán utánzásra, beszédben ugyanúgy, mint ének-zenében, vagy bármiféle cselekvésben.

A kisgyermek elemi pszichikus szükségleteinek biztosítása, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell kielégülnie. Olyan élményanyagot szükséges biztosítani mely sokoldalú tapasztalathoz, ismerethez, érzelemhez juttatja a gyermekeket, s ez által gazdagodik a játék tartalma. A játékot úgy tekintjük, mint a nevelési célok elérésének legfőbb eszköze.

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermek fantáziáját segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata a megfelelő hely és idő, eszközök és élményszerzési lehetőségek biztosítása a különböző játékformákhoz.

A természetes gyermeki megnyilvánulások sorában a két legfontosabb a ***mozgás*** és a ***játék,*** amely óriási dominanciával uralja a kisgyermekkori fejlődést.

- A játék mind a szocializációt, mind az értelmi fejlődést egyaránt tükrözi.
- A játék a gyermek fejlődésében alapvető jelentőségű, semmi mással nem helyettesíthető tevékenységi forma.
- Az óvodai nevelés tartalmának a játékra építettség az egyik legfontosabb sajátossága.
- Az óvodai nevelés országos alapprogramjának elvei szerint is: a játék semmi mással nem helyettesíthető gyermeki tevékenység.
- A játék öröme saját elhatározásból ered, vagyis abból, hogy mindenki saját kedve szerint vesz részt benne.

10.1.2. Az óvodapedagógus feladata:

- Nyugodt, derűs légkör kialakításával az elmélyült játék feltételeinek megteremtése. (idő, hely, eszköz),
- A napirenden belül elegendő idő, hely és eszköz biztosítása a játék számára.
- A szabad játék elsődlegességének biztosítása a szülőkkel, pedagógus és nem pedagógus kollégákkal együttműködve.
- Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához, a különböző játékformákhoz. Inger gazdag, kíváncsiságot keltő, mobilizálható játéktér, környezet kialakítása, a játékok elérhető helyen történő elhelyezése.
- Az egyéni élményeken túl közös élményszerzési lehetőség kihasználása a játék fejlesztése érdekében.
- A gyermeki szabad játék önállóságának tiszteletben tartása.
- Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együtt játszás a gyerekekkel, mindig abból kiindulva, hogy a játszócsoportnak mire van szüksége. Játékirányítást segítő pedagógiai, pszichológiai szakértelem, módszertani kultúra folyamatos fejlesztése, gazdagítása.
- Gyermekek saját maguk által készített játékeszközeik, alkotásaik használatára lehetőséget biztosítunk a játékuk során.
- Hagyjuk, hogy saját elgondolásaikat megvalósítva, fantáziájuk hangulataik, érzelmeik szabadon megnyilvánulhassanak.
- Az állandó játszóhelyek mellett paravánokkal, hordozható egyszerű eszközök biztosításával lehetőséget adunk önálló játékuk színesebbé tételére.

- Bővíti a szabályjátékaik mozgásfejlesztő játékokra körét, amelyeket a gyerekek a csoportszobán kívül más helységekben vagy a szabadban játszhatnak.
- A játék közben i normák közvetítésével az iskolai beilleszkedéshez szükséges lelki, szociális érettség közvetett segítése.
- A szülőföldhöz való kötődés alapjaként szűkebb és tágabb környezetükből szerzett ismeretek egyéni és közös élmények és tapasztalatok feldolgozásának biztosítása.
- A játék valamennyi tevékenységi formával karöltve alkalmas környezeti attitűdök alakítására, a zöld tartalmak megjelenítésére, közvetítésére, tudatosítására, azaz a fenntarthatóság szempontjából fontos kompetenciák fejlesztésére.

10.1.3. A játék tartalma

A játékfajták mindegyike megjelenik az óvodás gyermek életében.

A nevelési gyakorlatban megjelenik a szabad játék, amelyhez az óvodapedagógus közvetett módon kapcsolódik. Az óvodapedagógus által kezdeményezett, irányított játék nevelési célzatú, melyben a gyermek önkéntes alapon vehet részt. Az ilyen kezdeményezett játéktevékenységet gazdagítják a drámajátékok.

A fejlesztési feladatainkat meghatározzák a gyermekek mozgásfejlettségének, észlelésének, érzelmi, akarati életének, gondolkodási jellemzőinek ismerete. Fontos tudnunk, hogy a gyermek e területeken milyen szinten áll, hiszen a fejlesztő tevékenység így tervezhető meg.

A fejlesztési feladatokat csak a megfelelő feltételek biztosításával valósíthatjuk meg:

- nyugodt légkör
- idő
- megfelelő hely
- eszközök
- élmények, tapasztalatok
- irányítás
- az óvodapedagógus személyisége

Nyugodt légkör

Nemcsak a játéknak, hanem az egész óvodai életnek elengedhetetlen feltétele. Ennek érdekében nagyon fontos kiscsoporttól kezdve az alapvető szokás, normarendszer kialakítása, a megfelelő csoportlégkör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multikulturális - interkulturális szemlélettel.

Idő

A napirendben erre fordítjuk a legtöbb időt. Fontos, hogy a gyermekek elmélyülten játszhassanak, tevékenykedhessenek, legyen idejük elképzeléseik megvalósítására.

Megfelelő hely

A megfelelő hely biztosítása a csoportszobában, a tornateremben, és az udvaron is egyaránt fontos. A csoportszobákban nagyobb teret biztosítunk a mozgást igénylő játékoknak.
Tágas udvarunkon nagyobb a hely a mozgásos játékhoz. Széleskörű tevékenységre van lehetőség (barkácsolás, ábrázoló tevékenység, szerepjátékok, népi játékok, pancsolás).

Eszközök

A megfelelő, készen vett játékeszközök biztosítása mellett, az óvoda által a játékhoz adott többlet – saját magunk által készített játékok - meghatározó elemei.
A játékban lehetőségünk van a gyermekek egyéni ismereteiknek megfelelő differenciált eszközök biztosítására.
Fejlesztőmunkánk lényeges eleme, a tudatos játékeszközök kiválasztása, biztosítása. A gyermek általános és egyéni fejlettségén túl, fontos tudnunk a különböző játékeszközök fejlesztő hatását is. A részfunkciók fejlesztése szempontjából óvodánkban megtalálhatóak az alapjátékokon túl:

- vizuo - motoros és vizuális játékok
- figyelemfejlesztő játékok
- emlékezeti vagy felismerő játékok
- értelemfejlesztő játékok.

A nagymozgások fejlesztésére a csoportokban és a kapcsolódó helyiségekben jelen van: a Body-roll hengerek, a Greiswald egy-egy eleme, mászó rács, tornapad, bordás – fal, egyensúlyozó hinta, célba dobók és egyéb kézi szerek.
Az udvaron is rendelkezésre a különböző méretű mászókák, mászó várak, mászókötél, rollerek, kerékpárok, egyensúly fejlesztéshez szükséges eszközök, csúszda, különböző hinták. Az udvari játékok egy részét pályázati pénzből fejlesztettük (*„Magyar Falu Program" – 2019.*) A játékok EU –s szabványoknak megfelelőek, a játékok alatti felszín gyöngykaviccsal lett befedve ütéscsillapítás céljából a balesetveszély elkerülése céljából.

A csoportszobában és a mosdóban megtalálhatóak a testséma, én-kép kialakításához a nagyméretű és közepes tükrök.
A játékeszközök megválasztásában és beszerzésében tükröződik az igényesség. (természetes anyagok, korszerűség, találékonyság, esztétikum, tartósság, fejlesztő hatás)

Élmények, tapasztalatok

A játék egyik fontos eleme a tapasztalatszerzés és élményszerzés. Lehetővé tesszük, hogy a családban, az óvodában, a környezetében szerzett tapasztalatokat a gyermek újra átélje.
A spontán élmények mellett a témához kapcsolódó közös élményszerzési lehetőségeket megteremtjük, tervezzük, tartalmával segítve a nevelési tartalmak megvalósulását.

Irányítás

Fontos, hogy olyan közvetett segítséget és mintát adjunk a gyermekeknek, amiben megerősítést és támaszt kapnak, önálló véleményalkotási- döntési képességeik fejlődnek. Figyelemmel kísérjük a gyermekek játékát, érzelmeit, hangulatát. Bekapcsolódunk a gyermekek által szervezett és kezdeményezett játékokba, ha azt igénylik, szükség esetén ötleteinkkel azt tovább fejlesztjük.
Beavatkozásunk terjedjen ki a megoldási lehetőségek felállítására, válaszhatóságára, a gyermekek testi épségének megőrzésére, a konfliktus helyzetek kivédésére. Fontos az egymás testi épségének megóvása, a balesetmentes helyszínek, eszközök megválasztása.
Az óvónő játékával adjon mintát a játékok helyes használatára és a játékok elrakására.

Az óvodapedagógus személyisége:

A játék légkörének kiegyensúlyozottságát meghatározza az óvodapedagógus személyisége, viselkedése, hangneme. Ha mindig rendelkezésre álló, együttműködésre és segítésre kész partner, akkor hozzá bármilyen problémával szívesen fordulnak a gyerekek. Segítése akkor fejlesztő, ha az csak olyan szintű és mértékű, amilyenre az adott gyermeknek szüksége van.
Az óvodapedagógusnak szükséges közvetítenie a gyermekek felé azt, hogy azt a társukat, aki szomorú, elesett, bátortalan, azt felkarolni, segíteni kell, a rendbontó, zavaró gyermeket pedig tapintatosan megszelídíteni.

10.1.4. Különböző játékfajták

Nevelési gyakorlatunkban valamennyi játékfajta jelen van: gyakorló, konstruáló, szimbolikus és szerepjáték (barkácsolás, bábozás, dramatizálás). A játékfajták a játék tartalmához, valamint a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodnak.

A kisgyermek ***gyakorló funkciójátéka*** során sajátítja el az egyszerű tárgyak használatát és ezen az úton alakul ki mozgáskoordinációja. A gyakorló játék átélése alatt megismertetjük saját testével, testi képességeivel, és begyakoroltatunk alapvető mozgásokat. Lehetőséget biztosítunk a testséma fejlesztéséhez, a testrészek megismeréséhez (ehhez kapcsolt mondókák segítségével) a nagymozgások végzésével a mozgásfejlődést segítjük elő.

A verbális gyakorlójáték a gyermekeink körében nagyon kedvelt. Játék közben *„halandzsaszöveget"* találnak ki, s örömüket lelik bennük. A gyermekek beszédszándéka erősödik, beszédgátlása oldódik és fejlődik ritmusérzékük is.

A ***konstruáló játék***nak több változata lelhető fel az óvodánkban.

A legegyszerűbb formája az ***építőjáték***, amely a *gyakorló* játékból fejlődik ki. Ezt azért tartjuk fontosnak, mert játék közben a gyermekek átélik az alkotás örömét, fejlődik kreativitásuk, meg tanulnak tervezni, szerkeszteni, tapasztalatokat gyűjteni. Építés közben fejlődik gondolkodásuk, megfigyelőképességük, valamint stabilizálódik a szem-kéz koordináció, fejlődik a finommotorikájuk.

A konstrukciós alkotó játék fejlettebb formája a *barkácsolás*, amelynek során kisméretű kézi szerszámok igénybevételével különböző anyagokból új tárgyakat készítenek, elsősorban játékukhoz vagy pusztán az alkotás örömeért. A barkácsolás kiegészül az építőjáték és konstruáló játék előre gyártott elemeivel.

Ebben az életkorban a játékok fejlettebb csoportját a ***szabályjátékok*** alkotják, ahol a játék előre meghatározott pontos szabályok szerint folyik.

Az *értelemfejlesztő szabályjátékok* a megfigyelőképesség, a gondolkodás műveletei, a szociális érettség és az értelmi érettség fejlődését szolgálják. Ilyen szabályjátékok óvodánkban a dominók, kártyák, logikai játékok, barchópa játékok, nyelvi és kommunikációs játékok, puzzle kirakók, lego-k, memória játékok, formakirakók.

A *népi játékok* a szabályjátékoknak egyik csoportját alkotják. Népszerűsége fokozódik, mert tartalma és eszközkészlete közel áll a gyermekekhez. Ebben támogat bennünket az óvodai nevelés országos alapprogramja gyermek centrikus szemléletével. (Betlehemes, Regölős, Kotyolás – Lucázás, Márton napi ludas játékok, a ***helyi hagyományok*** stb.)

A *mozgásos szabályjátékokat* szabadidőben, testnevelés foglalkozásokon, mindennapos testnevelés keretében alkalmazzuk. (labdajátékok, fogócskák, körjátékok, sorversenyek, célba dobók, váltóversenyek).

10.1.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját
- Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz
- Vállalják a számukra kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is
- Tudnak vezetni és játszótársaikhoz alkalmazkodni
- Képesek olyan játszóhelyzeteket létrehozni, amelyekben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolatait.
- Megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önállóak a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszköz megválasztásában, s a szabályok betartásában.
- A játszó csoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat alakul ki.
- Képesek több napon keresztül egy játéktémát folytatni, azt együttesen szervezni.
- Szabályjátékot önállóan szerveznek, képesek az együttműködésre, alkalmazkodnak a szabályokhoz.
- Ismert meséket dramatizálnak, báboznak.
- Viselkedési kultúrájukban megjelenik az udvarias viselkedés használata.

10.2. Munka jellegű tevékenységek

A munka a tapasztalatszerzés, az együttműködés képességének, a céltudatosságnak, az önállóságnak és az önfegyelemnek az alakítója, ugyanakkor, fejleszti a gyermek mozgás és kontaktusteremtő készségét, számtalan ismeretet közvetít, szocializál.

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató. A munka a gyermek mindennapi tevékenységének része, amely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat.

Munka jellegű játékos tevékenységek: az önkiszolgálás, segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás…

A gyermek, munka jellegű tevékenysége a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Azon túl, hogy

fejleszti erkölcsi tulajdonságait, a szokás és normarendszer megalapozásában is fontos szerepet játszik. A gyermek mindennapi tevékenységének része a munkajellegű tevékenység, mely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat.

Az önkiszolgálással, különböző megbízatásokkal, naposi feladatokkal kapcsolatos tevékenységek a korcsoportnak, és a gyermekek fejlettségének megfelelően egyre önállóbbá válnak, s az együttműködésük is magasabb szintre jut. Közben olyan fontos akarati tulajdonságaik is fejlődnek, mint a kitartás, felelősségérzet, fegyelmezettség.

A munkavégzés során a gyermek cselekvő tapasztalatot szerez környezetéről, megismeri az anyagok sokféleségét, tulajdonságait, azok használati módját. Különböző élethelyzetekben társadalmi környezetükről is ismereteket szereznek.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek megtapasztalhassák munkájuk hasznát, eredményét, és szívesen, önként vegyenek részt ezekben a tevékenységekben. Szerezzenek arról is tapasztalatot, hogyan becsülhetik meg a felnőttek, társaik munkáját.

Nagy gondot fordítunk az eszközök célszerű használatának, valamint a munkavégzés pontos menetének megismertetésére, az egyes részmozzanatok begyakorlására. Munkavégzés közben tapasztalatokat, megfigyeléseket szereznek környezetükről.

10.2.1. A munka jellegű tevékenységek célja:

A munkajellegű tevékenységek, cselekvő tapasztalatok során alakuljanak ki a gyermekekben a munkavégzés, munkaszervezés képességeinek lapjai, valamint a munkavégzéshez szükséges attitűdök. Fejlődjön kitartásuk, felelősségérzetük, erkölcsi tulajdonságaik, kompetenciáik, önértékelésük. Természetes módon alakuljon a gyermek szociális magatartása és társas kapcsolata.

SNI gyermekek önállóságának fejlesztése, fiziológiai és értelmi fejlettségüket figyelembe véve.

10.2.2. A munka jellegű tevékenységek feladata:

- A gyermekek a mindennapi munkálkodásuk közben a lehető legtöbb információ, tapasztalat, speciális ismeret birtokába jussanak az őket körülvevő világról. Fejlődjön kognitív képességeik: értsék meg pontosan, mit várunk el tőlük, sajátítsák el az eszközök célszerű használatát.
- Gyakorlás során alakuljon ki értékteremtő, együttműködő képességük.
- Fejlődjön érzelmi - akarati tulajdonságuk, kitartásuk, felelősségérzetük, fegyelmezettségük, motoros képességük, önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk.

10.2.3. Óvodapedagógus feladata:

- A munkajellegű tevékenység feltételeinek tudatos pedagógiai szervezéssel való biztosítása (eszköz, alkalom, idő, hely, légkör)
- Az óvodapedagógus a munkafajtákat fokozatosan vezesse be, a munkafogásokat, az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát a gyermekeknek egyenként mutassa meg.
- Mindenfajta munkában és minden kapcsolatban az egyéni sajátosságok figyelembe vételével teremtse meg az önálló munkavégzés lehetőségét.
- Biztosítsa a gyermek tényleges aktivitását, a munka állandóságát és folyamatosságát.
- Az óvodapedagógus konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést nyújtson és differenciáltan alakítson ki követelményeket. (Minden gyereknek legyen feladata, de ne terheljük túl.)
- Biztosítson lehetőséget különböző kézi, ipari, népművészeti alkotások megismerésére.
- Tájékoztassa a szülőket a türelem, az érdeklődés, a segítés és a munka értékelésének fontosságára.
- Ők is vegyék komolyan és tartsák tiszteletben gyermekük munkáját, megbízatásait.
- Az óvodai környezet szépítése, díszítése jeles napok, ünnepek alkalmával.
- Minden család szoktassa gyerekét a saját személyével kapcsolatos teendők elvégzésére.
- A munkavégzésbe a szülők bevonása: betekintés növény és állatgondozásba, gyűjtőmunka.
- Nyugodt, békés légkört teremt. A gyermekek önállóan tevékenykedjenek, de bármikor lehetőségük van egymástól, vagy a felnőttől segítséget kérni.
- Fokozatosan vezeti be az egyes munkafajtákat, növeli a munka mennyiségét, figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat. A csoportszoba és az udvar rendben tartásában való aktív részvétel.
- Megfelelő időt biztosít a munka elvégzésére, lehetőleg kiküszöbölve a gyerekek egymásra várakozását.
- Figyelembe veszi a gyermek meglévő tapasztalatait, élményeit, ismereteit, és lehetőséget nyújt ezek különböző formában való gyakorlására
- Olyan feltételeket teremtünk, hogy a gyermekben kialakuljon az igény az esztétikus, tiszta rendezett külső és belső környezet iránt.
- A természet rendjét követve (ősz, tél, tavasz, nyár) a gyermekekkel közösen aktívan részt veszünk a külső és belső környezetünk nagytakarításában.

- Anyák napjára a gyerekek által begyűjtött magvakból, hajtásokból, hagymákból magunk neveljük az ajándéknak szánt virágot. (fokföldi ibolya)
- Egynyári növények ültetésével, gondozásával tesszük szebbé, színesebbé környezetünket.
- Saját és mások munkájának elismerése, megbecsülésére nevel.
- Önálló véleményalkotás, döntési képesség fejlesztése kortárs kapcsolatokban, együttműködés közben.
- Kommunikációs kedv fenntartása munkavégzés során.
- A munka tevékenységek során eszköz használat, helyi jellegzetességek, a szülőföldhöz, nemzethez kötődés erősítése.
- Gyermekeket körülvevő természeti környezet gondozása (növény és állatgondozás) A használt eszközök, munkafogások, anyagok az élettelen és az élő természet összefüggéseinek, törvényszerűségeinek átélésére, saját tevékenységük hatásainak megismerésére adnak lehetőséget.

10.2.4. A munka területei:

- Önkiszolgáló munka
- Környezet rendjének megőrzése
- Alkalomszerű munka
  - egyéni megbízatás
- Naposi munka
- Növény, állatgondozás
- Felelősi munka

Leggyakrabban óvodánkban az ***önkiszolgáló munkára*** nyílik lehetőség (étkezés, öltözködés, testápolás). Az önkiszolgálás a gyermek személye körüli feladatok ellátását jelenti, melynek eredményeként a gyermekekben megalapozzuk az esztétikus, tiszta, rendezett külső és környezet iránti igényt. A felnőttek segítségével ismerkednek a tevékenységek folyamatával, sorrendjével.

A környezte rendjének megóvása során végzett tevékenységek lehetőséget adnak a gyermekeknek az őket körülvevő szűkebb és tágabb környezet alakítására és rendjének megőrzésére: a csoportszoba berendezési tárgyainak átrendezése, a rend helyreállítása. Az udvari játékok, kerti szerszámok rendezése, biztonságos helyen való tárolása. A

környezetvédelmi tevékenységbe bevonjuk a gyermekeket: levélsöprés, gereblyézés, hulladékgyűjtés.

Az évszakok adta tennivalók, valamint a csoportok mindennapi élete során adódó alkalomszerű munkák is a különböző korcsoportoknak megfelelően bővülnek.

Az ***alkalomszerű munkák*** általában előre nem meghatározhatóak.

A nap, mint nap váratlanul jelentkező gondok megoldásában van szerepe, melyek előre nem tervezhetőek. Ilyenek az eszközök, tárgyak, üzenetek átadása, gyűjtőmunka, ünnepi készülődés, kisebbek segítése.

Vannak olyan munkafajták, amelyek egyértelműen a közösség érdekében végzendők, s mint ilyenek, speciális akarati, érzelmi fejlesztésre adnak lehetőséget a nevelés folyamatában (feladattudat, figyelem összpontosítás...)

A ***naposi munkát*** középső csoportban vezetjük be. A naposokat jelöljük, ez segíti a motiváció alakulását (napostáblára kihelyezett jel, kötény). A közösen végzett munkában alkalma van a gyermeknek, hogy képességeinek megfelelő tevékenységet vállaljon. Az ismétlődő feladatok lehetőséget biztosítanak a pontosabb munkavégzésre.

A felelősi munkát nagycsoportban, fokozatosan vezetjük be. Ilyen az öltöző, valamint a mosdó rendjének felelőse, fogkrémosztó...A ***növény és állatgondozás*** csoportonként valósul meg, egyre bővülő tartalommal. Ismerkednek a növények fejlődésével, a kisállatok gondozásával – madáretetés.

10.2.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Az önkiszolgálás területén szükséges ismereteket szerez, és kellő gyakorlatra tesz szert a gyermek (önálló étkezés, öltözködés, tisztálkodás)
- Szokásává válik, hogy aktívan vegyen részt környezete rendjének megőrzésében (csoportszoba, kiszolgáló helyiség, udvar)
- A csoportszoba átrendezése során érdemben segít a felnőttnek.
- A naposi munkával kapcsolatos teendőket maradéktalanul elsajátítja és önállóan elvégzi.
- A rábízott felelősi munkákat számon tartja és rendszeresen végzi.
- A munkafolyamatok gyakorlása során értelmi képességei, ismeretei, készségei elérik azt a szintet, hogy kialakul a munkához való pozitív beállítódás, a munka iránti tisztelet, eredményének, megbecsülésének fontossága, hasznossága, s felébred benne a saját és mások munkája iránti tisztelet.

- Szívesen vállalnak egyéni és közösségért végzett megbízatásokat, és azokat felelősségteljesen teljesítik

10.3. Mozgás

Programunkban centrális helyet foglal el a mozgásnevelés, amely a fejlesztés alapjául szolgál. Alapvetőnek tartjuk a mozgásfejlődés nyomon követését, segítését. A tanulási zavarok kialakulásának megelőzésében kulcsfontosságú a széleskörű mozgásfejlesztés.
Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és a szociális képességek alakulását is.
A mozgás célja a természetes mozgáskedv kialakítása, fenntartása, a mozgásigény kielégítése, a mozgás megszerettetése, az erre épülő egészséges életvitel és életmód alapozása.
Az óvodába kerülő egészséges gyermekek szeretnek ugrándozni, futkározni, csúszni, mászni, manipulálni, vagyis mozogni.
Fontos feladatunknak tartjuk, hogy megőrizzük, ha szükséges felkeltsük ezt a mozgáskedvet és tudatosan építsünk rá.
A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk ki, hogy egész nap biztosítjuk számukra a megfelelő helyet és eszközöket mozgásos tevékenységekhez a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez igazodunk.

10.3.1. A mozgásfejlesztés tartalma:

Programunkban a mozgásfejlesztés az alábbi területeken valósul meg:

- szabad játékban, a gyermekek kötetlen, spontán, természetes játékos mozgása közben,
- a testnevelési foglalkozáson a tornateremben
- mindennapi testnevelésen (egészségfejlesztő testmozgás),
- differenciált mozgástevékenység során.

A **3-4 éveseknél** a természetes nagymozgások fejlődését kívánjuk segíteni. Ezért leginkább a csúszáshoz, bújáshoz, mászáshoz szükséges eszközöket biztosítjuk a csoportszobában is. Ezek az eszközök lehetnek a Greiswald egy-egy elemének kombinációja, de akár tornaszőnyeget és a csoportszoba asztalait is felhasználhatjuk erre a célra. Ebben az életkorban a gyermekek gyakran kezdeményeznek csúszó- mászó-bújó játékokat. Gondolunk a kicsik által kedvelt asztal alatt bujkáló állatokat utánzó játékokra is.

A 4-5 éves korban nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. A szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztését szolgálják a különböző célba dobó játékok, a kugli, az ugróiskola, ugrókötelezés, valamint a manipulációs barkácsoló tevékenységek is. Az egyensúly fejlesztése a szabad játékban leginkább a belső fülben lévő vesztibuláris központ spontán ingerlésével történik, hintázó, ringató, pörgő mozgások közben. Erre a célra nagyon jól használhatók a különböző hinták, body roll, labdák (füles labda, lépegető…).

Az **5-6-7 éves** korban a finommotorika fejlesztésére fektetjük a legnagyobb hangsúlyt. A játékban nagyon sok lehetőség nyílik ennek a spontán fejlesztésére. Pl. ábrázolási technika: gyakorlása: tépés- vágás-varrás, apró gyöngy fűzése, kicsi elemekből építés, barkácsolás….

A gyermekek mozgásfejlesztésére ma már nagyon sok eszköz áll a rendelkezésünkre. (Forgó korong, teknősbéka, Ayres terápiás eszközeink. Stb.) Ezeket az eszközöket beépítjük a mozgásfejlesztő munkákba, és folyamatosan bővítjük a házilag készíthető eszközökkel (rongylabda, szalagok, babzsákok…)

A szabad tevékenységben célunk az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, életkori sajátosságainak, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgástevékenységet.

A gyermek mozgásigénye különböző. Nagyon fontos, hogy a nagyobb, aktívabb mozgást és a nyugodt tevékenységet kedvelő gyermekek meg tanuljanak egymáshoz alkalmazkodni, tartsák tiszteletben egymást.

Ehhez elengedhetetlen bizonyos alapvető szabályok megtanítása, betartása:

- minden óvodapedagógusnak a csoportjába járó gyermeket meg kell ismertetnie a játékeszközök tulajdonságaival, használatával.
- Fel kell hívni figyelmüket a bennük rejlő balesetveszélyre is (roller, kerékpár, forgó, mérleghinta, mászóka, játszóház stb.).
- az udvari játék során is tartsák be a kulturált viselkedési szabályokat, legyenek toleránsak egymással szemben.
- A tevékenység befejezése után aktívan vegyenek részt az eszközök összeszedésében és elrakásában.

Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységben a gyerekek örömmel vesznek részt. A sikeres, jó hangulatú tevékenység a gyermekek számára pozitív élményt nyújt, újabb cselekvésre készteti őket. Így a mozgás természetesen épül a gyermek spontán tevékenységeibe, szokássá, igénnyé válik.

A mozgás sokoldalú tevékenység, feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A szabad játék tevékenységén, a testnevelési foglalkozáson túl jelen van a különböző nevelési területeken, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységben is.

Programunkban a mozgáson keresztül pedagógiai és pszichológiai feladatokat egyaránt megvalósítunk. A mozgásfejlesztés fő feladatait – a nagymozgások, szem- kéz-láb koordináció, egyensúlyérzék, finommotorika fejlesztését – természetes módon építjük be a gyermekek tevékenységébe.

Az ortopéd szűrést követően a gyógy testnevelő útmutatása alapján heti rendszerességgel prevenciós, illetve korrekciós tornát biztosítunk a Csurgói Pedagógiai Szakszolgálat szervezésében a rászoruló gyermekeknek.

10.3.2. Mozgásfejlesztés a testnevelés foglalkozásokon

A mozgássort úgy állítjuk össze, hogy annak anyaga igazodjék a komplex prevenciós program fejlesztési feladataihoz. A mozgásos tevékenységek levezetésénél elegendő lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhassák a különböző mozgáselemeket. A foglalkozások során mindig lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek tempójuknak megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Mindezt differenciált feladatok adásával segítjük elő.

Az egyes foglalkozások megtervezésénél mindig figyelembe vesszük a csoport, illetve az egyes gyerekek fejlettségét, a fejlődés ütemét. Ehhez igazodva döntjük el az egyes gyakorlatok ismétlésének számát.

A mozgásos tevékenységek közben a kivitelezést segítő utasításokat többször ismételjük, az értékelést, ellenőrzést közösen végezzük. A foglalkozásokat a szomszédos iskola tornatermében tartjuk. A testnevelési foglalkozások anyaga az atlétika, torna, játék gyakorlatokból tevődik össze.

Az atlétikai gyakorlatokat (járások, futás, ugrások, dobások) olyan időszakra tervezzük, amikor biztos, hogy főként a szabadban végezhetjük. (Az iskolai tornaterem optimális lehetőséget biztosít a z intézményünk számára). A helyesen kiválasztott gyakorlat nemcsak a gyermek mozgásos képességét fejleszti, hanem képet ad önismeretéről is.

A testnevelési foglalkozásokon biztosítjuk a kézi szereket, hiszen fontosnak tartjuk azok gyakori használatát. Jól szolgálják a fejlesztési célkitűzéseket és változatosabbá, érdekesebbé teszik a foglalkozásokat. A kézi szerek közül kiemeljük a labdát, amit nagyon szeretnek a gyerekek, és sokféle játékos és nagyon hatékony mozgás végezhető vele

A testnevelési foglalkozások mozgásrendszerét újítottuk. A sokoldalú mozgástapasztalat, alapvető mozgáskészségek, mozgásformák megismerése, a testi képességek kibontakoztatása mellett a gyermekeknek sok testnevelési játékra van szükségük. Mindezek mellett a testnevelési foglalkozások tartalmában és gyakorlatában a komplexitást érvényesítjük, azaz több tevékenységi forma művelődési anyagát építjük be. A nagycsoportos korosztály esetében a testnevelési játékokat heti egy délután ismétlő foglalkozást szervezünk, ahol konkrét sportágra való felkészítés történik játékos tevékenykedtetéssel.

10.3.3. Mozgásfejlesztés műveltségtartalma:

Nagymozgások fejlesztése: járás, futás, mászás, ugrás, csúszás, bújás, gurulás, dobás - labdagyakorlatok, kúszás, függések – alkalmazásukhoz szükséges játékok.

Játékos foglalkozások a szabadban: rollerezés, kerékpározás, csúszkálás, szánkózás, kuglizás.

Testtartás javító és lábboltozat javító játékos gyakorlatok. Játékos zenés torna, táncos és népi játékok.

A kézi szerek használata – kendő, tornabot, szalag, buzogány, babzsák, karika, különböző méretű és fajtájú labdák – jól szolgálják a finommozgások kialakítását, a téri irányok gyakoroltatását, az oldaliság tanítását, segítik a kéz fogóizmainak erősítését.

A 3-4 évesek testnevelési anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza.

Ezért ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése kiemelt feladat: a különböző járások, futások, csúszások, mászások talajon, szereken, tárgy alatt vagy fölött, szer megkerülésével…

A testnevelési foglalkozásokon, a legtermészetesebb módon ismerkedhet testrészeivel és azok funkcióival. Ebben az életkorban külön nem tervezzük az észlelés fejlesztését, hiszen a nagymozgások végrehajtása közben az spontán fejlődik.

4-5 éves korban a mozgásfejlesztésből már nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése. Ennek érdekében sok olyan gyakorlatot tervezünk, amikor a mozgás iránya és térformája különböző pl. futás, sorakozás az óvodapedagógus elé, szökdelés padok körül, fák között hullámvonalban. A mozgásfejlesztésnél ezen kívül előtérbe kerül az egyensúlyérzék fejlesztése pl. különböző mozgások végzése emelt felületen, forgások, fordulatok, testhelyzetváltozások, futás közben megállások.

- Szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő gyakorlatok pl. babzsák feldobása, elkapása, célba dobás, egyensúlyozó járás létra fokai között, célba ugrás.
- A testséma fejlesztő programból kiemelt helyet foglal el az oldaliság tanítása.
- A kicsiknél még csak az „egyik-másik megkülönböztetést használjuk.

- A középső- nagycsoportnál már a jobb-bal kifejezést is, de a csuklójukon lévő jelhez igazodva. Pl. Emeljétek fel a szalagos jobb kezeteket! Használd a szivecskés balkezedet! Emeld föl a „bemutatkozós" jobb kezedet!
- A csukló megjelölése a kezességtől független. A pontos eligazodás miatt azonban fontosnak tartjuk, hogy mindig ugyanarra az oldalra kerüljön a szalag.

Az észlelés fejlesztése is megjelenik a 4-5 éveseknél, de még mindig nem kiemelt feladatként. Az 5-6-7 éveseknél azonban az észlelés fejlesztésére fordítunk nagyobb figyelmet.
Ebben az életkorban az alaklátás, formaállandóság fejlesztésére tervezünk sok gyakorlatot. Ezek közül egyes gyakorlatok csukott szemmel is végezhetők. Pl. labdagurítás a test körül jobb és bal kézzel, csukott szemmel is, körforma kialakítása szalaglengetéssel, karkörzéssel test előtt, test mellett. Ebben az életkorban új feladatunk a finommotorika fejlesztése.
Ez nagyon lényeges fejlesztési terület, mivel a finom motorikus koordináció az írás megtanulásának elengedhetetlen feltétele.

10.3.4. Mozgásfejlesztés a mindennapos testnevelésben

A mindennapi egészségfejlesztő testmozgást mindkét csoportban naponta egyszer 10 perces időtartammal szervezzük. A tevékenység napirendbe történő illesztése állandó.
A mindennapos testnevelés anyagát elsősorban mozgásos játékok adják, kiegészülve egy-egy gimnasztikai gyakorlattal. A játékokat céltudatosan a kötelező foglalkozásokhoz és a korosztály számára legmegfelelőbb fejlesztési feladatokhoz igazodva választjuk ki. Rendszeresen és megfelelően szervezzük ezt a tevékenységet, hogy a gyermekek mindig szívesen és örömmel vegyenek részt benne. Igényükké és szokásukká válik a mindennapi mozgás. Így lesznek kedvenc játékaik, amelyek eljátszását maguk is kezdeményezik.
Az örömmel és jó hangulatban végzett mozgásos tevékenységek közben fejlődik a gyermekek társas kapcsolata, térészlelése, szem-kéz, szem-láb koordinációja, finommotorikája. A térformák felidézésével a vizuális, verbális memóriájuk alakul, valamint bővül szókincsük is.

Fejlesztési lehetőségek:

Mozgásfejlesztés:

- Nagymozgások fejlesztése (pl. járás, futás, mászás, ugrás, csúszás, kúszás
- Finommotorika fejlesztése (pl. gombolás, evőeszközök, körömkefe használata, vágás, szeletelés, reszelés…)

- Szem-kéz koordináció fejlesztése (pl. folyadéktöltés, kenyérkenés, fésülködés, gombolás, kötés…)
- Szem-láb koordináció fejlesztése (pl. ugrókötelezés, futballozás, játékeszközökre való fel- és lemászás, stb.)
- Egyensúlygyakorlatok (pl. járás mozgóhídon, hintázás, ugróiskola.

Testséma fejlesztés:

- Minden asztalon, a baloldalon piros szivescskék jelzik az oldaliságot.
- Testrészek ismerete
- Önmaga felismerése és azonosítása tükörgyakorlatokkal, játékos mondókákkal, külső tulajdonságainak megtanulásával.
- Tevékenységek a testrészek megismerését célozva (öltözködés közben, a gyermek elalvás előtt – ébresztő simogatásakor…) Meghatározott testrészekre koncentrálás (hanyatt, hason fekvés, ülés, állás, térdepelés közben…) a test személyi zónájának alakítása.
- Az oldaliság (lateralitás) alakítása (színes gumipánt használata a jobb csuklón, különböző mozgásfeladatok teljesítése jobb és bal kézre, lábra, oldalra koncentrálással)
- A test elülső és hátulsó részeinek megismerése játékos, mozgásos feladatokkal (eszköz elhelyezése maguk elé vagy mögé, feküdjenek a hátukra, hasukra)
- A test függőleges zónájának megismerése (karika emelése fej fölé, eszköz lerakása a lábfejre vagy a láb elé)
- Az előzőek gyakorlása csukott szemmel.
- Adott tárgyakhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása (szék, pad, asztal, elé-mögé mellé- rá-alá, ülés, állás, guggolás stb.)
- Test fogalom
- A testrészek tudatos ismerete (részekből emberfigura összeállítása)
- A test és testrészek funkcióinak tudatos ismerete (játékos gyakorlatokkal a testrészekhez tartozó funkció megnevezése)

Az egyes testrészek fejlesztésére alkalmas mozgások:

- Fej
- Törzs
- Kar
- Láb

- Ujjak
- Lábujjak

Észlelésfejlesztés (percepciófejlesztés)

Látás (vizuális) fejlesztés:

- A szemmozgás tudatos kontrolljának alakítása és erősítése (mozgótárgy követése balról, jobbra, jobbról-balra, fel-le stb.)
- A szem fixációs működésének erősítése (egy tárgy kiemelése a többi közül és figyelése 10 másodpercig mozgás közben)
- Vizuális zártság – egészlegesség észlelésének alakítása (Mi hiányzik?)
- Vizuális időrendiség felismertetése (képek időrendbe helyezése)
- Vizuális ritmus kialakítása (minták kirakása gyöngyökből)
- Vizuális helyzet – pozíció felismertetése (szimmetrikus helyzetek létrehozása)
- Vizuális memória fejlesztése (emlékezetből mozgást utánozni, mintát kirakni)

Alaklátás – formaállandóság fejlesztése:

- Különböző alakzatok létrehozása mozgással
- Különböző formák felismertetése a közvetlen környezetben
- Vizuális minta kirakása (Pötyi játék, gyöngyfűzés)
- Minták rajzolása, festése
- Részekből alakzatok összerakása

Tapintásos (taktilis) észlelés fejlesztése:

- Gyurmázási technikák elsajátítása
- Formák alakítása minta után
- Sorminta készítése
- Formák, méretek megvált

Mozgásos (kinesztetikus) észlelés fejlesztése:

- Mozgások végzése behunyt szemmel
- A gyerek hátára rajzolt minta felismerése

Hallási (auditív) észlelés, analízis-szintézis fejlesztése:

- Különböző hangok, zörejek hangjának megfigyeltetése, felismerése
- Ritmushangok visszaadása tapssal, kopogással stb.
- Szavak gyűjtése azonos kezdőhanggal

Keresztcsatornák fejlesztése:

- Vizuális-tapintásos interszenzoros működésének fejlesztése (tapintással felismert tárgyat keresni vizuális mintában)
- Vizuális-auditív működés fejlesztése (tárgyak, állatok képének megfelelő hangok megkeresése)
- Vizuális-kinesztetikus működés fejlesztése (mozgásos forma felismerése vizuális mintában a formát megnevezve)
- Hallási-tapintásos működés fejlesztése (tárgy jellemzése, amit tapintással felismert)

Verbális fejlesztés:

A fentieket tudatosan kíséri a verbális megismerés (pl. testrészek, ruhadarabok megnevezése, térbeli viszonyok, irányok, helyzetek, alapformák, méretek…)

10.4. A külső világ tevékeny megismerése

A program irányelvei a környezettudatos magatartás formálását helyezi előtérbe, a komplex környezeti nevelésfokozott hangsúllyal van jelen. A környezettudatos magatartás kialakításának kezdő színtere az óvoda. Lehetősége nyílik megismerni szülőföldjét, a hazai tájat, az ott élő embereket.

Ez a tevékenységi forma olyan nevelési folyamatot jelent, mely valamennyi nevelési területre kiterjed, azokkal kölcsönhatásban van. Komplex tapasztalatszerzés, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységesen érzékelhető.

Hagyományaink a naptári évhez, az évszakok, napszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, különböző ünnepekhez kötődnek, mely által a gyermek megismeri a helyi hagyományokat, a néphagyományokat, a családi szokásokat, *a közösséghez való tartozás élményét*, eközben megismerkedik a tárgyi kultúra értékeivel, megtanulja mindezek szeretetét és védelmét. Környezetének felfedezése során olyan tapasztalatokat szerez, mely az életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükséges.

10.4.1. A környezet megismerésének célja:

A szülőföldhöz való kötődés megalapozása, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi néphagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, megőrzése, védelme, az ezekhez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása. Környezettudatos, környezetre figyelő magatartásformák és szokások kialakítása.

Feladat:

A gyermekek aktivitásuk és érdeklődésük során (mozgásos és érzékszervi) szerezzenek tapasztalatot a szűkebb és tágabb természeti, társadalmi és tárgyi környezetükből, életkoruknak megfelelő szinten. A környezettudatos magatartás alakítása, a természet védelmére, szeretetére nevelés.

10.4.2. Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek számára lehetővé tenni a környezet tevékeny megismerését, oly módon, hogy abban életkorának, egyéni képességeinek megfelelően eligazodjon.
- Biztosítjuk a feltételeket a spontán vagy szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre (téma, hely, idő, eszközök).
- A gyermekek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire, kíváncsiságára – épített, sokoldalú érzékelésen alapuló tevékenységek szervezése, illetve további élményszerzés biztosítása.
- A környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítása.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Támogatja, segíti a más kultúrából érkező gyermek családi szokásainak, kultúrájának megismerését.
- A tevékenység során figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, egyénre szabott, differenciált, a gyermekhez igazított módszereket, eszközöket alkalmaz.
- A játékba integrált tanulást lehetőségnek tekintik, ahol a gyermekek szerzett tapasztalataikat, ismereteik rendszerezésére szolgál. Spontán és irányított beszélgetéssel komplex módon – a környezet megismerését integrálva segíti az anyanyelvi – értelmi nevelés megvalósítását.
- Tanulási készségeket, képességeket meghatározó részfunkciók tudatos fejlesztése alkalmi, folyamatos megfigyelés, gyűjtés, szimulációs játékok közben.
- Értékelése pozitív visszajelzésekre épül.
- A csoportszobák berendezésében egyedi arculat, növény, illetve természetsarok, természetes anyagból készült berendezési tárgyak dominanciájának előtérbe helyezése.
- Növénygondozás (fejlődés megfigyelése).
- Állatok védelmének, gondozásuk fontosságának megalapozása.
- Sétákat, kirándulásokat szervezünk a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezet megismerésére (Kotró környékére, szomszédos falvak, kisváros).

- Utazásokat szervezünk a közlekedés alapvető eszközei (vonat,) és szabályai megismerése és gyakoroltatása érdekében.
- Olyan jeles napok, településünkhöz fűződő néphagyományok, multikulturális elemek beépítése az óvodai életbe, amelyek érzelmileg gazdagítják gyermekeink óvodai életét, fejlesztik az erkölcsi tulajdonságaikat, megalapozza szokás és normarendszerüket.
- Közvetlen élmény-és tapasztalatszerzés a természeti és tárgyi környezetről, a vizsgálódás és a megfigyelés élményének átélése, és az ehhez szükséges eszközök biztosítása
- A komplexitás érvényesítése a tevékenységformák között.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális pedagógiai módszerekkel történő tevékenységének, tapasztalatszerzésének biztosítása.
- A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása.
- A fenntarthatóság érdekében a szülők környezettudatos magatartásának befolyásolása, bevonásuk a környezet megfigyelésébe, gyűjtőmunkába.

10.4.3. A környezet megismerésének tartalma

A gyermek környezetével való kapcsolata mindig a felnőttek közvetítésével valósul meg. Az óvodában az óvodapedagógusé a közvetítő szerep. A világot megismerni pontosan, valóságszerűen, a kép, a cselekvés, a szó egységében lehet. A környezet megismerésére nevelés témái kínálják a valóság megtapasztalását, a játékos cselekedtetés lehetőségét.

A környezet átfogó megismertetése által közvetítjük az egyetemes, a nemzeti kultúra értékeit, hagyományait az adott tájra, helységre jellemző néphagyományokat, ez által őrizzük meg a tudást, melyet elődeink halmoztak fel. Ezt segíti nevelőtestületünk érdeklődése, lelkesedése, empátiás készsége, színes egyénisége. A szűkebb társadalmi környezetükben való tájékozódást az óvoda környékén kezdjük. Az óvoda, iskola, az orvosi rendelő, az idősek háza, a boltok, a kétfelekezetű templomok elhelyezkedése, azok funkcióinak megismertetése az első lépés.

A témakörök keretét az évszakok változásai adják. A hagyományok és a jeles napok töltik meg tartalommal.

Séták, kirándulások alkalmával a természet és a vadon élő növényekkel, (pl. akác, nyár, gesztenye, tölgy, juhar, fenyő, fűzfa, kökény, galagonya, mogyoró, vadrózsa, bodzabokor, füvek, vadvirágok: pitypang, pásztortáska, gyöngyvirág, menta, téltemető stb., kerti virágok: dália, tulipán, jácint, bazsarózsa stb. vízinövények: sás, gyékény, nád, káka) azok tulajdonságairól, szépségükről, hasznosságukról szereznek ismeretet a gyermekek.

Kiemeljük a helyi és tágabb környezeti sajátosságainkat: Közép – Európa legtisztább vizű tavát, a Kotrót, amely községünkben található, a Duna – Dráva természetvédelmi tájegység része. Tapasztalatszerző sétákat szervezünk a közeli vízparton, erdőben, ismerkedés azok növény és állatvilágával, értékeivel, esetenként a családok bevonásával is.

A háziállatokat egy-egy család portájára való látogatás hozza közelebb hozzájuk.

A vadon élő állatok közül a gólyát, fecskét, varjút, verebet, cinegét, apró rovarokat, bogarakat közvetlenül is megfigyeltetjük velük az óvoda udvarán, séták, kirándulások alkalmával.

Tágabb környezetünkkel is fokozatosan ismerkednek meg a gyermekek.

A tájvédelmi körzetet jelölő tábla felhívja a figyelmünket, hogy környékünkön nyílik a tavaszi tőzike, az immár védett hóvirág, kankalin, kockás liliom, kárpáti sáfrány (csirkedöglesztő).

Gyermekszínház-látogatást Kaposvárra és Nagykanizsára tervezzük. Helyben is lehetőség van kisebb társulatok szervezésére, fogadására.

Évente egy alkalommal szervezünk távolabbra is (Budapest, Pécs) kirándulást múzeumokba, Planetáriumba, állatkertbe. (*Ehhez az egyéb óvodai bevételből hozzájárulunk, egy nagyobb összeggel!)*

A rövidebb séták során a gyalogos közlekedés szabályait gyakoroltatjuk, rögzítjük.

A kirándulások szervezése szükségessé teszik, hogy elsajátítsák és gyakorolják a különböző közlekedési eszközökön való utazás szabályait, s megismerjék az alapvető viselkedési normákat.

A folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára, hogy maguk fedezzék fel környezetüket. (Pl. folyamatos megfigyelést, igényelnek az évszakok, az évszakra jellemző jegyek, színek, az évszak esztétikájának, az időjárás változásának növényekre, állatokra gyakorolt hatásának megláttatása)

Alkalmi megfigyelésekre is sokszor kínálkozik lehetőség egy-egy érdekes jelenség (eső utáni szivárvány, dér, köd). Arra törekszünk, hogy amit csak lehet a helyszínen, a természetes élethelyzetben figyeltessünk és tapasztaltassunk meg a gyermekekkel.

A természeti és társadalmi témákról szerzett tapasztalatok, ismeretek az életkor előre haladtával folyamatosan bővülnek, és koncentrikusan mélyülnek, maguk a témakörök is több ponton kapcsolódnak egymáshoz.

A vízzel és más energiákkal való takarékosság fontosságát megismertetjük, mi felnőttek példamutatásunkon keresztül, szokások kialakítását végezzük.

Tehetséggondozás:

A környezetünk (természeti, társadalmi) iránt fokozottan érdeklődő gyermekek számára különböző ismeretterjesztő könyvek tanulmányozását, videó filmek nézését, kísérletek elvégzését (pl. a víz halmazállapot változásait előidéző kísérletek, mikroszkóphasználat… stb.) teszünk lehetővé. Ösztönözzük őket, hogy a különböző témákkal kapcsolatban ok-okozati összefüggéseket állapítsanak meg.

10.4.4. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- El tudják mondani saját, szüleik és testvéreik családi- és keresztnevét, lakcímüket, szüleik foglalkozását.
- Ismerik a környezetükben élő néhány házi- és vadállatokat, termesztett és vadon élő növényeket.
- Megfigyelések, összehasonlítások által ismerik az évszakok jellemzőit, neveit.
- Fel tudják sorolni a hónapok, napok neveit.
- Ismerik a gyalogos közlekedés szabályait, megneveznek néhány száraz földön, vízen, levegőben közlekedő járművet.
- Ismerik az óvoda környékén található fontosabb épületet, intézményt (pl. templomok, iskola, orvosi rendelő, művelődési ház stb.)
- Ismerik, és ciklikusan ismétlődve gyakorolják a néphagyományok azon szokásait, melyeket életkoruknak megfelelően átélnek (pl. karácsonyi készülődés, farsang, húsvét, tavaszvárás, lakodalom stb.)
- Szereti, óvja, védi, gondozza a természetet
- Biztonságosan mozog és tevékenykedik az őt körülvevő közvetlen környezetében

10.4.5. Környezet és természetvédelem feladatai

„A környező világ iránti érdeklődésünk velünk születik.
Születésünk pillanatától egy bonyolult és elkápráztató
Az idő múlásával vagy az élet megpróbáltatásai közepette kihűl,
De vannak olyan szerencsések, akiket életük végéig hevít."

Gerald Durell

A környezetvédelmi nevelés elsősorban a felnőttek pozitív mintáján, a szokásokon, a környezettel való kapcsolattartáson, hétköznapi apró történésein keresztül érvényesül.

10.4.5.1. Környezet és természetvédelem célja:

A 3-7 éves gyermek életkori sajátosságát, a természet megismerésére irányuló vágyát felhasználva megteremtjük a környezet és természetvédelmi szemlélet alapjait.

Feladat: A gyermekekben a természet szeretetének, tisztaságának, szépségének, védelmének megalapozása. A napi életet átható tudatos természetszeretetre nevelés.

A környezettudatos magatartás kialakítása nevelésünk szerves részévé váljon, amely a napi tevékenység során épüljön be a gyermek gondolataiba, teljes személyiségébe.

10.4.5.2. Óvodapedagógus feladata:

- Évszakonkénti környezeti és természetvédelmi ismeretek bővítése a szabadban és a csoportszobában.
- Megfigyelések, tevékenységek, vizsgálódások, lehetőségének megteremtése.
- Az évszakokhoz kapcsolódó manuális tevékenységekkel, az ezekhez kapcsolódó irodalmi anyagokkal, gyermekdalokkal, zenehallgatásra alkalmas énekekkel a komplexitás, az élményszerűség biztosítása.
- Ismerkedünk a szelektív hulladékgyűjtés lényegével és fontosságával.
- A megismerés után gyakoroltatjuk a gyerekekkel a községünkben elhelyezett konténerek használatát. (papír, üveg, műanyag)
- Óvodánkban lehetőséget biztosítunk az elhasznált elemek begyűjtésére.
- A gyermek érzelmi alapon válogat a család, az óvoda által nyújtott hatásokból.
- Ezért törekszünk arra, hogy a gyermeket olyan hatások érjék, amelyek környezetünk felfedezésére, a rácsodálkozásra ösztönzi őket.
- Ehhez biztosítjuk a nyugodt, békés légkört, hogy a gyermeknek módja legyen szemlélődni az őt körülvevő világ rejtelmeiben, s minden érzékével megtapasztalhassa azt.
- Felhívjuk figyelmét arra, hogy a természet látszólagos nyugalma mögött célzatos változás rejlik.

Alapelvünk: **„Az embert kell olyanná formálni, hogy szeresse és védje a természetet."**

Az udvari élet, a séta, a kirándulás azért fontos, mert az óvónő segítségével a gyermekek rácsodálkoznak a természetre, észreveszik a szépet és jót, de a károsat is.

Mit is tehetünk a környezet és természetvédelem alapozásában?

A csoportszobákban nyugodt szemlélődésre, elmélyülésre alkalmas élő- és természetsarok kialakításával, ahol elhelyezhetik a gyermekek a közösen gyűjtött terményeket, terméseket, kavicsokat, kagylókat. Ide kerülnek a gyermekek által gondozott növények, esetleg akvárium és a számukra készült természettudományos könyvek, a kísérletezéshez szükséges eszközök (csíráztatáshoz szükséges dolgok, nagyító, csipesz stb.)

Igen hasznos lenne, ha óvodánk rendelkezne mikroszkóppal, hiszen ez egy újabb lehetőséget adna számukra a természet még apróbb, részletesebb és igen érdekes megismeréséről.

A mi óvodánk igen szerencsés, mert hatalmas füves, fás udvarunk van. Ami még külön örömet jelent, hogy a fák közül jelentős számú a diófa, melynek bő terméséből minden csoport gazdagon szüretelhet. Még a csoportszobába is jut belőle, melyet a madáretetéshez és barkácsoláshoz használunk fel. Udvarunkon kijelölt helyen megtalálhatók a madáretetők.

Lehetőséget biztosít a környezet szeretetének, védelmének állandó gyakorlására: ne tépjék le a virágokat, ne taposssák el a bogarakat, csigákat, békákat.

A mikroszkóp segítségével a gyerekek megláthatnák, hogy a látszólag nyugodt és élettelennek tűnő vízcseppben micsoda gazdag élet zajlik.

Kirándulások, séták során ismertetjük meg a gyermekekkel szűkebb és tágabb környezetüket. Ezek során beszélhetünk arról, hogy milyen vidéken élünk (sík, domb), és mit tennének annak érdekében, hogy szebb legyen környezetük, házuk tája, ahol a szüleikkel élnek.

Felhívjuk figyelmüket a környezetszennyezés romboló hatásaira, kitérünk arra, hogyan lehet ezeket megelőzni.

Fontos a szülőkkel való együttműködés! Ezért szülőértekezleten beszélünk a természet szeretetének, védelmének fontosságáról, s ebben a szülői ház szerepéről. Ezt a szülőkkel is meg kell értetnünk, hogy milyen fontos, hogy gyermekeink környezetbarát emberekké váljanak, hiszen ők lesznek községünk, országunk jövendő környezetének megőrző, óvó polgárai. A környezetvédelem szerves részeként beépül folyamatosan nevelőmunkánkba. Be kell épülnie minden tevékenységünkbe, és ezt csak úgy tudjuk megvalósítani, ha előre pontos, részletes tervet készítünk.

A környezetvédelmi nevelés feladatának eredményes megvalósításához a nevelőtestület tagjainak szoros együttműködésére és a szülőkkel való sokrétű kapcsolat kialakítására van szükség. (Pozitív minta, példamutatás)

10.4.5.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek meg tanulnak ügyelni a tiszta környezetre.
- Kifejlődik bennük a természet iránti érzékenység
- Tapintatossá, megértővé válnak a növény- és állatvilág és az emberek iránt.
- A gyermekek elemi ismerettel rendelkeznek:
  - Tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét, életkorukat,
  - Ismerik a testrészek neveit, helyét, funkcióját, igényesek testük tisztaságára,
  - Különbséget tudnak tenni évszakok között, ismerik az évszakok jellemzőit,
  - Felismerik az időrendiséget, oksági viszonyokat a napszakok tevékenységeit.
  - Ismerik a hagyományokat, a nemzeti, multikulturális értékek egyes elemeit.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, jellemzőit, azonosságait és különbségeit.
- Alkalmazzák a főbb közlekedési szabályokat.
- Óvják környezetük tárgyi, - természeti jelenségeit, alakul környezettudatos magatartásuk. Részt vesznek aktívan a környezetvédelmi munkákban
- Önállóan gyakorolják- dajkák bevonásával- a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit, ismernek növényekkel, állatokkal kapcsolatos munkákat.

10.5. A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatok, mennyiségi és formai összefüggések

Az alapprogram komplexitását szem előtt tartva lehetőséget biztosítunk arra, hogy óvodásaink természetes egységükben ismerkedjenek meg a világ dolgaival, így a környezetünk mennyiségi és formai összefüggéseivel. A matematikai megfigyeléseket, tapasztalatszerzéseket a környezetben tett séták, kirándulások alkalmával, és a spontán lehetőségek kihasználásával és szervezett foglalkozásokon valósítjuk meg. Matematikai tartalmú elem valamennyi tevékenységben jelen van.

A környezet megismerése során olyan matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut el a gyermek, melyek az életkorának megfelelő eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek és ezeket tevékenységeiben alkalmazza. Megismernek mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, tudnak véleményt alkotni és döntéseket hozni.

Fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemléletük.

10.5.1. A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatok, mennyiségi és formai összefüggések célja:

A minket körülölelő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, tapasztaltatása játékos formában, sokoldalú tapasztalatszerzéssel a gyermekek igényeihez, ötleteihez igazodva.

Feladat:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása, megfelelő eszközök és tevékenységek biztosításával.
Pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása. Az alaki, nagyságbeli, téri viszonyok, mennyiségi relációk fogalmakkal megismertetése.

10.5.2. Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek spontán és irányított helyzetekből adódó matematikai tapasztalatszerzés útján történő érdeklődésének felkeltése.
- A csoport és ezen belül az egyes gyermek fejlettségének felmérése, szükség szerinti fejlesztése.
- A környező valóság formai, mennyiségi, nagyságbeli és téri viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzés elősegítése.
- A gyermek ítélőképességének alakítása, a tér, sík és mennyiség szemléletének fejlesztése.
- A gyermek képességeit szem előtt tartva differenciált feladatadás. A gyermeki tevékenység változatos formáinak biztosítása – egyéni, páros, mikro csoportos.
- Problémahelyzetek teremtésével a logikus gondolkodás kialakítása.
- Elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat-, és ismeretszerzésre.
- Lehetőséget biztosítunk a gyermeknek, hogy tapasztalatot szerezzen a közvetlen és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi-, formai-, mennyiségi, téri viszonyairól, kiterjedéséről.
- Építünk a gyermek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére.
- A kognitív képességek cselekvés során történő fejlesztése: érzékelés, észlelés, emlékezet, megértés.

- A gyermekek aktív, passzív szókincsének, mennyiségi, minőségi gyarapítása, a fogalmak, relációk bővítése.

Tehetséggondozás:

Önálló problémamegoldás iránti igényüket elégítjük ki a problémahelyzetek megteremtésével. Ezzel fejlesztjük logikus gondolkodásukat, problémafelismerő, megismerő képességüket.

Az ingerszegény környezetben élő hátrányos helyzetű gyermekeknél kiemelkedő szerepet játszik a játékokkal való tevékenykedtetés, az egyéni tapasztalatszerzés, amelyek életszerű helyzetekre is épülhetnek, így természetes módon, a nap folyamán bármikor lehetőséget adnak a matematikai ismeretszerzésre.

Az óvodába kerülés előtt a gyermekek a családban már érdeklődnek a dolgok minőségi és mennyiségi összetevői iránt. A család által nyújtott matematikai tartalmú ösztönzésekre, korai tapasztalatokra építhetünk az óvodai nevelésünk során a tudatosan tervezett, töretlen fejlődést biztosító módszerekkel.

Az óvodai matematikai nevelés folyamatában két életkori szakasz különböztethető meg.

Az egyik a matematikai kíváncsiság, érdeklődés kibontakozásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása. A másik az iskolába lépéshez szükséges fejlettséghez a tapasztalatok megszerzése, részképességek, műveletek, szokások elsajátítása. Ebben a fejlődésmenetben nemcsak az értelmi fejlődést biztosítjuk, hanem a testi és érzelmi fejlődést is. Hol egyéni, hol együttes tevékenységeket alkalmazunk, ami hozzájárul a szociális funkciók fejlődéséhez is.

Meghatározó szerepet tulajdonítunk elsősorban a megismerő képességek fejlesztésére. (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás, ítélőképesség.)

A matematikai kifejezések először passzív szókinccsé válnak, később azonban egy részük beépül beszédükbe. A gyermekek verbális fejlesztését nagyban befolyásolja az óvodapedagógus példamutató szép beszéde, amely nem az ismeretek száraz közlését jelenti, hanem játékos cselekedtetést is, melyben minden érzékszervüket bevonjuk a tapasztalatszerzésbe. Kis csoportokban dolgozva jobban követni tudjuk az egyes gyermekek munkatempóját, egyéni képességeit és az egyének közti különbségeket. Az ilyen foglalkoztatások alkalmával nagyobb lehetőségünk nyílik a differenciálásra.

Figyelve a gyermekeket megismerjük érdeklődésüket, képességeiket, és ezt felhasználva, fejlettségük ismeretében törekszünk az egyéni feladatadásra. Minél több érdekes

problémahelyzetet hozunk létre, annál inkább aktivizáljuk a gyermeket a logikus gondolkodásra.

Ha a felvetett probléma érdekli őket, belső késztetés hatására igyekeznek ezt megoldani. Hagyjuk a gyermeket saját logikája szerint gondolkodni. Ha a kínálkozó lehetőségek közül nem fedezi fel mindegyiket, próbáljuk rávezetni, több oldalról megközelíteni. Ébren tartjuk érdeklődését, míg rá nem jön minden variációs lehetőségre, de helyette semmiképpen nem oldjuk meg a feladatot.

A matematikai tevékenységhez jó színvonalú eszköztár – MINIMAT, színes rúd, szöges tábla, logikai játék, tükrök, testek, síkmértani formák, mérleg, mérőegységek, kártyák, dominók, képes kirakók, saját készítésű munkalapok, fejlesztőfüzetek állnak rendelkezésre.

Mindkét csoportszobában elérhető helyen, a polcokon találhatók és tapasztalatszerzést kínálnak folyamatosan.

10.5.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Tudnak tárgyakat, halmazokat, személyeket összehasonlítani, válogatni megadott vagy önmaguk által választott szempont szerint.
- Létre hoznak sorozatokat mennyiségi tulajdonságok szerint.
- Számfogalmuk 6-10-ig kialakul.
- Tudnak, halmazokat részhalmazokra bontani.
- Elő tudnak állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet.
- Azonosítani tudnak különböző síkbeli és térbeli alakzatokat, tárgyakat.
- Méréseket tudnak végezni a magasságra, a hosszúságra, a szélességre, a területre vonatkozóan
- Ismerik a különböző irányokat: jobbra-balra, fel-le, előre-hátra, alá- fölé, mellé-közé. Kialakul a balról jobbra való haladási irány követése.
- Értik és helyesen alkalmazzák az összehasonlítást kifejező szavakat, relációkat, matematikai összefüggéseket.
- Felismernek alapvető geometriai formákat, azok jellemző jegyeit.

10.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A vizuális nevelés sokrétű tevékenység, melybe beletartozik a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, konstruálás, kézimunka Az ábrázoló tevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újra alkotását teszi lehetővé a gyermek számára.

Az esztétikai nevelés magába foglalja a gyermek tágabb természeti és társadalmi környezetéről szerzett benyomásait, ismereteit. A vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja. A gyermek közvetlen környezetében találkozik először a hangok, illatok, színek, formák ritmusvilágával, az élővilág mozgásával, állandó változásával.

Élményei, tapasztalatai, ismeretei ezekre az ingerekre épülnek, amelyeket az óvodai nevelés komplex módon épít be az esztétikai nevelésbe.

A társadalmi hatásokat az óvoda kevésbé tudja befolyásolni, ezért azokra a nevelési területekre helyezzük a hangsúlyt, melyeken belül az óvoda koncentráltan tud nevelő hatást kifejteni, igényességre nevelni.

Ismerkedik a műalkotásokkal, a különböző népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, mindez hat a gyermekek személyiségfejlődésére.

A vizuálisan érzékelhető szépség világát a gyermek közvetlen környezetében is megteremtjük, mert a mindennapi tárgyak, berendezések a különböző események számtalan és állandóan visszatérő élményhez juttatják. Tevékenysége során soha nem az alkotás végeredménye a fontos, hanem az örömteli cselekvés, önálló elképzeléseinek megvalósítása.

10.6.1. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka célja:

A valóság szépségének felismertetése a környezet figyeltetésével és a művészet eszközeivel.

Hozzájárulni belső képeik gazdagításához.

Kialakítani a képi-plasztikai-, kifejező-, komponáló-, térbeli tájékozódó-, és rendezőképességüket. Fejleszteni a vizuális észlelést – érzékelést (tér, forma, és színképzetek gazdagítása), a rövid- és hosszú távú emlékezetet, valamint a képi gondolkodást és kreativitást. Gazdagítani élmény-, és fantáziavilágukat. A vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá, könnyedebbé tétele, az intellektuális látásmód kialakulásának megalapozása örömteli cselekvés által. Megismertetni a gyermeket az eszközök használatával; a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel, eljárásaival.

A tehetségígéretek bátorítása.

SNI gyermekeknél az ábrázoló kedv felkeltése, technikák, eszközök megismertetése.

Feladat:

- Az esztétikai nevelés feltételeinek megteremtése.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása a szűkebb és tágabb környezetben,
- A szép iránti fogékonyság felébresztése.

- A szép élvezésének és kifejezési képességének megalapozás.
- A gyermek érzelemvilágának gazdagítása, a környezeti hatásból adódó nagyfokú szintkülönbség kompenzálása.
- Az ábrázolás különböző fajtáinak bemutatása, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés.
- Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására, a tehetségek bátorítására.
- Az ábrázolás változatos technikáinak megismertetése, gyakoroltatása.
- Megfelelő minőségű, változatos eszközök, technikák, eljárások folyamatos biztosításával ábrázoló kedvének felkeltése.
- A tárgyi világ feldolgozásának, újra alkotásának lehetővé tétele a gyermekek számára a képalakítás, az építés, a plasztikai munkák során.
- A gyermek megismertetése a különböző eszközök, anyagok használatával a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- A technika gyakorlásán keresztül manipulációs készségének, szem-kéz koordinációjának fejlesztése.
- Minél több egyéni és közös élmény biztosítása, ezáltal a gyermek képi emlékezetének, képzeletének, bővítése, mellyel gazdagodik vizuális kifejezőképessége.
- A természet, a társadalom, a kulturális örökség viszonyrendszerével (ember-természet, ember-társadalom, ember-technika) való megismertetése.

10.6.2. Az óvodapedagógus feladata:

- Az érzékszervek fejlesztése a forma, a szín, a hang, a mozgás szépségének megláttatása érdekében.
- A gyermek szép- és tisztaságérzetének kialakítása.
- Az esztétikai érzelmek és fogékonyság fejlesztése.
- A cselekvés és magatartás esztétikájának alakítása.
- Esztétikus környezet biztosítása, jó minőségű anyagok alkalmazása.
- Örömteli alkotói légkört teremt, változatos lehetőségek biztosításával
- Folyamatos lehetőséget biztosít a vizuális tevékenykedésre, bizonyos eszközök biztonságos hozzáférését lehetővé teszi a szabad játéktevékenységben is.
- Bemutatja, megnevezi az egyes eszközöket, a különböző anyagokat, a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka különböző technikai alapelemeit, munkafogásokat,

megoldásokat, lehetőséget biztosít a gyakorlásra. Megalapozza az ábrázoló tevékenységek szokásrendszerét.

- Lehetőségei szerint közösségi rendezvényen való bemutatásra törekszik és a tehetségek bátorítására is alkalmat ad.
- Megismerteti a gyermeket szűkebb és tágabb környezetében található esztétikus jelenségekkel (pl. táj, időjárás stb.), szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, műalkotásokkal (festmény, szobor, épület), természetes anyagokkal, valamint különböző magyar népi kismesterségek tevékenységeivel (agyagozás, szövés-fonás, nemezelés, stb.), ezzel is erősítve a szülőföldhöz való kötődést.
- A kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutásának segítése, ennek hangulati, környezeti és eszközbeli feltételeinek megteremtése.
- Az ábrázolás anyagaival, eszközeivel, a gyermekek tevékenységvágyának felkeltése.
- Sokféle, változatos eszköz biztosításával az eszközök célszerű használatának megtanítása.
- Élményeik, fantáziájuk és megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésének, sokféle lehetőségének biztosítása.
- A gyermekek igényének kialakítása az alkotásra, önkifejezésre és az esztétikai élmények befogadására.
- Megismerteti más kultúrából érkező gyermek, más népek, népcsoportok vizuális kultúrájával is a gyermekeket.
- Az ábrázolási tevékenységében lassan fejlődő, (diszgráfia tüneteit mutató) gyermekek egyéni fejlesztése, folyamatos jelzés a szakemberek felé.
- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka lehetőségének komplex módon, különböző tevékenységekbe integrált biztosítása a gyermek számára.
- Segítsük a természet színeire, formáira való rácsodálkozást, mutassunk meg mindent, amit megfigyelni érdemes.
- A séták, kirándulások során gyűjtött természeti tárgyakat alkalmazzák munkájukban, használják fel környezetük szépítésére.

10.6.3. A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka tartalma

A közvetlen környezet és különösen a családi nevelés hatása az óvodás gyermek fejlődésében erősebben mutatkozik meg, mint a későbbi szakaszokban.

A különböző környezeti hatások ellentmondása nemcsak a gyermekek között, hanem egy gyermek személyiségén belül is megmutatkozik. Bármilyen családi légkörből jön is a gyermek, minden esetben szükség van az óvoda és a szülői ház összehangolt nevelőmunkájára.

A környezet alakítása szempontjából igen fontos a változatosság, ezért célszerű a kiegészítő tárgyakat, díszítő elemeket cserélgetni, variálni.

A gyermeket az általa létrehozott dolgokhoz mindig erősebb szálak fűzik, érzelmei mélyebbé, pontosabbá, tartósabbá teszik emlékképeit, ezért már kicsi korától kezdve vonjuk be őt környezete szebbé tételébe. Séták, kirándulások során terméseket, köveket gyűjtünk, melyeket sokoldalúan használunk fel a különböző tevékenységek során.

Jeles napok (karácsony, húsvét, anyák napja. stb.) alkalmából a hétköznapok gyakorlatától eltérő különleges technikával készítünk ajándékot. (szalvéta technika, matricafestés, montázs, ikebana, origami.)

Tehetséggondozás:

Kreatív, jó manuális képességekkel rendelkező gyermekek számára biztosítjuk a fejlődést.

A kézműves műhelyben a különböző jellegű anyagok *(fonalak, papírok, bőr, gyöngy, stb.) eszközök (célszerszámok: szövőfák, lyukasztók, körmöcske, nyuszi fül, stb.)* gyűjtésével, bemutatásával, technikák megtanításával segítjük elő a vizualitás területén a gyermekek alkotó kedvének, fantáziájának kipróbálását. Az elkészült művekből a kisgalériában tárlatot rendezünk. Rajzpályázatokon való részvételt biztosítunk a szépen rajzoló, festő gyermekek részére.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egy része vizuális-esztétikai szempontból ingerszegény környezetből jön óvodába. Ebből a miliőből érkezik a cigány gyermekek nagy része is. A harsány, gazdag színvilág jellemző rájuk. Tágabb környezetünk rengeteg vizuális ismeretet, ingert hordoz magában. Ennek alakításában kevesebb szerepünk lehet.

Minden gyermek alapvetően nyitott az őt körülvevő világra, szinte szívja magába. A gyermek az őt, környezetéből érő spontán vizuális ingerek (és a szervezett foglalkozások) hatására egyaránt fejlődik. Tapasztalatokkal gazdagodik, egyre pontosabb ismereteket szerez az őt körülvevő tárgyi világról, melynek feldolgozása valamilyen ábrázoló tevékenységben éppoly törvényszerű, mint a személyközi kapcsolatok átélése, megélése a játékban. Mélyreható egyéni és közös élményre van szükség, ami a vizuális bevésődést is pontosabbá teszi. Nem csak a rég bevált sémákkal és hagyományos, megszokott témákkal dolgozunk.

Egy kisgyermek annál fantasztikusabb remekműveket tud alkotni, minél inkább hagyjuk szabadon kibontakozni tehetségét. Ha nem próbáljuk pl. rajzolni, festeni, tanítani, csak magát a technikát mutatjuk meg neki, mert a gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.
Célszerű szinte minél több technikát *kiscsoportban a firka* korszak idején megismertetni a gyermekkel. Először csak ismerkedés és próbálkozás szinten, mert így nem unja meg mindig ugyanazt a tevékenységet. Másrészt kilépve a firkakorszakból a technika kezelése már nem vonja el a figyelmét, azt egészében az alkotásra fordítja. Feltétlenül hagynunk kell, hogy a gyermek saját szintjén, saját elgondolásai szerint saját élményeit alkossa újra. Ebben csak akkor segítsünk, irányítsunk, ha elakad, ha a gyermeknek szüksége van instrukcióra.
Ilyen lehetőségek mellett a gyermeki fejlődés mozgatórugója az önfejlesztés lesz, hisz a gyermek is arra törekszik, hogy alkotásai egyre inkább hasonlítsanak a valóságra. E tevékenység közben erősödik önkifejezése, esztétikai érzéke, pontosabb ismereteket szerez a tárgyi világról. Alkotó tevékenysége épüljön a játékra, kezeljük a játék egy formájaként.
Az ábrázoló tevékenység játékba épülése az egész nap folyamán továbbra is természetes, magától értetődő.
Az ábrázoló tevékenység során változatos, sokféle eszközt biztosítunk a gyermekek számára. Igyekszünk megtanítani az eszközök célszerű használatát. Figyelünk a helyes szokás és normarendszer (ülés, testtartás, kézmosás stb.) kialakítására. Fejlesztő eljárásunk alapja, hogy önmagához képest fejlődjön, lépjen előre a gyermek.
Az iskolakezdéshez a fentiek mellett fontos hogy kialakuljon a finom motorikus koordináció, a vizuális észlelés, megfigyelés, emlékezet megfelelő fejlettsége, mely egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához, így a terület fejlesztése, szintén a fejlesztő tevékenység fontos eleme.

10.6.4. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A rajzolás, mintázás, kézimunka örömteli tevékenységgé válik.
- Képalakításaikban egyéni módon tudják jelezni az elemi térviszonylatokat.
- Biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit, élményeiket, elképzeléseiket, képzeteik megjelenítése során.
- Formaábrázolásuk változatos, emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, a legegyszerűbb mozgások.
- Formákat mintáznak megfigyeléseik, elképzeléseik felhasználásával.
- Ötleteiket bátran használják az építések, a téralakítások alkalmával.
- A népi kismesterségek egyszerű technikáit alkalmazzák tárgyi alkotásaik során.

- Technikai tudásuk, a világról szerzett ismereteik hatására belső késztetést éreznek az önálló, naponta ismétlődő vizuális tevékenység végzésére.
- Rácsodálkoznak a szépre, tudnak gyönyörködni benne, esztétikai véleményt alkotni.
- Kézmozgásuk lehetővé teszi az egyre finomabb mozdulatokat kívánó feladatok elvégzését. a vizuális észlelésük, megfigyelésük, emlékezetük fejlődik
- Az eszközöket készségszinten kezelik.
- Ismerik a különféle ábrázolási technikákat, anyagokat, azokat képesek önállóan megválasztani és alkalmazni, szükség esetén közös feladatokban együttműködni.
- Képalkotásukban megjelenik a tér síkba való átfordítása.

10.7. Verselés, mesélés

Az óvodai anyanyelvi, irodalmi nevelés egymástól elválaszthatatlan folyamat, mely áthatja az óvodai élet egészét. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvnek, hagyományokat, értékeket közvetít a gyermekeknek.

Az anyanyelvi kultúra a műveltség megalapozását szolgálja, többnyire játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek, amellyel hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

Az irodalmi érdeklődés megalapozása, az irodalomba való beavatás, olvasóvá nevelés elindítása a mondókákkal, versekkel, mesével történik. A mindennapos mesélésnek, verselésnek nagy szerepe van az anyanyelvi nevelésben, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósításában. Mindehhez erős alapot kínálnak a magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok.

A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés valósul meg. A gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

10.7.1. Verselés, mesélés célja:

- A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetése.
- A helyes nyelvhasználat, mondatszerkesztés.
- A biztonságos önkifejezés megalapozása.
- A korosztálynak megfelelő irodalmi élmény nyújtása.

- Az irodalmi érdeklődés felkeltése.
- Magyar népköltészet, klasszikus és kortárs irodalmi művek megismertetése
- Erkölcsi értékek, esztétikai élmények közvetítése, és az értelmi képességek fejlesztése, érzelmi biztonság megadása
- A magyar irodalmi, gyermekköltészeti és népköltészeti alkotások, dajkai hagyományok élményszerű bemutatásával a gyermek személyiségének fejlesztése
- Esztétikai befogadóképesség kialakítása, a természet szépségeinek megláttatása. Az élő természet tisztelete az irodalom eszközeinek ábrázolásán keresztül
- Szorongások oldása, pozitív érzelmek megélése

Feladat:

A szókincs bővítése.

Az anyanyelv legfontosabb szabályszerűségeinek megismertetése.

Az irodalmi érdeklődés felkeltésén túl a változatos irodalmi élmények közvetítése. (Mondóka, vers, verses-mese, mese, bábjáték, dramatizálás).

A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését.

10.7.2. Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek életkorának, nyelvi fejlettségének, érdeklődésének megfelelő beszédhelyzetek, beszélő környezet teremtése.
- Olyan irodalmi anyag összeállítása, amely mondókát, verset, mesét, elbeszélést, folytatásos történetet is tartalmaz.
- A mese által gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése.
- Olyan helyzetek teremtése, melyben a gyermekeknek lehetősége van a napi tevékenységekhez igazodva spontán módon mondókák, versek mondogatására.
- A mesék dramatizálásához, bábozásához szükséges eszközök, anyagok biztosítása, a megfelelő helyszín kialakítása.
- Anyanyelvünk, szülőföldünk ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevel. Felfedezteti anyanyelvünk gazdagságát és differenciáltan fejleszti a kommunikáció különböző formáit.
- Naponta többször kezdeményez mesét, verset a gyerekek érdeklődésének megfelelően. Az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe veszi, egyéni bánásmódot és

differenciált fejlesztést alkalmaz. A gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire épít.

- Szokássá alakítja a mesélést játékban, szabadidőben, alvás előtt.
- Megfelelő anyagválasztással, kifejező előadásmóddal, az irodalom nyelvi stilisztikai eszközeinek kihasználásával a gyermeki beszéd-kommunikáció fejlődését, fejlesztését valósítja meg.
- Elősegíti a gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálásának fejlődését az önkifejező képesség gazdagítása érdekében. (mesebefejezés rajzzal, tematikus ábrázolás ismert meséről, saját mesekönyv, meseillusztráció készítés kedvenc meséhez).
- Az óvodánkban a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan népi-népmesék, hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és kortárs irodalmi műveket alkalmaz. Megvalósítja a multi és interkulturális nevelést, úgy, hogy figyelembe veszi a csoportösszetételt, a mese, vers anyag megválasztását. Lehetővé teszi, hogy a gyerekek a más kultúrából érkező gyermek származási helyének meséivel ismerkedjenek.
- A bábozás, dramatizálás eszközeit, képeskönyvet, mesekönyvet a nap folyamán hozzáférhetővé teszi a gyermek számára.

A mesék, versek által bemutatott természeti jelenségek, történések segítik a természetvédelmi szemlélet formálódását. A mesék tanulságai az erkölcs és a tudatosság alakulása szempontjából lényegesek, egyre több környezeti témát dolgoznak fel, „zöld tartalmával" érzékenyít.

Az irodalmi nevelés minden nap jelen van az óvodában. Megfelelő hely biztosításával, mesét kezdő mondóka, dal, gyertyagyújtással kezdődik a mese.

Az óvodapedagógusok, ünnepek alkalmával feldolgozott meséket adnak elő (*farsang, gyermeknap, Mikulás váró, adventi készülődés* stb.)

Lehetőséget biztosítunk Nagykanizsán (Hevesi Művelődési központ) vagy a Kaposvári színház gyermekműsorainak megtekintésére.

Az óvoda gyermek könyvtárát folyamatosan bővítjük, melyet a gyerekek a nap folyamán bármikor kézbe vehetnek.

Tehetséggondozás:

A jó beszédkészségű, empátiával rendelkező gyermekek számára lehetőséget biztosítunk az önálló mesemondásra, a mese feldolgozására, kreativitásuk, fantáziájuk kibontakoztatása érdekében.

A *halmozottan hátrányos helyzetű* gyermekek felzárkóztatása érdekében könnyen elsajátítható mondókákat, verseket mondunk, ezáltal sikerélményt biztosítunk számukra.

10.7.3. A verselés, mesélés tartalma

Az irodalmi alkotások ritmusukkal, a szavak és a hozzájuk kapcsolódó mozdulatokkal a gyermekeknek érzelmi és érzéki élményeket is adnak.

Főleg kiscsoportban nagy jelentőségű a testi kapcsolat iránti gyermeki igény kielégítésén túl a simogatók, a tapsoltatók, a lovagoltatók ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege az irodalmi élmény mellett nyugtatóan hat a gyermekekre. Alkalmat teremtünk arra, hogy a gyermekek felfedezzék környezetüket, közben érzelmi viszonyuk pozitívan alakuljon.

A mese, a vers a maga sajátos szóhasználatával, az írói eszközök gazdagságával egyaránt a nyelvi nevelés eszközei. Szókészletük, szójelentésük megértése, a mesei fordulatok gazdagítják a gyermekek szóbeli kifejezését.

A mesék, versek, mondókák ösztönöznek a népi hagyományok megőrzésére, továbbadására (pl. népmesék, népi mondókák, rigmusok, mondókák, Mátyás királyról szóló történetek stb.)

Gazdag népmesekincsünket, a régies szófordulatokat felhasználva a kicsik és nagyobbak gondolkodásmódjához, képzeletéhez közel állóan őrizték meg az olyan írók, akik feladatuknak érezték, hogy a történetek révén erkölcsi, etikai, történelmi ismereteket adjanak át a gyermekek (pl. Benedek Elek, Móra Ferenc…).

A mondókák, mesék, történetek, mondák a nyelvi kultúra, a néphagyomány ápolásán, az ismeretátadáson túli népi sajátosságunk megőrzésével nevelnek

Az anyanyelvi játékok a gyermekek által kedvelt, kiegészítői, színfoltjai az anyanyelvi nevelésnek.

A fejlesztő programba épülő irodalmi műfajok:

- népi gyermekjátékok, mondókák
- mozgással kísérhető versek
- dramatizálható, eljátszható mesék, történetek, népi, klasszikus és kortárs irodalmi művekből.

A bábozás és a dramatizálás a játék része, mindkettő irodalmi élményből táplálkozik.

Egy ismert mondóka, vers vagy mese eljátszása, bábozása irodalmi háttérrel rendelkezik, és irodalmi tevékenységet rejt magában, mindez a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme. A *bábozáson, dramatizáláson* keresztül gazdagodnak a gyermekek irodalmi élményei kiegészülve hangulatukkal, kreativitásukkal, fantáziájukkal. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket, díszleteket, kiegészítőket saját maguk készítik el barkácsolás keretében, ezzel fokozva a játék örömét. A bábok mozgatása közben fejlődik a gyermekek szem-kéz koordinációja, finommotorikája, bizonyos testrészeinek ismerete. A báb mozgását saját testéhez viszonyítja, s közben fejlődik térpercepciója, látási, hallási, mozgásos észlelése. Ezen tevékenységek közben használják az általa ismert verbális kifejezéseket.

A bábjáték elősegíti a gyermekek gátlásosságának, hallgatagságának feloldását, hiszen nem a gyermek, hanem a báb, a figura szólal meg. A dramatizálás során a gyermekek reprodukálják az irodalmi alkotások szövegét és produktív fantáziájuk segítségével ki is egészítik a hiányzó szövegrészeket.

A dramatizálás során fejlődik, finomodik nagymozgásuk, saját testükről alkotott képük, látásuk, hallásuk, gazdagodik verbális kifejezőkészségük.

A testrészeikkel végezhető mozgás és a beszéd fejleszti az általános képességeket, ugyanakkor nyitottá teszi a személyiséget, feloldja a fölösleges gátlásokat, felkelti a játékbátorságot. A szereplők megformálása által fejlődik, tökéletesedik testtartásuk, képesek lesznek az érzelem, értelem és indulat hangulatváltozások árnyalt kifejezésére.

Feladatunk a dramatizáláshoz szükséges kellékek (pl. fejdíszek, ruhadarabok, eszközök, tárgyak…) biztosítása. Ezek nagy részének elkészítésébe bevonjuk az 5-7 éves gyermeket is, ezáltal fokozódik a játék élménygazdagsága.

10.7.4. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek a közvetlen környezetük vagy a természet jelenségeire alkalomszerűen felidéznek mondókákat, verseket, melyeket saját maguktól is mondogatnak.
- A hangzás, a hangulat, érzelem és alkalom egységében fogják fel a mondott, hallott vers témáját.
- A nemzeti kultúr - kincsből ismernek verseket és meséket.
- Önállóan mondanak rövidebb-hosszabb verseket, rigmusokat. Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- Szívesen és önként hallgat mondókát, verset, mesét, verses-mesét, vannak kedvelt mondókái, versei, meséi.
- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógus élményt nyújtó előadását.

- Elkezdett történeteket fantáziájuk segítségével folytatni tudnak.
- A környezetükben élő személyekkel jól kommunikálnak, használják a metakommunikációs jelzéseket is.
- Költői képeit és ehhez igazodva használják, a verbális és nonverbális kommunikáció (helyes hangképzés, hanglejtés, hangszín, testtartás, mimika) eszközeit.
- Képesek hosszabb lélegzetű mesét, történetet átéléssel, figyelmesen végighallgatni, a számukra szimpatikus mesehősökkel azonosulni.
- Tisztán ejtenek minden hangot.
- Szívesen nézegetnek könyveket, vigyáznak azokra.
- A térbeli viszonyokat, irányokat, illetve a verbális kifejezéseket helyesen használják.
- Fel tudja idézni kedvelt meséi egy - egy részletét, ismeri a mese motívumait, logikai sorrendjét, a szereplők jellemző tulajdonságait, nevét, esetleg játékában képes megjeleníteni ezeket
- Maga is képes rövid mesék, kitalált történetek összefüggő, érthető elmondására, megjelenítésére
- A SNI gyermekek is örömmel hallgatják a meséket, szívesen ismételgetnek verseket, mondókákat önmagukhoz képest fejlődik verbalitásuk, kommunikációs képességük

10.8. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

„A lelki gazdagodás hatalmas forrásai erednek a zenéből. Azon kell lennünk, hogy minél többek számára megnyíljanak." ***Kodály Zoltán***

A zenei nevelésben az óvodának pótolhatatlan szerepe van. ***Kodály*** szerint a zenéhez, az énekszóhoz:

„Otthon a legtöbb gyermek nem jut hozzá, hogy természetes zeneösztönét foglalkoztassa, ez pedig fejlesztés híján eltompul, az emberek többsége zenétlenül megy végig az életen."

A zenei anyanyelv az óvodás korú gyerekek legbensőbb megnyilvánulása, az érzelmek hordozója, a képzelet előidézője, a kreativitás megnyilvánulási lehetősége. Magába hordozza a környezet hangjainak megfigyelését, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A zenei nevelés mindkét csoportban az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével tervezett tevékenység. Az anyag kiválasztása, tervezése az évszakok és az ünnepek figyelembe vételével történik. A zene állandóan jelen van a nap folyamán.

Az ölbéli játékok szerepe a beszoktatás – befogadás időszakában jelentős, de a mindennapokban a gyermekek közösségi nevelésében is fontos szerepet tölt be.

10.8.1. Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc célja:

A zenei anyanyelv kialakulásának elősegítése, a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése.

A zene megszerettetése, a befogadásra való képességek megalapozása.

Olyan zenei élmény nyújtása, mely felkelti, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Megszerettetni a gyermekekkel az éneklést, az énekes játékokat. A szép, tiszta éneklésre szoktatni őket. Zenei képességeik kibontakoztatása.

Feladat:

- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.
- Összehangolása más készségek, részképességek, pszichikus és gondolkodási funkciók fejlesztésével, a szocializációs folyamattal.

10.8.2. Az óvodapedagógus feladata:

- Minél több zenei élmény nyújtása a játék élményének fokozására, az érzelmek, hangulatok kifejezésére, kortárs zenei szemelvények bevonásával.
- A zenei képességek, készségek – metrum, ritmus, dinamikai -, hangmagasság iránti érzék, belső hallás, zenei memória, improvizációs készség fejlesztése.
- Ritmusérzék fejlesztése (egyenletes lüktetés, ritmus érzékeltetése és alkalmazása).
- Belső hallás, zenei emlékezet fejlesztése dallambújtatással, dalfelismertetéssel.
- A zenei fogalom párok (halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú) különbségének felismertetése beszéden, éneken, mozgáson és zörejen keresztül.

- A zene lüktetését, a dalokhoz tartozó játékok hatását kihasználva a testi, a harmonikus mozgás fejlődésének elősegítése.
- Közös éneklés és játék, zenehallgatás társas örömének felfedeztetése, változatos térformák és egyszerűbb néptánc lépések megjelenítése.
- A zenei szemelvények előadása saját énekhanggal, (lehetőség szerint) hangszeres játékkal.
- A zenehallgatási anyag kiválasztásánál figyelembe veszi a csoport összetételét, fejlettségi szintjét
- Megteremti a feltételeit annak, hogy a nap folyamán a gyermekek kedvük szerint énekeljenek, zenéljenek, zenét hallgathassanak
- Megismerteti a gyermekekkel hangszereket, azok használatát
- Zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzeti és a multikulturális kisebbség zeneanyagát, zenei kultúráját
- Minél több élőben bemutatott népdal megismertetésére van szükség, mert a megszólaltatási módja sok új ismeretet új élményt nyújthat a gyerekeknek.
- Olyan itt élő népi hangszeren játszó lakost hívunk meg óvodánkba, akik előadásukkal megismertetik a kisgyermekkel a hangszereket. / citera, harmonika /

10.8.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Ismernek néhány mondókát, az egyenletes lüktetést kiemelve, változatos mozdulatokkal kifejezve.
- A gyermekdalokhoz tartozó játékokat harmonikus mozgással, egyöntetűen, egymáshoz igazodva, örömmel játsszák.
- Az óvodapedagógus irányításával képesek szép térformák kialakítására.
- A ritmust, a dinamikát, a tempót, a hangmagasságokat, beszéd- és énekhanggal, változatos mozgásokkal ki tudják fejezni.
- Szívesen hallgatják az óvónő által előadott (népdalokat, hangszeres muzsikát) zenei szemelvényeket, műzenei alkotásokat.

Tehetséggondozás:

A zene és mozgás iránt fokozottan érdeklődő gyermekek számára gyermekjáték és néptánc foglalkozásokon való részvételt biztosítunk, kibontakoztatva tehetségüket.

10.8.4. Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc tartalma

Mozgáskultúrájuk megalapozása közben megismerik a népi játékok gazdag és változatos világát, néptáncaink gyermekek lábára igazított egyszerű motívumait.

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. A zenei anyanyelv alapozása szoros kapcsolatban van a nyelv kifejező gyakorlásával.

A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös ének, mely hordozza és gazdagítja az anyanyelvi örökséget. Olyan szavakkal is találkozik, amelyet már nem vagy csak ritkán hall.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A zeneműveket úgy válogatjuk, hogy a „tiszta forrás" igényességét tükrözzék. Minden népzenei nevelésének a saját néphagyományából kell kiindulnia.

A nyelv és a dallam itt tökéletes egységet alkot. A zenei nevelés sok irányba hat, de csak akkor igazán eredményes, ha a gyermekek örömteli élményévé válik az éneklés, az énekes játék.

A mondóka a legelső népköltészeti alkotás, amellyel a gyerekek találkoznak.

Elősegíti az anyanyelv megalapozását. A kisgyermek kiegyensúlyozott, derűs lesz, örömet jelent számára a közös játék. Biztonságban érzi magát az ismétlődő mozdulatok, érintések, a testközelség hatására. Kötődik a vele játszó felnőtthöz, érzelemvilága gazdaggá válik.

Könnyen sikerélményhez juttatja a gyermeket, közben bővül, szókincse gazdagodik a felnőttek világában használatos szavakkal, tájszavakkal, régies igealakokkal.

Az ismétlődő fordulatok, állandó szókapcsolatok, ikerszavak, rímek, ritmusok, nyelvtörők remekül formálják a gyermek nyelvérzékét, helyesebb lesz beszéde, kiejtése, hangsúlyozása, hanglejtése.

A gyermekdalok mozgásra serkentik a gyerekeket, ezáltal javítja a mozgáskoordinációjukat, alkalmazkodnak a zene egyenletes lüktetéseihez, súlyaihoz.

„A mozgás, a ritmus bölcsőnktől koporsónkig örök társunk.

„Ott van a nagyanyó ringatásában, él a //jár a baba, jár//a-ban, a játékos és a valóságos katonásdiban, a mindennapi munkában, de még csak a leghétköznapibb járásunkban is. Erőt ad, vigasztal, munkatempót diktál."

Nagy Béláné

Az énekes játékok által fejlődnek a zenei készségek, képességek. A gyermekek önként, örömmel vállalják a játék szabályait, tehát a teljes személyiségük fejlődik.

A gyermekek szeretnek együtt énekelni. A közös éneklésnek zenei múltunkban nagy jelentősége volt. Az ünnepekhez, munkákhoz kapcsolódó, az emberek érzelmeit kifejező dalok máig fennmaradtak, éppen ezért az óvodai zenehallgatás gerincét a népdalok adják. Olyan dalokat válogatunk, melyek a gyermeki lélekhez közelebb állnak: növényekről, állatokról, évszakokról, természetről szólnak. Kitűnő anyag a tréfás népdal, a párosítók, a virágénekek vagy a jeles napok dalai. Az óvodai zenei élmény nyújtásának a gyermekek legmélyebben megragadó eszköze az emberi hang.

Az óvodapedagógus éneke, furulyajátéka nagyobb hatással van a gyermekre, mint a gépi zene. (mindegyik óvoda pedagógus furulyázik). Éppen ezért a gépi-zenehallgatást csak ritkán alkalmazzuk és fokozatosan vezetjük be. Eleinte csak hallgatják a zenét a gyerekek, később ők maguk mondják, meg mit hallgatnának szívesen.

A hanganyagkészlet jó, ha tartalmaz gyermekdal, népdal feldolgozást, hangszeres népzenét, műzenei szemelvényeket, táncházi muzsikát, mely mozgásra serkenti a gyermekeket.(*Kolompos egy. Muzsikás egy. Vivaldi. stb....)* Az óvodáskorú gyermekek legtermészetesebb mozgása a rugózás, a ringó, az egyszerű sétalépés, az egylépéses csárdás. Ezen lépések, mozdulatok variálásával, továbbfejlesztésével 5-7 éves korban már egyszerű táncokat taníthatunk meg.

A zene, a tánc nagyon fontos a belső rendhez, az egészséghez. Hozzásegítenek ahhoz, hogy a gyermekek és a felnőttek is megtalálják lelki békéjüket. A zene és mozgás, a zene és tánc szorosan mozgáskészséget, hogy találjanak ki életkoruknak megfelelő változatos mozdulatokat és serkentsék a gyermekeket is erre, hogy alkotó fantáziájuk a táncban is kibontakozzon.

Az óvodában arra törekszünk, hogy a gyakorlások során a helyes szövegkiejtést, *lassú - gyors, halk-hangos, magas*-mély alapfogalmakat elsajátítsák.

10.9. A tevékenységben megvalósuló tanulás

A gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli, ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni. A tanulás tevékenységekben valósul meg. A tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az óvodapedagógus által szervezett foglalkozásokon, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A világban minden, ami megismerhető befogadható ismeretet, tapasztalatot jelent, komplex foglalkozások rendszerén keresztül juttatják el a gyermekekhez.

10.9.1. A tevékenységben megvalósuló tanulás célja:

Az óvodai tanulás elsődleges célja változatos tevékenységek biztosításával, a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, előzetes élményeire, ismereteire alapozva kompetenciáinak, képességeinek fejlesztése, attitűdök erősítése, és képességek fejlesztése. A gyermek önkéntelen figyelmére, érzelmi beállítottságára építve lehetőséget nyújtani a természetes kíváncsiságának kielégítésére. Az emberi és tárgyi környezet szépségének felfedezésével a gyermeki világkép formálása. Környezeti attitűdök alakítására, a zöld tartalmak megjelenítése, közvetítése, tudatosítása, valós összefüggések megismertetése. Az iskolakezdésre kész állapot kialakítása, megteremtése.

SNI és kiemelkedő képességű gyermekek meglévő képességeinek tovább fejlődése, új ismeretek, készségek elsajátítása

Feladat:

A természetes vagy mesterségesen létrehozott helyzetekben a gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére építve olyan helyzetet létrehozása, melyben közvetlen, minden érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra nyílik lehetőség, megadva az önálló tevékenység folyamatában a felfedezés élményét, a kreativitás kibontakozásának lehetőségét.

10.9.2. Óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során építsen a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulási folyamatban a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése dominálјon. Játék és tanulási helyzetek megteremtése., ahol a gyermek szinte észrevétlenül, komplex módon tanul, mindvégig biztosítva a cselekvő aktivitást.
- A tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel kell segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását.

- Az érdeklődés fenntartásának, a további élményszerzésnek biztosítéka: az óvodai nevelésben alkalmazott, a gyermek személyiségéhez igazodó pedagógiai intézkedések.
- A megválasztott módszerek, a gyermekek életkorához és egyéni képességeihez igazodjanak.
- Változatos módon alkalmazza a tanulás lehetséges formáit az óvodában, az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás szokások alakítása.
- Olyan támogató légkört megteremtése, melyben a gyerekek a különböző élethelyzetekben való gyakorlás során bátran kipróbálhatják saját ötleteiket, kísérletezhetnek.
- A problémamegoldás során a hagyományos mellett a szokatlan megközelítési formákat is támogatjuk.
- Az óvodapedagógus konkrét, reális, személyre szabott, pozitív, fejlesztő értékelése.
- Sikerorientált tanulási tevékenység szervezése, mely biztosítja a gyermeki tudásvágy kialakulását.
- Különböző élethelyzetekben a gyermekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből szerzett spontán tapasztalatoknak, ismereteknek a célirányos fejlesztése
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Tevékenység közben, szokások formálása, szociális együttlét iránti igény felébresztése; türelem, kivárás, alkalmazkodás, egymás segítése
- Értelmi,- kognitív- kommunikációs képességek fejlesztése (érzékelés, valósághű észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, valósághoz közelítő képzelet)
- Modell értékű kommunikációs helyzetek teremtése a gyermeki kérdések támogatására
- A gyermekek egyéni képességeinek, fejlődési ütemének, szociokulturális hátterének figyelembe vételével differenciált, egyéni fejlesztése
- A gyermekek személyiségének fejlesztése; önállóság, kitartás, pontosság, feladattudat.

10.9.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Legyenek képesek konkrét, elemi ismert jelenségek esetében önállóan következtetéseket levonni, ítéletet alkotni.
- Fedezzenek fel konkrét összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat.
- Alakuljon feladattudatuk, mely a feladatok megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.
- Mutassanak önállóságot a már begyakorolt feladatok megoldásában.

- Ismeretlen feladatok esetén bátran keressék a megoldási lehetőségeket, törekedjenek többféle megoldás keresésére.
- Végezzenek önálló megfigyeléseket, ismerjék fel a változásokat.
- Ismerjék saját értékeiket.
- A szándékos figyelmének tartama érje el a 10-15 percet.
- Legyenek képes gondolataikat érthetően megfogalmazni, szavakban, mondatokban kifejezni.
- Tudjanak különbséget tenni a mese és valóság elemeiben.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a sokoldalú érzékelésen, észlelésen alapul, és a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az óvodáskorú gyerekek érdeklődve fordulnak a világ felé, szeretnék megismerni annak titkait. A „tudásvágyat" ebben a korban nem csak felébresztenünk kell, hanem kielégítenünk is szükséges.

Arra törekszünk, hogy ne halmozzuk el a gyerekeket csupán ismerettel, hanem kellő időt és alkalmat teremtsük az élményre, a csodák felfedezésére, a rácsodálkozásra, a gyakorlásra és megértésre. *Támogatjuk az önállóságra való törekvéseket!* Ez a tevékenységformák bármelyikére igaz. A kötött és a kötetlen foglalkozásokat áthatja a játékosság, az élményt nyújtó légkörben való cselekvés.

Elsődleges a gyermek és környezetének sokoldalú megismerése.

A környezeti nevelésre hangolt programok igényli a természetes környezetben nyújtott élményeket, tapasztaltatást. Óvodáink a maga környezetével lehetőséget nyújtanak erre, de kíván több óvodán kívüli tevékenység megszervezését is a valódi, realisztikus, az életkornak megfelelő ismeretek megszerzése érdekében.

Tervezőmunkánk differenciált, végig gondoljuk az egyes gyermek fejlődését, fejlesztését szolgáló módszert, eszközt, szervezeti formát, ellenőrzést, értékelést, az érési folyamatokat. Képet kapunk arról, hogy melyik gyermeknek lesz szüksége szakember – logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus – segítségére.

A fejlődés nyomon követése, az eredmények elemzése, szükséges korrekciója

A gyermekek fejlődését az erre a célra szolgáló fejlettségmérő lapon („Fejlődésem lépései") tudjuk követni, az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magában foglaló, tevékenységek keretében folyik.

A gyermekek iskolakészültségét az egyéni érési tempó figyelembevételével állapítjuk meg, amely az óvodából az iskolába történő lassú átmenetet segíti. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként kialakul az iskolai munkához szükséges fejlettségi szint.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Utánzásos minta, modellkövetés, magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- Spontán játékos tapasztalatszerzés
- Játékos, cselekvéses tanulás
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított célzott megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, élményszerzés
- Problémamegoldás

A gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére meg lévő tapasztalataira építve irányítjuk a megismerést, a gondolkodás folyamatát. A tanulási folyamatban centrális szerepet kap a mozgásos, cselekvéses felfedező tevékenykedtetés biztosítása, a sokoldalú érzékelésen (vizuális, hallási, tapintásos) alapuló tapasztalatszerzés, élményszerzés. A képességek fejlesztése megkívánja az ismeretek rendszeres feldolgozását, az alkalmazkodó képesség lehetőségeinek megteremtését. Képességeket kifejezetten tevékenységben fejlesztünk, a beszéd és gondolkodás egységével.
A tanítás-tanulás folyamatban a bizalomra, megértésre épülő óvodapedagógus-gyermek közötti kapcsolatra törekszünk, amelyben a gyermek, szorongás nélkül, örömteli kíváncsisággal vehet részt.

11. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE

Törekszünk a gyermekek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerésére, a prevenciós munka érdekében a családdal való megfelelő kapcsolat kialakítására, a szülők megnyerésére. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek differenciált fejlesztése a teljes óvodai élet folyamatában megvalósul.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 139. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készítünk, és a végrehajtásában közreműködő óvodapedagógus rögzíti a fejlesztés eredményét.
Amennyiben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a diagnózis BNO kóddal szerepel, a fejlesztési tervet gyógypedagógus készíti el a TÜ 365. sz. Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció egyéni fejlődési lap nyomtatványon.
Célunk a befogadó nevelés, az egyenlő hozzáférés biztosítása Az óvodai befogadó nevelés színtere az a támogató pedagógiai környezet, ahol az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével bíró gyermekek elfogadása természetes. Biztosítjuk számukra a méltányos óvodai nevelést, esélyegyenlősséget, teljes körű hozzáférést az óvodai tevékenységekhez, programokhoz.

11.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek

1) Sajátos Nevelési Igényű gyermek
2) Beilleszkedési, Tanulási, Magatartási nehézséggel küzdő gyermek
3) Kiemelten tehetséges gyermek
4) Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek nevelése-oktatása
5) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

11.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek

Sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.
A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.
A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fogalomköréhez tartozó gyermekek:

- **Érzékszervi**
  - látássérült (súlyossági fok: gyengén látók) gyermek
  - hallássérült (súlyossági fok: kevésbé súlyosan vagy közepes fokban - nagyothalló) gyermek
- **Enyhén értelmi fogyatékos gyermek**
- **Beszéd fogyatékos és beszédében akadályozott gyermek**
- **Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek**
- **Mozgáskorlátozott gyermek**
- **Fejlődés egyéb pszichés zavarával küzdő gyermek** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavar)

Pedagógiai szempontból az értelem, a látás, a hallás, a mozgás, a beszédszervek hibás működése vagy az érzelmi élet súlyos zavara által okozott eltérő fejlődést értjük sajátos nevelési igény alatt. Azt az állapot, amikor a gyermek egyedi sajátosságai oly mértékben térnek el az átlagostól, hogy annak alapján a lehetséges fejlődés csak sajátos (gyógy) pedagógiai eszközök, módszerek és segédeszközök biztosításával érhető el.

Óvodánkban a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló, speciális fejlesztő tevékenységet a helyi nevelési rendszer szerves részeként működő, a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve figyelembe vételével szervezzük.

Célunk: A gyermekek integrált nevelésének, esélyegyenlőségének biztosítása, életminőségük, a társadalmi beilleszkedésük javítása, a fogyatékosságból adódó hátrányaik csökkentése, a gyermekek közötti különbözőség elfogadása, elfogadtatása.

Gyermekközösségünkbe olyan sajátos nevelési igényű gyermek integrálható, aki a többiekkel együtt nevelhető. Felelősségünk, hogy minden rendelkezésre álló segítséget megadjunk a gyermekek képességeik fejlődéséhez, személyiségük kibontakoztatásához, ismereteik bővítéséhez.

A sérült gyermekek szocializációja gyakran elmarad kortársaikétól, sajátos pedagógiai segítséget igényelnek. Az együttnevelés során az egészséges és sérült gyermek szociális kapcsolatai egyaránt fejlődnek. Az egészséges gyermek érzelmi fejlődését segíti a sérült gyermekre figyelés, ugyanakkor a sérült gyermek lelassult érzelmi fejlődése felgyorsul az egészségessel való együttélés során.

Feladatunk:

- A fejlesztés a megfelelő területen valósuljon meg
- Nevelésük, fejlesztésük a terhelhetőség figyelembe vételével történjen
- A gyermekek harmonikus személyiségfejlődését, elfogadó, eredményeket értékelő környezet, befogadó csoportlégkör kialakítása, segítse.
- A gyermekek viselkedésében érvényesüljön a hátrányos megkülönböztetés kizárásának elve
- A gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus segíti a gyermek fejlesztését
- A napi tevékenységekbe a speciális tevékenységek beépítése, melyek a sajátos nevelési igényű gyermekek felzárkóztatását segítik elő.
- Az egyéni fogyatékosságból fakadó, hiányzó-vagy sérült funkció helyreállítása, új funkció kialakítása.
- Az ép funkciók bevonása, a hiányzók pótlása érdekében, a különböző funkciók egyensúlyának kialakítása.
- Speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása
- Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- A fejlesztés céljait, minden esetben a gyógypedagógiai – orvosi - pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslatára kell építeni.

Harmonikus, nyugodt óvodai környezetben biztosított a gyermekek integrált nevelése, esélyegyenlősége, javul a gyermekek életminősége, a társadalmi beilleszkedése, csökkennek a fogyatékosságból adódó hátrányok, természetessé válik a gyermekek közötti különbözőség elfogadása.

Speciális feladatok

Integrált nevelésből adódó pedagógiai feltételek biztosítása:

- Sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása.
- Egyéni szükségletekhez igazodóan, speciális segédeszközök használatára, elfogadására, következetes használatára, megóvására nevelés
- Kompenzációs lehetőségek körének bővítése, a nem, vagy kevéssé sérült funkciók differenciált működésének tudatos fejlesztése

- Kiemelkedő teljesítményre képes területek felismerése.
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása az egyéni foglalkoztatás megvalósításához
- Az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát segítők, tájékoztatása a sajátos nevelési szükségletről a gyermekek befogadásához.
- A szülők megfelelő tájékoztatása, együttműködés a családdal.

A fejlesztő tevékenység legfontosabb területei:

- A kognitív funkciók, (vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés)
- Motoros képességek, (alapmozgások, mozgáskoordináció, egyensúly)
- Beszéd –és nyelvi képességek fejlesztése, (nonverbális, verbális kommunikáció, beszédindítás, beszédmegértés stb.)
- Játéktevékenység alakítása, játékhasználat elsajátítása
- Szociális kompetenciák kialakítása

11.1.1.1. Érzékszervi sérült gyermek fejlesztésének feladatai: - Látássérült gyermek fejlesztésének feladatai

A legfontosabb a látás használatának megtanítása, a nagymozgások fejlesztése, a mozgáskoordináció, a mozgásbiztonság, a térbeli tájékozódás, a finommozgás fejlesztése.
Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás, a tárgyak és helyük megismertetése, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztántartása. Mindvégig figyelembe kell venni a fizikai terhelhetőség korlátait, tekintettel az adott szembetegségre.

11.1.1.2. Érzékszervi sérült gyermek fejlesztésének feladatai: - Hallássérült gyermek fejlesztésének feladatai

Az enyhén hallás sérült-nagyothalló- gyermekek esetében a halláskárosodás miatt, az érthető kiejtés elmarad, ennek következtében, a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás korlátozódhat, az egész személyiség megváltozhat. Speciális ellátással a súlyos következmények kialakulása csökkenthető.
Az emberi beszédhang és környezet korlátozott felfogására képesek. Beszédfejlődésük késve, speciális segítséggel indul meg.
A hallássérült gyermekek egy része speciális segítséggel részt vehet az óvodai nevelésben. Központi feladat a kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése, a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókincs bővítése, a beszéd érthetőségének folyamatos javítása, a családi-szociális háttér bekapcsolása a fejlesztés rendszerébe.

11.1.1.3. Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésének feladatai

Az ép gyermekekkel történő együttnevelés, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését segíti elő.

- A gyermek szükségletei szerint folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről való gondoskodás.
- Az önmegvalósítást, szociális beilleszkedést segítő képességek és a gondolkodási képességek fejlesztése.
- Kommunikáció fejlesztése.
- Élmények, tapasztalatok biztosítása.
- Érzelmi, értelmi, motoros és szociális képességek fejlesztése
- Társakkal való együttműködés alakítása.

11.1.1.4. Beszédfogyatékos gyermek fejlesztésének feladatai

Beszédfogyatékos/súlyos, akadályozott beszédfejlettségű gyermek szenzoros, motoros, vagy szenzomotoros problémája (*megkésett beszédfejlődés, centrális dyslalia, súlyos orrhangzóság – rinofónia, dysfázia, elektív mutizmus, afázia)* miatt előtérően fejlődik. Jellemző az alacsony szintű nyelvi fejlettség. Az akadályozottság megmutatkozhat beszédhangok ejtésében, beszédészlelési, megértési zavarokban, beszédritmus sérülésében, a beszédhelyzetek tartós hárításában, megtagadásában, illetve általános beszédgyengeséggel együtt járó részképesség kieséssel. A diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai is ide sorolhatók.

- Komplexitás a fejlesztésben; sokoldalú percepciófejlesztés, kinesztéziás, auditív, vizuális, vizuo-motoros koordináció, beszéd motorikus mozgások fejlesztése
- Aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása
- Speciális terápiák alkalmazása; diszlexia prevenció, Grafomotoros fejlesztés.
- Báb és drámaterápia alkalmazása
- Mozgás és kommunikáció fejlesztése

A beszédfogyatékos gyermekek fejlesztését logopédus végzi.

11.1.1.5. Fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermekek fejlesztésének feladatai

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi.

Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat:

- a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása
- fejlesztés a szülő aktív bevonásával
- megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok kialakulását
- megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készültséget.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex – gyógypedagógiai, pszichológiai és orvosi – szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

11.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.

A fejlesztő foglalkoztatás az óvodai nevelés keretében valósul meg, a szakértői vélemény alapján egyéni, mikro csoportos foglalkoztatás keretében.

A fejlesztő foglalkozások szervezésének szempontjai:

- egyéni vagy mikrocsoportos foglalkoztatás keretében a gyermekek képességének, motiváltságának ismeretében

- játékos, kreatív, kerülve az iskolai helyzeteket, nyugodt, ingerszegény környezetben
- a foglalkozások időpontja és helye tekintetében rendszeres, a logopédiai szoba

A fejlesztésben minden óvodapedagógus részt vesz, de a fejlesztőpedagógusok tevékenysége kiemelt jelentőséggel bír.

Az **agresszív magatartású gyermek** játékának tartalma és stílusa is agresszív: rombol, állandó motoros nyugtalanság jellemzi. Megerősítő módszer hatékony: a jó tulajdonságainak erősítése. Motiváljuk, egyéni megbízatásokat adunk számára, tevékenysége révén dicsérjük.

A **szorongó gyermek** viselkedése ép intellektus mellett is eltér az adott korosztálytól elvárható viselkedéstől. Énképe negatív, önértékelése alacsony. Társas kapcsolatai beszűkülnek. Kiemelten fontos a szorongó gyermek számára a pozitív megerősítés, a társas kapcsolatok alakítása, sikerélmény biztosítása. Reális énképének alakítása.

A **hiperaktív gyermek** (figyelemzavar, motoros nyugtalanság, tanulási nehézség együttes) állandóan mozgásban van, motoros nyugtalanság jellemzi. Cselekvését a következményekkel nem tudja összekapcsolni, büntetés hasztalan. Fontos számára az azonnali megerősítés, a pozitív, elfogadó légkör. Fizikailag is mellette kell állni, segíteni, rövid, világos, egyszerű utasításokat adni. Meg kell tanítani arra, hogy kérjen segítséget. Csak azt szabad elvárni tőle, amire képes. Sikerélményeket kell biztosítani számára. Metakommunikációt nehezen érti, saját korosztályával gyenge a kapcsolata.

11.1.3. A kiemelten tehetséges gyermek

Az intézmény fontos feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel.

„Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség."

Az óvodáskor időszaka alatt megismerhetünk olyan gyermekeket, akik az átlagosnál jobb adottságokkal rendelkeznek, illetve motiváltabbak, élénk képzeletűek, ötletgazdagok. Az óvodás korban is megjelenhetnek olyan speciális képességterületeken (pl. zenei, matematika, mozgásos, vizuális) tehetségre utaló jelek, melyek programszerű egyéni fejlesztést igényelnek. Ezeket a gyermekeket tehetségígéreteknek, tehetség csíráknak nevezzük.

A mikro csoportos tevékenységszervezés közben a differenciálás gyakorlata kiválóan alkalmazható a kiemelten tehetséges gyermekek nevelésében, melynek fontos színterei, a játék tevékenység, a bábjáték.

A tehetséges gyerek már kisgyermekként is hordozza a kiemelkedő képességűekre jellemző személyiségvonásokat, érzelmi mintázatokat és karakterisztikus viselkedésformákat. A tehetséggondozás során a tehetségígéreteket fejlesztjük a gazdagítás, dúsítás, differenciálás eszközrendszerével komplexen.

Tehetségígéret jelei az óvodás korban a kreativitás, globális látásmód, divergens gondolkodás, erőteljes tanulási vágy, kreatív problémamegoldás, gazdag szókincs, széleskörű érdeklődés, kíváncsiság, kiváló emlékezet, átlag feletti megfigyelőképesség, olvasás és írás utáni érdeklődés, saját személyéről való tudatosság és önreflexió korai megjelenése, humorérzék.

Célunk

A tehetségígéretes gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai programok keretében.

Feladataink

- A tehetséges gyermek felismerése
- Sokféle tevékenységkínálat biztosításával a gyermekek érdeklődési körének megismerése
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása
- A szülők folyamatos tájékoztatása, megnyerése a közös célok hatékony elérése
- A tehetség ígéretek erős oldalának fejlesztése
- A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területének erősítése
- Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése
- Differenciált feladatadás
- A szülők figyelmének felhívása a gyermek adottságaira, külön foglalkozásokon való fejleszthetőségére.

A tehetséggondozás tartalma

Integráló tehetséggondozás, mely a „tehetségígéretek" egész személyiségének komplex fejlesztésére irányul. Műhelyfoglalkozások vezetése, mely a „tehetségígéretek" speciális érdeklődésére, épít speciális többlet nyújtásával a gyermekek képességeiknek és

érdeklődésüknek megfelelően. A differenciálás eszközrendszerével a tehetség fejlesztésének segítése. A mindennapi tanulási helyzetbe a fejlesztő játékos feladatok, többletismeretek beépítése.

11.1.4. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

Az óvodának a gyermek szakorvosi papírját kiállító egészségügyi intézménnyel szoros együttműködést, kapcsolattartást kell kiépíteni, hogy a tartósan beteg gyermek biztosan teljesíthesse óvodakötelezettségét.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek pedagógiai ellátása komplex folyamat:

- nyomonkövetés az anyaintézmény részéről,
- egyénenként eltérő, minden esetben személyre szabott,
- folyamatos monitorozást, nagy rugalmasságot, gyakran újra tervezést igényel,
- messze túlmutat a mindennapi rutin feladatokon, plusz ismeret szükséges hozzá
- a kórház - otthon - óvoda háromszögében váltakozva zajlik,
- sokszereplős, a szektorok közötti (nevelési intézmény, egészségügy) együttműködésre épít,
- a helyi adottságok szerinti tárgyi- és személyi feltételekhez alkalmazkodik.

Amennyiben a szülő kérésére az illetékes szerv (megyei kormányhivatal általános illetékességgel eljáró járási hivatala) az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmenti a gyermeket, az óvoda a szülő részére

- tanácsadást,
- konzultációt biztosít, továbbá
- terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén tovább irányit a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez

Hátrányos helyzetű gyermek

A hátrányos helyzetű gyermek – a halmozottan hátrányos helyzetű és az elhanyagolt gyermek– nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést, odafordulást igényel.

Hátrányos helyzetű gyermek az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - legfeljebb az iskola

nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be. A hátrányos helyzet fakadhat a rosszabb életkörülményekből, művelődési hátrányokból, szülők alacsonyabb iskolázottságából, egészségügyi okokból, valamint a család szerkezetének és működésének megváltozásából.

Célunk a hátrányok feltárása és kompenzálása. A fejlesztés által esélyteremtés a sikeres óvoda-iskola átmenet megvalósításához. A szociálisan hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek egyéni sajátosságaira alapozott, megfelelő ütemű folyamatos integráló közegben történő nevelése, beilleszkedésének biztosítása, az esélyegyenlőséget segítő támogatás megteremtése. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása a gyermeki jogok tiszteletben tartása, az egyenlő hozzáférés megteremtésével.

Feladatunk:

- Egyéni bánásmód alkalmazása kiemelten a gondozási feladatokban, a megfelelő egészségügyi és higiénés szokások elsajátítása.
- Társas szükségletek kielégítése, a társas élet szabályaihoz való alkalmazkodás és az önérvényesítés segítése.
- A nevelési célok megvalósításához biztosítani, hogy a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kapjon, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.
- Érzelmileg elfogadó partneri szerep betöltése a családok irányba.
- Mérések alapján fejlesztendő területek meghatározása.
- Fejlesztési terv készítése, eredmények rögzítése.
- Szükséges külső szakemberhez való irányítás (fejlesztő pedagógus, logopédus stb.), szoros együttműködés.
- Fejlesztéssel felzárkóztatás, esélyteremtés, a sikeres óvoda-iskola átmenet megvalósítása Hátránycsökkentő óvodai fejlesztő és közösségi programok szervezése
- A családok nevelési szokásainak megismerése, közelítése az óvodai élet szokás és normarendszeréhez.
- Az egyéni különbségek figyelembevételével differenciált nevelés, fejlesztés.
- A szülőkkel történő együttműködés, a családi szükségletekhez igazodó támogatási lehetőségekkel kapcsolatos információk biztosítása

11.1.5. Óvoda-iskola átmenet támogatása - Speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő foglalkozások meghatározása

Az óvoda- iskola közötti intézményváltás fordulópont a gyermekek életében. A sikeres intézményi átmenet elősegítéséhez megtámogatjuk a tanköteles korú gyermekeket nevelő

családjainkat. Az iskola, mint új közeg új értékeket, új követelményeket közvetít mind a gyermekek, mind a szülők számára. Fontos, hogy a változásra felkészítsük a gyermeket, hogy sikerélménye legyen. A gyermek életkori sajátosságai, egyéni jellemzői hatással vannak a beilleszkedésre, meghatározzák az iskolai előrehaladás menetét és annak sikerességét. A gyermek egyéni jellemzői hátrányként is megjelenhetnek. Az intézményváltás esetén a gyermekek hátrányai kritikus helyzeteket hozhatnak létre a fejlődés fordulópontjain.

Az óvoda-iskola átmenetet támogatva biztosítani tudjuk a gyermekek számára a zökkenőmentes beilleszkedést és a lemorzsolódásmentes előrehaladást az iskolai tanulmányok során.

Speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő foglalkozásokat biztosítjuk.

Az egyéni fejlesztés céljait és feladatait a gyermekek fejlesztésére vonatkozó általános célrendszer figyelembevételével fogalmazzuk meg. A gyermekek számára érthető, és betartható szokásokat, szabályokat és feladatokat tervezünk, melynek szerves része a lassabban fejlődő, gyermekekre való figyelés és feladatadás. Az együttműködés, segítségnyújtás módját, mértékét a csoporttársak részéről történő elfogadást, személyes példánkkal alakítjuk, határozzuk meg.

Célunk a gyermekek óvodából általános iskolába való átmenetének személyre szabott megsegítése, beilleszkedési nehézségek feloldása, sikeres intézményváltási folyamat, zökkenőmentes iskolakezdés.

Feladatunk a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatása, hatékony és átfogó fejlesztés egyéni fejlettséghez igazodó módszerekkel, differenciált fejlesztés segítésével, szükség szerint segítő szakemberek bevonásával. Folyamatosan nyomon követjük a gyermekek fejlődését. A család-óvoda-iskola együttműködésének biztosítása átmenetet segítő programokkal, tevékenységekkel. Célunk, hogy a közös erőfeszítések eredményeképpen a gyermekek az óvodáskor végére testi, szociális és értelmi téren egyaránt alkalmassá váljanak az iskola megkezdésére.

12. KULTÚRAÁTADÁS

12.1. A néphagyományok, a népszokások megőrzésének lehetőségei

Tekintettel vagyunk a családban kialakult kulturális, világnézeti, etnikai hagyományokra, figyelemmel kísérjük, elősegítjük ezek spontán gyermeki megnyilvánulásait, egymásra való hatását. Óvodai nevelőmunkánk során az ismeretek közvetítésével, a közösen átélt élményekkel

tudjuk megalapozni, lerakni *a hazaszeretet* csiráit, a *szülőföldhöz való kötődést* és megalapozni a *természetes műveltséget, a nemzeti és népi hagyományok ápolását, továbbvitelét.*

A hagyományok jelen vannak a naptárban, ünnepeink visszatérő szokásaiban.

Óvodapedagógusainknak kezdeményező szerepet kell vállalnia, támaszkodva a szűkebb társadalmi környezetre, a családra, hiszen megismerni népünk múltját, megismerni hagyományait, mindnyájunk szent kötelessége.

„Népi hagyományainkat emberi közösségek hozták létre és élteték nemzedékről nemzedékre."

Barsi Ernő

Napjainkra a hagyományozódásnak a formája csaknem teljesen megszűnt, illetve nagy átalakuláson ment végbe. Tudjuk, hogy nemzedékek nőttek fel úgy, hogy egyre kevésbé ismerik, tisztelik és ápolják elődeink hagyományait, szokásait. Ezt a hiányt kell nekünk, óvodapedagógusoknak pótolnunk, hiszen a gyermekeken keresztül képesek vagyunk a szülőkre, felnőttekre is hatni.

A hagyományokhoz való ragaszkodásunkat jelenti egy-egy régi tárgy őrzése (pl. tejesköcsögök, dísztányérok, szőttesek, vajköpülők, nyárfateknő, gyékénykosarak jelenléte a csoportszobákban, búbos kemence az udvaron stb....) A csodaszép mesék, mondák, népdalok felelevenítése. A néphagyományok megismertetése szempontjából *két fontos kérdést kell szem előtt tartanunk. Egyrész*t a hagyományok átadását sem lehet elég korán kezdenünk. *Másrészt* a 3-7 éves gyermekek régen passzív részesei voltak a hagyományok jeles napjaihoz kapcsolódó tevékenységeknek.

Számukra csak a mesék, a mondókák, dalok világa volt nyitva, programunkba ezekre fektetjük a hangsúlyt, kiegészítve a környezetben végzett megfigyelésekkel, tevékenységekkel. (pl. termések gyűjtése). A vallási alapokon nyugvó ünnepekre való készülődéskor (karácsony, húsvét, pünkösd) elsősorban a családi, meghitt jelleget erősítjük a gyermekekben.

12.2. Ünnepeink

Az óvoda életében kiemelkedő jelentőségűek az időről – időre visszatérő közösségi események, az ünnepek. Személyiségfejlesztő hatásuk fontos, hiszen egy – egy ünnep, jeles nap, de főleg az ezt megelőző tevékeny várakozás olyan erkölcsi tartalmat közvetít, amely a maga nemében pótolhatatlan.

Az ünnepek akár természeti, akár társadalmi tartalmúak, akár néphagyományban gyökereznek, kiemelkednek a mindennapokból. Fontos, hogy az óvodáskorú gyermek szintjén természetes életmenetükbe jelenjen meg.

Az óvodai ünnepek és hagyományok a nevelőmunkánk szerves részét képezik. A gyermekek időérzéke még fejlődésben van ebben az életszakaszban. Az ünnepvárás, az ünnepre való készülődés segíti az időben való tájékozódást. Az az érzelmi töltet, ami az ünnepvárással együtt jár, észrevétlenül rögzíti az erkölcsi szokásokat és normákat. Az ünnepeknél az együttlétre, szeretetre, szimbólumokra és gesztusokra tevődik a hangsúly.

Az ünnepeknek, hagyományoknak fontos szerepe van az intézmény arculatának formálásában, menedzselésében is.

A gyermeki élet hagyományos ünnepei:

- Idősek napja: köszöntő műsor a Kultúrotthonban
- Márton – nap: vidám, játékos, táncos hagyományőrzés
- Adventi készülődés: a szülőkkel közösen adventi díszek, ajtódíszek készítése. A Mikulás érkezésekor szintén a szülőkkel közösen ezek értékesítése. A befolyt összeget az óvodás gyermekekre költjük: ajándékok, játékok, könyvek beszerzése.
- Mikulás - december 6-a Községi ünnep a falu főterén, verssel, dallal, tánccal (meghívót küldünk minden kisgyermeknek, aki még nem óvodás) Ugyanekkor adventi vásár a Fenntartó Önkormányzat, valamint a Margaréta nyugdíjas klub részvételével.
- Karácsonyváró - Karácsonyt köszöntünk Gondozóházban, valamint a Kultúrotthonban a község iskoláskorú gyermekeivel, valamint a Margaréta Nyugdíjasklub tagjainak részvételével. .
- Farsang (maskarázás elűzzük a telet a községben) farsangi népszokások feleleventése az óvodában, jelmezbe bújás
- Húsvét (tojásfestés, locsolkodás – köszöntés a Gondozóházban)
- Anyák napja (nagymamák, anyukák meghívása) meghitt köszöntés
- Gyermeknap a Kotró parton, Búvárbázison
- Évet záró-elköszönő délután
- Gyermekek születésnapja, névnapja
- Mindenszentek napja (séta a temetőbe, gyertyagyújtás)

A természettel összefüggő ünnepek:

- Május faállítás

- Állatok Világnapja október 4.
- Madárijesztő szépségverseny (őszi ünnepkör) október hónap
- Víz világnapja
- Madarak és Fák napja május 10

Nemzeti ünnepünk:

- Március 15 – zászló és kokárda kihelyezése a község főterére, „Kossuth vacsora" Ünnepi megemlékező műsor, az óvoda jótékonysági estje.

13. A KOMPLEX PREVENCIÓS ÓVODAI PROGRAM ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELRENDSZERE

13.1. Az óvodapedagógus és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottak feladatai:

Óvodapedagógusaink és más alkalmazottaink egyik alapvető feladata, hogy maximálisan biztosítsák a gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonságot.

Úgy szervezzük az óvodánk környezetét – csoportszobák elrendezését, játékeszközöket, a napirendet, hogy a hatásrendszerével elősegítse minden gyermek számára az optimális körülményeket a folyamatos fejlődéshez.

Pedagógusainkkal és a többi nem pedagógus alkalmazottal szemben támasztott elvárások például a *tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, támogató attitűd, empátia, szeretetteljesség, következetesség, összehangolt munka.*

Figyelembe vesszük a gyermekek *egyéni fejlődésének ütemét, képességét, tehetségét, szociokulturális* hátterét, annak érdekében, hogy segítsük tehetségének kibontakoztatását hátrányos helyzetükből adódó lemaradásuk megszüntetésében.

Ehhez szükséges a gyermekek és környezetük minél teljesebb megismerése, fejlődésének nyomon követése, fejlődési ütemének rögzítése.

13.2. A gyermek és környezetének sokoldalú megismerése

Ahhoz, hogy a fenti követelményeknek megfeleljünk, először a gyermeket és annak környezetét, szociális hátterét kell megismernünk.

Ehhez segítséget nyújt a szülőkkel közösen kitöltött személyiséglap és szükség estén a családlátogatás. (a gyermek beíratásakor a szülő nyilatkozik, szeretné- e, igényli-e a

családlátogatást). A családlátogatás során képet kapunk a gyermekek környezetéről, a szülők nevelési felfogásáról, esetleges nevelési problémájáról, benyomásokat szerzünk a gyermekről. Törekszünk arra, hogy kérdéseinkből a szülők érezzék az együttműködési készség, a segíteni akarás szándékát. Nevelésünk messzemenően támaszkodik a *családi nevelésre*, szoros együttműködésre törekszünk. Folytatjuk a szülők nevelőmunkáját, hiszen a *családdal együtt* felelősek vagyunk a gyermek személyiségének fejlődéséért.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait az együttműködés során, amennyiben a szülő erre igényt tart, érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, a családhoz illesztett segítségnyújtást.

Az óvodánkban folyó nevelőmunka a gyermekeken keresztül közvetett hatást gyakorol a családra. Az optimális környezetből érkező gyermekek kiegyensúlyozottabb kapcsolatot tudnak az óvodával kialakítani és fenntartani.

A hátrányos szociális háttérből felvett gyermekek életében az óvoda hangsúlyozottabb szerepet kap a gyermekek fejlesztésében. Feladata kiegészül azzal is, hogy a családban felébressze a felelősségérzetet, példát mutasson, nevelési értékeket közvetítsen.

Fontos feladatunk a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, együttműködés annak érdekében, hogy rendszeresen tájékoztassuk egymást a gyermekekkel kapcsolatos fontos információkról.

A gyermek fejlődéséről, fejlettségéről különböző alkalmakkor van lehetőségtájékoztatást adni. (*napi beszélgetések, nyílt napok, fogadóórák, szülői értekezletek, közös kirándulások, ünnepségek*) A szülőnek joga van ahhoz, hogy betekintést nyerjen gyermeke személyiséglapjába és rendszeres tájékoztatást kapjon gyermeke fejlettségéről. Ezeket az információkat *bizalmasan kezeljük*, ezért biztosítjuk a megfelelő helyszínt és időt a nyugodt beszélgetésbe

13.3. A gyermek fejlődésének nyomon követése

A gyermek fejlődését a napi tevékenységek során állandóan figyelemmel kísérjük.

A fejlődés nyomon követését különböző kötelező dokumentumok, a nevelőtestület által kidolgozott és elfogadott megfigyelési szempontsor alapján készített egyéni fejlesztési tervek segítik, a gyermekek megismerését szolgálják. (*„Fejlődésem lépései"*).

A megfigyelési szempontok segítenek bennünket, hogy az óvoda mindennapi életében a szabad és szervezett foglalkozások alkalmával felfigyeljünk a gyermek jellegzetes viselkedési módjára.

A megfigyelési szempontok segítségével könnyen kiszűrhetjük a pszichés funkció-zavaros gyermeket, így a szükséges támogató nevelést egészen korán elkezdhetjük.

A megfigyelési szempontsort a gyermekek névsorával, az időtartamok jelzésével, a gyermek fejlődését rögzítő dokumentumba vezetjük, melybe dátummal jelöljük az eltelt időszakra leginkább jellemző, az adott életkor sajátosságaitól eltérő viselkedésformákat.

A nagycsoportosok anyagát lezárjuk, értékeljük és irattárba tesszük. Ciklusonként minden gyermekről legalább egy bejegyzést készül.

A bemeneti mérést az óvodát kezdő gyermeknél a beszoktatás időszakának 3-4. hetében végezzük.

A gyermek fejlődésének nyomon követése, rögzítése a fejlettségmérő lapok alkalmazásával történik. A fejlettségmérő lapok a gyermeki fejlődés folyamatának megragadását teszik lehetővé az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig.

Fő területei: motoros képességek, szocializációs képességek, gondozás, értelmi képességek, érzelmi akarati képesség.

A jelzett pszichikus struktúrák a tanulási képesség meghatározói, illetőleg az iskolába lépéshez szükséges fejlettség biztosítékai.

A fejlettségmérő-lap olyan feladatokat és szempontokat tartalmaz, amelyek fejlődés lélektani megalapozottságúak, de a gyermek mindennapi tevékenységében előfordulók. Az óvodapedagógusaink által játékosan mérhetők. Rutinos teljesítésük csak óvodáskor végére várható el, illetőleg az iskolai érettség, alkalmasság csak a rendszeres, jó megoldások birtokában állapítható meg. Vezetése lehetőség szerint természetes helyzetben – a feladathelyzetben, alkalmazott megfigyelésen alapuljon, esetenként játékos egyéni vizsgálaton.

A szempontsor szerinti egyéni megfigyeléseket a mindennapi életben folyamatosan célszerű végezni, semmiképpen sem felmérés jelleggel, a gyermeket a csoportból, természetes tevékenységéből kiemelve.

Amennyiben a pontosabb ismeretszerzés vagy egy területen mutatkozó bizonytalanság eldöntése ezt mégis szükségessé teszi, csakis játékos formában, egyéni foglalkozással, rövid ideig tegyük.

A szempontsorok kérdéseire természetesen a gyermekek életkorának megfelelő válaszok kerülnek be, ezért nem baj, ha egy 3 éves nem tudja, pl. hol van a bokája, de ugyanez a válasz egy 6 éves gyermeknél már komoly lemaradást jelez az óvodapedagógusnak.

Az iskolai beválás előrejelzéséhez értékes segítséget, a további feladatok megtervezéséhez pedig támaszpontot adnak a különböző területeken megjelölt válaszok.

A fejlődési ütemre, lemaradásra utaló jeleknél lehetőségünk van arra, hogy az egyes gyermekeknél a lemaradt területek fejlesztését megcélzó játékokat beépítsünk be a gyermekekkel való egyéni játékos foglalkozásokba. A csoport nagyobb részénél felfedezett hiányosságok korrigálására célzott játékokat, foglalkozásokat tervezzünk.
A nagyobb lemaradásoknál mindenképpen igénybe vesszük a pedagógiai szakszolgálatot (logopédus, nevelési tanácsadó, fejlesztő pedagógus), szakembereinek segítségét, speciális szakértelmét.
A folyamatos megfigyeléshez szükséges, hogy tisztában legyünk a fejlettségmérő lapok tartalmával, a meghatározások kitöltéséhez, az információk megszervezéséhez szükséges célzott, de kötetlen tevékenységekkel. A reális és megalapozott értékelés az alapja mindig a további fejlesztési feladatok meghatározásakor.
A szülők rendszeres tájékoztatást kapnak gyermekük fejlődéséről. (A 20/2012. (VIII:31.) EMMI rendelet 63§ szerint folyamatosan, de minimum évente két alkalommal)

A nevelési év végén az óvodapedagógusok értékelik a gyermekcsoport elért eredményeit. Az összegzett tapasztalatokra, valamint az éves mérési eredményekre épül a következő nevelési év nevelési, fejlesztési terve.
A csoportokon belüli neveltségi szint személyes megfigyelésen alapul.
A gyermekek társas helyzetének vizsgálatához évente egy alkalommal a nagycsoportban szociometriai mérést alkalmazunk.
A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermek megfigyelése a gyermekcsoporttal azonos szempontok alapján történik, azonban a felállított alternatívák kiválasztása nagyobb empátiát és tudatosságot kíván. Alapja a gyermek egyéni fejlődési jellemzőinek, állapotának maximális figyelembevétele. Meghatározó tényezői: a sajátos nevelési igény típusa, súlyossága, a korai fejlesztésben való előrehaladás (bölcsődei, óvodáskort megelőző időszak), a gyermek pszichés és egészségi állapota, valamint meglévő és kialakuló képességeinek, készségeinek szintje. Fejlődésének nyomon követése során elsődleges a különbözőséget elfogadó pedagógiai környezet, valamint az elvárások igazítása a fejlődés lehetséges és valós üteméhez. A gyermek nehézségeinek feltérképezése mellett különös figyelmet kell fordítani erősségeinek, érdeklődésének, motivációjának meghatározására is.

13.4. A gyermek érési folyamatához igazított differenciált tervezés

A gyermekek fejlesztéséről akkor beszélünk, ha a foglalkozások szintje egy lépéssel megelőzi a gyermekek aktuális fejlettségi szintjét.

Nem feltétlenül az életkor határozza meg a nevelési területeknek tervezési tartalmát.

Az óvodás korosztály számára a kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységi keret. Kötetlenségként éli meg a gyermek, ha tudatosan és tervszerűen biztosítjuk a fejlődéséhez szükséges differenciált tevékenykedés feltétel-rendszerét.

Ez a foglalkoztatási forma megkívánja, hogy ismereteinket folyamatosan bővítsük, felkészüljünk a gyermekek kérdéseire.

Tehát tudatosságot, nagyobb szervezési áttekintő képességet és nagyfokú kreativitást igényel.

A kötetlenség alkalmával a gyermek érdeklődése alapján mindig változó létszámú és személyi összetételű kiscsoporttal foglalkozunk egyszerre.

A kisebb létszámból adódóan nagyobb lehetőség nyílik az egyéni bánásmód és a differenciált foglalkoztatás megvalósítására a gyermek fejlődési ütemének figyelembevételével.

Az óvodapedagógusainknak figyelnie kell a kezdeményezéstől távolmaradó gyermekekre, hogy játékuk zavartalan legyen, ill. ők se zavarják a foglalkozásokon résztvevő társaikat.

A gyermekek érdeklődése szerint az elkezdett tevékenységet délután, esetleg napokon keresztül is folytathatók. Ehhez a két óvodapedagógus összehangolt munkája szükséges.

Ügyelnünk kell arra, hogy a témakörökhöz kapcsolódó tevékenységekből sorozatosan ne maradjon ki egy gyermek se.

A kötetlen foglalkozási forma már önmagában differenciálást tesz lehetővé, hiszen a gyermek választ, differenciál saját képességei alapján.

Jogunk és feladatunk, hogy csoportunk ismeretében, adott témakörben és szituációban a kötött és kötetlen foglalkozás lehetőségét válasszuk-e.

A kötött foglalkozás választása esetén is törekszünk az oldott *családias légkör* megvalósítására. Szakítunk az eddigi merev keretek alkalmazásával (pl. körbeültetés, frontális foglalkoztatás túlsúlya, direkt módszerek.).

A *kötött és kötetlen* foglalkoztatást egyaránt áthatja *a játékosság*, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés. Fontos a két foglalkoztatási forma között az *ésszerű arány kialakítása.* Ha azt tapasztaljuk, hogy a gyermek bizonyos funkciójában lemaradt, vagy tartósan stagnál (ez nyomon követhető a fejlettségmérő lapon), abban az esetben visszatérünk a gyermekeknek arra a szintjére, amelyben még biztonságosan mozog. Fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat juttatjuk el a következő szintre.

Időt és lehetőséget biztosítunk az egyik területen hiányosan elsajátított vagy gyakorlásra szoruló ismeretek más területen való elmélyítésére, korrigálására. A korrigálható lemaradások nagyrészt megelőzhetők azzal, hogy azok természetes módon fejlesszék a gyermekek képességeit. (pl. mozgásos játékeszközök, logikai játékok.)

Feladatunk:

- a gyermek fejlettségi szintjének megállapítása (fejlettségmérő-lap segítségével)
- a következő fejlettségi szintre való eljuttatás megtervezése (módszerek, eszközök)
- a hiányos ismeretek pótlásához a feltételek biztosítása, az elsajátított ismeretek gyakorlása, megerősítése (mozgással, érzékszervi megtapasztalással, cselekvéssel)
- a gyakorlásra, elmélyítésre szükséges idő, lehetőség és eszköz biztosítása
- a gyermek pozitív értékelésének megerősítése fejlesztés során
- a család figyelmének felhívása a lemaradásra, a fejlesztési folyamat eredményének ismertetése, együttműködés a gyermek érdekében
- súlyosabb elmaradás esetén szakember segítségének kérése.

13.5. Szervezeti és időkeretek

A program nem kíván külön csoportszervezési formát, megvalósítása a hazai óvoda hagyományait figyelembe véve, a helyi adottságok és az óvodapedagógus attitűdje alapján rugalmasan alkalmazható.

A **napirend, heti rend** kialakítása a lehetőségek és hagyományok figyelembevételével, a helyzethez rugalmasan alkalmazkodva történik.

Célunk a gyermekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő életritmus és rendszeresség kialakítása, az ismétlődések által az érzelmi biztonság megteremtése.

13.5.1. Napirend

7^{00} órától - 12^{00} óráig	**Játék, szabadon választott játékos tevékenységek** Kötött, kötetlen csoportos foglalkozások, egyéni és mikro csoportos tevékenységek Beszélgető kör A megismerő funkciók és mozgásképességek egyéni és kiscsoportos fejlesztése Tízórai- testápolási teendők Szabad játék Mindennapos mozgás Levegőzés, udvari játék, séta

12^{30} órától – 15^{30}-ig	ebéd, pihenés, alvás folyamatos felkelés, uzsonna
15^{30}-tól -17^{00} óráig	Szabad **JÁTÉK** és szabadon választott játékos tevékenységek egyéni fejlesztő tevékenységek

Szeptember 1-től május 31-ig terjedő időszak napirendjét a fentiek szerint a gyermek biológiai (életkor, alvás-, mozgásigény, étkezés rendszeres időpontja), társas szükségleteit szem előtt tartva alakítjuk ki.

A nyári időszak napirendjét is gondosan és tartalmasan tervezzük meg. Az év közben már kialakított szabályok, szokások normarendszer megtartásával adunk lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezze, és kötetlenebb formában biztosítsuk számukra a változatos tevékenységet.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására törekszünk, szem előtt tartva a játék lényeges szerepét.

A napirend lehetőséget ad az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedésre, a szabadjáték kiteljesedésére megfelelő időt biztosít arra, hogy a gyermek minden tevékenységét befejezze, pontosan elvégezze. Figyelembe vesszük a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítésére fordítható időkeretet.

Így a napirendben vannak rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek (étkezés, gondozás, mindennapi mozgás), melyek segítik a gyermeket eligazodni az időben és nyugalmat, folytonosságot, támaszt biztosítanak.

A gondozásnak kiemelt jelentősége van a nevelésben, a kapcsolatépítésben, a gyermekek önállóságának fejlődésének elősegítésében, együttműködve a gondozást végző óvodapedagógusokkal és dajkákkal.

13.5.2. Heti rend

A heti rend nem mindig napokhoz kötjük, hanem egy-egy környezeti téma köré csoportosítjuk, azt körbejárva dolgozzuk fel az élményeket, tapasztalatokat, ismereteket, a különböző foglalkozási területeken keresztül.

Kivételt képez a mozgás sajátos feladatai, céljai, speciális eszköz és helyigényei miatt.

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlesztésekhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát

fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces), csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A ***hetirend*** a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugodt légkört teremti meg az óvodai csoportban. A hetirend és a napirend biztosítja a szokásrendszer segítségével a gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődését és lehetőséget nyújt az óvodások napi életének megszervezéséhez, melyet az egész nap folyamán óvodapedagógus irányít.

Az ***Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja*** nem határozza meg a tevékenységi formákról a tanulás megszervezését, ezért az óvoda pedagógusé a pedagógiai szabadság adta lehetőség és a felelősség a tervezésnél, szervezésnél.

Fontos szempont a helyi adottság, igény, lehetőség és a hagyomány!

13.5.3. Csoportszervezés

Az óvoda eddigi értékeit, lehetőségeit figyelembe véve a helyi adottságok és az óvodapedagógus felkészültsége alapján szervezhető homogén és heterogén életkorú csoport is. Az integrációt elősegítő csoportalakítás során olyan csoportalakítási elvet kell választanunk, amely biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek zökkenőmentes és arányos eloszlását.

A program keretjellegénél fogva lehetőséget ad arra, hogy településünkön függetlenül a csoport összetételétől, szervezeti kereteitől (homogén, heterogén életkor), létszámtól (optimális létszámhoz közelítve), valósítsuk meg a csoportszervezést.

Hatékonyságát nem a csoport szervezeti kerete határozza meg, hanem az óvodapedagógusaink felkészültsége, rugalmassága, kreativitása, empátiája, helyzetfelismerése, azaz egész egyénisége.

Heterogén életkorú csoport

A heterogén étkorú csoportnál fontos - éppen az életkori sajátosságok miatt - az oktatási törvényben előírt minimális létszám megtartása, hiszen ez tőlünk sokkal nagyobb figyelemmegosztást, differenciálási képességeket, toleranciát, rugalmasságot követel.

A heterogén csoport kialakításakor a következő szempontokat érdemes *figyelembe* venni:

- a csoport létszámának, összeállításának specialitásait
- csoportszoba elrendezését, játékeszközök kiválasztását
- napi- heti rend kialakítását.

Homogén életkorú csoportok szervezése

A homogén életkorú csoport az óvodákban leggyakrabban előforduló és az óvodapedagógusaink által leginkább kedvelt csoportszervezési forma.

A homogén életkor nem jelenti azonban a gyermekek homogén fejlettségi szintjét.

Az óvodapedagógusainknak feladata, hogy az azonos életkor alapján szervezett csoportban az egyéni fejlettségi szintnek *megfelelően tervezze és szervezze* a gyermekek mindennapi életét.

Tevékenységi formák idő és szervezési jellemzői

A program alkalmazásakor az óvodáskorú gyermek *fő tevékenységét, a játékot* vesszük kiinduló pontnak. Ebből következik, hogy a legtöbb időt a napirendben erre a tevékenységre fordítjuk.

A játékban valósítjuk meg a különböző fejlesztési feladatokat, melyekhez az óvodapedagógusainknak megfelelő időt, helyet és eszközt kell biztosítaniuk, valamint olyan légkört, ahol a gyermek felszabadultan tevékenykedhet és választhat a lehetőségek közül.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Óvodánkban közvetetten segítjük a gyermek iskolai közösségbe történő beilleszkedését, lehetőséget adunk a fejlettség szerinti rugalmas iskolakezdésre.

Nevelőtestületünk, amikor még működött a helyi általános iskola, az alsó tagozatos munkaközösséggel közös munkaértekezleten állapodott meg arról, hogy az iskolába lépéshez milyen fejlettség elérése kívánatos.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodás kor végére belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, melyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A szociálisan egészségesen fejlődő, érett gyermek:

- kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására.
- a feladatok egyre eredményesebb –szükség szerint kreatív-elvégzésében nyilvánul meg

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik
- Szociális fejlettség: amikor egy gyermek képes arra, hogy beilleszkedjen egy osztály nagy közösségébe, szociális tekintetben elérte az iskolaérettséget.
  Ehhez hozzátartozik, hogy mások és saját érdeklődését a tanító segítségével összhangba tudja hozni. Fontos az a képesség is, hogy felszólításra "csupa fül" legyen, és kezét, lábát nyugodtan tudja tartani. Ilyenkor már nem csupán az utánzás a gyermek tevékenységeinek mozgatórugója, hanem az is, hogy figyel arra, amit a tanító mond. Így a gyerek akarata egyre jobban irányítható a felnőtt szavai által. Ösztönös, utánzáshoz kötődő aktivitása egyre csökken. A szociális érettség általában később alakul ki, mint az intellektuális, többnyire csak a második iskolaév végére alakul ki teljesen.
- A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni. Késleltetni tudja szükségletei kielégítését, feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az iskolába lépő gyermek fejlettségének mutatói óvodánkban:

Testi fejlettség

- Testfelépítésük harmonikus, csont- és izomrendszerük életkoruknak megfelelő fejlettség szintet mutasson.
- Ép érzékszervekkel rendelkezzenek.

- Idegrendszerük életkoruknak megfelelő állapotú legyen.
- Mozgásuk harmonikus, összerendezett képet mutasson, nagymozgásuk, finommotorika tekintetében.
- Tudják szándékosan irányítani természetes mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteiket.

Környezeti nevelés:

- Minél több tapasztalatot szerezzenek közvetlen és tágabb környezetükről, mennyiségi és téri viszonyairól.
- Legyenek nyitottak a természeti jelenségek iránt.
- Minél több megfigyelést végezzenek a szabadban, természetes környezetben (évszakok, élő és élettelen környezet).
- Ismerjék a környezetükben élő állatokat és növényeket, alapvető tulajdonságaikat.
- Tudják az évszakok, napok nevét, sorrendjét
- Ismerjék az alapvető közlekedési szabályokat.
- Ismerjék a környezetükben lévő tárgyakat, azok jellemző tulajdonságait, tudják azokat csoportosítani.
- Tudják vezeték- és keresztnevüket, szüleik és testvéreik nevét. Ismerjék az ehhez kapcsolódó alapvető viselkedési szabályokat (pl. bemutatkozás, felnőtt megszólítása stb.).
- Ismerjék a szülőföldjüket, az itt élő emberek szokásait, néphagyományait.

Matematika területén:

- Számfogalom kialakítása 6-10-ig.
- Tudjanak összehasonlítani tulajdonság szerint,
- szétválogatni, bontani részhalmazokra
- több, kevesebb, ugyanannyi, relációs jelek
- Legyenek képesek a halmazok elemeinek sorba rendezésére
- Ismerjék az irányokat (jobb, bal.), térbeli viszonyokat
- Helyesen használják a névutókat.
- Jól tájékozódjanak síkban, térben - ismerjék a tér és síkmértani formák közül, kocka, gömb, tégla, henger, négyzet, kör, téglalap, háromszög
- Legyenek tapasztalataik a mennyiségek összeméréséről: magasság, hosszúság,- tömeg-- űrtartalom- terület- szélesség.

- Ismerjenek fel kis számokat összkép alapján (1, 1, 2, 3) és a sorszámneveket.
- Biztosan tájékozódjanak a térben és síkban

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc területén:

- Örömmel, önfeledt vidámsággal vegyenek részt a közös éneklésben, játékban, táncban.
- A gyermekdalok eljátszása során törekedjenek az egyöntetű, esztétikus, szerepeknek megfelelő mozgásra, verbális kifejezésre.
- A gyermek népi játékok és néptáncok, a népdalok éneklése segítsék elő a hagyományok megismerését, továbbélését, a zenei anyanyelv kialakulását.
- A dalos játék, a tánc során alakuljon ki, fejlődjék téri tájékozódó képességük (pl. különböző alakzatok létrehozása - csiga-, hullámvonal, fogyó-, gyarapodó sor, kapusor alatti bújás) nagymozgásuk (pl.: járás, futás, ugrás, szökdelés).
- *Hallásfejlesztése*: Ismerjék a halk-hangos, magas-mély fogalompárokat. Tudják azokat énekléssel, beszéddel, mozgással kifejezni.
- *Ritmusérzék fejlesztése*: Tudják az egyenletes lüktetést változatos formában kifejezni (pl. járás, dobbantás, taps, dobolás stb.)
- Egyéni képességeiknek megfelelően tudjanak egyszerű ritmusmotívumokat tapssal, dobolással, stb. visszaadni.
- *Tempóérzék fejlesztés*: Érezzék a gyors-lassú közötti különbségeket.
- Tudják mozgással is kifejezni (pl. járás, tapsolás közben).
- Legyenek képesek a bemutatott zenei szemelvényt (népdal éneklése, hangszeres előadása élőben v. hangfelvételről, műzenei darabok stb.) csendben, átéléssel meghallgatni.
- Ismerjenek néhány Gyékényesi népdalt, mondókát is.

Rajzolás, festés, mintázás területén:

- Szívesen vegyenek részt a különböző ábrázoló tevékenységekben. A szabadon választott témák mellett, a felnőttek által adott témák ábrázolására is legyenek képesek.
- Ismerjék és önállóan alkalmazzák az alapvető ábrázoló technikákat (rajzolás, festés, mintázás, építés, tépés, vágás, ragasztás, karcoláshajtogatás, nyomdázás stb.).
- Rendelkezzenek tapasztalatokkal a népi kismesterségek, kézműves tevékenységek óvodában alkalmazható technikáiról is.

- Biztosan használják az ábrázoló tevékenység eszközeit (filctoll, ceruza, olló, ecset stb.).
- Legyenek tapasztalataik a különböző anyagokról és azok felhasználhatóságáról (agyag, plasztilin, só-liszt gyurma, különböző minőségű papírok, textil stb.).
- Képeiken jelenjék meg a térbeliség jelzésének szándéka (pl. irányok, fent, lent stb.).
- Rendelkezzenek tapasztalatokkal a téralakításról, a kiterjedésekről, távolságokról.
- *Ceruzafogásuk legyen biztos, határozott.*
- I*smerjék az alapszíneket (piros, sárga, zöld, fekete, kék, fehér)*
- Ábrázoló tevékenység közben legyenek képesek az elmélyült, alkotómunkára, az egészséges munkazaj megtartása mellett.
- Őrizzék meg tevékenység közben környezetük rendjét, tisztaságát.

14. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

Az óvoda a társadalomban elfoglalt helye szerint szoros kapcsolatban van a különböző csoportokkal, szervezetekkel, intézményekkel.
Külső kapcsolataink tartalmát, a kapcsolattartás formáit az intézményi SZMSZ részletesen szabályozza. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

14.1. Kapcsolat a családdal

Az óvodás korú gyermek nevelésének színtere elsődlegesen a család, a szülők joga és kötelessége a gyermek nevelése. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. Az óvoda folytatja és kiegészíti a családi nevelést.
A gyakorlati munka tapasztalata azt igazolja, hogy az óvodában kialakított normák, szokások csak akkor lesznek maradandóak, ha a családi háznál megerősítést nyernek. Ez megfordítva is igaz. A gyermekek fejlődéséhez tehát elengedhetetlen a két nevelési színtér összhangja, együttműködése. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, melyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.
Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett

megoldásait. Fontos a családok elvárásainak való megfelelés. A szülők akkor elégedettek az óvodával, ha biztonságban érzik gyermeküket. Törekszünk a kölcsönös bizalmon alapuló egyenrangú nevelőtársi viszony kialakítására, lehetősége biztosítására, az óvodai élet megismeréséhez.

Alapelveink:

- A nevelésben az óvoda elismeri a család elsődlegességét, tiszteljük a szülőt, elfogadjuk még akkor is, ha a gyermeknevelésben súlyos hiányosságokat tapasztalunk.
- A szülőkkel való kapcsolatunkban az őszinte odafordulást, az empátiát és a segítő szándékot éreztetjük addig a pontig, amíg a szülő képes elfogadni.
- A kapcsolatunkat a tapintatra építjük, és arra törekszünk, hogy ez tovább mélyüljön a közös programok, együttes tevékenységek alkalmával.
- Elismerjük és elfogadjuk a család szokás és szabályrendszerét, tapintatosan befolyásoljuk az életmód jó szokásainak alakításában.
- Tiszteletben tartjuk a családok vallásos érzelmeit, politikai álláspontját.
- Mindaddig a család magánügyének tekintjük a családban történteket, amíg azt nem tapasztaljuk, hogy azok a gyermek fejlődését, testi és lelki épségét veszélyeztetik.
- A gyermekek testi bántalmazásának, lelki sanyargatásának legkisebb gyanúja esetén is azonnal fellépünk.
- A gyermeki személyiség feltétel nélküli tisztelete és védelme.

Célunk:

Az óvodai a családi nevelés egységének megteremtése, a nevelőpartneri viszony kialakítása és működtetése. Olyan nevelői hatások érjék a gyermekeket, amelyek egymást erősítve segítik a gyermekek fejlődését.

Pedagógiai Programunk értékrendjének elfogadása, elfogadtatása.

Feladatunk:

- A kapcsolattartás eddigi formáit, a küldetésnyilatkozatunkat, a programunkat minden nevelési év elején az első szülői értekezleten ismertetjük a szülőkkel
- Új kapcsolattartási formák kidolgozása a szülők bevonásával;
- Szülői szervezet létrehozásának és működésének támogatása;
- Pontos információátadással segítjük a pontos tájékozódásukat;

- A Pedagógiai Program véleményezésének megszervezése
- Az óvoda honlapjának elkészítése.
- Az egységes nevelői ráhatások érdekében fejlődés-lélektani, pedagógiai előadásokat is szervezünk külső meghívott szakemberekkel is (logopédus, pszichológus)
- Óvodai rendezvények szervezése.
- Az információk bizalmas kezelése.
- A környezettudatos magatartás megalapozása érdekében a szülőket is bevonjuk az óvodában a gyerekekkel együtt megvalósuló tevékenységekbe, kezdeményezésekbe (kertrendezés, szelektív hulladékgyűjtés, virágosítás, használt elemek gyűjtése, közös kirándulások).
- Kiemelten kezeljük az egészséges életmód szokásainak alakítását. Amennyiben szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós, testi, lelki nevelési feladatokat is ellátunk.
- Ráirányítjuk a szülők figyelmét arra, hogy az anyanyelvi nevelést valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítjuk s, hogy milyen fontos a beszélő környezet, a helyes mintaadás és szabályközvetítés, a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása.
- Arra törekszünk, hogy a szülőföldhöz való kötődés alapjaként a gyermek ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyerekek, családok megismerkedhessenek más népek kultúrájával, hagyományaival (játékos formában), ezáltal is biztosítva az önazonosság megőrzését, a különbözőség elfogadását.
- A szülők környezettudatos magatartásának befolyásolása, szokás- normarendszer ismeretében.
- A gyermekek fejlődéséről nyújtott folyamatos és hiteles tájékoztatás, modell értékű nyílt kommunikáció során, a gyermekek iskolai beilleszkedésének közvetett segítése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében törekszünk a szülővel való napi kapcsolattartásra, a kölcsönös tájékoztatásra a gyermek fejlődése érdekében (óvodapedagógus, intézményvezető, szülő, megfelelő szakember).
- Befogadással biztonságot nyújtó, szeretetteljes családi légkör megteremtése. A csoportról pozitív kép kialakítása, mely meghatározza a gyermek későbbi értékorientált közösségi életét, személyiségének alakulását, formálódását.

A kapcsolat formája	Célja	Módszere	Határideje
Beiratkozás	Ismerkedés a szülővel és a gyermekkel, ismerkedés az óvodával	Egyéni beszélgetés, az óvoda megtekintése	A fenntartó által megjelölt időpontban. (április)
Család-látogatás	A család nevelési stílusának, a gyermek életkörülményeinek megismerése. Melyek az előzetes várakozásaik, mit várnak az óvodától? Miért választották a mi intézményünket? Szülő és pedagógus közti bizalmi kapcsolat erősítése.	Játék és beszélgetés a gyermekkel, beszélgetés a szülőkkel.	Minden tanév elején, ill. az új gyermek érkezését megelőzően, legkésőbb október 15-ig..(Előzetes egyeztetés felmérés alapján)
Szülői értekezletek	PP megismertetése, az óvodai élettel kapcsolatos információk megbeszélése. A gyermekcsoport életének, tevékenységeinek bemutatása. Beszoktatás jellemzői. Pedagógiai előadások a nevelés egy-egy területének bemutatásával. A fejlődés-lélektani ismeretekről tájékoztatás a szülők kívánsága szerint. Jellemző nevelési problémák megbeszélése. Az iskolaérettség jellemzői. Iskolaigazgatók meghívása beiratkozás előtt.	Előadások, helyzetelemzések tájékoztatások, beszélgetések	Szeptember, február hónapban
Fogadó órák	A gyermek egyéni fejlődésének, a nevelés eredményeinek, egyéni módszereinek és a problémáinak megbeszélése	Egyéni beszélgetés	Egyeztetett időpontban: évente minden gyermekről minimum egy alkalommal
Nyílt nap	Betekintés az óvoda mindennapjainak folyamatába. HOP gyakorlati megvalósítása, megfigyelési szempontokkal a szülők tájékozódásának segítése a gyermekük csoportbeli tevékenységéről.	Megfigyelések, egyéni és közös megbeszélések.	Ősszel, tavasszal.
Szülői közösség képviselői	Szülői feladatok koordinálása, szülők érdekképviselete, közös munkák tervezése, szervezése	Értekezlet, megbeszélés	Nevelési év elején és szükség szerint.
Családi munkadélután	Az óvoda játékainak, kertjének felújítása, karbantartása.	Közös munka, beszélgetés	Alkalomszerűen

	Közös készülődés valamely ünnepre		
Nyílt ünnepek	Közös élmények, az óvoda és család közötti kapcsolat mélyítése.	Szervezés, beszélgetés, szülők bevonásával.	December, február, május és június hónapban
Kirándulás	Igény szerint	Kirándulás	Évi 1 alkalommal
Alapítványi rendezvény Kossuth-vacsora március 15-e.	Közös összefogással az óvoda tárgyi és eszköz ellátásának bővítésére.	Közös munka	Március

14.2. Kapcsolat az iskolával

Általános Iskola Gyékényesen – Községünkben megszűnt 2018. szeptemberében. A gyermekek beiskolázása több intézményben történik.

Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskola - Zákány

Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium - Csurgó

Csurgói Eötvös József Általános Iskola - Csurgó

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola – Csurgó

A zökkenőmentes iskolakezdés érdekében a helyi sajátosságok, szokások figyelembevételével korrekt kapcsolatra törekszünk az iskolákkal, amennyire ez lehetséges.

Az óvodából – iskolába való átmenet megkönnyítésére óvodásaink részt vesznek az iskolák által szervezett játékos ismerkedős délutánokon, programokon. Célunk a kudarcmentes iskolakezdés.

Feladat:

- Az óvodából az iskolába átmenet zavartalansága megkívánja a nevelőmunka összehangolását a két intézmény között.
- A kapcsolatok kialakításában, fenntartásában az óvoda a kezdeményező, nyílt napokon való részvétel.
- Az iskolaválasztás segítése, tanító nénik megismertetése a szülőkkel. Hospitálásra épülő együttműködés újragondolása - a tanító néni látogatása a nagycsoportban.
  Ugyan a regionális közelség már nem segíti a sikeres iskolakezdést.
- Az iskolakészültséget támogató pedagógiai munka (tanulási képességek, kompetenciák, egyéni differenciált képességfejlesztés)

Az együttműködés formái, tartalma:

- Egymás dokumentációnak ismerete. (PP, HÁZIREND)
- Nyílt napok az iskolában – óvodában: kölcsönös látogatás.
- Tanévkezdéskor 1 – 2 hétig, jelen volt az óvodapedagógus a" kicsi" elsősökkel. (vers – mese – dalgyűjtemény átadása tanító néninek)
- Félévkor, év végen eredmények – problémák megbeszélése – írásos visszajelzés kialakítása, működtetése az iskolákkal
- A kimenet mérése, az eredmények megbeszélése, tapasztalatok beépítése a nevelőmunka tervezésébe – a gyermekek fejlődésének után követése.
- Közös programok szervezése (gyermeknap – karácsony)

14.3. Kapcsolat a Fenntartóval

A fenntartóval való kapcsolattartás az intézmény menedzselése, a funkciók maradéktalan ellátása szempontjából elengedhetetlen. Kapcsolatunk egyrészt a közoktatási törvényből adódóan és egyéb jogszabályok alapján hivatalos, rendszeres, másrészt támogató, segítő jellegű.

Problémáink megoldására a konstruktivitás a jellemző. Kapcsolattartásunk formája a kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések, beszámolók. Lehetőséget adunk az óvodai életbe való betekintésre. Meghívjuk rendezvényeinkre, ünnepeinkre.

Nyugodt zavartalan működés feltételeit biztosítják az éves költségvetésben.

Az önkormányzat intézkedési tervében fogalmazza meg az intézményről való gondoskodást, a Pedagógiai Program azon rendelkezéseink érvénybe lépéséhez, amelyekből esetlegesen a Fenntartóra *többletköltség* hárul, ehhez az ő egyetértése és egyeztetése szükséges.

A társadalmi környezettel való kapcsolattartás szempontjából meghatározó szerepük van a település hagyományainak, rendezvényeinek. Az óvoda része a településnek, aktívan bekapcsolódunk a község közéletbe. (Idősek köszöntése, adventi vásár, Mikulás-váró délután, Községi karácsony…)

14.4.Kapcsolat az egyházzal

Figyelembe vesszük a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló rendelkezést, amely óvodánkban lehetőséget biztosít, speciális szolgáltatások kertében hittan igénybevételére. Biztosítjuk a hitoktató számára a helyet.

Az együttműködés tartalma:

- Heti rendszerességgel hitoktató foglalkozás szervezése az óvodában
- Ünnepek előkészítése, ünnepeken való közös részvétel

14.5. Kapcsolat a közvetett partnerekkel

Partnerlista a pedagógiai munkát érintők köréből:

14.5.1. Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csurgói Tagintézmény

Feladata:

- Az intézmény által elküldött gyermekek vizsgálata, fejlesztése (beilleszkedési-magatartási-tanulási nehézséggel küszködő gyermek)
- Együttműködés a tanácsadó szakembereivel: logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógy testnevelő) Vélemény csere. Eseti megbeszélés. Fejlesztési terv közös megbeszélése.
- Korrekt szakvélemény készítés a gyermekről.

14.5.2. Csurgó Járási Család – és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat

Feladata:

- A családok szociokulturális hátterének megismerését követően a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés közvetítése (pl.: szülői értekezlet)
- Szükség esetén esetjelzés
- Javaslatot tehet a segélyezésre-támogatásra.
- Étkezési kedvezmény lehetőségének közvetítése (a beíratást követően)
- Problémás esetek feltárása, közös családlátogatás. (szükség szerint) gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokra változásokra felhívja a figyelmet.
- Jelzőrendszer működtetése
- Nyári étkeztetésben való részvétel közvetítése

14.5.3. Somogy Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság

Feladata:

- Értelmi fogyatékosság megállapítása vagy kizárása
- Értelmi-és személyiségvizsgálat
- Szakértői vélemény készítése
- Már meglévő szakértői vélemény felülvizsgálata

14.5.4. Gyermekorvos-védőnő- fogorvos - üzemorvos

A gyermekek mentálhigiénés nevelése akkor lehet teljes, ha valamennyi erre specializálódott intézmény koordinálja feladatait.

Az együttműködés tartalma:

- Rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatok
- Védőnői tisztasági (fejtetű) vizsgálat
- Az intézményben történő rendkívüli esemény, rosszullét, baleset, ellátása
- Évente egy közös tájékoztató jellegű szülői értekezlet
- Évi egy alkalommal fogászati szűrővizsgálat
- A dolgozók munkaalkalmasságát az üzemorvos évenként vizsgálja.

14.5.5. Margaréta Nyugdíjasklub

Az együttműködés tartalma:

- Közös ünnepek
- Közös rendezvények

14.5.6. Közművelődési Intézmények

A közművelődési intézményekkel történő kapcsolattartás során a gyermekek olyan spontán ismeretekhez juthatnak, melyeket az óvoda nem tud nyújtani. A társadalmi életbe való bepillantás lehetőségeit is felkínálja a gyerekeknek. A művelődési házak, könyvtárak, múzeumok általában a „művészetek nyelvén" szólítják meg a gyerekeket. A kiállítások, a könyvtári beszélgetések, játszóházi programok, ünnepségek kapcsán szerzett ismeretek meghatározó a személyiségfejlődés folyamatában.

14.5.7. Külhoni magyar óvodával való kooperációnk

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében kapcsolatépítésre, az adódó lehetőségek kihasználására törekszünk. Lehetőség szerint szakmai kapcsolatok létesítése honi és külföldi magyar anyanyelvű óvodákkal. Gyékényes község a horvát határ mellett található. Lehetőségünk van a regionálisan közelben működő magyar óvodával való kapcsolatfelvételre.

Egyéb kapcsolataink:

- Pedagógiai Szakszolgálatok, Pedagógiai Oktatási Központ
- Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében az egészségügyi ellátást biztosító szolgáltatóval

- Kulturális intézmények (múzeum, könyvtár, bábszínház), civil szervezetek
- Felügyeleti szervek

Feladataink: az elvárások, igények folyamatos figyelemmel kísérése, a változások nyomon követése. Jó munkakapcsolat kialakítása és fenntartása, folyamatos kapcsolattartás, egyeztetés. Egymás közötti konzultációk, kommunikáció és információcsere. A kialakult partnerség működtetése.

15. GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Az *Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja* megfogalmazza, hogy:

„Az óvodai nevelés gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik."

A családi nevelést kiegészítve a gyermeket óvja-védi, neveli, szocializálja, figyelembe véve a gyermekek eltérő fejlődési ütemét. Ennek érdekében prevenciós, feltáró és problémákat megszüntető tevékenységet végez, mely átfogja az óvodai nevelés egészét, így a gyermekvédelmi munkát is.

A gyermekvédelmi feladatok ellátására nagy hangsúlyt helyezünk, a gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladata. Az általános elvárások közül - a tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő attitűd, szeretetteljesség, következetés – kiemelten fontos.

Az óvodapedagógus a nevelő-fejlesztő munkája során mindig figyelembe kell, hogy vegye a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális hátterét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből történő felzárkóztatásában.

A társadalmi, gazdasági viszonyok változásával magasabb lett a mindennapi gondokkal, megélhetéssel küszködő családok száma. A munkanélküliség nőtt és ezzel egyenes arányban a hátrányos helyzetű családok száma is emelkedett.

15.1. A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenység célja:

- A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése
- Esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.
- Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítése, fejlesztése - hátránykompenzáció

- Az intervenciós gyakorlat kialakítása a családok segítésében.
- Magatartászavaros gyermekek beilleszkedésének segítése az óvodai közösségekbe.
- A kommunikációs zavarokkal küzdő és beszédhibás gyermekek beszédállapotának javítása
- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése – szakemberek segítségével, lehetőleg integrált formában –, melynek eredményeként jussanak fejlődésük optimális fokára.
- Kölcsönös bizalom az együttműködés kialakítása a szülőkkel.
- Legyen természetes a különbözőség elfogadása a gyermekeink, az óvoda dolgozói és a szülők körében.
- A segítő hálózattal valót hatékony együttműködés
- Érvényesüljön a védelem a testi, értelmi, érzelmi fejlődést akadályozó környezeti ártalmaktól
- Befogadó nevelés

15.2. Feladatunk a gyermekvédelem területén:

- Biztosítani a gyermekvédelmi feladatokhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket (Gyermekvédelmi felelős alkalmazása, egészséges otthoni környezet, játék és egyéb eszközök)
- A prevenció mellett a gyermekek problémáit felismerni, a szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés
- Az integrált nevelés során maximálisan biztosítani a gyermekek alapvető szükségletét, az érzelmi biztonságot.
- A nevelőmunka során mindig figyelembe venni a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális hátterét
- Segíteni a gyermeket tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.
- Migráns gyermekek nevelése esetén biztosítani az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- Biztosítani a gyermekek számára mindazokat a jogokat és ellátásokat, amelyeket az intézmény számára a vonatkozó jogszabályok és rendeletek előírnak.
- Az egyenlő hozzáférés elve az esélyegyenlőtelenségek csökkentése érdekében

- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett kiemelt a befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése

15.3. Az óvodavezető feladatai:

- Az óvodavezető fő feladata a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése
- Az óvodába járó gyermek szociális, szociokulturális családi hátterének megismerése szükség szerint környezettanulmány végzése
- Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek differenciált nevelése, fejlesztése
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, az igazolatlan hiányzások minimalizálása, kiemelten a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében (a napi nyilvántartásban az igazolások nyomon követése)
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztésének tervezése, a fejlődés támogatása, az egyéni fejlődés értékelésének megvalósítása.
- A családok megismerése, segítése tanácsadással, együttműködő kapcsolat kialakítása, a szülői szerep eredményes betöltésének elősegítése a titoktartási kötelezettség megtartása mellett
- Befogadó környezet biztosítása, a gyermeki szükségletek kielégítése, a gyermekek beilleszkedésének elősegítése, az integrált nevelés szellemében
- Prevenció és korrekció, tehetséggondozás és felzárkóztatás a pedagógiai munkában
- Együttműködés a társszervekkel, jelzőrendszer működtetése: együttműködés, a probléma komplex megközelítése
- Az egyenlő hozzáférés elve az esélyegyenlőtelenségek csökkentése érdekében
- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett kiemelt a befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése.
- Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek szervezése
- A nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtése, a gyermekbalesetek megelőzése.
- A rendszeres egészségügyi vizsgálatok biztosítása
- Törvényi előírások figyelemmel kísérése, átadása és betartása

- A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében együttműködik a szociális segítővel, védőnővel, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

15.4. Az óvodapedagógus feladata:

- Elősegíteni a *HHH/HH*, illetve a veszélyeztetett helyzetű gyermekek óvodába kerülését, rendszeres óvodába járását.
- Biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tenni.
- Az új óvodások befogadását elősegíteni, beilleszkedésüket az adott csoportba a lehető zökkenőmentessé tenni.
- A gyermekeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- A problémáikat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat felismerni, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kérni.
- A feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervet készíteni és végrehajtani (a kompetenciahatárokon belül).
- A felzárkóztatást megszervezni.
- A tehetséggondozást megvalósítani, illetve elősegíteni.
- Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt venni, a szűrést szükség esetén-soron kívül javasolni.
- Az integrált nevelést elősegíteni a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában.
- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérni, szükség esetén jelezni a hiányzást.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíteni.
- Egyénre szabott fejlesztés: tervkészítés, a fejlődés nyomon követése, a szülők figyelmét felhívni a gyermekek fejlődésének sajátosságaira
- HH/HHH gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása a törvényes előírást követő egyéni fejlesztéssel és annak dokumentálásával.
- Figyelemmel kíséri a gyermekek rendszeres óvodába járást, problémás esetben tájékoztatja az óvoda vezetőjét

15.5. A gyermekvédelmi felelős feladata:

- Éves gyermekvédelmi feladattervet, illetve éves beszámolót készíteni.
- Összehangolni a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvodapedagógusok között.
- Nyilvántartani a veszélyeztetett, a *HHH-s* és *HH*-s gyermekeket.
- Feljegyezni a nyilvántartásban a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét.
- Folyamatosan ellenőrizi a nyilvántartásba vétel, megszűnés okait.
- Szükség esetén családlátogatást végezni a csoportvezető óvónőivel.
- Tanácsot adni az egyes gyermekek érdekében teendő intézkedésekről.
- Javaslatot tenni a különböző segélyezési formákra, ahol szükséges a környezettanulmány, segélykérelem elkészítésében segíteni.
- Folyamatos kapcsolatot tartani általában és konkrét esetekben a gyermekekkel és a családokkal foglalkozó szakemberekkel.
- Segíteni és szorgalmazni a veszélyeztetett, a *HH* és *HHH* kritériumainak intézményi szintű megállapítását.
- A családot, gyermeket meg illető kedvezményekhez való hozzájutást segíteni /étkezési támogatás, esetenként rendszeres szociális segély, nevelési segély, beiskolázási támogatás, óvodáztatási támogatás/
- Ha a gyermek veszélyeztetettségének megakadályozása érdekében tett óvodai lehetőségek kimerültek fel kell venni a kapcsolatot az illetékes szervekkel és intézkedést érni.

16. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekeink szociális háttere igen szélsőséges képet mutat. Munkánk tervezésénél figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyereket nevelő, esetleg csonka családokét.
Különösen nagy a felelősségünk a **halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek** nevelésében. A hátrányos helyzet esetenként a **gyermek veszélyeztetettségét** is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

16.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja

A hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek érdekében tett intézkedésekkel, gyermekközpontúsággal, családorientált szemlélettel, az együttműködések elősegítésével az esélyteremtés növelése, valamint a gyermekek komplex személyiségfejlődésében bekövetkezett pozitív változások elősegítése.

16.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A szülőkkel - a gyermeküket is elhanyagoló családokkal való - együttműködésre késztető kapcsolattartás erősítése
- Gyermekek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerésére, a prevenciós munka érdekében a családdal való megfelelő kapcsolat kialakítása, a szülők megnyerése
- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés

16.3. A hátrányos helyzet okai

- A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje.
- A család lakhelye és környezete.
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota.
- A családtagok száma.
- A szülő vagy a családbefogadó gyám alacsony iskolai végzettsége
- A szülő vagy a családbefogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága
- A gyermek elégtelen lakókörnyezete, lakáskörülményei
- Nevelési hiányosságok: kettős nevelés, felügyelet vagy gondozás hiánya, helytelen bánásmód, könnyelmű, felelőtlen életvitel

16.4. A szociális hátrányok enyhítésére tett intézkedések

- A differenciált egyéni fejlesztés
- Egészségnevelés
- Életvezetési tanácsok a családok részére
- Tehetséges gyermekek fejlesztése
- A mozgás prioritása a nevelésben
- Felzárkóztató foglalkozás az arra rászorulók részére

- Kirándulásokon a részvétel biztosítása
- Adománynapok lehetőségének megteremtése
- Pályázatokon való részvétel

16.5. A gyermekek esélyegyenlőségét, szociális hátrányának enyhítését segítő tevékenységek

Különösen a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják óvodai sikerességüket.

A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések célja az egyéni bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény szellemében

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek minőségi neveléshez való hozzáférés és az integráció biztosítása
- Esélyegyenlőség növelése, hátrányok csökkentése, egyéni szükségleteknek megfelelő speciális fejlesztés
- Az iskolába való átmenet segítése
- Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- Gyermekközpontú, családorientált szemlélet kialakítása.
- A gyermekek differenciált fejlesztése egyéni képességeik figyelembe vételével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Biztosítani intézményi a szegregációmentességet.
- Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követve.
- Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel, valamint az óvodán kívüli szervezetekkel.
- Személyi, és tárgyi feltételek biztosítása.
- Minden gyermek jusson hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amely biztosítja személyiségük kibontakoztatásának lehetőségét.
- A fenntartó önkormányzat települési, köznevelési intézkedési tervében megfogalmazott feladatok maradéktalan végrehajtása

- A gyermekek szociális helyzetének figyelemmel kisérése
- HHH státusz alakulásának követése
- Sajátos nevelési igényű gyermekek regisztrálása, figyelemmel kisérése

17. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

17.1. Az ellenőrzés célja

Az óvodában folyó pedagógiai gyakorlat segítése, fejlesztése, annak feltárása, hogy milyen mértékben közelítettük meg a Pedagógiai Programban kitűzött célokat és feladatokat.
Az ellenőrzés segíti a pozitív tapasztalatok elterjedését. A hibák, hiányok okainak feltárása előmozdítja a nevelés hatékonyságát, fokozza a személyes felelősség érvényesülését és a kezdeményezőképesség kibontakozását nevelőtestületünkben.

17.2. Az ellenőrzés típusai és formái:

Attól függően, hogy az ellenőrzést kik végzik, megkülönböztetünk belső és külső ellenőrzést.

- *Külső* ellenőrzésre a fenntartói szervnek vezetői és azon képviselői jogosultak.
- *Belső* ellenőrzést az óvodavezető végzi. Az ellenőrzés irányultsága alapján megkülönböztetünk megelőző, folyamatos, utólagos ellenőrzést.
- Megelőző ellenőrzés: mindenki megértette a feladatot, biztosítottak – e a feladat végrehajtásának feltételei.
- Folyamatos ellenőrzés: részfeladatok teljesítésének kontrollálása.
- Utólagos ellenőrzés: a teljesítmény mennyiségi és minőségi mutatói, kiinduló adatokat szolgáltat a következő céljaink kitűzéséhez és feladatok meghatározásához.

Az ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények:

- Objektivitás – tényszerűség
- Folyamatosság – tervszerűség
- Demokratizmus – óvónő pedagógiai, módszertani szabadsága

Úgy gondoljuk, hogy az ellenőrzés nem a „hibakeresés" helyszíne, hanem a segítő, fejlesztő szándék érvényesülése és ebben a nevelés eredményességének a javítása hatja át az érintetteket.

Az ellenőrzések során nyert tapasztalatok elemzése, értékelése:

A naponkénti elemzést azért tartjuk célszerűbbnek, mivel így annak megfigyelésére is módot ad, mennyire fejlődőképes az óvodapedagógus, hogyan tudja hibáit korrigálni.

Az értékelés szembesít, számadást ad, visszajelzést jelent. Annak számbavételét, hogy intézményünk értékrendje szerint kitűzött cél és feladatok megvalósítása során, milyen eredményeket, hiányosságokat tapasztalunk az óvoda egész közösségét – benne az egyének teljesítményét – illetően. Az értékelés kiterjed az egyén, a nevelőtestület, nem nevelői munkakörben dolgozók munkájára.

A megfelelő értékelés ösztönzőleg hat a további munkára, nagyobb és felelősségteljesebb feladatok vállalására. Az értékelés mindig konkrét, fejlesztő hatású és demokratikus.

A naponkénti elemzést azért tartjuk célszerűbbnek, mivel így annak megfigyelésére is módot ad, mennyire fejlődőképes az óvodapedagógus, hogyan tudja hibáit korrigálni.

18. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18.1. A Pedagógiai Program hatálya

A pedagógiai program hatálya kiterjed a Gyékényesi Csemeték- Kertje Óvodára, amely a nevelőtestület elfogadása és az intézményvezető jóváhagyása után lép hatályba.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

A pedagógia programunkat **véleményezés** céljából kézhez kapja a fenntartó.

18.2. A Pedagógiai Program nyilvánossága

A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje:

A pedagógiai programunk az óvoda alkalmazottai és valamennyi érdeklődő partnerünk számára **elérhető és megismerhető.** Minden intézményben dolgozó óvodapedagógusnak rendelkeznie kell a PP egy hatályos példányával. Tájékoztatás kérhető az óvodavezetőtől, és az óvodapedagógusoktól.

18.3. A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A Pedagógiai Program egy példánya az óvodavezetői irodában, mindenki számára hozzáférhető helyen kerül elhelyezésre.

A szülői munkaközösség tagjai, a szülők és érdeklődők előzetes időpont egyeztetés után megtekinthetik a pedagógiai program egy példányát.

LEGITIMÁCIÓS ELJÁRÁS

A „GYÉKÉNYESI „CSEMETÉK – KERTJE" ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az intézmény OM azonosítója: 201129	Intézményvezető: Nagy Andrea ..... Ph
Nevelőtestületi elfogadás: Határozat száma: ..... név	**Szülői szervezet nevében véleményezte:** ..... név
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Megtalálható: Az óvodában	
Hatályos: Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig	

MELLÉKLET

Egészségfejlesztési program

„A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési- oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési - oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő."
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. §

Az egészség fogalmát az Egészségügyi Világszervezet így definiálta: *„Az egészség a testi (fizikai), a szellemi (pszichikus) és a társas-társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség és nyomorékság hiánya."*

Célunk: Megtanítani a gyermekeket, hogy a mindennapi élet alternatívái közül a legegészségesebbet válasszák, az egészséget választó képességük kifejlődjön. Képessé tenni – életkorának és fejlettségének megfelelően - a saját egészségét meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére, lehetőség szerinti felügyeletére, a környezet befolyásolására. Elsődleges a prevenció, az egészségi állapot megőrzése és erősítése, a teljes körű egészségfejlesztés.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényeinek alakítása az óvodás életkorban kiemelkedő jelentőségű. Az egészségvédelem elsődlegesen a gyermek testi fejlődésének elősegítését célozza. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodás gyermeket az egészség védelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki (érzelmi, akarati, értelmi) kiművelését és az embertársakkal kapcsolatos (szociális) együttműködési készségét. Az egészség hármas (testi, lelki, társkapcsolati) jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat. A speciális egészségfejlesztő szempontokra és módszerekre az óvodapedagógusnak tudatosan kell felkészülnie.

Az egészséges életmódra nevelés célja:

- A gyerekek alapvető biológiai - fiziológiai szükségleteinek kielégítése
- Kultúr - higiénés szokások kialakítása
- Egészségfejlesztő tevékenység során az egészségi állapot pozitív változásainak bekövetkezése, az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, egészségének védelme.
- Egészségtudatos gondolkodás alakítása, fejlesztése

Az egészséges életmódra nevelés területei:

- Gondozás
- Egészség védelem
- Betegség megelőzés
- Higiéné alakítása
- Mozgás, edzettség
- Egészséges környezet megteremtése
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatosság

Az életkori sajátosságaiból eredően a kisgyermek mozgásigénye nagy, amelynek kielégítésére programunkkal törekszünk. A mozgásfejlődésre épül, az egészséges életmód, a testápolás, az önkiszolgálás, az egészségmegőrző szokások kialakítása. Az óvodás gyerekre vonatkoztatva tudjuk, hogy minden gyermek más és más, mindegyiküknek más az egészségügyi állapota, edzettsége, teherbíró képessége.

Egészségfejlesztő tevékenységek:

- Testi egészség – gondozás, ápolás, edzés, mozgásfejlesztés)
- Lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása)
- Szociális interakciók harmóniája (közösségi élet)
- A gyermekek egészséges életmódjának formálása
- Egészségvédő képességre való igény kisalakítása, fejlesztése

- Egészséges étkezés - táplálkozás
- Mindennapos mozgás
- Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás
- Személyi és környezeti higiéné
- Bántalmazás és erőszak megelőzése

A személyi, környezeti higiéné, a mozgásos életmód, az egészséges táplálkozás és kulturált étkezés, az egészséget károsító magatartásformák elkerülése, megfelelő szakemberek bevonásával, szülővel és óvodapedagógussal együttműködve.

Az óvodapedagógus feladatai az egészségneveléssel, egészségfejlesztéssel kapcsolatban:

- megteremti a gyermekek a gyermekek gondozása, testi-lelki szükségletük, mozgásigényük kielégítése, a szokásrend kialakítása, az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- biztosítja a gyermekek egészségének védelmét, edzettségét a mozgás, mindennapos testnevelés, testmozgás és pihenés összhangját
- kialakítja az egészséges életritmus, életvezetés koncentrációját
- biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, esztétikus környezetet, a helyes higiénés szokások kialakítása,
- kialakítja a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat, környezettudatos magatartás megalapozása,
- kialakítja a család és az óvoda együttműködésén alapuló kapcsolatát
- megelőzi a bántalmazást, erőszakot, baleset és szükség estén elsősegélyt nyújt
- a gyermekek testi épségének védelme és a baleset megelőzés,
- megfelelő szakemberek bevonásával- a szülővel együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Feladataink:

Támogatjuk az egészséges táplálkozást. Biztosítjuk a mindennapos fejlesztő testmozgást. Kialakítjuk a személyi higiéné iránti igényüket. Támogatjuk a testi és lelki egészség fejlesztését, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzését, alternatívákat ajánlunk ezek helyett. A gyermekek számára kedvezőtlen

helyzeteket igyekszünk elkerülni, valamint pozitív mintát nyújtunk. Szabad beszélgetések alkalmával és játékban adjuk át ezzel kapcsolatos ismereteinket és az esetleges élményeket is ilyen formában dolgozzuk fel. A gyermekeknek biztosítjuk, hogy az óvodában eltöltött időben részesüljenek a teljes testi - lelki jóllétüket, egészségüket, egészségi állapotukat hatékonyan fejlesztő, az óvoda mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Közreműködünk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, együttműködünk a szakszolgálatokkal. Megtanítjuk a gyermekeket a baleset megelőzés és elsősegélynyújtás ismereteire, életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően (óvodai óvó-védő előírások).

Korszerű egészségnevelési elveket figyelembe véve arra törekszünk, hogy az egészségfejlesztés és annak megvalósulási formái az óvodai nevelés folyamatában rendszeresen működjenek, a gyermek és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgáljanak. Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek életkori, biológiai és társadalmi sajátosságait- folyamata az óvodai nevelésben kulcskompetencia kialakítását igényli- sajátos szemlélet és magatartásforma. A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkenése.

A gyermek egészségnevelésének fejlettségi mutatói iskolába lépéskor

- Kialakulnak az életkornak megfelelő egészséges életmód szokásai (a gondozás és a mozgás fejlettségi mutatói az adott területnél találhatók)
- viselkedésüket a közösségben jellemzi az egyéni érdekeik érvényesítése mellett a közösségi érdekek tiszteletben tartása, a társakra való odafigyelés és alkalmazkodás, együttműködés,
- ismerik és betartják a közösségi életben elengedhetetlen viselkedési formákat, érintkezési szabályokat,
- kialakult a társaikhoz, felnőttekhez, csoporthoz, óvodához fűződő kötődésük, figyelnek és vigyáznak egymás játékaira, alkotásaira,
- szükség szerint segítenek egymásnak a különböző tevékenységek során,
- konfliktusok esetén képesek a megegyezésre, törekszenek az agressziómentes kommunikációra,
- a közösségért tevékenykednek, közösségi feladatokat vállalnak (naposság), aktív résztvevői a közösségi tevékenységeknek, ünnepeknek,

- pozitív, reális énképük alakul ki,
- társaikban is meglátják az értékes tulajdonságokat, pozitív jellemvonásokat, türelmesek a sajátos nevelési igényű gyerekekkel, segítik és támogatják őket.
- ismerik szűkebb és tágabb környezetüket, elemi ismeretekkel rendelkeznek szülőföldjükről, hazájukról,
- a más országokból származó, idegen anyanyelvű gyermekekkel szemben befogadók, törekszenek egymás megismerésére, tiszteletére,
- viselkedésüket jellemzi a természeti értékek megbecsülése, környezettudatos magatartás.

Környezettudatos magatartás kialakítása

Az egészségünk és életünk minőségét nagymértékben meghatározza a természet megvédése, a hulladékkezelés, az energiával való takarékosság szemléletformálásának, új értékek, célok beemelése az óvodai nevelés kompetenciájába.

A környezettel kapcsolatos felelősség alakításának szokásai az életkori- és egyéni sajátosságok figyelembe vételével történik.

A környezettudatos magatartásra nevelés célja:

- olyan szemléletet közvetíteni, amely elősegíti, hogy - a gyermekek szeretik és tisztelik az életet, a kulturális és természeti értékeket, valamint őrzik a hagyományokat.
- pozitívan viszonyuljanak a bennünket körülvevő élő és élettelen, természeti és társadalmi környezethez
- hogy a családok életvitele is környezettudatossá váljon a gyermekek szokásai, viselkedése, ismeretei hozadékaként.

Környezetvédelemmel kapcsolatos gyermeki szokásalakítás feladatai:

- Épített és tárgyi környezetük épségének rendjének, tisztaságának megtartása iránti igényüket alakítjuk a különböző tevékenységek folytatása közben.
- Takarékos és figyelmes anyaghasználatra nevelünk (a víz, a folyékony szappan, – elegendő mennyiségű, nem több; energiatakarékosság- világítás; papír újra felhasználása; komposztálás).

Természetvédelemmel kapcsolatos gyermeki szokásalakítás feladatai:

- Természetvédő magatartásukat alapozzuk az udvari tartózkodás, valamint kirándulások, séták ideje alatt gyakorolt szokások betartatásával (növények, állatok és élőhelyük tiszteletben tartása, megóvása, védelme).
- A csoportszobákban és az udvaron található növények gondozásában való részvételre ösztönzünk.
- Megteremtjük a madárvédelem – madáretetés feltételeit, etetjük a madarakat.
- Óvjuk az óvodánk udvarán élő fákat, cserjéket.

Óvodapedagógusok feladatai:

- modell értékű példamutatás
- gyermekek bevonása a növények gondozásába
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- a környezet fenntarthatóságának érdekében a gyermekeket az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára nevelni,
- az óvoda tisztaságának megóvása, az óvoda épületének és környezetének szépítése, virágosítása, a csoportszobák szellőztetése,
- a megfelelő fűtés és világítás biztosítása, takarékoskodás az energiákkal: víz, gáz, áram, papír.
- családok bevonása (óvoda szépítése, egészségvédő programok szervezése)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- környezetükben igyekeznek rendet tartani, ismerik a rendetlenség megszüntetésének módját,
- megfelelően használják az óvoda épületének helyiségeit, valamint a környezet tisztán tartására szolgáló eszközöket (lábtörlő, takarító eszközök),
- takarékoskodnak a vízzel,
- részt vesznek természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, élőlények, növények óvása).

Gyékényes Község Önkormányzata Polgármestere
8851 Gyékényes, Szabadság tér 7.
Tel: 82/596-013, e-mail: polgarmester@gyekenyes.hu

Ügyiratszám: GYE/683/2023
Melléklet: Kérelem, Térkép

Előterjesztés a 6. napirendi ponthoz

Kérelem az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok megvásárlására vagy bérlésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Bodrogi Vazul az előterjesztéshez mellékelt kérelemmel fordult Gyékényes Község Önkormányzatához az alábbi kizárólagos önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok megvásárlására/bérlésére vonatkozóan:

Település	Ingatlan fekvése	Helyrajzi száma	Művelési ága	Ingatlan területe (m^2)
Gyékényes	külterület	0188/7	rét	3841
Gyékényes	külterület	0191/4	rét	1877
Gyékényes	külterület	0188/4	rét	1848
Gyékényes	külterület	0188/3	erdő	2482
Gyékényes	külterület	0191/16	rét	1450
Gyékényes	külterület	0191/1	rét	639
Gyékényes	belterület	479	kivett beépítetlen terület	5281
Gyékényes	belterület	481	kivett beépítetlen terület	2785
Gyékényes	külterület	0188/25	szántó községi mintatér	1795
Gyékényes	külterület	0188/2	erdő	2643

Az előterjesztéshez mellékelve lett egy a területek elhelyezkedését beazonosító térkép is.

A terület értékesítésével kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom a testületet:

Az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V.3.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) 3. melléklete alapján a felsorolt ingatlanok az Önkormányzat üzleti vagyonába tartozó forgalomképes vagyonelem közé tartoznak, tehát értékesíthetőek.

Az Ör. 10.§ (1)-(2) bekezdései alapján az önkormányzat vagyonának értékesítésével kapcsolatban a következőket határozza meg:

„(1) Az önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon tulajdonjogát átruházni ***ingatlan esetén nettó 5 000 000 forint,*** *ingó dolog esetén nettó 3 000 000 forint* ***értékhatár felett*** *– ha törvény kivételt nem tesz –* ***csak versenyeztetés útján****, az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő részére a szolgáltatás és ellenszolgáltatás értékarányosságával lehet hasznosítani."*

„(2) Ingatlan elidegenítése előtt – ***kivéve földterületeket*** *– forgalmi értékbecslést kell készíttetni. Az értékbecslés 3 hónapnál régebbi nem lehet."*

Az Ör. 10.§ (3) bekezdése alapján a rendelet hatálya alá tartozó vagyonelemeket a Képviselő-testület határozattal jelöli ki hasznosításra az alábbi tartalommal:
a) vagyonelem megnevezése, ingatlan esetén helyrajzi számának megjelölése,
b) forgalmi értékének megjelölése,
c) a hasznosítás módja,
d) a pályázati feltételek meghatározása.

Az Ör. 10.§ (4) bekezdése alapján az ***(1) bekezdésben foglalt értékhatárt meg nem haladó vagyonelem hasznosítását,*** ha törvény vagy a képviselő-testületnek a hasznosításról rendelkező határozata másként nem rendelkezik, ***versenyeztetni nem kell, azonban a hasznosítási lehetőséget nyilvánosan közzé kell tenni az önkormányzat honlapján.***

Az Ör. 10.§ (2) bekezdése alapján a földterületek értékesítéséhez nem kell forgalmi értékbecslést készíttetni. Megállapítható, hogy a kérelemben szerepelnek olyan belterületi ingatlanok, melyek esetén mindenképp szükséges e dokumentum elkészíttetése. Az Ör. azonban nem tisztázza, hogy mely ingatlanok tekinthetők földterületnek az Ör. alkalmazásában, így érdemes forgalmi értékbecslést készíttetni az összes olyan ingatlanról, melyet értékesíteni kíván a képviselő-testület.

Tájékoztatom a testületet, hogy a környező területek átlagosan az alábbi áron keltek el az elmúlt időszakban (2022-2023. években):

művelési ág	**átlagos vételár/m²**
erdő	170 Ft
rét	112 Ft
szántó	108 Ft

Amennyiben a testület nem kívánja értékesíteni a fenti területeket, dönthet azok bérbe adásáról is.

Javaslom, hogy jelen napirend tárgyalása során a képviselő-testület alakítsa ki állásfoglalását, és fejezze ki szándékát arra vonatkozóan, hogy az érintett ingatlanokat (vagy az ingatlanok egy részét) kívánja-e *értékesíteni vagy bérbe adni* kérelmező részére, mely döntés ismeretében kerül előkészítésre a megfelelő eljárásrend.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a napirendet vitassa meg, és döntsön az alábbi határozati javaslat alapul vételével.

Határozati javaslat a 6. napirendi ponthoz

…/2023.(...) számú képviselő-testületi határozat:

1./ Gyékényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Bodrogi Vazul, 8840 Csurgó, Kert u. 29. szám alatti lakosnak az önkormányzat tulajdonában lévő Gyékényes külterület 0188/2 hrsz. alatti 2643 m² területű erdő művelési ágú, 0188/3 hrsz. alatti 2482 m² területű erdő művelési ágú, 0188/4 hrsz. alatti 1848 m² területű rét művelési ágú, 0188/7 hrsz. alatti 3841 m² területű rét művelési ágú, 0188/25 hrsz. alatti 1795 m² területű szántó községi mintatér művelési ágú, 0191/1 hrsz. alatti 639 m² területű rét művelési ágú, 0191/4 hrsz. alatti 1877 m² területű rét művelési ágú, 0191/16 hrsz. alatti 1450 m² területű rét művelési ágú, Gyékényes belterület 479 hrsz. alatti 5281 m² területű kivett beépítetlen terület művelési ágú, 481 hrsz. alatti 2785 m² területű kivett beépítetlen terület művelési ágú ingatlanok vételi ajánlatáról szóló kérelmét, és döntött arról, hogy *az ingatlanok (vagy csak bizonyos*

ingatlanok, melyek a következők:...) hasznosítását (értékesítését vagy haszonbérbe/bérbe adását) támogatja/nem támogatja.

2./ Gyékényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert és a jegyzőt, hogy az 1./ pont szerinti ingatlanok hasznosításával kapcsolatos döntést – figyelemmel az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 6/2013.(V. 3.) önkormányzati rendeletben foglaltakra – készítsék elő a képviselő-testület részére.

Felelős: Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester, Ledniczky Mónika jegyző
Határidő: 2023. november 30.

Gyékényes, 2023. szeptember 13.

GYÉKÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Teszlákné Navracsics Nikoletta
polgármester

Kérelem

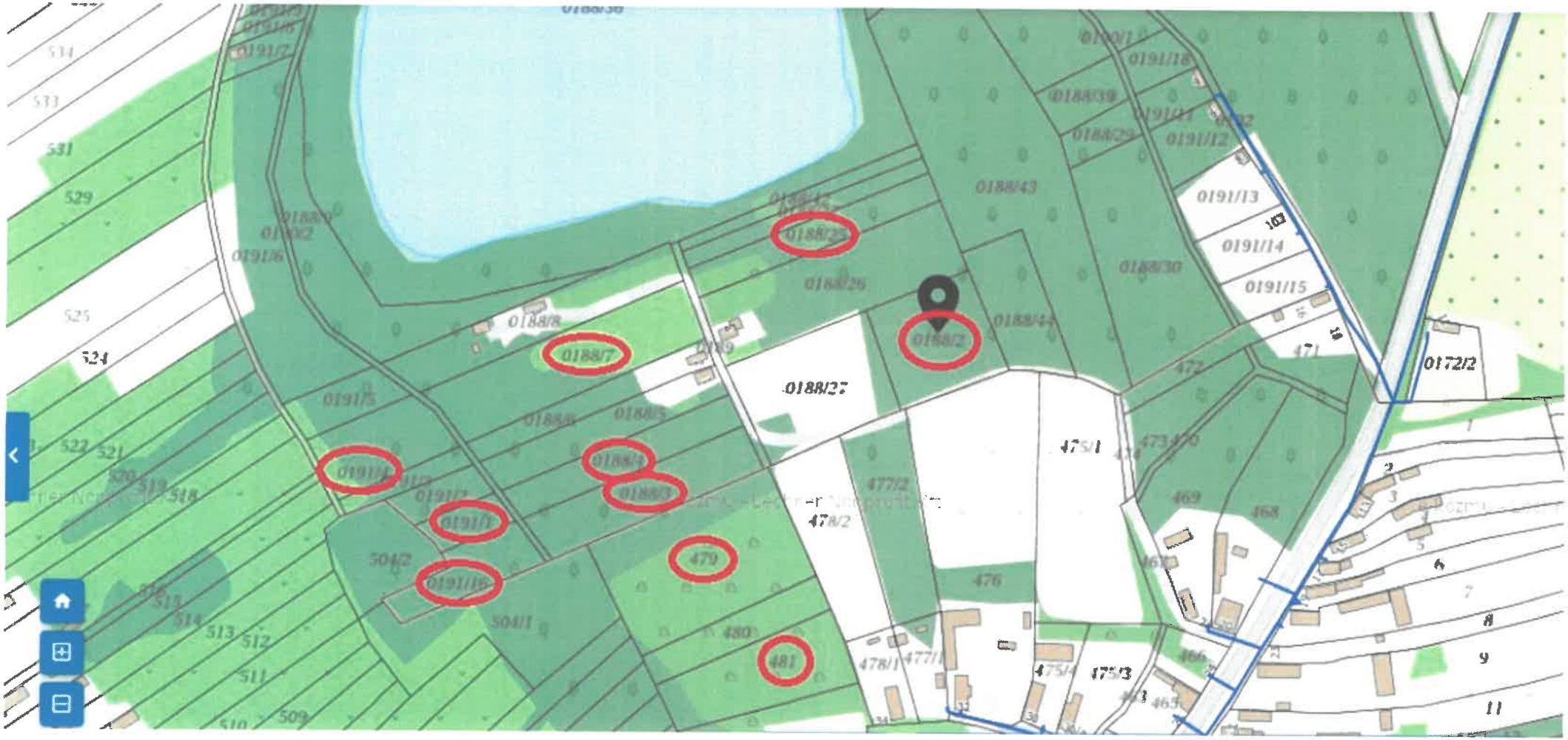
Tisztelt Polgármester asszony.

Megkeresem önt azzal a tiszteletteljes kérésemmel, hogy a gyékényesi önkormányzat tulajdonában lévő 0188/7, 0191/4 ,0188/4, 0188/3, 0191/16, 0191/1, 479, 481, 0188/25 ,0188/2 HRSZ alatti önkormányzati területekre vonatkozóan vételi ,vagy bérleti szándékom lenne. Ezek területek szomszédságában rendelkezünk területekkel, melyek rendbetételét kipucolását megkezdtük. Az önkormányzati területeken lévő elvadult növénytársulás folyamatos problémát jelent. Amennyiben mód lenne rá, és megvásárolhatnánk,ezen területeket,egybefüggő birtoktestet létrehozva mezőgazdasági kultúrákkal szeretnénk hasznosítani.

Csurgói hegy területen 20 hektár területnagyságú birtokkal rendelkezünk,ezen birtokom, fiatal gazda kategóriában 2023 legszebb birtoka lett.
Gazdaságunkba betekintést nyerhet, ha felkeresi facebook oldalunkat- Bodrogi birtok.

Tisztelettel:

Bodrogi Vazul
s.k.

0188/30
0191/2
0191/18
0188/39
0191/11
0188/29
0191/12
0188/43
0191/13
0191/14
0191/15
0188/30
0188/26
0188/8
0188/7
0188/2
0188/27
0191/5
0188/6
0188/5
0188/4
0188/3
0191/4
0191/3
0191/16
504/2
504/1
479
480
481
478/2
477/2
475/1
476
472
471
469
468
0172/2
478/1
477/1
475/3
522
521
520
519
518
514
513
512
511
510
509
534
533
531
529
525
524

JELENLÉTI ÍV

Gyékényes Község Képviselő-testületének 2023. szeptember 20-án
megtartott nyilvános testületi ülésehez

1./ Teszlákné Navracsics Nikoletta polgármester .....

2./ Csordás József alpolgármester .....

3./ Gergelics Sándor alpolgármester .....

4./ Kovács Lajos képviselő .....

5./ Pápa Mónika képviselő .....

Ledniczky Mónika jegyző .....

BAKONYINÉ TÓTH ILDIKÓ ..... jkv. vezető .....

Meghívottak:

....

....

....